

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

BELUŠA

ČISTOPIS

SCHVAĽOVACIA DOLOŽKA

SCHVAĽOVACÍ ORGÁN OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO V BELUŠI
ČÍSLO UZNESENIA 195/13.12
DÁTUM SCHVÁLENIA 13. 12. 2013

JÁN PREKOP STAROSTA OBCE BELUŠA
MENO A PODPIS OPRAVNENEJ OSOBY

ODTLAČOK PEČIATKY

OBSTARÁVATEĽ

Obec Beluša

SPRACOVATEĽ

FEBRUÁR 2014

OBSTARÁVATEĽ

Obec Beluša
Ul. Farská 1045/6
018 61 Beluša
+421 42 46 24 600
www.belusa.sk

Zodpovedný zástupca obstarávateľa
Obstarávateľská činnosť

Ján Prekop, starosta obce
Ing. Ing. arch. Peter Derevenec
Spôsobilosť pre obstarávanie ÚPP ÚPD - reg. č. 241

SPRACOVATEĽ

AŽ PROJEKT s.r.o
Toplianska 28
821 07 Bratislava
+421 2 45 523 896
atelier@azprojekt.sk
www.azprojekt.sk

RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV

Hlavný riešiteľ
Urbanizmus

Demografia a bývanie

Sociálna infraštruktúra
Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo
a životné prostredie

Krajinná štruktúra a ÚSES, zeleň

Kultúrne dedičstvo

Doprava

Vodné hospodárstvo

Energetika

Grafika

Ing. Mária Krumpolcová
Ing. Mária Krumpolcová
Ing. arch. Juraj Krumpolec
Ing. Vojtech Krumpolec
Ing. Mária Krumpolcová
Mgr. Jana Sálková

Ing. Mária Krumpolcová
Mgr. Jana Sálková

Mgr. Jana Sálková
PhDr. Ladislav Skrak
Ing. Kristián Szekeres
Ing. Alžbeta Derevencová
Ing. Miloš Červenka
Ing. arch. Juraj Krumpolec

OBSAH

1	ÚVOD	6
1.1	Dôvody pre obstaranie územného plánu	6
1.2	Hlavné ciele riešenia	6
1.3	Spôsob a postup spracovania	7
1.4	Súlad riešenia so zadáním	8
1.5	Východiskové podklady	8
	RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU	10
2	VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA	11
3	VÄZBY VYPLÝVAJÚCE ZO ZÁVÄZNEJ ČASTI ÚPN VÚC TRENČIANSKEHO KRAJA	13
4	ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE	24
4.1	Obyvateľstvo	24
4.2	Prognóza vývoja	26
5	ZÁUJMOVÉ ÚZEMIE A ŠIRŠIE VZŤAHY	28
5.1	Poloha a význam obce v štruktúre osídlenia	28
6	NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA	30
6.1	Determinanty územného rozvoja	30
6.2	Urbanistická koncepcia priestorového usporiadania	35
7	NÁVRH VYUŽITIA ÚZEMIA S URČENÍM PREVLÁDAJÚCICH FUNKČNÝCH ÚZEMÍ	39
7.1	Základné princípy funkčného využitia	39
7.2	Prevládajúce funkčné územia	40
8	NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE	43
8.1	Návrh riešenia bývania	43
8.2	Návrh riešenia občianskeho vybavenia	50
8.3	Návrh riešenia výroby	56
8.4	Návrh riešenia rekreácie	60
9	VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE	65
9.1	Súčasná hranica zastavaného územia obce	65
9.2	Navrhované hranice zastavaného územia obce	66
10	VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV	68

11 NÁVRH RIEŠENIA OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, CIVILNEJ OCHRANY A OCHRANY PŘED POVODŇAMI	72
11.1 Návrh riešenia obrany štátu	72
11.2 Návrh riešenia záujmov požiarnej ochrany	72
11.3 Návrh riešenia záujmov civilnej ochrany	72
11.4 Návrh riešenia ochrany pred povodňami	73
12 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY	76
12.1 Územná ochrana	76
12.2 Ochrana drevín	77
12.3 Mokrade	77
12.4 Biotopy	77
12.5 Priemet Regionálneho územného systému ekologickej stability	78
12.6 Návrh prvkov miestneho územného systému ekologickej stability	80
12.7 Návrh ekostabilizačných opatrení	85
12.8 Ochrana prírodných zdrojov	88
13 OCHRANA KULTÚRNEHO DEDIČSTVA	91
13.1 Historický vývoj obce	91
13.2 Typológia stavebných objektov a sídelného celku, resp. urbanistických, architektonických a prírodno-krajinárskych dispozícií a hodnôt – požadované opatrenia	94
13.3 Kultúrne pamiatky	95
14 NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA	101
14.1 Širšie vzťahy	101
14.2 Sieť miestnych komunikácií	102
14.3 Intenzita cestnej dopravy	104
14.4 Statická doprava	105
14.5 Cestná hromadná doprava	109
14.6 Železničná doprava	109
14.7 Vodná doprava	110
14.8 Cyklistická a pešia doprava	110
14.9 Ochranné pásma dopravných zariadení	111
15 NÁVRH VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA	113
15.1 Vodné hospodárstvo	113
15.2 Zásobovanie elektrickou energiou	133
15.3 Zásobovanie plynom	139
15.4 Zásobovanie teplom	145
15.5 Pošta a telekomunikácie	145
15.6 Odpadové hospodárstvo	146
16 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	149

16.1	Znečistenie ovzdušia	149
16.2	Znečistenie vôd	154
16.3	Fyzikálna degradácia pôd	157
16.4	Zaťaženie prostredia hlukom	158
16.5	Zaťaženie prostredia zápachom	159
16.6	Poškodenie vegetácie	159
16.7	Výskyt invázných druhov rastlín	159
17	VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV	160
18	VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU	161
18.1	Záplavové územia	161
18.2	Zosuvné územia	162
19	VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE	163
19.1	Charakteristika pôdných pomerov	163
19.2	Vyhodnotenie a zdôvodnenie perspektívneho využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske využitie	165
20	VYHODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA NAJMA Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNO-TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV	172
20.1	Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych dôsledkov	172
20.2	Hodnotenie dopravného riešenia	173
20.3	Hodnotenie navrhovaného riešenia, najmä ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov	174

ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE BELUŠA TVORÍ SAMOSTATNÝ DOKUMENT

GRAFICKÁ ČASŤ

1. Širšie vzťahy
2. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia
3. Ochrana prírody a tvorby krajiny a prvky ÚSES
4. Výkres verejného dopravného vybavenia
5. Výkres verejného technického vybavenia
6. Perspektívne použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely
7. Výkres regulácie a schéma verejnoprospešných stavieb

1 ÚVOD

1.1 Dôvody pre obstaranie územného plánu

Dôvody pre obstaranie územného plánu vyplynuli z potreby reagovať na zmenené socioekonomické a územnotechnické a krajinnéekologické podmienky územia obce. Územie obce bolo riešené v rámci ÚPN-SÚ Púchov a jeho urbanizačného priestoru a bola schválená v roku 1987. Dokumentácia bola následne už samostatne len pre obec Beluša viac krát parciálnymi zmenami a doplnkami spresňovaná (1995, 1997-doplnok č.2, 2001-doplnok č. 3 a 2002-doplnok č.3 – prerokovaný, neschválený). Vzhľadom na v tom čase definované ciele a požiadavky na riešenie, ako aj spôsob spracovania územného plánu, sa definované ciele z dnešného pohľadu javia ako prekonané, resp. málo účinné pre potreby špecifikovania systému priestorovej a funkčnej regulácie územia obce. Z uvedených dôvodov v roku 2009 obec pristúpila k obstaraniu nového územného plánu obce.

Medzi ovplyvňujúce faktory obstarania novej územnoplánovacej dokumentácie obce je tiež potrebné zaradiť nové právne predpisy (hlavne kompetenčný zákon), metodické usmernenia pre spracovanie územného plánu obce, schválenú územnoplánovaciu dokumentáciu vyššieho stupňa – ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja vrátane zmien a doplnkov, dokumenty strategického charakteru na celoštátnej a regionálnej a lokálnej úrovni.

1.2 Hlavné ciele riešenia

Základným cieľom územnoplánovacej dokumentácie obce Beluša je podľa ustanovenia § 1 zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej stavebný zákon) sústavne a komplexne riešiť priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia, určiť jeho zásady, navrhnuť vecnú a časovú koordináciu činnosti ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.

Hlavným cieľom ÚPN obce Beluša je vytvoriť dokument, ktorý bude slúžiť ako nástroj pre usmerňovanie rozvoja na území obce. V rámci spracovávania ÚPN obce pôjde o:

- rešpektovanie a priemet záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov do ÚPN obce Beluša
- priemet cieľov, priorít a opatrení s územným dosahom vyplývajúcich z PHSR obce na roky 2007 – 2013 do územného plánu obce
- návrh funkčno-priestorových zásad formovania obce Beluša ako centra piatej skupiny v rámci hierarchie sídelnej štruktúry,
- dosiahnutie čo najoptimálnejšieho urbánneho usporiadania územia, jeho dopravného a technického vybavenia,
- návrh optimálneho riešenia napojenia na nadradený dopravný systém SR vyplývajúceho z postavenia obce Beluša v sídelnom systéme Slovenska,
- určenie záväzných regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce,
- návrh koncepcie zabezpečenia územia obce dopravným a technickým vybavením s prepojením na záujmové územie,

- vytvorenie územných predpokladov pre rozvoj základných a doplnkových funkcií obce v oblasti bývania, občianskeho vybavenia, rekreácie, výroby, technického a dopravného vybavenia,
- kontinuitu s dlhodobou formovaným urbánnym systémom obce a jeho pozitívnymi prvkami,
- návrh zásad tvorby kvalitného životného prostredia a racionálneho využívania prírodných zdrojov v obci a jej častiach, s cieľom neprekročiť únosné zaťaženie územia,
- návrh zásad ochrany a tvorby prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémov, vrátane vymedzenia chránených území a ochranných pásiem, s cieľom udržať ekologickú stabilitu krajiny na území obce,
- návrh podmienok a opatrení na sanáciu nevhodne a neprimerane využívaných urbánnych štruktúr a častí krajiny,
- vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby

1.3 Spôsob a postup spracovania

Územnoplánovaciu dokumentáciu je potrebné vypracovať v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a s vyhláškou MŽP SR č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, v nasledovnom rozsahu:

- prieskumy a rozbor
- zadanie
- koncept riešenia
- návrh ÚPN obce, čístopis ÚPN - O

Koncept riešenia

Koncept riešenia bol vypracovaný v rozsahu a obsahu návrhu riešenia, v dvoch variantoch, v súlade s § 12 vyhlášky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Predmetom variantného riešenia bola:

- dopravná koncepcia,
- koncepcia rozvoja bývania a občianskej vybavenosti,
- koncepcia rozvoja výroby resp. podnikateľských aktivít.

Pri spracovaní sa vychádzalo z Nariadenia vlády SR č. 149/1998 Z. z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Územného plánu veľkého územného celku Trenčianskeho kraja v znení Všeobecne záväzného nariadenia TSK č. 7/2004, ktorým sa vyhlásili Zmeny a doplnky záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja schválené Zastupiteľstvom TSK uznesením č. 260/2004 dňa 23.6.2004, v znení VZN č. 8/2011 zo dňa 26.10.2011, ktorým sa vyhlásili Zmeny a doplnky č. 2 záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja.

Rovnako vychádzať zo spracovaných prieskumov a rozborov, ktorých súčasťou bol „Krajinnoekologický plán“, predstavujúci optimálne priestorové a funkčné využívanie územia s prihliadnutím na krajinnoekologické, kultúrohistorické a socioekonomické podmienky.

Koncept riešenia bol prerokovaný s dotknutými orgánmi a organizáciami a verejnosťou. Po vyhodnotení pripomienok, bolo vypracované Súborné stanovisko, ktoré bolo schválené uznesením OZ č.

136/12.7 zo dňa 30.07.2012. V zmysle vyhodnotenia pripomienok a súborného stanoviska, návrh ÚPN obce sa dopracováva podľa variantu č. I, s doplnením o niektoré lokality z variantu č. II.

Strategický dokument

V rámci procesu prípravy spracovania ÚPN obce bolo zaslané na OÚŽP v Považskej Bystrici „Oznámenia o začatí prípravy spracovania strategického dokumentu“, ktorý rozhodol č. j. OÚŽP – 2010/00610-3-EK EB – A10 zo dňa 06.08.2010, že strategický dokument „Územný plán obce Beluša“ nie je potrebné posudzovať.

1.4 Súlad riešenia so zadaním

Riešenie územného plánu obce Beluša vychádza zo Zadania pre vypracovanie územného plánu obce. Po komplexnom prerokovaní bolo Zadanie schválené Uznesením Obecného zastupiteľstva č. 118/11.4 zo dňa 27.04.2011. Cieľom Zadania bolo stanoviť limity rozvoja a formulovať požiadavky a ciele, ktoré má Územný plán obce riešiť.

1.5 Východiskové podklady

Pre riešenie územnoplánovacej dokumentácie obce Beluša boli použité nasledovné podklady:

- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, schválená uznesením vlády SR č. 1033 zo dňa 31.10.2001, záväzná časť - vyhlásená Nariadením vlády SR č. 528 zo dňa 14.08.2002, v znení Nariadenia vlády č. 461/2011,
- Koncepcia rozvoja vodnej dopravy SR, MDPT SR (schválená uznesením vlády SR č. 469/2000),
- Návrh zámeru projektu Vážskej vodnej cesty, MP SR (schválený uznesením vlády SR č. 463/2002),
- ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja a Nariadenie vlády SR č. 149/1998 Z. z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu VÚC Trenčiansky kraj (AŽ PROJEKT Bratislava 1997) Zmeny a doplnky ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja č. 1/2004 - Všeobecne záväzné nariadenie TSK č.7/2004, ktorým sa vyhlásili Zmeny a doplnky záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja schválené Zastupiteľstvom TSK uznesením č.260/2004 (AŽ PROJEKT Bratislava 2004), v znení VZN č. 8/2011 zo dňa 26.10.2011, ktorým sa vyhlásili Zmeny a doplnky č. 2 záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja,
- PHSR Trenčianskeho samosprávneho kraja schválený 25.6. 2003 a doplnok č.1/2004 a č.2/2005,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Beluša na roky 2007 – 2013, Premier Consulting, spol. s r.o., Komárno,
- Koncepcia sociálnych služieb, sociálnej prevencie a sociálneho poradenstva Trenčianskeho samosprávneho kraja,
- Regionálna surovinová politika pre oblasť nerastných surovín Trenčianskeho kraja, ŠGÚDŠ, Bratislava,
- Národný zoznam chránených vtáčích území, schválený Vládou Slovenskej republiky dňa 9. júla 2003 uznesením č. 636,
- Aktualizácia prvkov regionálneho ÚSES okresov Považská Bystrica a Púchov, SAŽP, 2005,

- Návrhy úprav zelene a inventarizácia existujúcej zelene verejných a iných priestranstiev v obci Beluša, Filová, 2006,
- ÚPN-SÚ Beluša – schválený OZ Beluša uzn. č. 7/95 zo dňa 26.06.1995, Doplnok č. 2 ÚPN SÚ Beluša schválený OZ Beluša uzn. č. 3/97 zo dňa 24.03.1997 a Doplnok č. 3 schválený OZ Beluša uzn. č. 27/2001 zo dňa 30.04.2001,
- Správa o stave znečisťovania ovzdušia v Trenčianskom kraji v roku 2008 (KÚŽP v Trenčíne 2009),
- Konceptia rozvoja tepelného hospodárstva obce Beluša (SIEA , regionálna pobočka Trenčín 2007)
- Konceptia racionálneho využitia zdrojov minerálnej (termálnej) vody v Beluškých Slatinách, (prof. Augustín Rebro, odb. geológ. máj 1986),
- Vydané územné a stavebné povolenia na stavby v čase spracovávaní dokumentácie,
- Súborné stanovisko schválené uznesením OZ č. 136/12.7 zo dňa 30.07.2012,
- Vyhodnotenie pripomienok k Návrhu ÚPN obce

RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

2 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

Územný plán obce Beluša rieši územie administratívno správneho územia obce Beluša ako súboru dvoch katastrálnych území s celkovou výmerou 5 131 ha.

V zmysle Štatútu obce Beluša s účinnosťou od 15. 05. 2008, územie obce tvoria dve katastrálne územia Beluša a Hloža-Podhorie. Územie obce sa člení na časti: Beluša (vrátane Beluškých Slatín), Hloža, Podhorie. Súčasťou obce sú tzv. osady: Červencové, Rybníky, Podmalenica, Závažská.

Tab. 1 Časti obce Beluša (podľa sčítania z r. 2001)

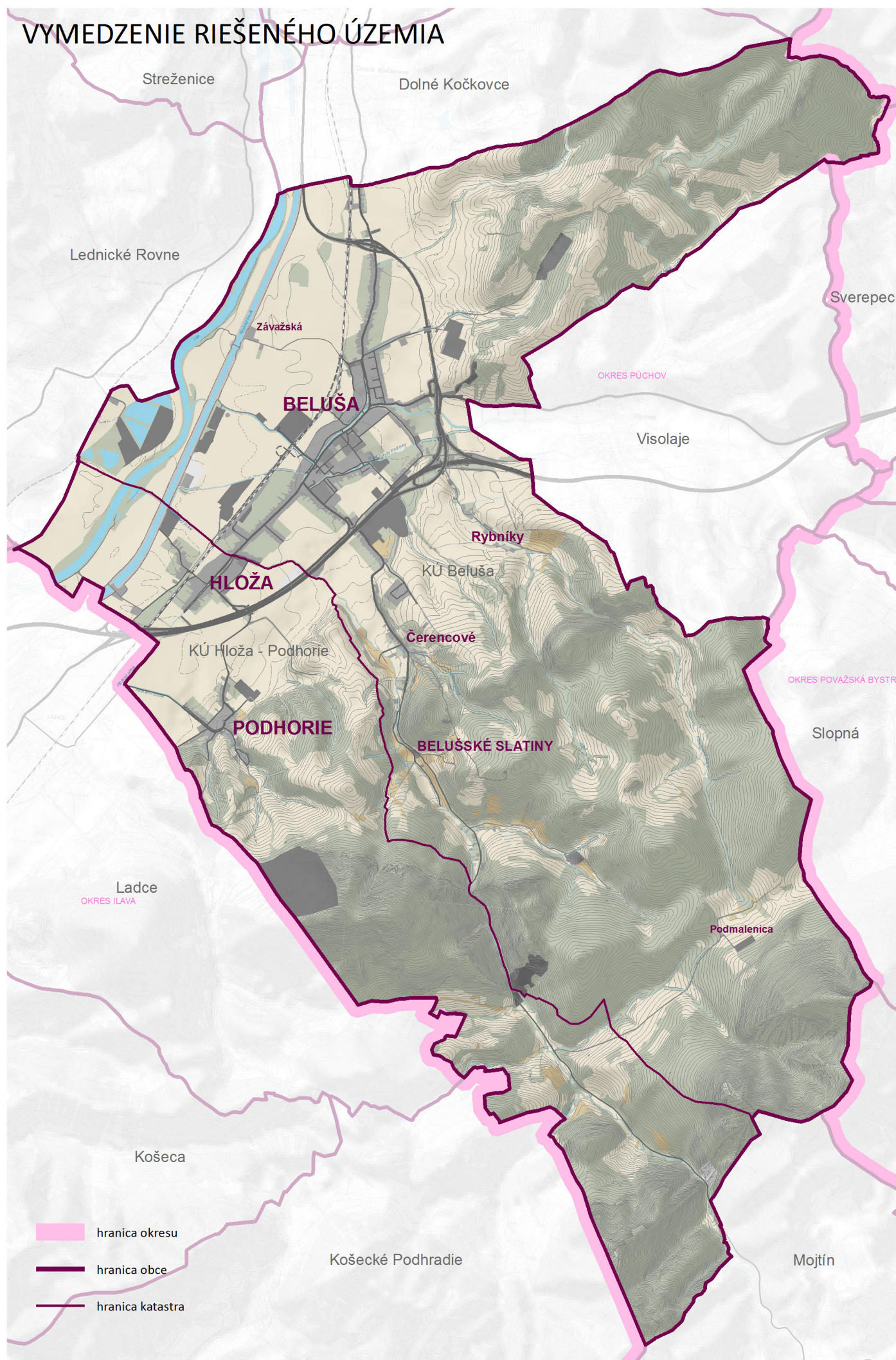
Časť	Názov časti (osady)	Počet obyvateľov
01	Beluša	4 693
	Belušké Slatiny	101
	Červencové	182
	Rybníky	52
02	Hloža	630
03	Podhorie	394
Spolu obce Beluša		6 052

Zdroj: Štatistický lexikón obcí Slovenskej republiky 2002, ŠÚ SR, 2003

Obec Beluša sa nachádza v južnom cípe okresu Púchov, má výhodnú strategickú polohu vo vzťahu na nadradené dopravné koridory a tvorí významný dopravný uzol (diaľnica D1, cesta I/49 smer ČR). Riešené územie sa rozprestiera na rozhraní alúvia rieky Váh v Považskom podolí a na úpätí Strážovských vrchov.

Riešené územie obce Beluša patrí podľa územnosprávneho členenia Slovenskej republiky do Trenčianskeho kraja a okresu Púchov. Katastrálne územia Beluša a Hloža-Podhorie tvoria severnú hranicu s mestom Považská Bystrica, obcou Dolné Kočkovce, východnú hranicu s obcami Sverepec, Visolaje, Slopná, Dolný Lieskov, južnú hranicu s obcou Mojtiín a západnú hranicu s obcami Košecké Podhradie, Ladce a Lednické Rovne.

VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA

3 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE ZO ZÁVÄZNEJ ČASTI ÚPN VÚC TRENČIANSKEHO KRAJA

Pri územnoplánovacích činnostiach na úrovni obce je potrebné postupovať v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou - Územný plán veľkého územného celku Trenčianskeho kraja a všetkých ustanovení jej Záväznej časti v zmysle Nariadenia vlády SR č. 149/1998 Z. z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu VÚC Trenčiansky kraj v znení Všeobecne záväzného nariadenia TSK č.7/2004, ktorým sa vyhlásili Zmeny a doplnky záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja schválené Zastupiteľstvom TSK uznesením č. 260/2004 dňa 23.6.2004, v znení VZN č. 8/2011 zo dňa 26.10.2011, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Zmien a doplnkov č. 2 územného plánu VÚC Trenčianskeho kraja.

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.1 Pri územnom rozvoji kraja vychádzať z rovnocenného zhodnotenia nadregionálnych a vnútroregionálnych vzťahov, pri zdôraznení územnej polohy kraja a jeho špecifických podmienok
 - 1.1.1 Rozvíjať ťažiská osídlenia a sídla trenčianskeho kraja pozdĺž spojnic katowickej a viedenskej aglomerácie a katowickej a budapeštianskej aglomerácie (v smere Žilina – Trenčín – Bratislava, Trenčín – Nitra),
 - 1.1.2 Upevňovať sídelné väzby považských ťažísk osídlenia a považského sídelného pásu na paralelný sídelný pás v Českej republike (trenčianske ťažisko osídlenia, považsko-bystricko – púchovské ťažisko osídlenia),
 - 1.1.3 Vytvárať nadnárodnú sieť spolupráce medzi jednotlivými mestami, regiónmi a ostatnými aktérmi územného rozvoja v Slovenskej republike a okolitých štátoch, s využitím väzieb jednotlivých sídiel a sídelných systémov v euroregiónoch (a ďalších oblastiach cezhraničnej spolupráce).
 - 1.1.4 Rozvíjať dotknuté sídla na trasách multimodálnych koridorov, predovšetkým v uzloch križovania týchto koridorov v smere sever–juh a západ–východ (Považská Bystrica, Púchov, Trenčín, Nové Mesto nad Váhom, Bánovce nad Bebravou, Partizánske, Prievidza).
- 1.2 Formovať ťažiská osídlenia Trenčianskeho kraja na všetkých úrovniach prostredníctvom regulácie formovania funkčnej a priestorovej štruktúry jednotlivých hierarchických úrovní centier osídlenia a príslušných vidieckych sídiel a priestorov, podieľajúcich sa na vzájomných sídelných väzbách v rámci daného ťažiska osídlenia, uplatňujúc princípy dekoncentrovanej koncentrácie,
 - 1.2.2 zabezpečovať rozvojovými osami pozdĺž komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok ostatného územia kraja,

- 1.2.3 prispieť formovaním osídlenia Trenčianskeho kraja k formovaniu sídelnej štruktúry na celoštátnej a nadregionálnej úrovni prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a vidieckych priestorov kraja.
- 1.3** Podporovať ťažiská osídlenia kraja v súlade s ich hierarchickým postavením v sídelnom systéme Slovenskej republiky:
- 1.3.2 podporovať poľsko-bystricko – púchovské a prievadzské ťažisko osídlenia ako ťažisko osídlenia druhej úrovne,
- 1.3.5 podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí,
- 1.3.6 podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažísk osídlenia pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území,
- 1.3.7 sledovať pri decentralizácii riadenia rozvoja územia vytváranie polycentrických systémov – sietí miest a aglomerácií, ktoré efektívne podporujú vytváranie vyššej funkčnej komplexnosti regionálnych celkov,
- 1.3.8 upevňovať vnútroštátne sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia.
- 1.4** Podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa:
- 1.4.1 poľskú rozvojovú os: hranica trnavského samosprávneho kraja – Trenčín – hranica žilinského samosprávneho kraja
- 1.8** Podporovať rozvoj centier osídlenia subregionálneho významu v sídlach Bojnice, Handlová, Nováky, Stará Turá, Trenčianske Teplice, u ktorých je predpoklad plnenia niektorých regionálnych funkcií a v sídlach Nitrianske Pravno, Nitrianske Rudno, Nemšová, Nová Dubnica, Svinná, Pruské, Ladce, Beluša, Lednické Rovne, Bošany, Brezová pod Bradlom. V týchto centrách podporovať predovšetkým tieto zariadenia:
- 1.8.1 stredné odborné a učňovské školy,
- 1.8.2 zdravotnícke strediská všeobecných lekárov a zubných ambulancií,
- 1.8.3 výrobné služby,
- 1.8.4 obchodné zariadenia s komplexným sortimentom tovarov,
- 1.8.5 cestovného ruchu, rekreácie a voľného času, 1.8a.1 stredných odborných a učňovských škôl
- 1.8a.2 zdravotných stredísk všeobecných lekárov a zubných ambulancií
- 1.8a.3 výrobných služieb
- 1.8a.4 obchodných zariadení s komplexným sortimentom tovarov
- 1.8a.5 voľného času a rekreácie s potrebnými plochami zelene.

- 1.10** podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia aj mimo priestorov ťažísk osídlenia s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky pre všetkých obyvateľov so zachovaním špecifických druhov osídlenia,
- 1.11** zachovať pri novej výstavbe a ďalšom rozvoji územia jestvujúce vojenské objekty a zariadenia a rešpektovať ich ochranné pásma poskytovať pri majetkovom prevode určitého jestvujúceho vojenského objektu po dohode s Ministerstvom obrany Slovenskej republiky rovnocennú náhradu prerokovať jednotlivé stupne ďalšej projektovej dokumentácie stavieb s Ministerstvom obrany Slovenskej republiky.

2. V oblasti rekreácie a turistiky

- 2.1** Podporovať predovšetkým rozvoj tých foriem rekreácie a cestovného ruchu, ktoré majú medzinárodný význam. Sú to: kúpeľníctvo, rekreácia pre pobyt pri vodných plochách, vodná turistika (na Váhu), cykloturistika, poľovníctvo, poznávací kultúrny turizmus (návšteva pamätihodností, podujatí), kongresový cestovný ruch a výstavníctvo, tranzitný cestovný ruch. Podporovať nenáročné formy cestovného ruchu (agroturistika, vidiecky turizmus) hlavne v kopaničiarskych oblastiach s malým dopadom na životné prostredie.
- 2.3** usmerňovať rozvoj rekreácie a cestovného ruchu do vhodných obcí a rekreačných lokalít, najmä v okrese:
 - 2.2.8. Púchov: Mojtiín, **Beluša-Belušské Slatiny**
- 2.4** skvalitňovať a vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky predovšetkým v sídlach s perspektívou rozvoja týchto progresívnych aktivít podporovať združenia a zoskupenia obcí s takýmto zameraním na území kraja,
- 2.5** usmerňovať rozvoj individuálnej rekreácie do vhodných sídiel na chalupársku rekreáciu,
- 2.6** zabezpečiť podmienky na krátkodobú rekreáciu obyvateľov okresných a väčších miest v ich záujmovom území, hlavne v priestoroch s funkciou prímestských rekreačných zón,
- 2.8** pri realizácii všetkých rozvojových zámerov rekreácie a cestovného ruchu na území kraja:
 - 2.7.1. sústavne zvyšovať kvalitatívny štandard nových, alebo rekonštruovaných objektov a služieb cestovného ruchu,
 - 2.7.2. postupne vytvárať komplexný systém objektov a služieb pre turistov na diaľničnej a ostatnej cestnej sieti medzinárodného a regionálneho významu,
 - 2.7.3. pri výstavbe a dostavbe stredísk rekreácie a turizmu využívať najnovšie technické a technologické prvky a zariadenia,
 - 2.7.4. všetky významné centrá rekreácie a turizmu postupne vybaviť komplexným vzájomne prepojeným informačno-rezervačným systémom pre turistov s možnosťou jeho zapojenia do medzinárodných informačných systémov,
- 2.9** podporovať rozvoj využívania minerálnych a termálnych vôd v cestovnom ruchu a v kúpeľníctve.
- 2.10** zachovať pri novej výstavbe a ďalšom rozvoji územia jestvujúce ochranné pásma prírodných liečivých a prírodných minerálnych stolových vôd.
- 2.11** Dodržiavať na území osobitne chránených krajinných oblastí a NATURA 2000 únosný pomer

funkcie ochrany prírody s funkciami spojenými s rekreáciou a cestovným ruchom.

- 2.12** Na celom území Trenčianskeho kraja podporovať a usmerňovať využitie územia pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu v súlade s rešpektovaním prírodných hodnôt územia.

3. V oblasti sociálnej infraštruktúry

3.1 Školstvo

- 3.1.1 rozvíjať školstvo na všetkých stupňoch a zabezpečiť územnotechnické podmienky,
- 3.1.3 optimalizovať sieť škôl a školských zariadení, rovnomernejšie pokryť územie kraja zariadeniami stredného školstva a podľa potreby trhu práce aktuálne reprofilovať študijné odbory,

3.2 Zdravotníctvo

- 3.2.1 rozvíjať zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania – ambulantnej, ústavnej a lekárenskej v súlade so schválenou verejnou minimálnou sieťou poskytovateľov zdravotnej starostlivosti,
- 3.2.2 vytvárať podmienky pre rovnocennú prístupnosť a primeranú dostupnosť obyvateľov jednotlivých oblastí kraja k nemocničným zariadeniam a službám,

3.3 Sociálna starostlivosť

- 3.3.1 rekonštruovať a obnovovať budovy a zariadenia sociálnej starostlivosti a komplexne modernizovať infraštruktúru v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb, zvyšovať štandardy, optimalizovať kapacity a vytvárať podmienky na zlepšenie kvality poskytovania sociálnej starostlivosti a služieb pre obyvateľov poproduktívneho veku, takisto pre sociálne marginalizované skupiny obyvateľstva a deti,
- 3.3.2 zabezpečiť rozvoj programu sociálnej starostlivosti a jeho realizáciu pre rôzne vekové, zdravotné a sociálne skupiny občanov a dobudovať sieť sociálnej starostlivosti tak, aby územie Trenčianskeho kraja bolo v tejto oblasti sebestačné a aby sa vytvorila sieť kvalitných, dostupných, ekonomicky efektívnych a flexibilných sociálnych služieb,
- 3.3.3 vytvárať podmienky pre nové, nedostatkové či chýbajúce formy sociálnych služieb,
- 3.3.4 očakávať nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť primerané nároky na ubytovacie zariadenia pre prestarnutých obyvateľov (domovy dôchodcov a domovy – penzióny pre dôchodcov) a služby,
- 3.3.5 podporovať transformáciu niektorých zariadení sociálnej starostlivosti na integrované komunitné a menšie centrá sociálnych služieb pre jednotlivé skupiny obyvateľstva ako aj prechod z veľkokapacitných na malokapacitné, multifunkčné zariadenia.

- 4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrno-historického dedičstva**
- 4.1** rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené a urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma) a súbory navrhované na vyhlásenie a historické krajinné štruktúry (pamiatkovo chránené parky)
- 4.2** rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu územie kraja (kopaničiarske osídlenie),
- 4.3** uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu jednotlivých mestských a vidieckych sídiel,
- 4.4** rešpektovať dominantné znaky typu krajinného prostredia,
- 4.5** Posudzovať pri rozvoji územia kraja význam a hodnoty jeho kultúrno – historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálne ekonomickom rozvoji.
- 4.6** Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:
- 4.6.2 územia historických jadier miest a obcí,
- 4.6.3 známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk,
- 4.6.5 územia miest a obcí, kde je zachytený historický stavebný fond, ako aj časti rozptýleného osídlenia,
- 4.6.6 historické technické diela
- 5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekológie, ochrany prírody a krajiny, ochrany poľnohospodárskeho a lesného pôdneho fondu**
- 5.1** rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu.
- 5.2** realizovať systémy správneho využívania poľnohospodárskych pôd a ich ochranu pred eróziou, zaburinením, nadmernou urbanizáciou, necitlivým riešením dopravnej siete a pred všetkými druhmi odpadov,
- 5.3** pri obnovách lesných hospodárskych plánov potrebných k obhospodarovaniu lesov zohľadňovať požiadavky ochrany prírody,
- 5.4** v jednotlivých okresoch kraja neproduktívne a nevyužiteľné poľnohospodárske pozemky navrhnuť na zalesnenie,
- 5.7** obmedzovať reguláciu a melioráciu pozemkov v kontakte s chránenými územiami a mokraďami,
- 5.8** vytvárať podmienky pre zastavenie procesu znižovania biodiverzity v celom území kraja,
- 5.9** podporovať opatrenia na sanáciu a rekultiváciu zosuvných a opustených ťažobných, poddolaných území a začleniť ich do funkcie krajiny

- 5.14** rekultivovať jestvujúce vyťažené priestory štrkovísk, zemníkov, lomov,
- 5.15** uplatňovať opatrenia na zlepšenie stavu životného prostredia vyplývajúce zo schválených krajských a okresných environmentálnych akčných programov,
- 5.16** Rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností a najmä v osobitne chránených územiach (v zmysle územnej ochrany, sústavy NATURA 2000 a pod.), biotopov európskeho a národného významu,“ prvkoch územného systému ekologickej stability, NECONET, zvlášť biotopoch osobitne chránených a ohrozených druhov bioty, mokradí a voľne žijúcich živočíchov. Využívanie územia zosúladiť s funkciou ochrany prírody a krajiny.
- 5.18** v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou zabezpečiť protieróznú ochranu pôdy prevažne v oblastiach Myjavskej pahorkatiny, Bielych Karpát, Malých Karpát, Strážovských vrchov, Považského Inovca, Trábeča, Vtáčnika, Javorníkov.
- 5.19** odstrániť skládky odpadov lokalizované v chránených územiach prírody
- 5.21** revitalizovať toky upravené na kanálový typ, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov zvýšením podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky na realizáciu navrhovaných bio-koridorov pozdĺž tokov
- 5.23** zosúladiť požiadavky na využívanie ložísk nerastných surovín pre potreby rozvoja hospodárstva so záujmami ochrany prírody najmä v Chránenej krajinskej oblasti Malé Karpaty, Biele Karpaty
- 5.24** usmerniť v súlade s ochranou životného prostredia, pôdneho fondu a vodohospodárskymi záujmami ťažbu štrkopieskov v alúviu Váhu s uprednostnením ťažby vo vodných nádržiach alebo v korytách tokov oproti ťažbe z porasteného terénu

6. V oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho rozvoja

- 6.1** vytvárať podmienky pre zlepšenie výkonnosti a efektívnosti hospodárstva a harmonicky využívať celé územie kraja,
- 6.2** nové podniky lokalizovať predovšetkým do disponibilných plôch v intraviláne obcí v existujúcich hospodárskych areáloch, prípadne uvažovať s možným využitím uvoľnených areálov poľnohospodárskych dvorov,
- 6.3** podporovať budovanie priemyselných parkov celoštátneho významu v nasledovných lokalitách:

 - 6.3.8. Púchov - Luh, Predsigoť, Podzábreh** (časť územia patrí do k.ú. Beluša)
- 6.4** podporovať budovanie priemyselných parkov regionálneho významu v nasledovných lokalitách:

6.4.16. Beluša – Podbrezie

7. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

7.1 Cestná infraštruktúra

7.1.1 Rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry a vyplývajúce obmedzenia v ochranných pásmach.

7.1.3 V koridore pripravovanej prioritnej osi západ – východ (Norinberg/Drážďany – Praha – Olomouc) – Lúky/Lysá pod Makytou – Púchov – Žilina – Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – (Užhorod – Ľvov), lokalizovaná pre cesty a konvenčné železničné trate siete TEN-T, v návrhovom období realizovať rýchlostnú cestu R6 v kategórii R 24,5/120 v , v trase a úsekoch:

- št. hranica SR/ČR Lysá pod Makytou – Púchov – Beluša križovatka s diaľnicou D1.

7.1.17 Zabezpečiť územnú rezervu - koridor pre cestu II/507 (regionálneho významu) v kategórii C 9,5/70-60, v trase a úseku:

- prepojenie ciest II/507 a I/49 v k.ú. Horenice – Beluša.

7.2 Infraštruktúra železničnej dopravy

7.2.1 Zabezpečiť územnú rezervu – koridor pre vysokorýchlostnú železničnú trať pre rýchlosť 250 km/hod. (juh – sever Viedeň – Bratislava – Žilina – Katowice), na území kraja v trase a úsekoch:

- hranica Trnavského kraja – Nové Mesto nad Váhom – Trenčín – hranica Žilinského kraja.

7.2.2. Rešpektovať lokalizáciu existujúcej železničnej infraštruktúry a jej ochranné pásma.

7.2.3 Realizovať modernizáciu železničnej trate č. 120 I. kategórie na traťovú rýchlosť do 160 km/hod., v trase paneurópskeho multimodálneho koridoru ITF (ECMT) č. Va., dopravná sieť TEN-T, AGC a AGTC č. E63 a E40 Zlatovce – hranica Žilinského kraja. Z toho v trase s novým smerovým vedením:

- Púchov – Považská Bystrica,
 - úseky vynútených lokálnych úprav.

7.2.4 V koridore pripravovanej prioritnej osi západ – východ (Norinberg/Drážďany – Praha – Olomouc) – Lúky/Lysá pod Makytou – Púchov – Žilina – Košice – Záhor/Čierna nad Tisou – (Užhorod – Ľvov), lokalizovaná pre cesty a konvenčné železničné trate siete TEN-T, vo výhľadovom období zabezpečiť územnú rezervu – koridor pre optimalizáciu železničnej trate č. 125 I. kategórie, AGC č. E40 v úseku

hranica SR/ČR – Strelenka – Lúky pod Makytou – Púchov.

7.3 Infraštruktúra vodnej dopravy

7.3.1 Rezervovať a chrániť územie Vážskej vodnej cesty (vnútroštátna vodná cesta medzinárodného významu na území kraja triedy Va, súčasť multimodálneho koridoru č. Va.,

AGN č. E81) lokalizovanej v trase a úsekoch:

- existujúceho Vážskeho elektrárenského kanálu,
- vodných nádrží a prirodzeného koryta rieky Váh.

7.3.2. Rezervovať a chrániť územie AGN prístavov Vážskej vodnej cesty lokalizovaných v:

- P 81 – 09 Púchove.

7.4 Infraštruktúra leteckej dopravy

7.4.2 Chrániť územie aeroklubových letísk regionálneho významu na lokalitách:

- Dubnica/Slavnica,

7.4.3 Rešpektovať ochranné pásma letísk a heliportov všetkých druhov, v súlade s platnými rozhodnutiami o určení ochranných pásiem.

7.6 Hromadná doprava

7.6.1 V návrhovom období, v aglomeráciách Stredného Považia a Hornej Nitry, vybudovať integrované systémy hromadnej prepravy osôb s koordinovanou tarifnou politikou.

7.7 Infraštruktúra cyklistickej dopravy

7.7.1. Vytvoriť územné podmienky pre rozvoj Považskej nadregionálnej cyklomagistrály v trase a úsekoch:

- hranica Trnavského kraja – Nové Mesto nad Váhom – Trenčín – Púchov – Považská Bystrica – hranica Žilinského kraja.

8. V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

8.1 Energetika

8.1.1 rešpektovať jestvujúce koridory pre nadradený plynovod a elektrické vedenie pre veľmi vysoké napätie,

8.1.3 Rezervovať koridor pre 400 kV vedenie v trase existujúcich 220 kV vedení č. 270 a 275 v smere Bystričany – Považská Bystrica – Česká republika (Střelná – Vizovice – Otrokovice).

8.1.9 Vytvárať priaznivé podmienky a podporovať intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov v systémovej energetike s vylúčením negatívneho dopadu na charakter krajiny.

8.2 Vodné hospodárstvo

8.2.1 Rešpektovať pásmo hygienickej ochrany vodných zdrojov a **chránené vodohospodárske oblasti Strážovské vrchy**, Beskydy-Javorníky a povodia vodárenských tokov Solka - Vyšehradný potok, Tužina a Nitrica a záujmové územia výhľadových vodohospodárskych diel,

8.2.2 rešpektovať ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov,

8.2.4 Na úseku verejných kanalizácií:

v súlade s Plánom rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky a Konceptiou vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky:

b) zabezpečiť zodpovedajúcu úroveň odvádzania a sekundárneho (biologického) čistenia komunálnych odpadových vôd z aglomerácií s produkciou organického znečistenia od 2 000 EO do 10 000 EO,

e) dobudovanie spoločnej ČOV Beluša a kanalizácie, odkanalizovanie obcí tvoriacich aglomeráciu: Visolaje, Sverepec, Slopná, Horný a Dolný Lieskov,

l) zabezpečiť výstavbu kanalizačných systémov a rekonštrukcií ČOV v aglomeráciách od 2 000 do 10 000 ekvivalentných obyvateľov:

15. Aglomerácia Beluša

8.2.5 Na úseku odtokových pomerov povodí: v súlade s požiadavkami ochrany prírody a odporúčaniami Rámcovej smernice o vodách

a) vykonávať na upravených tokoch údržbu za účelom udržiavania vybudovaných kapacít,

b) zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych situáciách tak povodňových, ako aj v období sucha,

c) zabezpečiť na neupravených úsekoch tokov predovšetkým ochranu intravilánov miest a obcí, nadväzne komplexne riešiť odtokové pomery na tokoch v súlade s rozvojovými programami a koncepciou rozvoja,

d) zabezpečovať preventívne protierózne opatrenia najmä v svahovitých častiach povodí Chvojnica a Myjava, dbať na dodržiavanie správnych agrotechnických postupov, výsadbu a udržiavanie ochranných vegetačných pásov v blízkosti poľnohospodárskych plôch a zriaďovanie vsakovacích plôch,

e) vytvárať územnotechnické predpoklady na úpravu a revitalizáciu vodných tokov v čiastkovom povodí Váhu a Nitry v súlade s rozvojovými programami a koncepciou vodného hospodárstva,

f) vytvoriť podmienky pre včasnú prípravu a realizáciu protipovodňových opatrení,

g) zabezpečiť ochranu inundačných území tokov a zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti.

8.2.7 Protipovodňová ochrana

Realizovať stavby spojené s protipovodňovými opatreniami v čiastkových povodiach Váhu, Nitry a Myjava na ochranu intravilánov miest a obcí v súlade s Programom protipovodňovej ochrany SR a ďalších tokov v čiastkových povodiach Váhu, Nitry a Myjava v súlade s investičným rozvojovým programom Slovenského vodohospodárskeho podniku a koncepciou vodného hospodárstva,

9.1 V oblasti odpadového hospodárstva

- 9.1.1 Riešiť zneškodňovanie odpadov na území kraja v súlade so schváleným Programom odpadového hospodárstva SR, pričom v jeho v intenciách rozpracovať Program odpadového hospodárstva Trenčianskeho kraja. Usmerňovať odpadové hospodárstvo v zmysle znižovania negatívnych vplyvov na životné prostredie zo starých skládok odpadov a ďalších environmentálnych záťaží.
- 9.1.2 Riešiť budovanie zberných stredísk na vyseparované zložky z komunálneho odpadu v mestách a obciach kraja a budovanie kompostární v súlade s právnymi predpismi EÚ.
- 9.1.4 Podporovať vo všetkých oblastiach vzniku odpadov separovaný zber pre rozvoj recyklácie materiálov zo zhodnotiteľských odpadov.
- 9.1.5 Celoplošne rozšíriť separovaný zber odpadov s čo najväčším počtom separovaných zložiek (papier, sklo, plasty, kovy a BRO).
- 9.1.6 Zvyšovať množstvo biologicky rozložiteľného odpadu (zo všetkých zdrojov) zhodnocovaného aeróbnym alebo anaeróbnym spôsobom (kompostovaním, resp. spracovaním na bioplyn).
- 9.1.11 Riešiť skládkovanie odpadov na existujúcich a navrhovaných veľkokapacitných regionálnych skládkach s vyhovujúcimi technickými podmienkami a v územiach vhodných pre umiestňovanie skládok odpadov a v ktorých sa prirodzene zabezpečuje minimalizácia rizík ohrozenia zdravia obyvateľov a znečistenia zložiek životného prostredia (najmä zásob a kvality podzemných vôd):

c) skládka Luštek v k. ú. Dubnica nad Váhom v okrese Ilava,

3.1.1 Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby dopravnej infraštruktúry

1 Cestná infraštruktúra

1.2 Rýchlostná cesta R6 v trase a úsekoch št. hranica SR/ČR Lysá pod Makytou – Púchov – Beluša križovatka s diaľnicou D1.

2 Infraštruktúra železničnej dopravy

2.1. Modernizácia železničnej trate č. 120 do rýchlosti 160 km/hod. v trase Zlatovce – hranica Žilinského kraja. Z toho v trase s novým smerovým vedením v úseku:

- Púchov – Považská Bystrica.

3. Infraštruktúra vodnej dopravy

3.1. Vážska vodná cesta lokalizovaná v trase a úsekoch Vážskeho elektrárenského kanálu, vodných nádrží a v prirodzenom koryte rieky Váh.

3.2. Výstavbu prístavov v Novom Meste nad Váhom, Trenčíne, Dubnici nad Váhom (katastrálne územie Trenčianska Teplá), **Púchove (katastrálne územie Beluša)** a Považskej Bystrici.

Verejnoprospešné stavby v oblasti vodného hospodárstva

1. Oblasť odvádzania a čistenia odpadových vôd

Verejné kanalizácie v jednotlivých aglomeráciách:

27. Aglomerácia Beluša

4 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

4.1 Obyvateľstvo

Pri sčítaní ľudu, domov a bytov (k 05/2001) bývalo v obci Beluša 6 052 obyvateľov. Hustota zaľudnenia 118,05 obyv. na km² je mierne nad celoslovenským priemerom, ktorý predstavuje 110 obyv./km². K 31. 12. 2010 bolo v obci evidovaných 6 041 obyvateľov, z toho 2 925 mužov a 3 116 žien. Vzhľadom na skutočnosť, že oficiálne výsledky sčítania ľudu, domov a bytov z roku 2011 nie sú pre obec k dispozícii, vychádza sa z výsledkov z roku 2001, pričom niektoré údaje sú z roku 2010, ktoré boli k dispozícii z Mestskej a obecnej štatistiky (MOŠ), resp. poskytnuté obcou.

Tab. 2 Vývoj počtu obyvateľstva

Rok	Počet obyvateľov			Index vývoja v %
	Muži	Ženy	Spolu	
1869	-	-	2 260	100,00
1890	-	-	2 398	106,10
1910	-	-	2 521	111,55
1930	-	-	2 762	122,21
1961	-	-	3 859	170,75
1971	-	-	4 067	179,95
1980	2 772	2 918	5 690	251,76
1991	2 900	3 019	5 919	261,90
2001	2 940	3 112	6 052	267,78
2003	2 940	3 139	6 079	268,98
2008	2 925	3 111	6 036	267,07
2009	2 929	3 125	6 054	266,06
2010	2 925	3 116	6 041	267,30

Zdroj: Štatistické lexikóny, SODB 2001, ŠÚ SR, OcÚ Beluša

Počet obyvateľov dosiahol maximum v roku 2003, pričom od uvedeného roku má klesajúci trend.

Tab. 3 Veková skladba obyvateľstva v retrospektíve

Veková skupina	Počet obyvateľov						% podiel vekových skupín (r. 2001)	
	k 03/1991		k 012/2001		k 12/2010		Beluša	okres Púchov
	abs.	%	abs.	%	abs.	%		
Predproduktívna	1 509	25,50	1 140	18,84	817	13,52	18,84	19,30
Produktívna	3 314	55,99	3 747	61,91	3 897	64,50	61,91	62,40

Veková skupina	Počet obyvateľov						% podiel vekových skupín (r. 2001)	
	k 03/1991		k 012/2001		k 12/2010		Beluša	okres Púchov
	abs.	%	abs.	%	abs.	%		
Poproduktívna	1 096	18,51	1 165	19,25	1 327	21,96	19,25	18,10
Spolu:	5 919	100,00	6 052	100,00	6 041	100,00	100,00	100,0

Zdroj: ŠÚ SR, 1991, ŠÚ SR, 2001, www.statistics.sk

Z prehľadu je zrejmý značný rozdiel vekovej skladby obyvateľstva v porovnaní s celookresným priemerom, hlavne v nižšom zastúpení predproduktívnej zložky a vo vyššom zastúpení poproduktívnej zložky.

Hodnotu vekovej štruktúry obyvateľov charakterizuje index vitality populácie, ktorý vyjadruje pomer obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku. Obec Beluša vykazovala v roku 1991 hodnotu indexu vitality 137,7, v roku 2001 hodnotu 97,8 a v roku 2010 hodnotu 61,6, čo svedčí o nepriaznivej vývojovej krivke demografickej situácie obyvateľov obce. V rámci komunálnej politiky obce je pre zlepšenie nepriaznivého vývoja potrebné vytvárať podmienky pre stabilizáciu mladších vekových skupín obyvateľstva v obci.

Ku dňu sčítania 26. 05. 2001 bolo v obci celkom 3085 ekonomicky aktívnych osôb, z toho 1 666 mužov a 1 419 žien. Celkový rozsah ekonomicky aktívneho obyvateľstva a ekonomickej aktivity (zamestnaní a nezamestnaní obyvatelia) ovplyvňuje predovšetkým veková štruktúra obyvateľstva – predovšetkým zastúpenie obyvateľstva v produktívnom veku, ako aj zamestnanosť žien.

Tab. 4 Ekonomická aktivita obyvateľstva

Obec	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo				Podiel ekonom. aktív. z trvalo býv. obyvateľov			
	muži	%	ženy	%	spolu	%	okres Púchov	okres Púchov %
Beluša	1 666	56,70	1 419	45,60	3 085	51,00	23 771	51,90

Zdroj: ŠODB, ŠÚ SR 2001

Podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva na celkovom počte obyvateľov v obci v porovnaní s celookresným priemerom predstavuje rozdiel v ukazovateli, ktorý však nie je výrazný. Vývoj ekonomickej aktivity v priebehu rokov 1980 – 2001 je poznamenaný zaradením do pracovného procesu silných populačných ročníkov z 70 – tých rokov minulého storočia.

4.1.1 Vývojové trendy po r. 2001

Súčasný vývoj v podstatnej miere ovplyvňuje nízka pôrodnosť. Vplyv úmrtnosti na prirodzený prírastok obyvateľstva sa v priebehu uplynulých rokov významnejšie nezmenil, keď počet zomrelých sa pohybuje v rozmedzí od 54 do 73 ročne. Na vývoj obyvateľstva prirodzenou menou v najbližšej retrospektíve poukazujú údaje z nasledujúcej tabuľky.

Tab. 5 Vývojové trendy po roku 2001

Rok	Natalita/Mortalita		Prirodzený prírastok	Migrácia obyvateľstva		
	Narodení	Zomrelí		prist.	odsťah.	saldo
2001	56	58	-2	70	55	+15
2002	48	57	-9	69	51	+18
2003	40	69	-19	119	80	+39
2004	61	73	-12	92	92	-
2005	56	57	-1	63	79	-16
2006	51	54	-3	89	80	+9
2007	37	54	-17	59	64	-5
2008	66	54	+12	52	69	-17
2009	56	73	-17	84	47	+37
2010	47	58	-11	61	70	-9
Spolu	518	553	-35	758	687	+71

Zdroj: OcÚ Beluša

Ako vyplýva z uvedeného prehľadu vývoj naznačuje, že z hľadiska prirodzeného vývoja obyvateľstva možno očakávať pokračovanie tendencie úbytku obyvateľstva. Migrácia obyvateľstva má kolísavú krivku s mierne priaznivým a nepriaznivým vývojom.

4.2 Prognóza vývoja

Pri stanovení výhľadového počtu obyvateľov obce Beluša je potrebné vychádzať z dlhodobých trendov demografického vývoja obyvateľov v SR spracovaných v „Prognóze vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku. 2025, ktorú vypracovalo Výskumné demografické centrum INFOSTAT-u v novembri 2008. Prognóza nadväzuje na aktualizovanú prognózu vývoja obyvateľstva SR na celoštátnej úrovni, ktorá bola vypracovaná v roku 2007. Východiskovým obdobím prognózy bol koniec roku 2007.

Podľa „Prognózy „v celoslovenskej relácii z hľadiska prírastku – úbytku obyvateľstva sa úbytky obyvateľstva očakávajú hlavne v **Trenčianskom**, Nitrianskom a Banskobystrickom kraji, pričom pre okres Púchov sa predpokladá nasledujúci počet obyvateľov:

- 45 385 obyvateľov rok 2010
- 45 228 obyvateľov rok 2015
- 45 088 obyvateľov rok 2020
- 44 863 obyvateľov rok 2025

Pri úvahách o predpokladanom vývoji počtu obyvateľov obce sa zohľadňovali uvedené demografické vývojové trendy, naznačujúce stagnáciu resp. v okresnom a krajskom priemete znižovanie počtu obyvateľov. Na druhej strane je potrebné vziať do úvahy polohový faktor obce ležiacej na považskej rozvojovej osi prvého stupňa Bratislava – Trnava – Trenčín – hranica žilinského samosprávneho kraja, Paneurópskom multimodálnom koridore, vetva č. Va (Viedeň) – Bratislava – Trenčín – Žilina – Košice – Užhorod v trase vysokorýchlostnej trate (VRT), diaľnice D1, modernizovanej železničnej trate č. 120. Beluša tvorí významný transformačný uzol na ČR, križovatka s doplnkovou sieťou TEN-T Púchov –

Strelenka – (Hranice na Morave) v trase železničnej trate č. 125, v návrhu revízie doplnená o rýchlostnú cestu R6 Beluša – Púchov - Lysá pod Makytou – (R49 Zlín – Holešov). Rovnako môže pozitívne ovplyvniť rozvoj obce aj navrhovaná vodná cesta na rieke Váh, ktorá je definovaná medzinárodnou dohodou AGN, ako vnútrozemská vodná cesta medzinárodného významu pod označením E81.

Do celkových úvah je potrebné zahrnúť aj stav, vývoj a predpoklady pre rozvoj hospodárskej základne obce, vrátane predpokladaných územných možností pre rozvoj bytovej výstavby, potenciálnych možností pre rozvoj výroby a rekreácia a cestovného ruchu. Uvedené faktory môžu viesť k zvýšeniu mobility obyvateľstva, k zlepšeniu vekovej štruktúry obyvateľov obce a následne k stabilizácii resp. k miernemu rastu vývoja obyvateľov obce.

Vychádzajúc z relatívne priaznivých vývojových trendov po roku 2001 (hlavne plusové migračné saldo) je možné špecifikovať nasledovný odhad predpokladaného demografického vývoja v obci, vrátane premietnutia vyššie uvedených ovplyvňujúcich faktorov. Predpokladaný počet obyvateľov dosiahnutý do roku 2030 bude cca 8600 obyvateľov, čo predstavuje nárast o cca 2560 obyvateľov voči súčasnemu počtu obyvateľov 6041 (2010).

4.2.1 Zamestnanosť

Podľa údajov z roku 2001 najviac ekonomicky aktívnych ľudí pracuje v priemyselnej výrobe a výrobe (33 %), nehnuteľnosti a verejnej správe (9 %). školstve, kultúre a zdravotníctve (9 %), veľkoobchod a maloobchod (8 %) a poľnohospodárstve (4 %). Za prácou odchádza 1 438 ekonomicky aktívnych ľudí, čo predstavuje 46,6 %.

5 ZÁUJMOVÉ ÚZEMIE A ŠIRŠIE VZŤAHY

5.1 Poloha a význam obce v štruktúre osídlenia

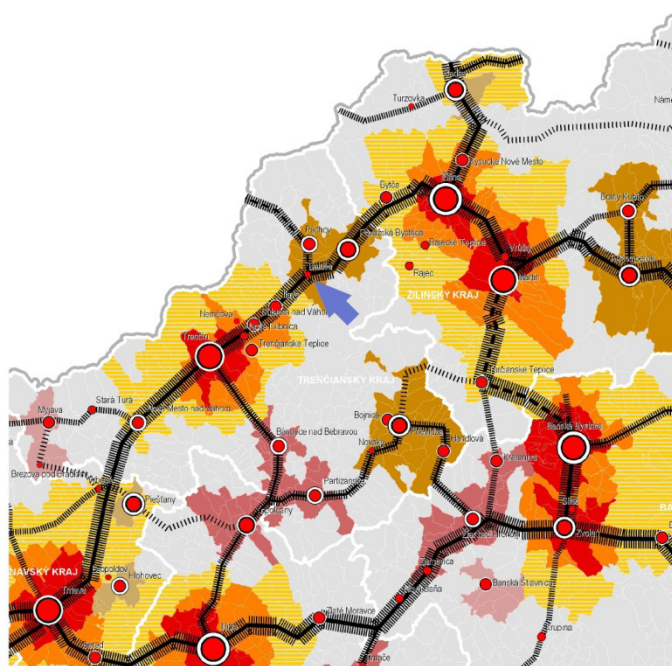
V zmysle Koncepcie územného rozvoja Slovenska (KURS 2001 v znení KURS 2011 - zmien a doplnkov č. 1 KURS 2001) a Nariadenia vlády SR č. 149/1998 Z. z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Územného plánu veľkého územného celku Trenčianskeho kraja v znení Všeobecne záväzného nariadenia TSK č.7/2004, ktorým sa vyhlásili Zmeny a doplnky záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja schválené Zastupiteľstvom TSK uznesením č. 260/2004 dňa 23.6.2004, v znení VZN č. 8/2011 zo dňa 26.10.2011, ktorým sa vyhlásili Zmeny a doplnky č. 2 záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, leží obec Beluša v južnej časti ťažiska osídlenia druhej úrovne - považsko-bystricko-púchovské ťažisko osídlenia. V druhej úrovni sú zaradené ťažiská osídlenia, ktoré sú tvorené okolo stredne veľkých miest, pri ktorých sa v menšej miere prejavujú aglomeračné väzby medzi centrami a voči okolitým obciam prevládajú viac polarizačné (dostredivé) účinky jadier týchto ťažísk osídlenia. Pre ich územné vymedzenie platí premenlivosť a pružnosť hraníc.

Obec Beluša v zmysle vyššie uvedených dokumentácií leží na považskej rozvojovej osi prvého stupňa Bratislava – Trnava – Trenčín – hranica Žilinského samosprávneho kraja a navrhovanej rozvojovej osi druhého stupňa v smere Beluša (od rozvojovej osi I. stupňa) hranica ČR, pričom obec Beluša tvorí priesečník uvedených rozvojových osí.

V zmysle vyššie uvedených dokumentov je obec Beluša špecifikovaná ako rozvojové centrum piatej skupiny. Obce tejto skupiny možno vnímať ako centrá subregionálneho významu, pričom sa odporúča podporovať rozvoj nasledovných zariadení:

- stredných odborných a učňovských škôl
- zdravotných stredísk všeobecných lekárov a zubných ambulancií
- výrobných služieb
- obchodných zariadení s komplexným sortimentom tovarov
- voľného času a rekreácie s potrebnými plochami zelene.

SÍDELNÁ ŠTRUKTÚRA SR

centrá osídlenia

- centrum osídlenia medzinárodného významu
- centrum osídlenia prvej skupiny, prvá podskupina
- centrum osídlenia prvej skupiny, druhá podskupina
- centrum osídlenia druhej skupiny - prvá podskupina
- centrum osídlenia druhej skupiny - druhá podskupina
- centrum osídlenia tretej skupiny - prvá podskupina
- centrum osídlenia tretej skupiny - druhá podskupina
- centrum osídlenia štvrtej skupiny
- centrum osídlenia piatej skupiny

rozvojové osi

rozvojová os I. stupňa

- stav
- návrh

rozvojová os II. stupňa

- stav
- návrh

rozvojová os III. stupňa

- stav
- návrh

tŕažiská osídlenia

- prvá úroveň - jadrové pásmo
- prvá úroveň - prímestské pásmo
- prvá úroveň - okrajové pásmo
- pridružené centrum
- druhá úroveň
- tretia úroveň - 1. skupina
- tretia úroveň - 2. skupina

6 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

6.1 Determinanty územného rozvoja

Medzi základné faktory ovplyvňujúce navrhovanú urbanistickú koncepciu priestorového usporiadania obce Beluša, špecifikované v I. etape v rámci spracovania ÚPN obce - Prieskumy a rozboru územného plánu obce, patria:

- Historický vývoj osídlenia
- Súčasné priestorové členenie a urbanistická štruktúra
- Limity rozvoja územia
- Potenciály a hodnoty v území
- Intervencie a zámery v území
- Problémy a problémové oblasti

6.1.1 Historický vývoj osídlenia

Urbanistickú kompozíciu a štruktúru obce vrátane súčasného obrazu obce ovplyvňovali významné historické udalosti a medzníky jej vývoja:

- prvá písomná zmienka dokladujúca existenciu trvalého osídlenia je z roku 1330 (terra Belos),
- Súčasnú polohu obce potvrdzuje aj zápis Pružinky ako Belušského potoka (aqua Belos). V tomto období v obci stojí aj jeden z najstarších kostolíkov na Považí,
- ako mesto (civitas) sa Beluša uvádza po prvý krát v darovacej listine kráľa Ľudovíta I. z roku 1375,
- obec získala viaceré práva – pivovarnícke, pálenícke, vincúrske, jatočné, mlynárske, tehliarske, rybné a právo lovu zvere. V roku 1534 v Beluši pôsobila colná stanica na vyberanie mýta, čo znamenalo obchodný styk s Českom, ale aj Poľskom a západnou Európou,
- výhodné odvodové povinnosti v 17. storočí napomohli v Beluši značnému rozvoju remeselných a hospodárskych aktivít. Pôsobili tu cechy ševcov, debnárov a hrnčiarov, ako aj výrobné kováčov, zámočníkov, mäsiarov, kožušníkov, obuvníkov, tkáčov, krajčírov a klobučníkov,
- veľký význam má v 19. storočí pre rozvoj Beluše, Hlože, Podhoria a celého považského regiónu vybudovanie železnice a železničnej stanice v roku 1883 a založenie ladeckej cementárne v roku 1889,
- v roku 1888 však Beluša stráca výsady mestečka pri reorganizácii verejnej správy. V prvej polovici 20. st. je vybudovaná nová ľudová škola (1930), hasičská zbrojnica (1931) a kultúrny dom (1938). Zároveň sú vykonané v obci protipovodňové opatrenia (regulácia Pružinky) a vybudované vodné dielo,
- v roku 1893 vznikla v obci Štátna košíkarská škola, ktorej odchovanci zaznamenali pozoruhodné výsledky na Svetovej výstave v Paríži v roku 1900,
- V roku 1910 vznikli kúpele v Belušských Slatinách ako podnikateľská účastinná spoločnosť Belušské kúpele. Miestne liečivé pramene podrobne odborne spracoval Dr. Pavol Adámi a lokalitu pomenúva ako Slatinské Teplice. V polovici 19. storočia kúpele zaradovali medzi najvý-

znamnejšie v Uhorsku. Prvý moderný kúpeľný dom vybudovalo predstavenstvo obce koncom 19. storočia spolu s parkom a hostincom. V roku 1906 vzniklo družstvo na výstavbu kúpeľov a vybudovalo sa niekoľko kúpeľných viliek.

- V rokoch po druhej svetovej vojne sa pristúpilo k obnove zničených mostov, komunikácii a poškodených domov. Uskutočnila výstavba viacerých verejnoprospešných stavieb, a to budovy miestneho národného výboru (dnešný Obecný úrad), domu služieb, hasičskej zbrojnice, knižnice, drobných prevádzok a školskej jedálne, materskej škôlky, zdravotného strediska, motela Slatina, resp. došlo k rozšíreniu miestneho kultúrneho domu.
- Niekdajšia samostatná obec Hloža, ako aj Podhorie, sú listinne doložené v roku 1397 ako súčasť hradného panstva Košeckého hradu.

6.1.2 Súčasné priestorové členenie a urbanistická štruktúra

Obec Beluša podľa územno-správneho členenia patrí do severovýchodnej časti Trenčianskeho samosprávneho kraja. Poloha obce je zo sídelného a najmä dopravného hľadiska ako dôležitej križovatky cestnej a železničnej a uvažovaného rozvoja vodnej dopravy strategická, aj vzhľadom na prepojenie na Českú republiku. Svojou rozlohou, počtom obyvateľov, výrobným zázemím a rekreačným potenciálom tvorí „predmestie“ bipolárnych centier Púchova a Považskej Bystrice a je pomyselným tretím vrcholom kostry považsko-bystricko-púchovského ťažiska osídlenia.

Najdominantnejším urbanistickým celkom v obci sú územne prepojené sídelné celky Beluše a Hlože. Spolu s časťou Čerencové predstavujú líniový typ osídlenia, ktorý je v kontraste s ostatnými zastavanými časťami obce. Rekreačné zameranie Belušských Slatín je reprezentované formou nesúvislej bodovej zástavby v prírodnom prostredí. Časť Podhorie má naopak charakter skupinovej podhorskej zástavby. Charakter osád majú časti Rybníky a Podmalenica.

Beluša

Sídlo Beluša je založené na sútoku rieky Pružinka a Konopného potoka, ktoré sú hlavným determinantom historického formovania urbanistickej štruktúry obce s charakterom radovej potočnej a cestnej zástavby. Historický tvar obce v tvare písmena Y bol doplnený vybudovaním majera a zástavbou pozdĺž Kamenického potoka. V súčasnosti je pôvodný pôdorys stále čitateľný, pretože neskorší územný rozvoj obce v prevažnej miere nadväzoval na líniový systém zástavby. Obec sa rozšírila severným smerom v dotyku s obcou Dolné Kočkovce a juhozápadným smerom kontinuálne nadviazala na zástavbu Hlože. Vzhľadom na asymetrický pôdorys, kopírujúci územný rozvoj Beluše má sídlo v súčasnosti výrazný líniový charakter zástavby.

Najvýznamnejšie zásahy do pôdorysnej štruktúry a priestorového obrazu Beluše prebehli v druhej polovici 20. storočia dobudovaním občianskej, dopravnej a technickej vybavenosti a rozvojom poľnohospodárskych a priemyselných aktivít. Mimo zastavaného územia boli vybudované rozsiahle hospodárske a priemyselné komplexy. Na úkor pôvodnej zástavby bolo rozšírené centrum obce o nové objekty občianskej vybavenosti a následne realizovaná výstavba viacpodlažných bytových domov. Pôvodný vidiecky charakter obce s jasným horizontálnym členením nadobudol mestský výraz.

Ústredným kompozičným motívom Beluše je rieka Pružinka, podporená cestou I/61. Horizontálnu kompozičnú os pretína dominantna kostola, ktorá definuje centrálny priestor obce, spolu s obecným úradom, kultúrnym domom a nákupným centrom. Centrálny priestor má v súčasnosti priestorovo nekompaktný výraz z dôvodu nekoncepčných zásahov do pôvodnej štruktúry. Tvorí základ ťažiskové-

ho priestoru obce prechádzajúceho paralelne s ulicou Ľudovíta Štúra a uzatvoreného v južnej časti súborom výškových bytových domov a areálom základnej školy. Bytové domy, ako novodobá dominanta, sú však rušivým prvkom pôvodnej jedinečnej výškovej dominancie kostola v panoráme obce. Urbanistické rezervy ťažiskového priestoru tvoria do budúcnosti významný potenciál pre dobudovanie komplexného lokálneho centra doplnením nových centrotvorných funkcií, zariadení vyššej občianskej vybavenosti, revitalizáciou priestoru a skvalitnením vnútorného komunikačného systému.

Hloža

Prirodzenú hranicu medzi katastrami Hloža a Beluša tvorí Slatinský potok. V zastavanom území sa potok rozdeľuje a jeho časť, prechádzajúca stredom obce smerom na Ladce, je podobne ako v Beluši určujúcou osou kostry urbanistickej štruktúry. Spolu s dvoma paralelnými cestami vytvárajú ústredný kompozičný motív obce. Spôsob zástavby v časti Hloža má charakter radovej potočnej a cestnej zástavby. Územný rozvoj Hlože južným a západným smerom prebiehal približne v rovnakom období ako v Beluši, pričom si zachovala svoj vidiecky výraz a výškové členenie. V deväťdesiatych rokoch získala obec vlastnú dominantu – rímskokatolícky kostol s netradičnou polohou mimo centra obce.

Ostatné časti

Časť Podhorie predstavuje v porovnaní s Hložou a Belušou odlišný typ zástavby. Rastlý tvar osídlenia vyplýva priamo z lokalizácie na úpätí Kucharovho vrchu. Výškové členenie nepresahuje 2 podlažia, miestna časť však nemá výškovú dominantu. Centrálny priestor predstavuje križovatka s kaplnkou, obkolesená zástavbou rodinných domov, kultúrnym domom a požiarňou zbrojnicou na členitom teréne. Zaujímavým kompozičným motívom a raritným technickým riešením je Kucharov potok prechádzajúci z centra smerom na Ladce do vyvýšeného kanála.

Osada Čerencové predstavuje vidiecky cestný typ zástavby pozdĺž komunikácie smerom na Mojtiín. Tvorí prirodzený vstup do Belušských Slatín, a akýsi prechod medzi sústredenou formou obytnej zástavby Beluše a voľnou formou zástavby rekreačného územia Belušských Slatín. Okrem prevažujúcej rodinnej zástavby sa v lokalite nachádzajú chatové oblasti a rekreačné zariadenie Motel Slatina, ktorý nie je v súčasnosti v prevádzke. V území sa nachádzajú početné hydrogeologické vrty, z ktorých jeden je prístupný verejnosti ako prameň.

Časť obce Beluša – Belušské Slatiny má rekreačný charakter so zástavbou, ktorá nepresahuje dve podlažia. Samostatnú štruktúru tvoria objekty, ktoré boli postavené pre účely rekreácie - rekreačné zariadenia hotel Thermál, hotel Bonums, Centrum vzdelávania Slovenskej pošty, Chata Cementár. Tieto objekty nepresahujú päť podlaží. Spôsob zástavby je pozdĺž komunikácie smerom na Mojtiín. Okrem rodinnej a rekreačnej zástavby sa v lokalite nachádzajú chatové oblasti. V území sa nachádzajú viaceré minerálne pramene (Kúpeľný prameň, BS-1, BS-2, BHS-1, BHS-2, prameň Skruž a Opustený vrt), ktorých možnosti využitia z hľadiska ich kapacity nie sú jednoznačné vzhľadom na ich kolísavú výdatnosť. Napriek uvedeným skutočnostiam lokalita Belušské Slatiny má významný potenciál pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu nielen z obecného ale aj z regionálneho hľadiska.

6.1.3 Limity využitia územia

Najdôležitejšie limitujúce prvky využitia územia obce Beluša rozčlenené podľa kategórií:

6.1.3.1 Ochrana prírody a krajiny

- CHKO Strážovské vrchy,

- Územie európskeho významu SKUEV0256 Strážovské vrchy,
- Územie európskeho významu SKUEV1256 Strážovské vrchy,
- Chránené vtáčie územie SKCHVÚ028 Strážovské vrchy,
- prvky regionálneho a miestneho územného systému ekologickej stability,
- mokraď lokálneho významu Pod Hložským dielcom.

6.1.3.2 Prírodné zdroje

- Chránená vodohospodárska oblasť Strážovské vrchy,
- vodohospodársky významné vodné toky Váh, Nosický kanál a Pružinka,
- chránená poľnohospodárska pôda v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov
- ochranné lesy,
- minerálne pramene (Prameň v kaplnke -Mária, BS-2, BHS-2, vrt č. 10 a ďalšie),
- dobývací priestor č. 179 Beluša – na dobývanie stavebného kameňa - vápenec pre organizáciu Cestné stavby Žilina s. r. o., Žilina,
- dobývací priestor č. 432 Ladce - Butkov s chráneným ložiskovým územím č. 432 Ladce II – na dobývanie sialitickej suroviny pre organizáciu PC a. s., Ladce,
- dobývací priestor č. 580 Ladce - Butkov s chráneným ložiskovým územím č. 580 Ladce II – na dobývanie vápenca ostatného pre organizáciu PC a. s., Ladce,
- dobývací priestor č. 631 Beluša – Lednické Rovne – na dobývanie štrkopieskov a pieskov pre organizáciu Sestav s. r. o., Ilava,
- chránené ložiskové územie č. 273 Mojšín – vápenec ostatný, ŠGÚDŠ Bratislava,
- chránené ložiskové územie č. 432 Ladce II. – sialitická surovina, PC a. s.,
- chránené ložiskové územie č. 580 Ladce II. – vápenec ostatný, PC a. s.,
- ložisko nevyhradených nerastov č. 4 175 Beluša – na dobývanie tehliarskych surovín, OLM I s. r. o., Žilina.

6.1.3.3 Ochrana pred povodňami

- úsek vodohospodársky významného vodného toku Pružinka medzi rkm 0,0 -3,3 je zaradený do zoznamu úsekov vodných tokov s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom, čo môže priľahlé územie potenciálne ohroziť záplavami. (problémový je úsek toku za železničnou traťou pred zhybkou pod energetickým kanálom, kde v čase povodňových prietokov pri upchaní zhybky dochádza k vzdutiu vody a jej vyliatiu na priľahlé územie).
- územie medzi Nosickým kanálom a železnicou sa nachádza na území chránenom na Q100 ročnú veľkú vodu, v prípade väčších prietokov ako Q100 ako i v prípade deštrukcie ochrannej hrádze, môže byť toto územie potenciálne ohrozené povodňami.

6.1.3.4 Doprava

- ochranné pásma diaľnice D1, ciest I. a II. triedy (I/61, I/49, III/0061047, III/0061049),
- ochranné pásma letísk a leteckých pozemných zariadení (Dubnica – Slávnica) stanovené rozhodnutím Štátnej leteckej inšpekcie,
- ochranné pásmo železničnej trate č. 120 Bratislava – Žilina - Košice,
- Vážska vodná cesta AGN E 81.

6.1.3.5 Technická infraštruktúra

- vodohospodársky významný tok Váh, Nosický kanál a Pružinka
- ochranné a bezpečnostné pásma zariadení a koridorov technickej infraštruktúry (plynovod VVTL DN 500, VTL DN 300, VTL DN 200, SKV Pružina – Púchov – Dubnica OC DN 500, diaľkový optický kábel (DOK) Trenčín – Žilina)
- ochranné pásma vzdušných elektrických vedení ZVN 400 kV 25 m, VVN a VN (220 kV 20 m, 110 kV 15 m a 22 kV 10 m).

6.1.4 Potenciály a hodnoty v území

Najvýznamnejšie potenciály a hodnoty územia dávajúce predpoklad rozvoja:

- CHKO Strážovské vrchy
- Územie európskeho významu SKUEV0256 Strážovské vrchy a SKUEV1256 Strážovské vrchy,
- Chránené vtáčie územie SKCHVÚ028 Strážovské vrchy,
- mokraď lokálneho významu Pod hložským dielcom,
- vodné toky Váh, Nosický kanál a Pružinka,
- minerálne pramene v Beluškých Slatinách,
- národná kultúrna pamiatka– Rímsko-katolícky kostol sv. Alžbety v Beluši zapísaný v ÚZPF SR pod číslom 698/0 a Rímsko-katolícka kaplnka sv. Anny v Beluši zapísaná v ÚZPF SR pod číslom 699/0, s ochranným pásmom,
- objekty navrhované na vyhlásenie za kultúrnu pamiatku, vytypované v rámci vymedzeného ochranného pásma,
- kultúrne pamiatky zapísané (archeologické lokality: Mohylník pod Hájom evidovaná v ÚZPF SR pod č.2211/1, Mohylník Koščelišče, evidovaná v ÚZPF SR pod č. 2212/1, Mohylník Hrobice, Mohyla,
- z urbanistického a pamiatkárského hľadiska významná urbanistická štruktúra majera Königseggovcov z obdobia rokov 1854-62 (s bytmi pre úradníkov),
- relatívne ucelené územia so zachovaným pôvodným historickým pôdorysom a charakterom zástavby, špecifikované v rámci prieskumov a rozborov,
- potenciál rekreačno-relaxačného využitia Beluškých Slatín ako nadregionálneho strediska rekreácie a CR (podľa ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja),
- rekreačný potenciál bezprostredného zázemia obce pre peší a cykloturizmus,
- potenciálne plochy pre rozvoj funkcie bývania, rekreácie a výrobných území
- Považská cyklomagistrála.

6.1.5 Intervencie a zámery

Sumarizácia najvýznamnejších zámerov a plánovaných intervencií v území:

- vedenie rýchlostnej cesty R6 na riešenom území s výhľadovými parametrami R 22,5/80,
- modernizácia železničnej trate číslo 120 a jej úprava na návrhovú rýchlosť 160 km/h, s vybudovaním nových mimoúrovňových priecostí pre osobnú (peší podchod v časti Hloža) a automobilovú dopravu (nadjazd na Továrenskej ulici), podľa významu existujúcich priecostí,
- výhľadové prepojenie ciest I/49 a II/507,
- výhľadové vedenie vysokorýchlostnej železnice cez riešené územie (VRT),

- vybudovanie prístavu na Vážskej vodnej ceste v severnej časti riešeného územia,
- zámer obnovy a oživenia pôvodnej kúpeľnej funkcie s doplnkovou relaxačno-oddychovou funkciou v Beluškých Slatinách,

6.1.6 Problémy a problémové oblasti

Komplexný prehľad najzávažnejších problémov a stretov záujmov v území:

6.1.6.1 Využitie územia

- stret ťažby nerastných surovín a využitia územia pre obytné a rekreačné funkcie,
- stret využitia územia pre obytnú a rekreačnú funkciu a súčasný stav životného prostredia v obci (kvalita ovzdušia, hladina hluku a pod.)
- stret záujmov urbanizácie na územiach vyžadujúcich zvýšenú ochranu (zosuvné územia, záplavové územia a pod.)

6.1.6.2 Doprava

- Bariérový efekt diaľnice D1, cesty I/61, cesty I/49, železničnej trate č. 120,
- Letisko Dubnica – obmedzenia vyplývajúce zo stanovených ochranných pásiem,
- Nedostatočné dopravné prístupnenie potenciálneho rozvojového územia medzi kanálom a železničnou traťou

6.1.6.3 Ochrana prírody a krajiny

- konflikt súčasnej a plánovanej ťažby nerastných surovín a ochrany prírody a krajiny,
- bariérový efekt líniových prvkov dopravnej infraštruktúry,
- čierna skládka odpadu pri Váhu

6.1.6.4 Technická infraštruktúra

- VVTL plynovod DN 500, VTL DN 300 a DN 200,
- ZVN 400 kV, VVN 220 a 110 kV vedenie, VN 22 kV,
- SKV Pružina – Púchov – Dubnica OC DN 500,
- diaľkový optický kábel (DOK) Trenčín – Žilina.

6.2 Urbanistická koncepcia priestorového usporiadania

Navrhovaná koncepcia priestorového usporiadania obce vychádza zo súčasného funkčného a priestorového usporiadania obce a samotnej urbanistickej štruktúry zastavaného územia, ktorú dopĺňa a rozširuje na základe požiadaviek verejného a súkromného charakteru. Zároveň sa snaží zohľadniť všetky determinanty špecifikované v predchádzajúcej kapitole, ktoré definujú, ovplyvňujú alebo limitujú možné funkčné využitie a priestorové usporiadanie územia.

6.2.1 Koncepčný rámec

Základný koncepčný rámec tvoria:

- územné východiská,
- vízie a zásady riešenia,
- rozvojová koncepcia.

6.2.1.1 Územné východiská

Vonkajšie faktory ovplyvňujúce a podporujúce rozvojovú koncepciu predstavujú najmä polohové predpoklady územia, jeho makro a mikroregionálne vzťahy a napojenie na existujúce dopravné koridory:

Súčasť významných prvkov sídelného systému SR

Obec leží v ťažiska osídlenia druhej úrovne - považsko-bystricko-púchovské ťažisko osídlenia, leží na považskej rozvojovej osi prvého stupňa Bratislava – Trnava – Trenčín – hranica Žilinského samosprávneho kraja a navrhovanej rozvojovej osi druhého stupňa v smere Beluša (od rozvojovej osi I. stupňa) hranica ČR, pričom obec Beluša tvorí priesečník uvedených rozvojových osí.

Postavenie obce v štruktúre osídlenia

Obec predstavuje tretiu najväčšiu obec v SR, v sídelnej štruktúre je špecifikovaná ako rozvojové centrum piatej skupiny – subregionálneho významu.

Významné centrum charakterizované tzv. „Malé priemyselné centrum“ s väzbou hlavne na mesto Púchov. Obec má relatívne dobré zastúpenie zariadení občianskej vybavenosti ako aj výrobných aktivít, s predpokladom vytvorenia územnotechnických podmienok pre zvýšenie možností zamestnanosti v oblasti výroby a terciárnej sféry.

Napojenie na dopravné koridory

Obec leží na križovatke z celoslovenského až medzinárodného hľadiska významných dopravných koridoroch: diaľnica D1 ako súčasť koridoru č. Va. (D1) – (Terst) – Bratislava – Žilina – Košice – Užhorod – (Lvov), rýchlostná komunikácia R6 smerom na Púchov a Českú republiku s napojením na plánovanú diaľnicu Brno – Ostrava – Poľská republika, železničná trať číslo 120 (Bratislava – Žilina), ktorá je súčasťou nosnej siete „krétsko – helsinských“ dopravných koridorov ako súčasť koridoru číslo V., vodná cesta Váh definovaná medzinárodnou dohodou AGN, ako vnútrozemská vodná cesta medzinárodného významu E81

Vnútorňé faktory ovplyvňujúce a podporujúce rozvojovú koncepciu vychádzajú z charakteristík, predpokladov, zdrojov a potrieb obce:

Typ osídlenia

Súčasný typ osídlenia je charakterizovateľný ako vidiecky, s enklávami mestského typu (hromadná bytová zástavba), v obci je veľký dopyt po možnosti bývania formou samostatne stojacich rodinných domov ako aj hromadnej výstavby – vplyv polohového faktora obce

Rekreačný potenciál

Prírodné podmienky umožňujúce celoročný cestovný ruch (zimný turizmus – Mojtiín, Lysá pod Makytou-Čertov, pešia a cykloturistika - Strážovské vrchy, Súľovské vrchy, kúpeľný turizmus – Nimnica, Belužské Slatiny, vidiecka turistika – poznávacia turistika)

6.2.1.2 Vízia a zásady riešenia

Vízia a zásady riešenia územného plánu vychádzajú z nasledovných požiadaviek:

- Skvalitnenie obytného a životného prostredia obyvateľov obce,
- Zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti obce,
- Využitie rekreačného potenciálu obce.

Pre napĺňanie vízie je potrebné:

- Rešpektovanie limitujúcich faktorov,
- Zabezpečenie trvalo-udržateľného rozvoja obce s dôrazom na ochranu prírodných zdrojov,
- Maximálne zhodnotenie zastavaného územia obce.

6.2.1.3 Rozvojová koncepcia

Koncepcia priestorového usporiadania je založená na princípe komplexnosti riešenia územia obce, vrátane vzájomných väzieb a širších súvislostí. Vychádza z poznania existujúceho stavu územia, problémov, požiadaviek a potrieb, ktoré je potrebné z krátkodobého a dlhodobého hľadiska riešiť.

V rámci tvorby rozvojovej koncepcie obce bola analyzovaná doterajšia platná územnoplánovacia dokumentácia obce, pričom bola prehodnocovaná celková koncepcia rozvoja obce. Na základe celkového zhodnotenia možno konštatovať, že hlavne doplnok č. 3, vypracovaný v súvislosti s uplatnením zákona č. 193/2001 Z. z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov a doplnení zákona NR SR č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov, došlo na území obce k enormným nárokom na rozvoj funkcie výroby, ktoré s odstupom času možno hodnotiť ako reakcia na uvedené právne predpisy. Hoci tieto rozvojové plochy možno chápať ako potenciál resp. časť prípravy územia pre budúcich investorov, ich napĺňanie sa vzhľadom na celkovú ekonomickú situáciu javí ako málo pravdepodobné až nereálne. Vo vzťahu na vyššie uvedené, v navrhovanej koncepcii rozvoja obce došlo k redukcii týchto plôch, aj z hľadiska nutnosti rešpektovania limitov v území.

Koncepcia rozvoja obce sa orientuje na rozvoj všetkých funkčných zložiek tvoriacich územie obce a to hlavne plôch pre bývanie navrhuje doplnenie urbanistickej štruktúry obce o nové plochy občianskej vybavenosti, výroby, športu, rekreácie, zelene, čím sa kladie dôraz na zachovávanie plošne rovnomeného a funkčne vyváženého rozvoja obce.

Vzhľadom na málo využívaný potenciál Beluškých Slatín, urbanistická koncepcia kladie dôraz na využitie významného potenciálu pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu nielen z obecného ale aj z regionálneho hľadiska. V návhu sa počíta s oživením pôvodnej kúpeľnej funkcie lokality, ako aj s možnosťou doplnenia náväzných aktivít a zariadení podporujúcich zvyšovanie atraktivity a kvality celého priestoru.

V území sa nachádzajú viaceré minerálne pramene (Kúpeľný prameň, BS-1, BS-2, BHS-1, BHS-2, prameň Skruž a Opustený vrt), ktorých možnosti využitia z hľadiska ich kapacity nie sú jednoznačné vzhľadom na ich kolísavú výdatnosť. Napriek uvedeným skutočnostiam lokalita Belušké Slatiny má potenciál, ktorý je potrebné zhodnotiť a využívať.

Do územného plánu obce sa premietajú zámery vyplývajúce zo záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja. Ide prevažne o zámery dopravného charakteru a z pohľadu obce majú celoštátny až medzinárodný význam.

Návrh ÚPN má jednoznačne rozvojový charakter. Predpokladá sa s rozvojom bývania vidieckeho typu najmä v rámci zastavaného územia obce s využitím „nadmerných“ záhrad a existujúcich prieluk ako aj s hromadnou bytovou zástavbou v rámci zmiešaných území v kombinácii s občianskou vybavenosťou s výškou zástavby nepresahujúcou 4NP. Rozvoj je realizovaný prirodzeným napojením na jestvujúcu

urbanistickú štruktúru pomocou nových komunikácií, ktoré spolu s existujúcou dopravnou kostrou tvoria jeden organický, funkčný celok. Dajú sa odlíšiť tri priestorové formy novonavrhovaného rozvoja:

- doplnenie alebo rozšírenie jestvujúcej urbanistickej štruktúry,
- transformácia plôch s iným funkčným využitím v rámci zastavaného územia,
- rozvoj obce na nových lokalitách mimo zastavaného územia.

Podľa miery intervencie do územia rozlišovať typy území: stabilizované územia, rozvojové územia - územia s nevhodným funkčným charakterom resp. na transformáciu, vrátane nových (charakteristika jednotlivých typov územia je v kap. „Návrh funkčného využitia územia s určením prevládajúcich funkčných území“.

Urbanistická koncepcia rozvoja obce je zameraná na priestorovo vyrovnaný, racionálny rozvoj obce a z dlhodobého územnotechnického hľadiska udržateľný. Rozvojová koncepcia počíta s 26 lokalitami pre bývanie prevažne malopodlažná bytová výstavba formou rodinnej zástavby a čiastočne formou bytových domov v zmiešaných územiach s občianskou vybavenosťou, s novými plochami pre rozvoj funkcie výroby, plochami športu v rámci navrhovaných rozvojových plôch bývania a založením nových plôch pre rozvoj občianskej vybavenosti a rekreácie.

Princípy riešenia

- priemet záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, v znení následných zmien a doplnkov, z ktorých vyplýva zabezpečenie ochrany územia hlavne v oblasti dopravy pre realizáciu zámerov celoštátneho až medzinárodného významu,
- posilnenie vybavenostnej funkcie obce, ktorá vyplýva zo záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, ako centrum osídlenia subregionálneho významu. V rámci ÚPN obce sa pre napĺňanie regulatívu vytvárajú územnotechnické podmienky,
- postupná urbanizácia časti medzi železnicou a derivačným kanálom vo väzbe na navrhované výrobné územie, prístav a návrh dopravného sprístupnenia celého priestoru,
- obec je charakteristická prírodnými podmienkami pre rozvoj všetkých foriem cestovného ruchu. Návrh ÚPN vychádza z týchto podmienok a sústreďuje sa na previazanie všetkých foriem rekreácie a cestovného ruchu (využitie hlavne potenciálu Belušských Slatín, nové formy rekreácie v prírodnom prostredí – rybolov, aquapark, golf, posilnenie cykloturizmu apod),
- rešpektovanie chránených území v zastavanom území (národné kultúrne pamiatky s ochranným pásmom, územia so zachovalou urbanistickou štruktúrou) ako aj v rámci prírodnej krajiny
- v maximálnej miere využitie potenciálu v zastavanom území obce vo forme využitia existujúcich prieluk a „nadmerných záhrad“,
- zabezpečenie rovnomerného a udržateľného priestorového a funkčného rozvoja obce s dôrazom na záujmy ochrany prírody a poľnohospodárskeho pôdneho fondu s efektívnym využitím už existujúcich voľných plôch v rámci zastavaného územia.
- návrh výhľadového prepojenia ciest I/49 s cestou II/507,
- návrh prepojenia Vážskej cyklistickej cesty vedenej po ceste II/507 s územím obce a so sieťou miestnych cyklistických trás.

7 NÁVRH VYUŽITIA ÚZEMIA S URČENÍM PREVLÁDAJÚCICH FUNKČNÝCH ÚZEMÍ

7.1 Základné princípy funkčného využitia

Základné princípy funkčného využitia územia sú definované pre nasledovné prevládajúce funkčné územia:

- obytné územie
- zmiešané územie
- výrobné územie
- rekreačné územie

Zdôraznené sú najmä ťažiskové funkcie, príp. doplnkové alebo prípustné v obmedzenom rozsahu a neprípustné funkcie v dotknutých územiach.

Podľa miery intervencie do územia sú v ÚPN obce rozlíšené nasledovné typy území: **stabilizované územia** a **rozvojové územia** (územia určené na transformáciu, vrátane nových), pričom v týchto územiach sú uplatňované nasledovné princípy:

Stabilizované územia

Stabilizované územia (vymedzené blokmi) predstavujú územia, v ktorých vzhľadom na dlhodobu nemenné funkčné využitie a priestorové usporiadanie sa nepredpokladá so zmenou funkčného využitia, ani zmenou spôsobu zástavby, pričom tieto územia sa považujú za kostru celkovej urbanistickej štruktúry obce. V stabilizovaných územiach je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- riešiť nadstavby, dostavby a prístavby objektov, využitie podkrovi, úpravy a výstavbu vo voľných prielukách pri zachovaní charakteru a spôsobu zástavby a dodržaní existujúcej uličnej a stavebnej čiary,
- intervenčné zásahy v stabilizovaných územiach je potrebné realizovať s dôrazom na zvýšenie kvalitatívnej úrovne priestorových, funkčných, estetických a kompozičných princípov existujúcich urbánnych priestorov obce formou humanizácie,
- umiestňovať zástavbu so zodpovedajúcou štruktúrou, mierkou a hustotou zastavania k okolitému prostrediu tak, aby sa nenarušila existujúca urbanistická štruktúra.

Rozvojové územia

Rozvojové územia (vymedzené blokmi) predstavujú územia vhodné na transformáciu funkčného využitia a priestorového usporiadania. Ide prevažne o územia s nevhodným charakterom existujúceho funkčného využitia alebo o nové rozvojové plochy. V rozvojových územiach je potrebné dodržiavať nasledovné zásady:

- priestorovú štruktúru a funkčné využitie území je potrebné riešiť s dôrazom na harmonické usporiadanie a zvýšenie kvalitatívnej úrovne existujúcej štruktúry, vrátane prehodnotenia intenzity využitia dotknutých území,

- v týchto územiach je potrebné riešiť previazanie komunikačnej siete s existujúcou dopravnou kostrou obce,
- v týchto územiach je potrebné riešiť previazanie siete technickej infraštruktúry s existujúcou sieťou TI obce,
- nové rozvojové plochy sa budú formovať vo vzťahu na existujúcu priestorovú štruktúru obce a založené kompozičné princípy,
- štruktúru, mierku i hustotu zástavby je potrebné diferencovať podľa polohy, a to:
 - v dotyku s jestvujúcim zastavaným územím,
 - v pohľadovo významných bodoch a líniah panorámy obce,
 - v ťažiskových rozvojových lokalitách.

7.2 Prevládajúce funkčné územia

V rámci funkčného využitia územia obce je prevládajúce využitie územia obytné s doplnkovými plochami pre lokálnu vybavenosť, výrobu a rekreáciu.

Obytné územie

Základná charakteristika a ťažiskové funkcie

Slúžia prevažne pre bývanie v rodinných domoch aj s hospodárskou činnosťou, ktorá nemá negatívny dopad na životné prostredie, doplnené nevyhnutnou občianskou, dopravnou a technickou vybavenosťou.

Plochy využívané pre plnenie funkcií bývania zahŕňajú okrem prevládajúcej funkcie tiež jednotlivé objekty v rozptyle úzko súvisiace s obsluhou a prevádzkou tejto funkcie ako aj ďalšie zariadenia súvisiace s bývaním, ktoré dotvárajú komplexnosť obytného územia a sú uvažované predovšetkým ako vstavané zariadenia. Ich kapacita, funkčná štruktúra i objem sú podmienené polohou a podmienkami konkrétnych území obce.

Neprípustné funkcie

Zariadenia so špecifickými nárokmi na obsluhu a prevádzku a zariadenia, ktoré môžu negatívne vplývať na obytné a životné prostredie:

- nákupné strediská a centrá, obchodné a kancelárske objekty, veľké ubytovacie komplexy,
- skladovacie areály, výrobné prevádzky a služby napr. čerpacie stanice pohonných hmôt s autoservismi, klampiarske prevádzky, stolárstva, lakovne, zariadenia, ktoré hlukom, exhalátmi a pod. nevyhovujú požiadavkám zdravého životného prostredia a pohody bývania.).

Zmiešané územie

Zmiešané územia sú charakteristické zastúpením a vzájomným premiešaním viacerých urbanistických funkcií, ktoré sa navzájom vhodne dopĺňajú. Základným princípom fungovania zmiešaných území je vytváranie harmonického a komplexného prostredia s dosiahnutím požadovanej urbanistickej kvality.

Základná charakteristika a ťažiskové funkcie

Predstavuje zmiešané územie s prevažne vidieckou štruktúrou, s plochami určenými prevažne na bývanie v rodinných domoch doplnené o plochy na občiansku vybavenosť, na budovy a zariadenia turistického ruchu, miesta na zhromažďovanie. Vytvárajú centrum obce, v ktorom sa koncentrujú jednotlivé funk-

cie a slúžia prevažne pre lokalizáciu a rozvoj komerčnej obchodno-obslužnej a administratívno-správnej vybavenosti vidieckeho charakteru.

Prevládajúcou funkciou zmiešaného územia typu bývania a občianskej vybavenosti je bývanie, s občianskou vybavenosťou v spodných podlažiach objektov v širokej škále zariadení. Funkcia bývania je zastúpená v predpokladanom rozsahu 50 - 60% podielu celkových podlažných plôch zástavby.

Neprípustné funkcie

Do zmiešaných území bývania a občianskej vybavenosti nie je možné umiestňovať:

- areály a komplexy zariadení občianskej vybavenosti,
- areály a zariadenia výroby, skladov a stavebníctva,
- plošné zariadenia slúžiace rekreácii a ďalšie.

Výrobné územie

Základná charakteristika a ťažiskové funkcie

Predstavujú územia pre rozvoj priemyselnej výroby miestneho (resp. regionálneho) významu a sú určené pre situovanie stavieb a zariadení s potenciálnym rušivým účinkom na obytné prostredie.

Základné charakteristické znaky výrobných území :

- väčšie priemyselné zariadenia sú realizované v rámci samostatných výrobných areálov, kde okrem základných funkcií výroby sú umiestňované aj potrebné doplnkové funkcie,
- menšie priemyselné podniky môžu byť realizované v rámci zmiešaných území vidieckej štruktúry,
- drobné výrobné prevádzky môžu byť realizované v rámci štruktúr občianskej vybavenosti.

Neprípustné funkcie

V územiach s urbanistickou funkciou výroby nie je možné umiestňovať .

- zástavbu rodinných domov,
- viacpodlažnú zástavbu bytových domov,
- občiansku vybavenosť prístupnú verejnosti (mimo nástupných areálov výrobných zariadení),
- zariadenia intenzívnej rekreácie, záhradkárske a chatové osady.

Rekreačné územie

Riešenie potrieb rekreačnej a oddychovej činnosti je navrhované v polohe pre:

- rekreáciu a voľný čas

Základná charakteristika a prevládajúce funkčné využitie

Navrhované rekreačné územia sú funkčné plochy slúžiace športovým aktivitám, rekreácii a využitiu pre nenáročný šport vo väzbe na zeleň - areály voľného času, ktoré zabezpečujú požiadavky každo-dennej rekreácie bývajúceho obyvateľstva príp. návštevníkov.

Podstatnú časť území rekreácie a voľného času tvoria rekreačné zariadenia a zariadenia voľného času vo väzbe na zeleň. Do rekreačnej plochy sa umiestňujú športové zariadenia, ihriská, jazdecké areály, strediská vodných športov, kúpaliská.

Prípustné funkčné využitie

Ako doplnkové funkcie sa do rekreačnej plochy môžu umiestňovať integrované kultúrne a zábavné zariadenia, ktoré neprekročia svojím rozsahom cca 10% plochy dominantnej funkcie, malé stravovacie a obchodné zariadenia, zariadenia komerčných aktivít v doplnkovom rozsahu, špecifické služby viazané na rekreáciu. Súčasťou území rekreácie a areálov voľného času je sprievodná zeleň líniová a plošná, drobné vodné plochy, pešie komunikácie, komunikácie vozidlové pre obsluhu základnej funkcie, odstavné státa a garáže pre obsluhu základnej funkcie a nevyhnutné objekty technickej vybavenosti.

Prípustné funkčné využitie v obmedzenom rozsahu

V rámci plôch rekreácie a voľného času je možné v obmedzenom rozsahu umiestňovať byty služobné a majiteľov zariadení, malé ubytovacie zariadenia v doplnkovom rozsahu, autokempingy, kultúrne zariadenia pre obsluhu základnej funkcie, zábavné zariadenia.

Nepripustné funkčné využitie

V územiach určených pre funkčné využitie rekreácia a voľný čas nie je prípustné umiestňovať bytové domy, obchodné a kancelárske objekty, nákupné strediská, nákupné centrá a veľkoobchodné prevádzky, veľké ubytovacie komplexy, výroby a služby všetkých druhov, skladovacie prevádzky, skladové areály, obchodné a administratívne budovy, zariadenia školstva, zariadenia zdravotníctva, chatové osady, záhradkárske osady a ČSPH.

Územia poľnohospodársky využívané krajiny

Základná charakteristika

Predstavujú plochy prírodnej a poloprírodnej krajiny, ktorej súčasťou sú lesné komplexy, intenzívne obhospodarovanej poľnohospodárska pôda, mozaika maloblokovej ornej pôdy, trvalých trávnych porastov a nelesnej drevinnej vegetácie ako aj extenzívne využívané lúčne porasty s nelesnou vegetáciou či ovocnými stromami.

Prevládajúce a prípustné funkčné využitie

- poľnohospodársky obhospodarovaná pôda začlenená do poľnohospodárskej pôdy,
- účelové zariadenia poľnohospodárskeho využívania pôdy, resp. zariadenia a stavby poľnohospodárskej účelovej výstavby,
- účelové poľnohospodárske komunikácie,
- príjazdové a prístupové komunikácie, pešie komunikácie a zjazdové chodníky, cyklistické chodníky,
- plochy a línie prvkov kostry ÚSES, chránené územia prírody,
- zariadenia a vedenia verejnej technicko - infraštruktúrnej obsluhy územia (vodohospodárske, energetické, telekomunikačné a spojovacie vedenia a zariadenia),
- masívy a línie krajinné zelene na poľnohospodárskej pôde,
- osídlenie formou samôt „včlenené“ do poľnohospodársky využívané krajiny a prírodnej krajiny.

8 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

8.1 Návrh riešenia bývania

Charakteristika súčasného stavu

Údaje sú z roku 2001, vzhľadom na skutočnosť, že oficiálne výsledky pre obec nie sú k dispozícii. Z hľadiska charakteru zástavby prevládajú v obci byty postavené v rodinných domoch, ktoré tvoria 74,1% z celkového počtu bytov. Priemerný vek domu je 37 rokov. Podľa údajov zo sčítania ľudu, domov a bytov k 26. 05. 2001 bola štruktúra domového a bytového fondu v obci nasledujúca:

Tab. 6 Prehľad bytového fondu

Ukazovateľ	RD	BD	Ostatné budovy	Spolu
Počet domov	1 479	39	11	1 529
<i>Trvalo obývané</i>	1 168	39	6	1 213
<i>Neobývané</i>	311	0	2	313
Počet bytov spolu	1 525	524	9	2 058
<i>Trvalo obývané</i>	1 212	508	7	1 727
<i>Neobývané</i>	313	16	2	331

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2001

Neobývané byty tvoria 16,08 % z celkového počtu bytov. Z celkového počtu 331 neobývaných bytov bolo 30 bytov neobývaných z dôvodu zmeny užívateľa, 39 bytov bolo určených na rekreáciu, 38 bytov uvoľnených na prestavbu, 103 bytov bolo ako nespôsobilých na bývanie, 37 neobývané v pozostalostnom alebo súdnom konaní a 73 bytov z iných dôvodov. Možno predpokladať, že časť týchto bytov budú zaradená v najbližšom období do trvalo obývaného bytového fondu.

Tab. 7 Retrospektívny vývoj trvalo obývaného bytového fondu v období rokov 1980 - 2001

Rok	Počet bytov	Počet obyvateľov	Obyv./byt
1980	1 641	5 690	3,46
1991	1 761	5 919	3,36
2001	1 727	6 052	3,50

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2001

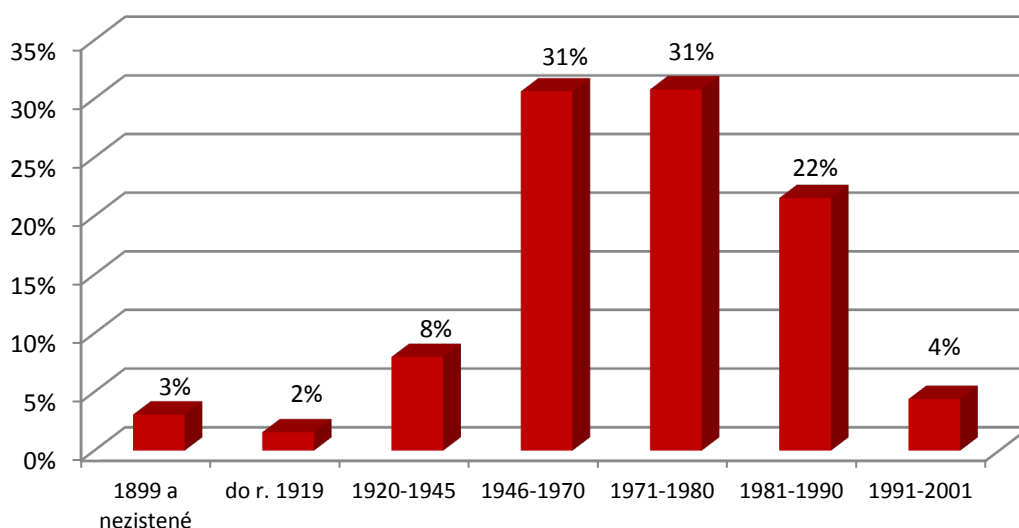
Tab. 8 Veková štruktúra trvalo obývaného bytového fondu

Doba výstavby	Počet bytov	% podiel
-1899 a nezistené	53	3,06
do r. 1919	27	1,56
1920-1945	138	8,00
1946-1970	529	30,63
1971-1980	532	30,80
1981-1990	372	21,55
1991-2001	76	4,40
Spolu:	1 727	100,00

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2001

Najstarší bytový fond postavený pred rokom 1919 je zastúpený podielom 4,62 % (80 b. j.) z celkového počtu bytov. Najväčšie zastúpenie má bytový fond postavený v rokoch 1971 - 1980, ktorý predstavuje podiel 30,8 (532 b. j.).

Graf 1 Veková štruktúra trvalo obývaného bytového fondu

Tab. 9 Kvalitatívna úroveň trvalo obývaných bytov

Kategória	Počet	
	abs.	%
I. kat.	1 259	72,9
II. kat.	267	15,5
III. kat.	42	2,4
IV. kat.	159	9,2
Spolu:	1 727	100,00

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2001

Vybavenosť trvalo obývaných bytov technickou vybavenosťou je priaznivá, keď 88,4 % bytov má kvalitu zodpovedajúcu I. a II. vybavenostnej kategórii. Z celkového počtu trvalo obývaných bytov bolo len 11,6 % s kvalitou podštandardných bytov, pričom zastúpenie bytov IV. kategórie je len 9,2 %.

Tab. 10 Veľkostná štruktúra bytov

Počet osôb v byte	Trvalo obývané byty podľa veľkosti					
	1 obyt. miestnosť	2 izby	3 izby	4 izby	5+ izieb	spolu
1	23	92	107	19	20	261
2	8	61	145	53	35	302
3	9	50	140	65	36	300
4	1	49	204	74	80	408
5	2	14	123	46	67	252
6	0	6	46	32	50	134
7+	0	1	24	17	28	70
Spolu:	43	273	789	306	316	1 727
Podiel %	2,5	15,8	45,7	17,7	18,3	100

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2001

Trvalo obývaný bytový fond charakterizuje prevládajúce zastúpenie bytov väčších veľkostných kategórií, keď 45,7 % trvalo obývaných bytov bolo zrealizovaných v 3 izbových a 4 a väčších bytoch 36,0%.

Tab. 11 Cenzové domácnosti rodinné podľa počtu závislých detí

Počet závislých detí	Úplné rodiny		Neúplné rodiny
	Ženy EA	Ženy ostatné	
1 dieťa	298	22	69
2 deti	283	19	41
3 deti	118	4	8
4 a viac	24	2	1
Spolu:	723	47	119

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2001

V kontexte s uvedeným vývojom a všeobecnými trendmi ovplyvnenými najmä založenou vekovou štruktúrou obyvateľstva možno očakávať, že priemerná veľkosť cenzovej domácnosti bude naďalej klesať. Pokles priemernej veľkosti cenzovej domácnosti bude spôsobený narastaním počtu 1-2 členných domácností. Uvedený vývojový trend sa vzťahuje na vývoj obyvateľstva bez vplyvu migrácie. Dosídľovanie obyvateľstva do obce však významnou mierou ovplyvní rozsah a štruktúrovanie cenzových domácností.

Podľa výsledkov sčítania ľudu, domov a bytov k 26. 05. 2001, ukazovatele úrovne vybavenosti domácnosti poukazujú na nižší štandard úrovne bývania ako celookresný priemer.

Tab. 12 Ukazovatele úrovne vybavenosti domácností

Podiel trvalo obývaných bytov vybavených (%)	Beluša		Okres Púchov	
	Abs.	%	Abs.	%
s plynom zo siete	1 450	83,96	7 697	56,20
s vodovodom	1 586	91,83	12 695	92,69
s kanalizáciou (príp. na kan. sieť)	284	16,44	6 442	47,04

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2001

Tab. 13 Ukazovatele úrovne bývania

Priemerný počet	Beluša		Okres Púchov	
m ² obyt. plochy na 1 byt		65,30		59,10
m ² celkovej plochy na 1 byt		98,90		90,10
m ² obyt. plochy na osobu		18,90		17,60
obyt. miestností na 1 byt		3,77		3,48

Zdroj: SODB, ŠÚ SR 2001

8.1.1 Vývojové trendy po roku 2001

Vývojové trendy po roku 2001 súvisia s otváraním nových lokalít pre bytovú výstavbu, resp. kolaudáciou nových rodinných domov, alebo bytových domov.

Tab. 14 Prehľad novopostavených bytov za roky

Rok	Počet stavebných povolení (SP)	Počet novopostavených bytov		
		Rodinné domy	Bytové domy	Miestna časť/Lokalita
2001	8	13	0	
2002	9	17	0	
2003	6	8	0	
2004	10	5	32	
2005	9	9	0	
2006	9	9	0	
2007	15	12	0	
2008	21	11	0	
2009	15	15	0	
2010	15	14	1 – 10 b.j.	Beluša – 13, Hloža - 1 Belušské Slatiny -1
Spolu:	117	113	42	

Zdroj: OCÚ Beluša

Návrh riešenia

Návrh riešenia bývania vychádza z analýzy existujúceho stavu a potrieb obce ako aj širších súvislostí t. j. z výhodnej polohy obce ležiacej ťažisku osídlenia druhej úrovne - považsko-bystricko-púchovské ťažisko osídlenia a považskej rozvojovej osi prvého stupňa Bratislava – Trnava – Trenčín – hranica Žilinského samosprávneho kraja a navrhovanej rozvojovej osi druhého stupňa v smere Beluša (od rozvojovej osi I. stupňa) hranica ČR. Uvedené skutočnosti predstavujú predpoklady pre vytváranie

územno-technických podmienok pre rozvoj bývania v obci. Pri uplatňovaní nárokov na rozvoj bývania je potrebné vychádzať z nasledovných požiadaviek:

- vytvárať územné podmienky pre bytovú výstavbu s cieľom pozitívne ovplyvniť stabilizáciu mladšieho obyvateľstva v obci ako aj vytvorenia predpokladov pre dosiahnutie veľkostnej kategórie 8600 obyvateľov,
- pri riešení obytných zón zohľadňovať charakter a špecifiká prostredia obce ležiacej na pomedzí nivy Váhu a Strážovských vrchov,
- pri riešení lokalít pre rozvoj bývania uplatniť diferencovaný a individuálny prístup z hľadiska usporiadania a foriem zástavby, hustoty zástavby,
- pri komponovaní rozvoja dôsledne vychádzať z historicky založenej urbanistickej štruktúry obce,
- v rozvojových obytných lokalitách realizovať výstavbu formou malopodlažnej zástavby bytov v rodinných a bytových domoch.

Pri rozvoji bytového fondu bude uplatňovaný nasledovný princíp:

V rámci jestvujúceho stavebného fondu:

- pôjde o využitie rezerv, ktoré predstavuje neobývaný domový a bytový fond v rozsahu 331 b.j., ktoré tvoria 16,1 % z celkového počtu bytov k 05. 2001 a o proces obnovy, prestavby, resp. dostavby k jestvujúcim objektom rodinných domov so zameraním na skvalitnenie bývania, ale aj o rozšírenie bytov, prípadne vytváranie podmienok pre dvojgeneračné bývanie.
- súčasne je potrebné uvažovať s potenciálnymi požiadavkami bývajúcich občanov na zmenu kvalitatívneho resp. veľkostného štandardu bytov, ktoré môžu byť riešené tak prestavbou jestvujúceho objektového fondu, ako aj formou novej výstavby,
- byty IV. kategórie s počtom 159 tvoria 9,2 % z celkového počtu bytov v obci môžu rovnako tvoriť potenciál pre zhodnotenie formou obnovy, resp. prestavby.

Na nových plochách a lokalitách:

- pre vlastných obyvateľov obce, kde možno očakávať tvorbu nových domácností, čo môže pozitívne pôsobiť na stabilizáciu mladšieho obyvateľstva v obci,
- pre potenciálny záujem obyvateľov z dosídlenia.

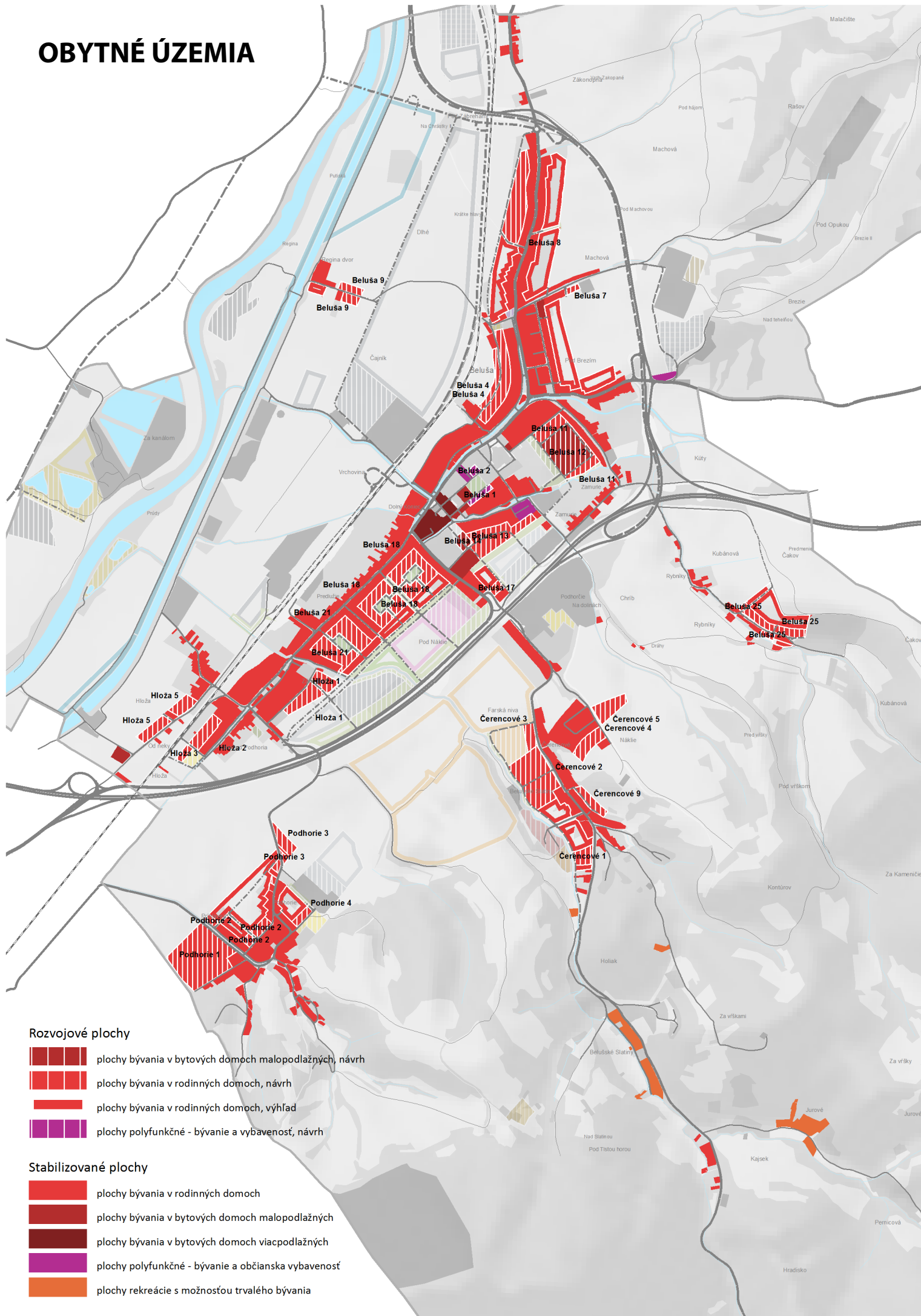
Do ÚPN obce sú premietnuté priority a ciele vyplývajúce z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Beluša na roky 2007 – 2013. Ide o prioritu č.3 „Investície do občianskej infraštruktúry“ cieľ „Prispieť k skvalitneniu a dobudovaniu občianskej infraštruktúry v oblastiach ako sú technická, sociálna, zdravotná a kultúrna infraštruktúra. Súčasťou tejto priority je aj riešenie a zlepšovanie situácie v oblasti bývania“, pričom pre ich napĺňanie ÚPN vytvára územnotechnické podmienky.

Územný plán obce uvažuje pri návrhu rozvoja bývania pre malopodlažnú bytovú zástavbu formou rodinných domov s priemernou rozlohou parcely 800 m², pri obložnosti 3,0-3,1 obyv./byt. Na základe zhodnotenia územnotechnických daností územia obce možno rozvoj bývania špecifikovať v nasledovných lokalitách:

Tab. 15 Lokality pre rozvoj bývania

P. č.	Lokalita	Počet bytov	Počet obyvateľov	Rozloha (ha)	Charakter zástavby	Funkčné využitie
1.	Beluša 1	36	108	0,47	malopodlažné BD	zmiešané územie
2.	Beluša 2	18	54	0,27	malopodlažné BD	zmiešané územie
3.	Beluša 4	45	135	4,20	RD	bývanie RD
4.	Beluša 7	4	12	0,27	RD	bývanie RD
5.	Beluša 8	35	105	4,57	RD	bývanie RD
6.	Beluša 9	9	27	1,20	RD	bývanie RD
7.	Beluša 11	24	72	2,40	RD	bývanie RD
8.	Beluša 12	258	774	4,87	malopodlažné BD	bývanie BD
9.	Beluša 13	30	90	3,74	RD	bývanie RD
10.	Beluša 14	18	54	0,66	malopodlažné BD	bývanie BD
11.	Beluša 17	5	15	0,39	RD	bývanie RD
12.	Beluša 18	75	225	8,24	RD	bývanie RD
13.	Beluša 21	36	108	4,86	RD	bývanie RD
14.	Beluša 25	16	48	2,11	RD	bývanie RD
15.	Čerencové 1	11	33	1,02	RD	bývanie RD
16.	Čerencové 2	46	138	6,29	RD	bývanie RD
17.	Čerencové 3	7	21	0,88	RD	bývanie RD
18.	Čerencové 4	10	30	1,57	RD	bývanie RD
19.	Čerencové 5	10	30	1,69	RD	bývanie RD
20.	Čerencové 9	11	33	1,07	RD	bývanie RD
21.	Hloža 1	20	60	2,75	RD	bývanie RD
22.	Hloža 2	18	54	1,47	RD	bývanie RD
23.	Hloža 3	7	21	0,42	RD	bývanie RD
24.	Hloža 5	14	42	2,21	RD	bývanie RD
25.	Podhorie 1	55	165	8,76	RD	bývanie RD
26.	Podhorie 2	12	36	1,29	RD	bývanie RD
27.	Podhorie 3	15	45	1,21	RD	bývanie RD
28.	Podhorie 4	8	24	0,56	RD	bývanie RD
Spolu:		853	2559	69,44		

OBYTNÉ ÚZEMIA

8.2 Návrh riešenia občianskeho vybavenia

Charakteristika súčasného stavu

Školstvo a výchova

Tab. 16 Územný priemet zariadení školstva (školský rok 2011/2012)

MČ	Názov zariadenia	Adresa	Kapacita	poznámka
Beluša	Materská škola	Ľ. Štúra 5/5,	176 detí, 8 tried, 29 zamestnancov	vysunuté pracovisko Hloža, z uvedeného počtu je v Hloží 48 detí a 2 tried
Beluša	Základná škola	Slatinská ulica č. 3	508 žiakov, 25 tried, 54 zamestnancov	
Beluša	Základná umelecká škola ¹⁾	Farská ulica 1042/3	86 žiakov, 3 triedy a 5 zamestnancov	
Beluša	Cirkevné centrum voľného času	Farská ulica 1158	Cca 400 detí, 25 krúžkov, 27 zamestnanci	

Poznámka: 1) detašované pracovisko ZUŠ Púchov

Zdravotníctvo

V obci Beluša sú ambulantné zdravotnícke služby zabezpečené v zdravotnom stredisku, ktoré poskytuje základnú zdravotnícku starostlivosť. V obci sa nachádza záchranná zdravotná služba Falck Záchranná a. s., pobočka Beluša v centrálnej časti Beluše.

Tab. 17 Územný priemet zdravotníckych zariadení

Názov	Adresa/Lokalita	Počet zamestnancov	Kapacita	Poznámka
Zdravotné stredisko	Ľ. Štúra 6/6, Beluša	-	8 ambulancií + 1 zubný technik	
BELDEMIKA, as.r.o.	Ľ. Štúra 6/6, Beluša	8	-	lekárne
FALCK Záchranná, a.s. pobočka Beluša	Farská 1044/5, Beluša	8	-	záchranná zdravotná služba

Zdroj: OcÚ Beluša

Sociálna starostlivosť

Opatrovateľské služby zabezpečuje Zariadenie opatrovateľskej služby s kapacitou 17 miest pre celoročný pobyt.

Tab. 18 Územný priemet zariadení sociálnej starostlivosti

Názov	Adresa/Lokalita	Počet zamestnancov	Kapacita	Poznámka
Zariadenie opatrovateľskej služby	Farská 1157/54, Beluša	7	17 miest	celoročný pobyt

Zdroj: OcÚ Beluša

Kultúra

Sieť kultúrnych zariadení je v obci Beluša zastúpená zariadeniami lokálneho významu, ako aj zariadeniami, ktoré sú regionálneho až nadregionálneho významu.

Tab. 19 Územný priemet zariadení kultúry

Časť	Názov zariadenia	Adresa	Kapacita, poznámka
Beluša	Kultúrny dom	Farská ulica 52.	8 miestností, 450 miest a súčasťou budovy je kino, kaviareň, učebňa autoškoly, klub dôchodcov, skúšobňa a zasadačka pre ÚŽS
Hloža	dom kultúry		
Beluša	Kino Osveta	Farská ulica 52.	302 miest, 3 zamestnanci
Beluša	Verejná obecná knižnica	Farská ulica 1048/7	13 700 knižničných jednotiek
Beluša	Cirkevné centrum voľného času	Farská 1158	20, 2 zamestnanci
Beluša	Pastoračné centrum		30, 1 zamestnanec
Beluša	Kostolík sv. Anny	Farská 1160	
Beluša– Bel. Slatiny	Kostol Božského Srdca Ježišovho	Belušké Slatiny 1775/79	
Hloža	Kostol Sedembolestnej Panny Márie	Hloža 1591	
Beluša	Kostol sv. Alžbety Uhorskej	Farská 1161/57	
Beluša	Dom smútku Beluša	Ul. Clementisova 991	
Hloža	Dom smútku Hloža	Hloža 1369	
Podhorie	Dom smútku Podhorie	Podhorie 1428	

Zdroj: OcÚ Beluša

Telovýchova a šport

Tab. 20 Prehľad zariadení športu a telovýchovy

Názov zariadenia	Adresa	Kapacita, poznámka
Futbalové ihrisko/štadión + 2 tenisové kurty	Beluša	1200 miest, 600 sedenie TJ KOVO Beluša
Futbalové ihrisko - Podhorie	Podhorie	príležitostne
Tenisové kurty CV Belušké Slatiny (Pošta) – tenisové kurty 2x, volejbalovo-basketbalové ihrisko, trávnaté ihrisko, bazén vnútorný	Belušké Slatiny	
Tenisové kurty Chata Cementár	Belušké Slatiny	2x
Bazén (Hotel Thermál)	Belušké Slatiny	3 týždne v roku
Hotel Thermál (tenisový kurt, multifunkčné ihrisko)	Belušké Slatiny	
Doškofovacie stredisko Cementár (tenisové kurty, minigolf a detské ihrisko)	Belušké Slatiny	
Hotel Bonums (tenisové kurty, multifunkčné ihrisko, vonkajší a vnútorný bazén, wellness klub)	Belušké Slatiny	
Sanatórium Matador BS (tenisové kurty, multifunkčné ihriská)	Belušké Slatiny	
Motel Slatina (tenisový kurt, volejbalové ihrisko, detské ihrisko)	Belušké Slatiny	nefunkčné
TV a šport pri ZŠ	Slatinská ul. 3	957 m ² , telocvičňa, ihriská

Názov zariadenia	Adresa	Kapacita, poznámka
Viacúčelové ihrisko pri základnej škole	Slatinská 3, Beluša	956 m ²
Ihrisko asfaltové pri základnej škole	Slatinská 3, Beluša	684 m ²
Ihrisko asfaltové pri základnej škole (basketbalové)	Slatinská 3, Beluša	1 258 m ²
Šk Hermes	Ul. Ľ. Štúra 15/21	telocvičňa, ihrisko
Paintbalový klub P&P	A. Sládkoviča 114	-

Zdroj: OcÚ Beluša

Ubytovacie zariadenia

Tab. 21 Územný priemet verejných ubytovacích zariadení s celoročnou prevádzkou

Časť	Názov zariadenia	Adresa	Kapacita (lôžka)
Beluša	Hotel THERMÁL	Belušké Slatiny	110
Beluša	Centrum vzdelávania (Slovenská pošta a.s.)	Belušké Slatiny	80
Beluša	Hotel BONUMS	Belušké Slatiny	15
Beluša	Chata CEMENTÁR	Belušké Slatiny	50
Beluša	Penzión NATY	Farská	16
Beluša	Chata Makyta	Belušké Slatiny	38
Beluša	Sanatórium	Belušké Slatiny	114

Zdroj: OcÚ Beluša, vlastný prieskum

Tab. 22 Územný priemet verejných ubytovacích zariadení (improvizované zariadenia)

Časť	Názov zariadenia	Adresa	Kapacita (lôžka)
Beluša	Motel SLATINA	Slatinská 150/78	200
Beluša	ZŠ Beluša	Slatinská 3	500
Beluša	MŠ Beluša	Ľ. Štúra 5/5	100
Beluša	KD Beluša	Farská 1155/52	150
Hloža	KD Hloža	Hloža 1163	50
Hloža	MŠ Hloža	Hloža 1579	50
Podhorie	KD Podhorie	Podhorie 1495	50

Zdroj: OcÚ Beluša

Stravovacie zariadenia

Tab. 23 Územný priemet stravovacích zariadení (stále)

Časť	Názov zariadenia	Adresa	Kapacita	
			Počet pod. jedál	Počet zamestnancov
Beluša	Hotel THERMÁL	Belušké Slatiny	150	6
Beluša	Centrum vzdelávania (Slovenská pošta a.s.)	Belušké Slatiny	300	14
Beluša	Hotel BONUMS	Belušké Slatiny	200	6
Beluša	Reštaurácia POD VEŽOU	Ľ. Štúra	200	10

Časť	Názov zariadenia	Adresa	Kapacita	
			Počet pod. jedál	Počet zamestnancov
Beluša	Chata CEMENTÁR	Belušské Slatiny	100	4
Beluša	Bistro ADAMIČKA	Dr. Clementisa	300	8

Zdroj: OcÚ Beluša

Tab. 24 Územný priemet stravovacích zariadení (sezónne – školské zariadenia)

Časť	Názov zariadenia	Adresa	Kapacita	
			Počet pod. jedál	Počet zamestnancov
Beluša	Motel Slatina	Slatinská 150/78	250	-
Beluša	ZŠ Beluša	Slatinská 3	300	5
Beluša	MŠ Beluša	Ľudovíta Štúra 5/5	150	3
Hloža	MŠ Hloža	Hloža 1579	100	2

Zdroj: OcÚ Beluša

Obchodnú vybavenosť v obci Beluša vytvára sieť s počtom 40 zariadení obchodných prevádzok. Obchodná vybavenosť je sústredená predovšetkým v Beluši, kým v častiach Hloža, sú vybavené základnou obsluhou, ktorá sa odvíja od efektívnosti a rentability predaja.

Návrh riešenia

V zmysle ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, v znení neskorších zmien a doplnkov sa má obec rozvíjať ako centrum osídlenia piatej skupiny ako subregionálneho významu, pričom je potrebné v tomto type sídla podporovať predovšetkým rozvoj nasledovných zariadení:

- stredných odborných a učňovských škôl
- zdravotných stredísk všeobecných lekárov a zubných ambulancií
- výrobných služieb
- obchodných zariadení s komplexným sortimentom tovarov
- voľného času a rekreácie s potrebnými plochami zelene.

Na základe zhodnotenia existujúceho stavu zariadení občianskej vybavenosti, návrh územného plánu obce v oblasti jednotlivých zariadení občianskej vybavenosti rešpektuje:

- všetky existujúce zariadenia predškolskej výchovy, základného školstva, administratívy, existujúce kultúrne zariadenia, zariadenia cirkvi, zdravotnícke zariadenia, pričom sa považujú za stabilizované.

S rozvojom občianskeho vybavenia uvažuje návrh územného plánu v rámci jednotlivých funkčných území:

- v samostatných rozvojových plochách pre funkciu občianskej vybavenosti ako s hlavnou funkciou,
- v navrhovaných zmiešaných územiach v kombinácii s funkciou bývania
- v existujúcich obytných územiach ako s doplnkovou funkciou,
- navrhovaných obytných územiach ako s doplnkovou funkciou,

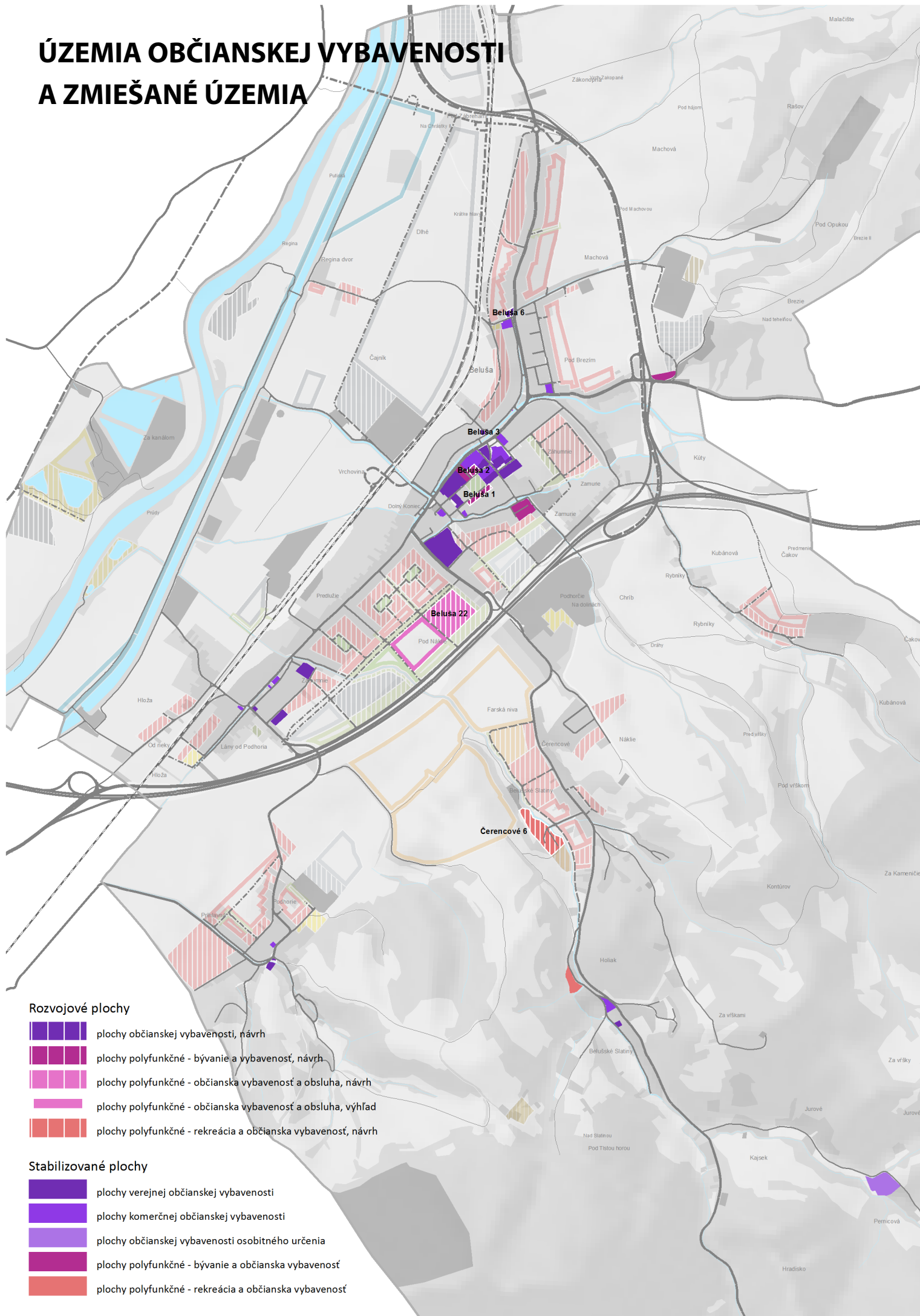
Návrh ÚPN podporuje umiestňovanie komerčnej občianskej vybavenosti (služby, obchod) priamo v existujúcich a navrhovaných obytných a zmiešaných územiach preferujúc najmä lokalizáciu v jadrovom území obce a v rámci novonavrhovaných rozvojových plôch. V súlade so záväznou časťou ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, návrh ÚPN obce vytvára územné podmienky pre rozvoj vybavenostných funkcií sídla subregionálneho významu. V novourbanizovanom priestore vo väzbe na novokoncipovanú urbanizačnú os sú navrhované ponukové plochy pre rozvoj občianskej vybavenosti, obchodu a služieb.

Do ÚPN obce sú premietnuté priority a ciele vyplývajúce z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Beluša na roky 2007 – 2013. Ide o prioritu č. 3 „Investície do občianskej infraštruktúry“, cieľ „Prispieť k skvalitneniu a dobudovaniu občianskej infraštruktúry v oblastiach ako sú technická, sociálna, zdravotná a kultúrna infraštruktúra. Súčasťou tejto priority je aj riešenie a zlepšovanie situácie v oblasti bývania“ a prioritu č. 5 „Podpora rozvoja služieb pre obyvateľov“, cieľ „Skvalitnenie služieb poskytovaných na území obce ako aj zabezpečenie takých, ktoré v súčasnosti absentujú“. ÚPN obce vytvára územnotechnické predpoklady pre napĺňanie uvedených priorít a cieľov.

Tab. 25 Lokality pre rozvoj občianskej vybavenosti

P. č.	Lokalita	Funkčné využitie	Počet pracovníkov	Rozloha (ha)
1.	Beluša 1	Zmiešané územie - BD a OV	9	0,47
2.	Beluša 2	Zmiešané územie - BD a OV	5	0,27
3.	Beluša 3	Občianska vybavenosť	3	0,13
4.	Beluša 6	Občianska vybavenosť	3	0,20
5.	Beluša 12	Zmiešané územie malopodlažné BD	24	4,87
6.	Beluša 22	Plochy polyfunkčné OV a obsluha	50	4,39
7.	Čerencové 6	Občianska vybavenosť	20	2,57
Spolu:			114	12,90

ÚZEMIA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI A ZMIEŠANÉ ÚZEMIA

8.3 Návrh riešenia výroby

Charakteristika súčasného stavu

8.3.1 Priemyselná výroba

Obec Beluša sa vyznačuje zastúpením organizácií s počtom pracovníkov od 0-24, ktoré je obdobné ako je zastúpenie v okresnom merítku. Zastúpenie svedčí o prevahe pôsobenia malých a stredných podnikateľov na území obce.

Z hľadiska zastúpenia výroby možno obec Beluša charakterizovať ako obec, ktorá profituje zo svojej výhodnej polohy na nadradený komunikačný systém a väzbu na mesto Púchov a tvorí tzv. Malé centrum priemyslu. Výroba tvorí v obci dôležitú funkciu a má charakter regionálneho a lokálneho významu. Sú tu zastúpené tieto podniky:

Tab. 26 Najväčší zamestnávateľia v obci Beluša

P. č.	Podnikateľský subjekt/Názov	Adresa/Lokalita	Počet zamestnancov	Druh výroby
1.	BEST KOM, s.r.o.	Beluša, Továrenská 422	62	strojárská výroba
2.	Gold-Pack spol. s r.o.	Beluša, Továrenská 422	117	výrobky z plastov
3.	KOVAL – interier s.r.o.	Beluša, Krížna 950/10	60	výroba nábytkov a interiérov
4.	KOVAL SYSTEMS, a.s.	Beluša, Krížna 950/10	250	výroba trezorov a strojárská výroba
5.	KOVEX s.r.o.	Beluša, Farská 1073	40	zlievarenstvo, zámočníctvo
6.	DOMIN, s.r.o.	Beluša, Kpt. Nálepku 456	21	krajčírska výroba
7.	JOKA, s.r.o.	Beluša, Slatinská 46	19	výroba pracovných odevov
8.	ROYAL BRINKERS Slovakia s.r.o.	Beluša, Farská 1746	45	rastlinné tuky
9.	BEPOS, s.r.o.	Beluša, Staničná 1780	18	drevárska výroba, výroba paliet a krovov
10.	SESTAV, s.r.o.	Ilava, Sihoť 825	30	stavebníctvo
11.	BAPE, spol. s r.o.	Beluša, Farská 1156	32	pekárenská výroba
12.	Uhoľné sklady, Ing. Belobrad	Beluša, Staničná 1780	4	predaj paliva, stavebného materiálu
13.	V.O.D.S., a.s.	Košice, Podnikateľská	11	spracovanie odpadov
14.	TEXIMP, s.r.o.	Beluša, Farská 1047	5	strojárenstvo
15.	MATALLFORM, s.r.o.	Beluša, Továrenská 422	38	Strojárenstvo, výroba krbov
16.	GUMÁRNE ENCO, s.r.o.	Beluša, Továrenská 422	51	gumárska výroba
17.	BASS, s.r.o.	Beluša, Farská 1707	15	strojárenstvo
18.	BALTYRE, s.r.o.	Beluša, Slatinská 1710	22	gumárske služby, pneuservis
19.	LUSIK TRADE, s.r.o.	Beluša, Slatinská 1724	19	strojárenstvo
20.	Baránek Ľubomír	Beluša, Farská 1708	7	výroba pieskovcového obkladu
21.	BEER, s.r.o.	Beluša, Farská 1730	2	drevovýroba
22.	Belobrad, výroba z dreva	Beluša, Dr. Adamiho 982	2	drevovýroba
23.	Šulek Bohuš	Beluša, Dr. Adamiho	3	výroba drevených násad
24.	Cestné stavby, s.r.o.	Žilina, J.Milca 14	4	výroba obaľovanej drte, kameňolom

P. č.	Podnikateľský subjekt/Názov	Adresa/Lokalita	Počet zamestnancov	Druh výroby
25.	ALIPRO, Ing. Kamil Lachký	Hloža č. 1224	12	výroba pracovných odevov
26.	Pitel Marek	Beluša, M. Kukučina 815	8	výroba nábytku
27.	MAKROS, kovovýroba	Beluša, Mlynská 490	1	kovovýroba
28.	Maslák Vojtech	Beluša, Dr.Adamiho 919	3	výroba krytiny a zámkovej dlažby
29.	MT INTERIER	Beluša, Dr.Adamiho 983	2	výroba nábytku
30.	STEEL-MAX s.r.o.	Beluša, Farská 1739	8	výroba betonárskej ocele
Spolu:			911	

Zdroj: OcÚ Beluša

Výrobné areály sú v rámci územia obce územne rozložené do štyroch výrobných území, z ktorých dominantné postavenie z hľadiska zastúpenia najvýznamnejších firiem má výrobné územie lokalizované pri železničnej trati a výrobné územie po pravej strane diaľnice D1. Ďalšie je lokalizované taktiež pri železničnej trati a štvrté pri Vážskom kanáli. V rámci územia obce resp. jej častí sa nachádzajú ďalšie menšie územia, ktoré sú súčasťou resp. uzatvárajú obytnú funkciu obce.

Živočíšna výroba

V rámci živočíšnej výroby majú v riešenom území dominantné zastúpenie dva subjekty – Agrotip s.r.o. a Janek s.r.o. Spoločnosť Agrotip s.r.o. sa zaoberá chovom hovädzieho dobytku (dojnice 240 ks a mladý dobytok 250 ks) a chovom oviec 500 ks. V rámci produkcie sa predáva kravské mlieko, ovčie mlieko a veľkonočné jahňatá. Ďalší významný objekt živočíšnej výroby predstavuje firma Janek s.r.o., ktorá patrí medzi popredných slovenských producentov slepačích konzumných vajec a kuracieho mäsa. V Beluši má dve prevádzky, v ktorých ročná produkcia predstavuje 380 tis. kurčiat šesťkrát do roka.

Návrh riešenia

V záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov č. 2 je v bode 6.3 v rámci regulatívu podporovať budovanie priemyselných parkov celoštátneho významu v lokalite: 6.3.8. špecifikovaný priemyselný park „**Púchov – Luh, Predsigoť, Podzábreh**“, ktorého časť územia patrí do k.ú. Beluša. Rozloha navrhovaného územia je korigovaná vo vzťahu na limity a obmedzenia vyplývajúce z trasovania rýchlostnej cesty R6. Dopravné napojenie je riešené z výhľadovej komunikácie Beluša – Lednické Rovne.

V bode 6.4 v rámci regulatívu „podporovať budovanie priemyselných parkov regionálneho významu“ je špecifikovaný priemyselný park v **lokalite Beluša – Podbrezie**. Predmetná lokalita je premietnutá do ÚPN obce Beluša, pričom je návrh rozvoja územia resp. rozvojová plocha korigovaná vo vzťahu na limity vyplývajúce z priemetu záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, rýchlostná cesta R6 s rešpektovaním ochranného pásma. Dopravné napojenie je navrhované z cesty I/61.

V časti medzi železnicou a kanálom vo väzbe na existujúci areál s firmami (Gumárne Enco s.r.o., Metal Form, s.r.o., Gold Pack spol s r.o., Best Com s.r.o.) je navrhované výrobné územie pre lokalizovanie výroby podobného zamerania ako sú firmy v existujúcom výrobnom území. Nadväzne na uvažovaný rozvoj v priestore medzi kanálom a železnicou je špecifikovaná rezervná plocha pre možný rozvoj výrobného územia, ktoré sa predpokladá rozvíjať vo vzťahu na umiestnenie prístavu na Vážskej vod-

nej ceste. Novorozvíjajúci sa priestor je navrhovaný dopravne sprístupniť novou zbernou komunikáciou, ktorá bude vedená paralelne so železnicou a bude kostrou plánovanej priemyselnej zóny.

Do ÚPN obce sú premietnuté priority a ciele vyplývajúce z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Beluša na roky 2007 – 2013. Ide o prioritu č. 1 „Podpora trvalo udržateľného rozvoja“, cieľ „Zabezpečiť stabilný rast ekonomickej aktivity v obci a jej okolí, ktorý je základom hospodársko-sociálneho postavenia jej občanov: - priemysel -cestovný ruch -ostatné služby – poľnohospodárstvo“. ÚPN obce vytára územnotechnické predpoklady pre napĺňanie uvedených priorít a cieľov.

V rámci ÚPN obce sú navrhované ako ponukové plochy pre rozvoj komunálnej výroby územia v časti Hloža (návrh, časť výhľad) pozdĺž diaľnice D1 a cesty I/61 s pásom izolačnej zelene pozdĺž dopravných koridorov.

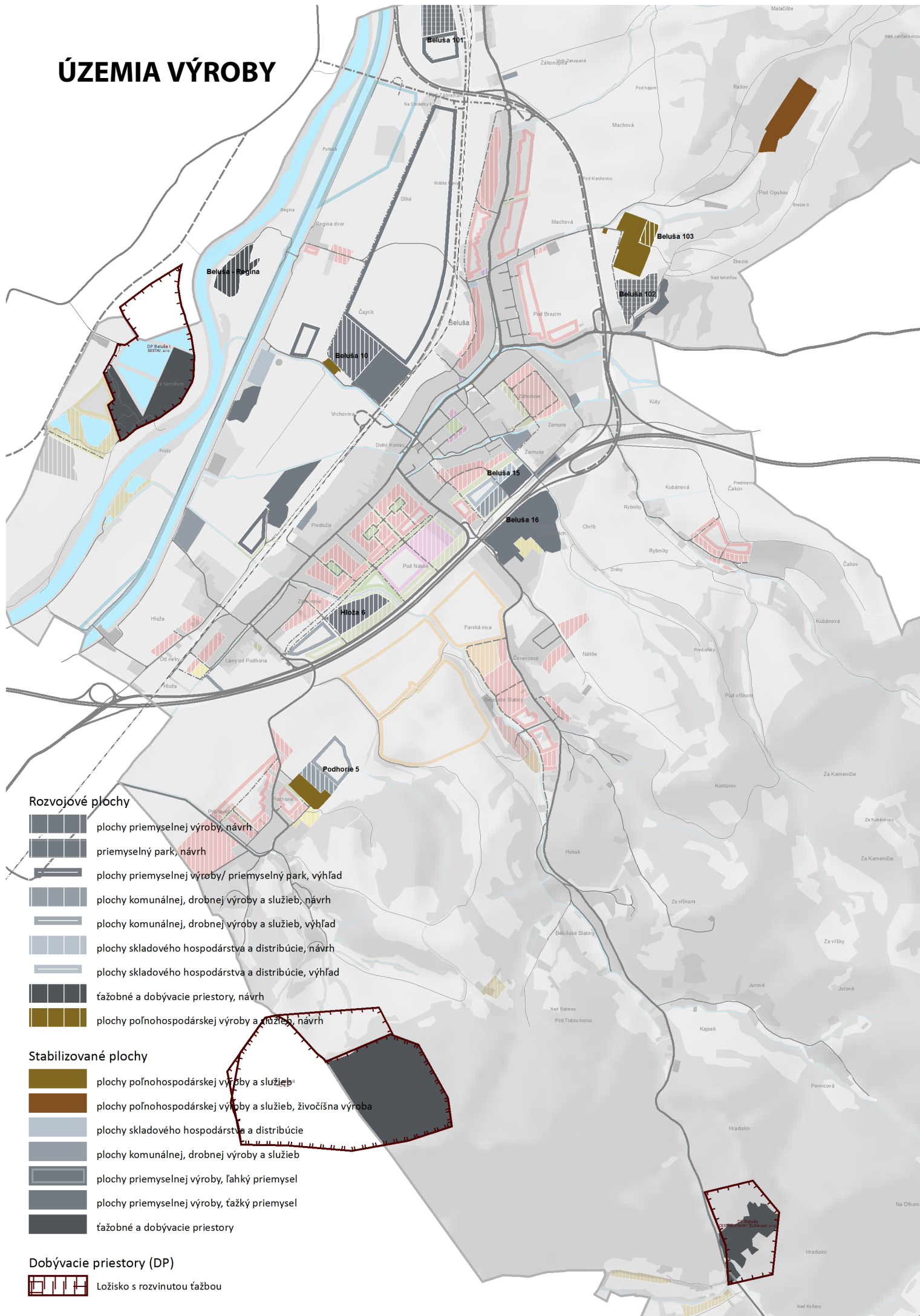
V časti obce Pohorie je navrhovaná rozvojová plocha pre výrobné územie, návrh a výhľad (komunálnych charakter výroby) vo väzbe na farmu Podlužie.

Tab. 27 Lokality pre rozvoj výroby

P. č.	Lokalita	Funkčné využitie	Počet pracovníkov	Rozloha (ha)
1.	Beluša 101	Priemysel (PP)	50	4,90
2.	Beluša 102	Priemysel (PP)	20	5,27
3.	Beluša 103	Poľnohospodárstvo		1,30
4.	Beluša – Regina	Ťažba štrkopieskov	5	4,60
5.	Beluša 15	Sklady a distribúcia	15	1,00
6.	Beluša 10	Priemysel	150	7,84
7.	Beluša 16	Komunálna výroba a služby	35	1,83
8.	Hloža 6	Priemyselná výroba a služby	50	5,02
9.	Podhorie 5	Komunálna výroba a služby	20	2,22
10.	Hloža – Za Váhom	Ťažba štrkopieskov	5	4,95
Spolu			350	38,93

Z hľadiska prezentácie celkovej rozvojovej koncepcie rozvoja obce, sú v grafickej časti ÚPN obce dokumentované aj rozvojové plochy, ktoré sú v polohe výhľad.

ÚZEMIA VÝROBY

8.4 Návrh riešenia rekreácie

Charakteristika súčasného stavu

V zmysle Regionalizácie cestovného ruchu v SR (MH SR 2005), obec leží v strednopovažskom regióne CR, ktorý v dlhodobom horizonte patrí do II. kategórie s národným významom.

Prírodné podmienky územia obce a jeho širšieho okolia umožňujú celoročný cestovný ruch a rekreáciu. V súčasnosti sa využívajú hlavne:

pobyt v horách	- strediská Mojtín, stredisko Belušké Slatiny, Lazy pod Makytou-Čertov
pobyt pri vode	Nosická priehrada - Udiča (okres Považská Bystrica),
pešia turistika a cykloturistika	- turistické túry do Strážovských vrchov, Súľovských vrchov, napr. Rohatá skala, Ostrá Malenica (909,2 m n. m.), Strážov (1 213,3 m n. m.)
- Považská cyklomagistrála, z turistického hľadiska najvýznamnejšou trasou je Beluša – Belušké Slatiny – Mojtín, ktorá je vedená po ceste tretej triedy
zimná turistika	Lysá pod Makytou-Čertov, lyžiarske svahy rekreačnej oblasti Mojtín (15 min. cesty autom) so siedmimi vlekmi a kompletný lyžiarsky servis – požičovňa lyží a výstroje, lyžiarska škola a škôlka.
kúpeľná turistika	- liečebné kúpele s medzinárodným významom: Trenčianske Teplice, Nimnice, Belušké Slatiny,
vidiecka turistika	- v obciach Lazy pod Makytou, Lysá pod Makytou, Vydrná, Lednica a Mojtín.
poznávacia turistika	- sklárske múzeum – Lednické Rovne, národopisné múzeum - kaštieľ Orlové, Čičmany – rázovitá obec s ľudovou architektúrou maľovaných dreveníc, Rajecká Lesná – ručne vyrezávaný pohyblivý betlehem, ktorý patrí medzi skvosty umeleckej výroby. Prehliadky hradov v Trenčíne, Lednici, Vrшатci, Považskej Bystrici, pamiatkovo chránené zóny (Trenčín, kultúrna turistika: hudobné festivaly, výstavy, Artfilm a pod.

Rekreačný potenciál obce predstavujú Belušké Slatiny, ktoré sú rekreačným a turistickým strediskom na rozhraní Považského podolia (podcelok Ilavská kotlina) a Strážovských vrchov, v doline Slatinského potoka, pri ceste z Beluše do Mojtína. Teplé zemito-sírnate pramene s teplotou 19,3 °C dali podnet k vzniku kúpeľov známych a využívaných od 18. storočia na liečenie reumatických a kožných chorôb. Kúpele zanikli po 2. svetovej vojne. V Beluškých Slatinách je viacero minerálnych prameňov (Kúpeľný prameň, BS-1, BS-2, BHS-1, BHS-2, prameň Skruž a Opustený vrt), ktorých možnosti využitia z hľadiska ich kapacity nie sú jednoznačné vzhľadom na ich kolísavú výdatnosť. Preto je potrebné sústavne sledovať režim nielen jednotlivých zdrojov, ale celej žriedlovej štruktúry, čo by malo veľký význam pre poznanie prírodných zákonitostí pre možnosť využívania zdrojov minerálnych vôd. Napriek uvedeným

skutočnostiam má lokalita Belušké Slatiny významný potenciál pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu nielen z obecného ale najmä regionálneho hľadiska.

Význam lokality Belušké Slatiny ako nadregionálneho strediska rekreácie a cestovného ruchu zvyrazňuje potrebu ochrany prírodných a kultúrnych hodnôt tohto územia. Lokalita je zároveň zaťažená prevádzkou dobývacích priestorov (č. 179 Beluša a č. 432 a 580 Ladce – Butkov) nachádzajúcich sa v území. Problematika stretu záujmov rekreácie a výroby v lokalite Belušských Slatín je vyjadrená plánom rozvoja rekreácie a rozširujúcimi sa rekreačnými aktivitami a zároveň prebiehajúcou ťažbou s negatívnymi efektmi a dopadmi na životné prostredie. Je preto potrebné zladiť tieto záujmy na tak infraštruktúrnej ako aj organizačnej úrovni.

Tab. 28 Prehľad záhradkárskych a chatových oblastí

P. č.	Názov lokality	Status	Počet chat	Výmera (ha)
1.	Beluša, Rybníky	Záhradkárska oblasť	113	66 299
2.	Podhorie	Záhradkárska oblasť	21	8 346
3.	Belušké Slatiny, Krivač	Chatová oblasť	26	12 518
4.	Belušké Slatiny, Holiak	Chatová oblasť	19	12 846
5.	Belušké Slatiny, Nad Krajčiovú	Chatová oblasť	23	13 518
6.	Belušké Slatiny, Kajsiek	Chatová oblasť	27	15 650
7.	Belušké Slatiny, Nad Kioskom	Chatová oblasť	9	6 324
8.	Belušké Slatiny, Za horu	Chatová oblasť	27	14 360
9.	Belušké Slatiny, Dehetník	Chatová oblasť	7	2 860
10.	Belušké Slatiny, Ovsiská	Chatová oblasť	25	12 435
Spolu:		-	297	165 156

Zdroj: OcÚ Beluša, 2010

Z uvedeného prehľadu vyplýva značný potenciál v oblasti individuálnej rekreácie, ktorý predstavuje cca 300 chat, čo v prepočte na cca 3 návštevníkov predstavuje cca 900 lôžok.

Do siete rekreačných zariadení v riešenom území možno zaradiť päť ubytovacích zariadení s celoročnou prevádzkou, z ktorých štyri sa nachádzajú v Belušských Slatinách (viď kapitola občianska vybavenosť).

Návrh riešenia

Do územného plánu je premietnutá požiadavka vyplývajúca zo záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja s bod **6 - v oblasti rekreácie a turistiky**

- 2.2** usmerňovať rozvoj rekreácie a cestovného ruchu do vhodných obcí a rekreačných lokalít, najmä v okrese:

2.2.8. Púchov: Mojtn, Beluša-Belušké Slatiny

V súlade so záväznou časťou ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja a v súlade s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2007 – 2013 priorita č. 1 „Podpora trvalo udržateľného rozvoja“ cieľ „Zabezpečiť stabilný rast ekonomickej aktivity v obci a jej okolí, ktorý je základom hospodársko-

sociálneho postavenia jej občanov: - priemysel - cestovný ruch - ostatné služby – poľnohospodárstvo“ aktivita „Rekreačná oblasť“ vybudovanie rekreačnej a oddychovej zóny v časti Belušké Slatiny, návrh ÚPN obce vytvára územnotechnické podmienky pre napĺňanie uvedených cieľov a priorít.

Územný plán obce určuje ako primárny – **rekreačný charakter** – lokality Belušké Slatiny. Územný plán zároveň vymedzuje jadrové a záujmové územie Beluškých Slatín ako nadregionálneho strediska rekreácie a cestovného ruchu. Pre toto územie územný plán stanovuje nasledovné priority a zásady:

- zachovať a rozvíjať rekreačné využitie lokality v jadrovom území Beluškých Slatín, ktoré tvorí základnú kostru rekreačnej infraštruktúry Beluškých Slatín a je reprezentované rekreačnými územiami (plochy rekreácie a cestovného ruchu, plochy rekreácie s možnosťou trvalého bývania, plochy športu a telovýchovy, plochy rekreácie v prírodnom prostredí, záhradkárske osady, chatové osady a chaty vo voľnej krajine),
- prispôbiť ostatné funkcie lokality Belušké Slatiny stanovenému primárnemu rekreačnému charakteru tak v jadrovom ako aj záujmovom území Beluškých Slatín,
- postupne obmedziť ťažobné aktivity resp. zosúladiť organizáciu ťažby minimalizáciou priamych a nepriamych dopadov ťažby v záujmovom území Beluškých Slatín s dôrazom na primárny rekreačný charakter lokality a zohľadniť tieto skutočnosti pri vypracovávaní alebo zmene plánu otvárky, prípravy a dobývania výhradných ložísk,
- nerozširovať hranice dobývacích priestorov v záujmovom území Beluškých Slatín.

Územný plán obce zároveň navrhuje oživiť pôvodnú kúpeľnú funkciu lokality, pričom je potrebné zabezpečiť komplexné zhodnotenie prameňov vo vzťahu na výdatnosť minerálnych prameňov.

V návrhu ÚPN sa navrhuje v lokalite Farská niva – Čerencové lokalizovať aquapark o predpokladanej rozlohe cca 3,2 ha pozdĺž toku Slatinský potok, ktorý vytvorí podmienky pre saturovanie nárokov obyvateľov obce a regiónu na denné a koncotýždňové rekreačné vyžitie. Navrhovaná aktivita má z hľadiska prepájania foriem turizmu vysoký atraktívny potenciál vo väzbe na Belušké Slatiny a rekreačnú oblasť zimnej turistiky Mojtiín. V rámci riešeného územia sa predpokladá lokalizovať nasledovné aktivity:

- **aquapark** so sprievodnými rehabilitačno - relaxačnými, športovo - zábavnými aktivitami – s cieľom presadzovania tzv. „zdravej dovolenky“, pobyťová rekreácia rodín s deťmi, náučno-výchovné pobyty v atraktívnom prostredí,
- **škola golfu** – cvičné ihrisko

V ÚPN obce sa rezervuje plocha, ako ponuka pre možnosť umiestnenia golfového ihriska s príslušnou vybavenosťou v k. ú. Hloža – Podhorie v od Slatinského potoka po účelovú cestu a pozdĺž diaľnice D1.

V roku 2010 bol vypracovaný zámer (FISHrelax s.r.o) o vybudovanie relaxačno-oddychového centra v priestore medzi starým korytom Váhu a riekou Lednica o rozlohe cca 4.5 ha. Ide o využitie vodných plôch po ťažbe štrku, ktoré sa budú využívať pre relaxačné rybárčenie. V ÚPN obce sa navrhuje dopravne sprístupniť navrhované rekreačné územia a prepojiť na obec Beluša a Lednické Rovne.

Vo väzbe na Slatinský potok sa navrhuje využiť Rybníky pri sútoku Slatinského potoka a rieky Váh na rozvoj rekreácie v prírodnom prostredí pre rybolov o celkovej rozlohe 2,28 ha

V súčasnosti je využívaná (vrátane obyvateľov Púchova) komunikácia pozdĺž kanála ako cyklo resp. korčuliarska trasa. Ide o aktivitu, ktorú z hľadiska rozvoja cestovného ruchu je potrebné podporiť, pričom môže tvoriť alternatívnu trasu Považskej cyklomagistrály.

V ÚPN obce sa považujú záhradkárske a chatové lokality z územného hľadiska za stabilizované, s možnosťou doplnenia v rámci existujúceho vymedzeného územia (Belušské Slatiny, Za horu,) bez ďalších nárokov na rozšírenie. Nová lokalita pre záhradkársku lokalitu sa navrhuje v k.ú. Podhorie

Vzhľadom na rozmanitosť podmienok pre rekreačné využitie v rámci územia obce, ÚPN obce Beluša kladie dôraz na prepojenie jednotlivé formy rekreácie (zimná, letná, vodná, cyklo, pešia, oddychovo – rekreačná, individuálna – chatové osady,) v jeden funkčný systém, ktorý bude fungovať prostredníctvom cykloturizmu v rámci existujúcich cyklotrás, ako aj uvažovaných ako napr. prepojenie Vážskej cyklotrasy vedenj po ceste II/507 do obce. Pre rozvoj turizmu a propagovanie obce ako aj regiónu môže slúžiť:

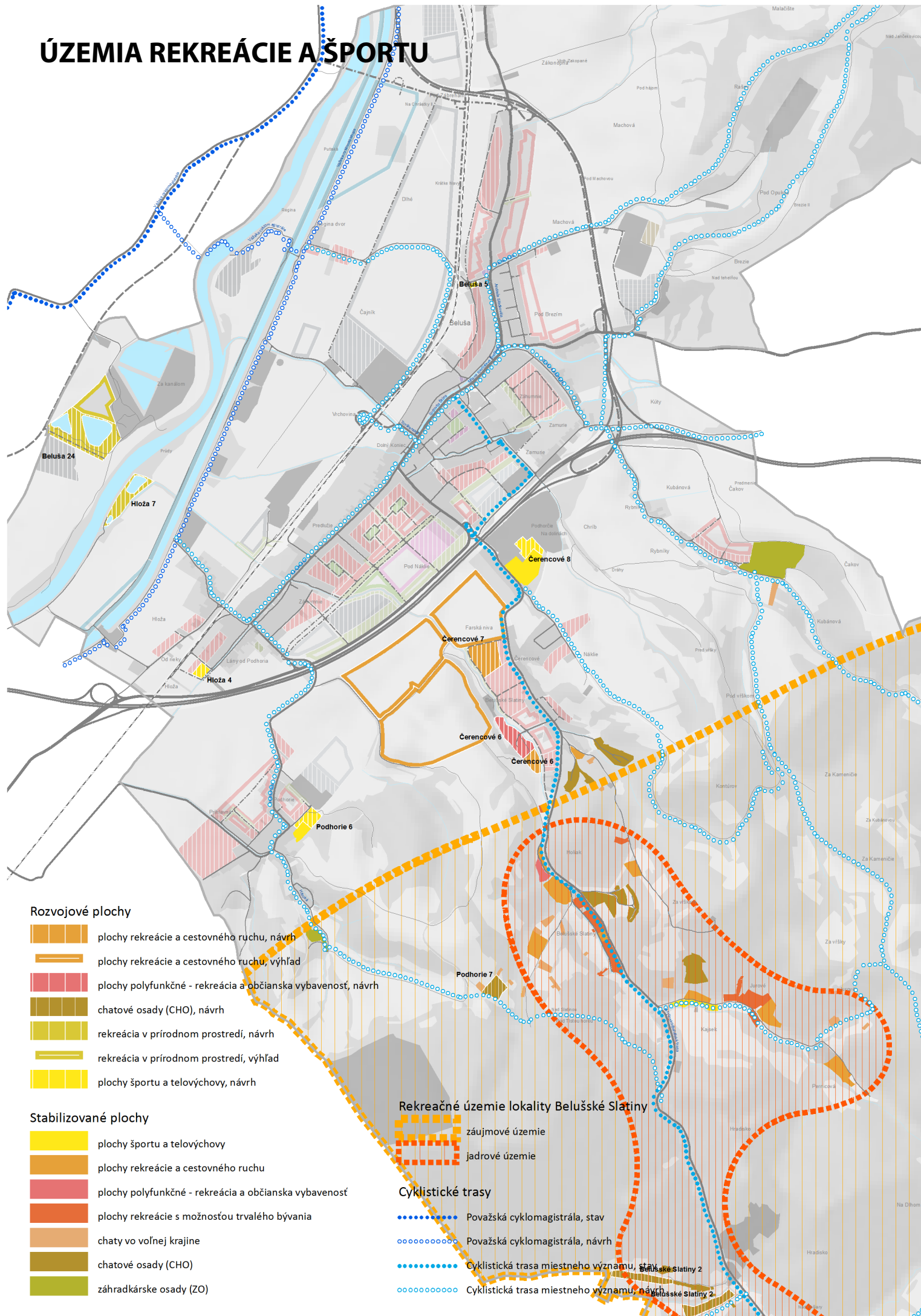
- **infocentrum Beluša** – s komplexnými turistickými informačnými službami, (poznávanie okolia – infoslужby, servisné služby, mapky cyklotrás najbližšieho okolia....),

Osada Podmalenica vzhľadom na prírodné danosti má najlepšie predpoklady sa rozvíjať ako územie pre rozvoj rekreácia s možnosťou bývania, agroturizmu + infocentrum cyklo pešia turistika s väzbou na Strážovské vrchy.

Tab. 29 Lokality pre rozvoj rekreácie a cestovného ruchu

P. č.	Lokalita	Funkčné využitie	Počet pracovníkov	Počet návštevníkov	Rozloha (ha)
1.	Beluša 5	Šport		6	0,19
2.	Beluša 24	Rekreácia a CR	5	30	4,48
3.	Belušské Slatiny 2	Rekreácia a CR			3,70
4.	Čerencové 6	Rekreácia a CR	5	20	1,05
5.	Čerencové 7	Rekreácia a CR	30	300	3,24
6.	Čerencové 8	Šport		15	1,32
7.	Hloža 4	Šport	5	30	1,00
8.	Hloža 7	Rekreácia a CR		10	2,28
9.	Podhorie 6	Šport	3	20	1,11
10.	Podhorie 7	Rekreácia a CR			1,36
Spolu:			48	431	19,73

ÚZEMIA REKREÁCIE A ŠPORTU

9 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

9.1 Súčasné hranice zastavaného územia obce

Zastavané územie obce Beluša a jej častí je vymedzené v zmysle platnej legislatívy (k 1. 1. 1991) hranicou súčasného zastavaného územia, ktorá je vyznačená v grafickej časti územného plánu. Zastavané územie je špecifikované pre každú časť samostatne. Popis hranice súčasnej hranice zastavaného územia je v smere hodinových ručičiek od severného okraja zastavaného územia:

Beluša

Hranica začína pri ceste I/49 a pokračuje pozdĺž cesty južným smerom po potok Konopný, smeruje južným smerom rovnobežne s potokom Konopným, pokračuje východným smerom pozdĺž Konopného potoka, vracia sa po druhej strane potoka Rašov, smeruje južným smerom po cestu I/61, ktorú lemuje po oboch stranách, prechádza potokom Pružinka rovnobežne s ulicou Doktora Adámyho, prechádza cez potoka staré koryto Pružinky, pokračuje rovnobežne s trasou diaľnice s dvoma nikami v časti Zamurie a Doluvodie, pokračuje pozdĺž diaľnice a vracia sa severozápadným smerom do vnútorného územia časti Beluša rovnobežne s ulicou P. O. Hviezdoslava a Trenčianskou ulicou, pokračuje pozdĺž katastrálnej hranice k. ú. Beluša až k železničnej trati, vracia sa severným smerom lemuje zadné traky záhrad na Trenčianskej ulici a Kapitána Nálepku, pokračuje rovnobežne severným smerom pozdĺž Konopného potoka k východnému bodu.

Časť zastavaného územia sa nachádza po pravej strane diaľnice - hranica smeruje južným smerom okolo výrobného areálu, smeruje k radovej zástavbe rodinných domov, stáča sa severozápadným smerom popri záhradách, na konci sa stáča severovýchodným smerom a pokračuje popri diaľnici k východnému bodu.

Hloža

Hranica začína pri železničnej trati, pokračuje pozdĺž hranice katastrálneho územia Hloža – Podhorie, pokračuje juhozápadným smerom pozdĺž VTL plynovodu, prechádza cez Hložský potok, smeruje k železničnej trati a vracia sa pozdĺž železničnej trate severovýchodným smerom k východnému bodu.

Podhorie

Hranica začína pri ceste III/61647 pokračuje pozdĺž zadných trakov záhrad pozdĺž cesty III/61647, pokračuje severovýchodným smerom, lemuje areál farmy Podhorie, pokračuje juhovýchodným smerom pozdĺž Kuchárovno potoka, prechádza na druhú stranu potoka a vracia sa severozápadným smerom po dom kultúry, pokračuje juhozápadným smerom pozdĺž účelovej komunikácie, pokračuje až ku katastrálnej hranici, vracia sa smerom severovýchodným, pokračuje rovnobežne pozdĺž Kuchárovno potoka smerom severozápadným, prechádza potokom, pokračuje pozdĺž zastavaného územia podhoria severovýchodným smerom až k ceste III/61647 ako východnému bodu.

Belušké Slatiny

Zastavané územie Belušských Slatín spolu s osadou Čerencové tvorí jeden celok. Hranica začína pri ceste III/0610649 Beluša – Mojtín, pokračuje rovnobežne pozdĺž cesty severojužným smerom, prechádza cez Čerenov potok, pokračuje súbežne so Slatinským potokom južným smerom, prechádza cez Slatinský potok, pokračuje po jeho druhej strane smerom severným, prechádza cez potok na druhej stranu a vracia sa pozdĺž cesty III/0610649 k východnému bodu.

Osady Podmalenica, Rybníky a Závažská nemajú vymedzené zastavané územie.

9.2 Navrhované hranice zastavaného územia obce

V návrhu územného plánu boli k súčasnej platnej hranici zastavaného územia pričlenené plochy s navrhovanou zástavbou rodinných domov, bytových domov, zmiešaného územia bývania a občianskej vybavenosti, plochy výroby, rekreácie, technickej infraštruktúry. Vymedzenie tohto územia je v grafickej časti označené ako navrhovaná hranica zastavaného územia.

Navrhované územie na zástavbu mimo súčasnej hranice skutočne zastavaného územia sú vymedzené nasledovne:

Tab. 30 Rozšírenie hraníc zastavaného územia

P. č.	Názov lokality	Katastrálne územie	Rozloha (ha)
1.	Beluša 8	Beluša	0,47
2.	Beluša 10	Beluša	8,23
3.	Beluša 13	Beluša	0,65
4.	Beluša 15, Beluša 16	Beluša	2,54
5.	Beluša 21	Beluša	5,70
6.	Beluša 25	Beluša	3,85
7.	Beluša 101	Beluša	8,84
8.	Beluša 102 a tehelňa	Beluša	7,88
9.	Beluša 103 a PD	Beluša	7,45
10.	Čerencové 4, Čerencové 5	Beluša	6,50
11.	Čerencové 2, Čerencové 3, Čerencové 7	Beluša	6,05
12.	Čerencové 9	Beluša	1,07
13.	Závažská	Beluša	2,67
14.	Hloža 1	Hloža	0,84
15.	Hloža 3	Hloža	1,75
16.	Hloža 5	Hloža	1,27
17.	Hloža 6	Hloža	8,29
18.	Cintorín Hloža	Hloža	0,32
19.	Podhorie 1	Hloža	5,21
20.	Podhorie 2	Hloža	0,35
21.	Podhorie 3	Hloža	1,68
22.	Podhorie 4	Hloža	0,63
23.	Podhorie 5	Hloža	2,22
24.	Podhorie 6	Hloža	1,64

P. č.	Názov lokality	Katastrálne územie	Rozloha (ha)
Spolu:			86,10

Tab. 31 Rozšírenie hraníc zastavaného územia o plochy existujúcej zástavby

P. č.	Názov lokality	Katastrálne územie	Rozloha (ha)
1.	Bytové domy pri elektrárni	Hloža	0,62
2.	Výrobný areál Miralex	Hloža	2,92
3.	Výrobný areál V.O.D.S.	Beluša	5,85
4.	ČOV Beluša	Beluša	1,34
5.	Skladový areál Beluša	Beluša	2,16
6.	Vodná elektráreň Ladce	Hloža	1,35
7.	Hloža	Hloža	2,87
8.	Rybníky	Beluša	1,87
Spolu:			18,98

10 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Ochranné pásma dopravných zariadení

Hranice cestných ochranných pásiem sú určené zvislými plochami vedenými po oboch stranách komunikácie od osi vozovky cesty vo vzdialenosti:

• diaľnica a rýchlостná komunikácia (od osi vozovky príslušného jazdného pásu)	100 m
• cesta I. triedy	50 m
• cesta II. triedy	25 m
• cesta III triedy	20 m
• miestne komunikácie a priedahy ciest I. a II. triedy	15 m

V cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť cesty a miestne komunikácie, ako aj premávku na nich. Výnimky zo zákazu povoľuje príslušný cestný orgán.

Ochranné pásmo dráhy je v zmysle ustanovení zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov 60 m od osi krajnej koľaje. Povoľením činnosti v obvode dráhy a v ochrannom pásme dráhy sa zaoberá príslušný orgán štátnej správy – špeciálneho stavebného úradu, ktorým je Úrad pre reguláciu železničnej dopravy v Bratislave.

Časť katastrálneho územia sa nachádza v ochrannom pásme Letiska Dubnica, ktoré bolo určené rozhodnutím ŠLI zn. 01259/65-20 zo dňa 8. 6. 1965. Z vyhlásených ochranných pásiem Letiska Dubnica vyplýva nasledovné výškové obmedzenie stavieb, zariadení, stavebných mechanizmov, porastov a pod., ktoré je stanovené:

- ochranné pásmo vzletového a približovacieho priestoru (sklon 1,43 % - 1:70) s výškovým obmedzením cca 340 - 376 m n. m. B. p. v.

Ochranné pásma elektroenergetických zariadení

Katastrálnym územím sú trasované vedenia elektrizačnej sústavy s ochrannými pásmami, ktoré sú vymedzené v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike § 43 Ochranné pásmo:

• 400 kV	25 m od krajného vodiča
• 110 kV vzdušné vedenie	15m od krajného vodiča
• 22 kV vzdušné vedenie	10 m od krajného vodiča
• 22 kV a 1kV káblové vedenie	1 m od krajného kábla

Pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií

V zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach je potrebné rešpektovať:

- do DN 500 1,5 m pásmo ochrany

- nad DN 500 2,5 m pásma ochrany

Ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení

V zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike § 79 Ochranné pásma a § 80 Bezpečnostné pásma je potrebné rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení:

• STL PN 0,4 MPa v zastavanom území	1 m ochranné pásma
• plynovod do DN 200	4 m ochranné pásma
• VTL DN 150, 4 MPa	20 m bezpečnostné pásma
• regulačná stanica	8 m ochranné pásma
• regulačná stanica	50 m bezpečnostné pásma

Ochranné pásma telekomunikačných zariadení

- trasy telekomunikačných vedení 2x kábel + 2x HDPE a optický kábel

Záujmy obrany štátu

- rešpektovať a nenarušiť existujúce podzemné zariadenia vojenskej správy v k.ú. Beluša (parc. č. 3321/1, 3465/22).

Vodohospodársky významné toky, zraniteľné a citlivé oblasti a ochranné pásma vodárenských zdrojov

V zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z.z (vodný zákon) podľa § 49 môže správca vodného toku a správy vodných stavieb, alebo zariadení užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze. V zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách je potrebné rešpektovať tieto ochranné pásma:

• vodohospodársky významný tok Váh	10 m
• vodohospodársky významný tok Nosický kanál	10 m
• vodohospodársky významný tok Pružinka	10 m
• ostatné vodné toky	5 m

Rešpektovať krytý kanál (evid. č. 5307 099 001) o celkovej dĺžke 1205 km vybudovaný v rámci stavby „OP Púchov – Beluša“ v správe Hydromeliorácie š.p.

V ochrannom pásme vodného toku nie je dovoľená orba a výsadba stromov, budovanie stavieb, oploštenia, konštrukcií zamedzujúcich prejazdnosť ochranného pásma, ťažba a navážanie zeminy, vytváranie skládok, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, súbežné vedenie inžinierskych sietí. Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity vyplývajúce pre neho z Vodného zákona.

Na základe zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a Nariadenia vlády 617/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti sa riešené územia nachádza v oblastiach:

- citlivá oblasť – vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín k nežiaducemu stavu kvality vôd, ktoré sú využívané

ako vodárenské zdroje alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje, ako aj tie, ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd.

- zraniteľná oblasť - poľnohospodársky využívané územia, z ktorých zrážkové vody odtekajú do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l⁻¹ alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť.

Ochrana hydromelioračných zariadení

Na poľnohospodárskej pôde v riešenom území sú realizované hydromelioračné zariadenia (odvodnenie) o celkovej rozlohe 133 ha. Tieto zariadenia je potrebné rešpektovať.

Ochrana poľnohospodárskej pôdy

Pôda chránená v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. je na území obce reprezentovaná kvalitatívnymi triedami BPEJ 0202001, 0202002, 0202012, 0203003.

Ochranné pásmo lesa

V zmysle zákona č. 326/2005 o lesoch § 10 Ochranné pásmo lesa je potrebné rešpektovať:

- ochranné pásmo lesa vo vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku

Ochranné pásmo cintorínov

V zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve je potrebné rešpektovať:

- ochranné pásmo cintorína v rozsahu 50 m, v ktorom sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom.

Chránené územia

- **CHKO Strážovské vrchy** – o rozlohe 30 979 ha (680,91 ha v riešenom území), zriadená Vyhláškou Ministerstva kultúry SSR č. 14/1989 Zb. z 27.1.1989 o Chránenej krajinskej oblasti Strážovské vrchy, V území platí druhý stupeň ochrany.
- **Územie európskeho významu SKUEV0256 Strážovské vrchy** o rozlohe 29 366,39 ha (644,51 ha v riešenom území), vyhlásené z dôvodu ochrany biotopov národného aj európskeho významu, ako aj vzácných druhov fauny a flóry,
- **Územie európskeho významu SKUEV1256 Strážovské vrchy** o rozlohe 267,10 ha (v riešenom území 26,81 ha) navrhnuté v rámci II. etapy NATURA 2000, t. j. rozšírenia SKUEV0256 Strážovské vrchy.
- **Chránené vtáčie územie SKCHVÚ028 Strážovské vrchy** o rozlohe 59 586 ha (v riešenom území 647,42 ha),
- mokrad' lokálneho významu Pod Hložským dielcom

Nerastné suroviny

V katastrálnych územiach Beluša a Hloža sú evidované nasledovné dobývacie priestory, chránené ložiskové územia a ložiská nevyhradených nerastov:

- dobývací priestor č. 179 Beluša – na dobývanie stavebného kameňa - vápenec pre organizáciu Cestné stavby Žilina s. r. o., Žilina,

- dobývací priestor č. 432 Ladce - Butkov s chráneným ložiskovým územím č. 432 Ladce II – na dobývanie sialitickej suroviny pre organizáciu PC a. s., Ladce,
- dobývací priestor č. 580 Ladce - Butkov s chráneným ložiskovým územím č. 580 Ladce II – na dobývanie vápenca ostatného pre organizáciu PC a. s., Ladce,
- dobývací priestor č. 631 Beluša – Lednické Rovne – na dobývanie štrkopieskov a pieskov pre organizáciu Sestav s. r. o. , Ilava,
- chránené ložiskové územie č. 273 Mojtín – vápenec ostatný, ŠGÚDŠ Bratislava,
- chránené ložiskové územie č. 432 Ladce II. – sialitická surovina, PC a. s.,
- chránené ložiskové územie č. 580 Ladce II. – vápenec ostatný, PC a. s.,
- ložisko nevyhradených nerastov č. 4 175 Beluša – na dobývanie tehliarskych surovín, OLMI s. r. o., Žilina.

11 NÁVRH RIEŠENIA OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, CIVILNEJ OCHRANY A OCHRANY PŘED POVODŇAMI

11.1 Návrh riešenia obrany štátu

V riešenom území obce Beluša nie sú v súčasnosti evidované podzemné objekty a inžinierske siete vojenskej správy, ktoré je potrebné pri návrhu územného plánu rešpektovať. Rešpektovať je potrebné ochranné pásma a výškové a iné obmedzenia vyplývajúce z lokalizácie letiska Slávnica.

11.2 Návrh riešenia záujmov požiarnej ochrany

Pri zmene funkčného využívania územia riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi a súvisiacimi predpismi.

V obci je založený Dobrovoľný hasičský zbor v Beluši a v častiach Hloža a Podhorie. Požiarne zbrojnice sa nachádzajú v centre častí Hloža a Podhorie a pri obecnom úrade v časti Beluša.

Zabezpečenie požiarnej vody je realizované hydrantovou sieťou podzemnými hydrantami (v počte 210 ks) z verejného vodovodu v správe Považskej vodárenskej spoločnosti, a.s., ktoré sú na sieti rozvrhnuté vo vzdialenosti cca 80 - 120 m.

Obec má vytvorené podmienky pre ochranu života a zdravia občanov, majetku pred požiarmi a poskytovanie pomoci pre živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach. Podmienky sú špecifikované v Požiarnom poriadku obce, ktorý bol schválený VZN č. 3/2011 dňa 28. 02. 2011, uznesením číslo 52/11.2.. Je vypracovaný v zmysle zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi a v zmysle vykonávacej Vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii, a neskorších predpisov.

11.3 Návrh riešenia záujmov civilnej ochrany

Ukrytie obyvateľstva, varovanie obyvateľstva a vyzbavenie osôb v katastri obce zabezpečiť v súlade s § 15 ods. 1) a § 15 ods.2) zákona o civilnej ochrane obyvateľstva a v súlade s:

- vyhláškou MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov
- vyhláškou MV SR č. 523/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie záchranných prác a organizovania jednotiek civilnej ochrany v znení neskorších predpisov
- vyhláškou MV SR č. 75/1995 Z.z. o zabezpečovaní evakuácie v zmysle neskorších predpisov

Obec Beluša plní úlohy na úseku civilnej ochrany v súlade s § 15 ods. 1) a § 15 ods.2) zákona o civilnej ochrane obyvateľstva.

Podmienky vyplývajúce z Vyhlášky č. 532/2006 Z. z.

Vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany upravuje druh a rozsah stavebnotechnických požiadaviek zariadení civilnej ochrany zameraných na ochranu života, zdravia a majetku a technické podmienky zariadení civilnej ochrany na utváranie predpokladov na znižovanie rizík a následkov po vyhlásení mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu

Zariadenia civilnej ochrany sú ochranné stavby a stavby alebo ich časti a technologické súčasti, ktoré sú predurčené na plnenie úloh civilnej ochrany, pričom za ochranné stavby sa považujú ochranné stavby budované na účely CO podľa druhu ochrany:

- odolné úkryty,
- plynosné úkryty,
- jednoduché úkryty budované svojpomocne, pripravované na ochranu obyvateľstva v čase vojny a vojnového stavu, resp. pri vzniku mimoriadnej udalosti
- chránené pracoviská, ktoré slúžia civilnej ochrane.

Za stavby sa na účely tejto vyhlášky považujú najmä:

- sklady civilnej ochrany,
- kontrolné chemické laboratória civilnej ochrany,
- vzdelávací a technický ústav civilnej ochrany,
- strediská vzdelávania a prípravy na civilnú ochranu.

Stavebnotechnické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany sú požiadavky na územno-technické, urbanistické, stavebnotechnické a dispozičné riešenie a technické vybavenie stavieb z hľadiska potrieb civilnej ochrany. Uplatňujú sa v rámci obstarávania, navrhovania a schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie a pri navrhovaní, umiestňovaní a povoľovaní zariadení civilnej ochrany budovaných samostatne a budovaných v stavbách.

11.4 Návrh riešenia ochrany pred povodňami

Severozápadnou časťou obce (k.ú.Beluša a Hloža – Pohoria) preteká rieka Váh, a Vážsky kanál. Obec je chránená proti povodňam ochrannou hrádzou rieky Váh.

Podľa podkladov SVP š.p. Odštepný závod Piešťany, Správa povodia stredného Váhu, zastavaným územím obce Beluša preteká len jeden vodohospodársky významný vodný tok – Pružinka (číslo toku v správcovstve 4-21-08-231), ktorý je v celom intraviláne upravený. Úsek vodohospodársky významného vodného toku Pružinka medzi rkm 0,0 -3,3 je v zmysle v súčasnosti spracovaných údajov podľa príslušného Metodického pokynu zaradený do zoznamu úsekov vodných tokov s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom a priľahlé územie môže byť potenciálne ohrozené záplavami. Problémový je úsek toku za železničnou traťou pred zhybkou pod energetickým kanálom, kde v čase povodňových prietokov pri upchaní zhybky dochádza k vzdutiu vody a jej vyliatiu na priľahlé územie.

Správca vodných tokov v zmysle svojho Podnikového rozvojového programu investícií neplánuje riešiť protipovodňovú ochranu daného územia, preto pre stavebné zámery navrhované v blízkosti vodných

tokov musí byť obstarávateľom – investorom zabezpečená adekvátne protipovodňová ochrana. Protipovodňovú ochranu si musí investor zabezpečiť z vlastných finančných zdrojov, vrátane príslušnej projektovej dokumentácie, ktorú požaduje prerokovať a odsúhlasiť s SVP. Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov.

V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť všetky rozvojové aktivity v súlade so zákonom č. 7/201 Z. z. o ochrane pred povodňami.

Navrhované rozvojové lokality medzi Nosickým kanálom a železnicou (najmä lokalita Beluša 10) sa nachádzajú na území chránenom na Q_{100} ročnú veľkú vodu, v prípade väčších prietokov ako Q_{100} ako i v prípade deštrukcie ochrannej hrádze, môže byť toto územie potenciálne ohrozené povodňami. Z uvedených dôvodov je potrebné, aby investor spracoval a následne doložil hydrotechnické posúdenie kapacitných možností korýt ostatných dotknutých drobných vodných tokov na prevedenie prietoku Q_{100} .

Všetky územia, potenciálne ohrozené záplavami (najmä lokality Beluša 10, Beluša 11, Hloža 1, Hloža 6), sú podmienené zabezpečením adekvátnej protipovodňovej ochrany s komplexným riešením odtokových pomerov na toku, ktorá negatívne neovplyvní odtokové pomery nižšie i vyššie položených úsekov vodného toku a neohrozí jestvujúcu obytnú zástavbu. Rozvojové lokality Hloža 1 a Hloža 6 sú podmienené úpravou vodného toku Slatinský potok.

Drobné vodné toky, pretekajúce intravilánom Beluše sú:

- Rašov potok (4-21-08-232/1)
- Konopný potok (4-21-08-232)
- Slatinský potok (4-21-08-222)
- Kucharov potok (4-21-08-098)
- Kamenický potok (4-21-08-233)
- Staré rameno Pružinky (4-21-08-234)
- Odľahčovanie ramena Starého ramena Pružinky
- Slaná voda

Rašov potok – preteká cez objekt bývalej chovnej stanice ošípaných, križuje diaľničný privádzač. Ďalej preteká v súbehu s bytovou zástavbou a po križovaní cesty II/49 vteká do toku Konopný potok. Z pohľadu územnoplánovacích činností tento vodný tok nie je problémový. V rámci protipovodňových opatrení je potrebná jeho pravidelná údržba kosením a v prípade výskytu sedimentov ich odčistenie.

Konopný potok - križuje diaľničný privádzač, preteká v dotyku s 2 rodinnými domami, križuje a následne tečie súbežne s cestou I/49 až po zaústenie do vodného toku Pružinka. V úseku od križovania cesty I/49 až po zaústenie do recipienta sa nachádza množstvo kapacitne nevyhovujúcich mostných objektov. Koryto toku je prietokne nevyhovujúce, stiesnené priestorové pomery medzi cestou a jestvujúcimi oplateniami znemožňujú akékoľvek úpravy toku.

Slatinský potok - preteká miestnou časťou Belušské Slatiny, križuje diaľnicu D1. Následne preteká v súbehu s Kolárovou ulicou (IBV) kde kapacitne nevyhovuje a je prioritne nutné uvažovať s realizáciou obojstrannej brehovej úpravy. Po kapacitne nevyhovujúcom križovaní miestnej komuni-

kácie do Hlože potok preteká v súbehu s rodinným domom, križuje železničnú trať (rekonštrukcia mostného objektu bude v rámci modernizácie železnice), zhybkou preteká pod hydroenergetický kanál a vteká do toku Váh. V mieste pred križovaním miestnej komunikácie je odľahčovací rameno, ktoré preteká miestnou časťou Hloža. Na konci zastavanej časti Hloža sa na odľahčovacom ramene nachádza usadzovacia nádrž, ktorá spolu s úsekom toku pod diaľnicou až po zaústenie vyžaduje vzhľadom na malý pozdĺžny sklon toku a nadmerné zanášanie pravidelné čistenie.

Kucharov potok preteká miestnou časťou Podhorie, čiastočne v zastavanej časti obce. Vodný tok tečie v násype, čo spôsobuje problémy pri jeho údržbe. Časté sú priesaky hrádzí spôsobované hľadavcami žijúcimi v koryte toku. Z pohľadu bezpečného prevedenia povodňových prietokov je potrebné pravidelné čistenie v celom úseku toku pretekajúceho intravilánom obce, v súbehu so železničnou traťou až po hranicu katastra Beluše.

Kamenický potok - je zaústený do toku Pružinka, úprava toku bola realizovaná v rámci výstavby diaľnice. Je nutná pravidelná údržba v rozsahu kosby a výrezu náletových drevín.

Staré rameno Pružinky - mlynský náhon, je odčlenený rozdeľovacím objektom z toku Pružinka v časti nad diaľničnou estakádou. Preteká pod estakádou, zastavaným územím, v súbehu so základnou školou. Následne je na dĺžke cca 80,0 m zatrubnený - pod cestou I/61. Približne 100,0m tečie v obojstranne upravenom koryte a vteká do toku Pružinka. Pravidelná údržba v rozsahu - kosba, výrez náletových drevín je nutná v celom toku, prečisťovanie od sedimentov je potrebné najmä v úseku spoločnosti Royal Brinkers Slovakia, s.r.o, v súbehu so základnou školou a v úseku obojstrannej úpravy toku až po zaústenie do Pružinky.

Odľahčovací rameno Starého ramena Pružinky sa nachádza tesne pred vyústením ramena Pružinky do toku Pružinka. Tečie v tesnom dotyku s rodinnými domami, križuje železničnú trať preteká poľnohospodársky obhospodarovanou pôdou okolo objektu ČOV a vteká do toku Slatinský potok v mieste zhybky pod energetický kanál. Pravidelná údržba sa vykonáva v úseku pri rodinných domoch po železničnú trať.

Vodný tok s názvom **Slaná Voda** tečie z oblasti poľnohospodárskeho družstva, okolo objektov fy KOVAL v súbehu s komunikáciou a rodinnými domami. Vteká do Starého ramena Pružinky. Údržba je vykonávaná kosením porastov a čistením sedimentov v úseku pri PD, fy Koval a súbehu s komunikáciou.

Pri údržbe potokov je potrebné permanentne zabezpečovať voľný prietochový profil potokov a voľný odtokový profil pre vybudované priepusty na potokoch tak, aby sa zamedzilo možnému zaplaveniu okolitých objektov. Odvádzané povrchové vody z riešeného územia obce Beluša musia spĺňať parametre stanovené v platnom Nariadení vlády SR č. 269/2010, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.

12 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY

12.1 Územná ochrana

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definuje ochranu prírody ako predchádzanie a obmedzovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo ničia podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znižujú jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takýchto zásahov. V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov platí v celom riešenom území prvý stupeň ochrany. Z hľadiska pôsobnosti orgánu štátnej ochrany prírody spadá riešené územie pod Štátnu ochranu prírody SR – Správa CHKO Strážovské vrchy.

V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa v katastrálnom území nachádzajú tieto chránené územia:

- **CHKO Strážovské vrchy** – o rozlohe 30 979 ha (680,91 ha v riešenom území), zriadená Vyhláškou Ministerstva kultúry SSR č. 14/1989 Zb. z 27.1.1989 o Chránenej krajinnej oblasti Strážovské vrchy, vyhlásená za účelom ochrany lesných komplexov, vzácnnej flóry a fauny. V území platí druhý stupeň ochrany.

V zmysle Výnosu MŽP SR č.3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004 (národný zoznam území európskeho významu) sa v k. ú. nachádzajú dve lokality navrhnuté na ochranu biotopov a druhov európskeho významu:

- **Územie európskeho významu SKUEV0256 Strážovské vrchy** o rozlohe 29 366,39 ha (644,51 ha v riešenom území), vyhlásené z dôvodu ochrany biotopov národného aj európskeho významu, ako aj vzácných druhov fauny a flóry,
- **Územie európskeho významu SKUEV1256 Strážovské vrchy** o rozlohe 267,10 ha (v riešenom území 26,81 ha) navrhnuté v rámci II. etapy NATURA 2000, t. j. rozšírenia SKUEV0256 Strážovské vrchy.

V zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 434/2009 Z. z., ktorou sa vyhlasujú Chránené vtáčie územie Strážovské vrchy je vyhlásené:

- **Chránené vtáčie územie SKCHVÚ028 Strážovské vrchy** o rozlohe 59 586 ha (v riešenom území 647,42 ha), vyhlásené z dôvodu ochrany lesných a skalných biotopov, ako aj vzácných druhov flóry a fauny napr. sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*), kuvik kapcavý (*Aegolius funereus*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), tetrao hlucháň (*Tetrao urogallus*), a iné.

12.2 Ochrana drevín

Stromy alebo skupiny stromov chránené v zmysle § 49 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov predstavujú stromy s významnou kultúrnou, vedeckou a krajinotvornou funkciou. V riešenom území sa chránené stromy nenachádzajú.

12.3 Mokrade

Mokrade sú chránené podľa zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov ako významný krajinný prvok a určité typy mokraďových biotopov národného a európskeho významu majú osobitnú ochranu – vyhlasujú sa ako územia európskeho významu. Mokraď podľa § 2 ods. 2 písm. zákona o ochrane prírody a krajiny predstavuje územie s močiarimi, slatinami alebo rašeliniskami, vlhká lúka, prírodná tečúca voda a prírodná stojatá voda vrátane vodného toku a vodnej plochy s rybníkmi a vodnými nádržami. Viaceré významné mokrade sú chránené aj v národnej sieti chránených území podľa zákona o ochrane prírody a krajiny. V najvýznamnejších územiach existuje prekryv národnej siete s územiaми NATURA 2000 a v súčasnosti prebieha vyhlasovanie území NATURA 2000.

Z medzinárodného hľadiska sú mokrade okrem Smernice EÚ o biotopoch a smernice o vtákoch chránené najmä Dohovorom o mokradiach (Ramsarský dohovor), ku ktorému Slovenská republika pristúpila 1.1.1993. V riešenom území sa nenachádza žiadna mokraď medzinárodného významu v zmysle Ramsarského dohovoru.

V rámci mokradí na území Slovenskej republiky je vedená databáza mokradí lokálneho, regionálneho, národného a medzinárodného významu, ktorá bola spracovaná ako výsledok 10 ročného mapovania mokradí do roku 2000.

V nasledujúcej tab. sa nachádza prehľad mokradí v riešenom území.

Tab. 32 Prehľad mokradí v riešenom území

P. č.	Názov mokrade	Okres	Obec	Rozloha (ha)	Význam
1.	Pod Hložským dielcom	PU	Beluša	1 125	lokálny

Zdroj: ŠOP SR, 2012

12.4 Biotopy

Zákon ustanovuje ochranu biotopov v rámci všeobecnej ochrany prírody a krajiny v zmysle § 6 zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov. Biotopy národného a medzinárodného významu sú v zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov definované:

- **biotop európskeho významu** je biotop, ktorý je v Európe ohrozený vymiznutím alebo má malý prirodzený areál, alebo predstavuje typické ukážky jednej alebo viacerých biogeografických oblastí Európy,
- **biotop národného významu** je biotop, ktorý nie je biotopom európskeho významu, ale je v Slovenskej republike ohrozený vymiznutím alebo má malý prirodzený areál, alebo predstavuje typické ukážky biogeografických oblastí Slovenskej republiky.

V riešenom území sa nachádzajú biotopy národného a európskeho významu v zmysle prílohy č. 1 vyhlášky MŽP SR č. 24/20003 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov:

- Nížinné podhorské lúky (6510)
- Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0*)
- Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130)
- Vápnomilné bukové lesy (9150)
- Lipovo-javorové sutinové lesy (9180*)

12.5 Priemet Regionálneho územného systému ekologickej stability

Základný dokument reprezentujúci priestorovú ekologickú stabilitu územia Slovenskej republiky predstavuje Generel územného systému ekologickej stability. Predstavuje priestorové usporiadanie ekologicky najvýznamnejších zachovaných prírodných území (najmä lesov, mokradí, brál, sprievodných porastov vodných tokov a pod.) a vyjadruje vzťah a postavenie ekologicky stabilných území Slovenska v prepojení na európsky systém ekologicky stabilných území. Generel Nadregionálneho územného systému ekologickej stability Slovenskej republiky bol schválený uznesením vlády Slovenskej republiky č. 319 z 27. apríla 1992. Dokument GNÚSES bol aktualizovaný v roku 2001 v rámci koncepcie územného rozvoja Slovenskej republiky.

Prvky Regionálneho územného systému ekologickej stability sú spracované v zmysle Aktualizácie prvkov regionálneho ÚSES okresov Považská Bystrica a Púchov resp. v zmysle ÚPN VUC Trenčianskeho kraja. V zmysle týchto dokumentov sa v riešenom území nachádzajú nasledujúce prvky územného systému ekologickej stability:

Nadregionálny biokoridor II. Váh

Dĺžka: 4,72 km (v riešenom území)

P. prir. veget. Lužné lesy nížinné (*Ulmenion*)

Charakteristika Predstavuje vodný tok s priľahlými brehovými porastami, ktorý preteká severozápadnou časťou riešeného územia. Brehové porasty v okolí toku sú slabo vyvinuté, nespojité, so súvislým zápojom iba v severnej v severnej časti. Sú tvorené prevažne šľachtenými topoľmi (*Populus x euroamericana* a *Populus x euroamericana -Robusta*) a vrbam (*Salix sp.*). Biokoridor rieky Váh má interkontinentálny význam z hľadiska migrácie vodnej fauny a avifauny.

Stres. faktory: silné znečistenie vody, absencia brehových porastov, intenzívne poľnohospodárstvo, ťažba štrku, nelegálne skládky odpadu, výrobné areály,

Opatrenia zlepšenie kvality vody v toku, obnova brehových porastov na vhodných miestach, podsadiť na vhodné miesta pôvodné druhy drevín a neskôr ich porasty menežovať ako stredný les, v trávnatých porastoch vylúčiť chemizáciu, zákaz ťažby štrku

Nadregionálny biokoridor IV. Trenčín – Vápeč, Dúpná – Súľovské skaly

Dĺžka:	1,62 km (v riešenom území)
P. prir. veget.	Bukové lesy kvetnaté podhorské (<i>Eu Fagenion</i>), Bukové lesy vápnomilné (<i>Cephalanthero - Fagenion</i>), Dubovo-hrabové lesy karpatské (<i>Carici pilosae – Carpinenion betuli</i>)
Charakteristika	Predstavuje hrebeň Strážovských vrchov tvorený prevažne lesnými komplexami, v riešenej území tvorenými prevažne bučinami. Biokoridor spája NRBC Vápeč, NRBC Podhradská lesostep, RBC Malenice – Svrčinovec, NRBC Podskalský Roháč, ďalej prechádza masívom Močiarnej, Dúpnej a Vysokého vrchu, kde pokračuje do okresu Žilina a napája sa na provincionálne biocentrum Súľovské skaly.
Stres. faktory:	ťažba štrku, rekreácia
Opatrenia	Územie je stabilizované.

Regionálny biokoridor IX. Potok Pružinka

Dĺžka:	3,54 km (v riešenom území)
P. prir. veget.	Lužné lesy nížinné (<i>Ulmenion</i>), Dubovo-hrabové lesy karpatské (<i>Carici pilosae – Carpinenion betuli</i>)
Charakteristika	Predstavuje miestami regulovaný vodný tok, ktorý preteká centrálnou časťou katastrálneho územia. Brehové porasty absentujú v celej dĺžke toku, s výnimkou extravilánu, kde sa miestami nachádzajú línie brehových porastov.
Stres. faktory:	trasa diaľnice, absencia brehových porastov, intenzívne poľnohospodárstvo, kontakt so zastavaným územím, areály výroby,
Opatrenia	revitalizácia vodného toku, založenie brehových porastov, na úsekoch s absentujúcimi brehovými porastami doplniť pôvodnými druhmi drevín, zachovať mezofilné lúky pozdĺž potoka.

Regionálne biocentrum 12. Hradisko - Bukovec - Žiar

Rozloha	109,40 ha (1 091,53)
P. prir. veget.	Dubovo-hrabové lesy karpatské (<i>Carici pilosae – Carpinenion betuli</i>)
Charakteristika	Do riešeného územia zasahuje južnou časťou a je tvorené komplexami lesných spoločenstiev s drevinovým zložením a štruktúrou porastov blízko prirodzeným biocenózam. Mozaika porastov s dubom a hrabom, menej so smrekom a borovicou.
Stres. faktory	poľnohospodárstvo,
Opatrenia	zvýšiť prirodzenú obnovu lesa, v maximálnej miere využívať zmladenie, vykonať podrobnejší prieskum najmä západnej časti biocentra.

Regionálne biocentrum 13. Malenice – Svrčinovec

<i>Rozloha</i>	247,85 ha (1 861,87)
<i>P. prir. veget.</i>	Bukové lesy kvetnaté podhorské (<i>Eu Fagenion</i>), Bukové lesy vápnomilné (<i>Cephalanthero - Fagenion</i>), Dubovo-hrabové lesy karpatské (<i>Carici pilosae – Carpinenion betuli</i>)
<i>Charakteristika</i>	V riešenom území predstavuje lesné a skalné komplexy masívu Rohatej a Malenice, s lesnými spoločenstvami jedľových bučín, typických bučín, bučín na dolomitoch a vápencových hrebeňoch a svahoch. Vysoký podiel ochranných lesov.
<i>Stres. faktory</i>	rekreácia,
<i>Opatrenia</i>	osobitný režim hospodárenia, vykonať podrobnejší prieskum biocentra.

12.6 Návrh prvkov miestneho územného systému ekologickej stability

Predkladaný návrh kostry MÚSES vychádza zo zásad stanovených v rámci RÚSES ÚPN VUC Trenčianskeho kraja resp. Aktualizácie prvkov regionálneho ÚSES okresov Považská Bystrica a Púchov (SAŽP, 2005) nadväzuje na existujúce prvky RÚSES. Prvky miestnych biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov boli navrhnuté tak, aby vytvorili funkčný systém, ktorý zabezpečí ochranu prirodzeného genofondu v prirodzených stanovištiach, ktoré sa nachádzajú v človekom využívanej krajine. Celkovo bolo navrhnutých 7 miestnych biocentier s rozlohou 486 ha a 8 miestnych biokoridorov s celkovou dĺžkou 29 km.

12.6.1 Biocentrá

Biocentrum predstavuje ekosystém alebo skupinu ekosystémov, ktoré vytvárajú trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj spoločenstiev. Vymedzenie miestnych biocentier vychádzalo z reálne existujúcich prvkov na základe zhodnotenia biotickej významnosti, reprezentatívnosti, lokalizácie a charakteru okolitých prvkov súčasnej krajinnej štruktúry.

MBc 1 Brekov

<i>Rozloha</i>	179,23 ha
<i>P. prir. veget.</i>	Dubovo – hrabové lesy karpatské (<i>Carici pilosae – Carpinenion betuli</i>)
<i>Charakteristika</i>	Predstavuje komplex lesných porastov, prevažne bučín v severovýchodnom výbežku katastrálneho územia, ktorý nadväzuje na RBc Hradisko – Bukovec – Žiar.
<i>Stres. faktory</i>	poľnohospodárstvo, elektrické vedenie ZVN a VVN,
<i>Opatrenia</i>	zachovať súčasný spôsob obhospodarovania lesov.

MBc 2 Pri starej tehelni

Rozloha	8,43 ha
P. prir. veget.	Dubovo-cerové lesy (<i>Quercetum pubescenti - cerris</i>)
Charakteristika	Biocentrum sa nachádza v severovýchodnej časti katastrálneho územia medzi hydínárňou a cestou I/61 smer Visolaje. Je tvorené porastom bučín, pričom väčšiu časť porastu tvoria ochranné lesy.
Stres. faktory	intenzívne poľnohospodárstvo, nelegálne skládky odpadu pri starej tehelni
Opatrenia	zachovať súčasný spôsob obhospodarovania lesov a zaradenie do kategórie ochranných lesov, likvidácia skládok odpadu.

MBc 3 Kamenica

Rozloha:	34,73 ha
P. prir. veget.	Dubovo – hrabové lesy karpatské (<i>Carici pilosae – Carpinenion betuli</i>)
Charakteristika	Biocentrum sa nachádza juhovýchodne od záhradkárskej osady Rybníky a je tvorené lesnými porastami na južných svahoch Kamenice (437,1 m n. m.). Lesy vo východnej polovici biocentra sú v kategórii ochranné lesy.
Stres. faktory	kontakt so záhradkáskou osadou, intenzívne poľnohospodárstvo,
Opatrenia:	zachovať súčasný spôsob obhospodarovania lesov a zaradenie do kategórie ochranných lesov, likvidácia skládok odpadu.

MBc 4 Pod Vríškom

Rozloha:	7,36 ha
P. prir. veget.	Dubovo – hrabové lesy karpatské (<i>Carici pilosae – Carpinenion betuli</i>)
Charakteristika	Biocentrum je tvorené lesnými porastami na južných a juhozápadných svahoch vrchu Vríšok (461,8 m n. m.).
Stres. faktory	-
Opatrenia:	zachovať súčasný spôsob obhospodarovania lesov a zaradenie do kategórie ochranných lesov.

MBc 5 Butkov

Rozloha:	217,09 ha
----------	-----------

P. prir. veget. Dubovo – hrabové lesy karpatské (*Carici pilosae – Carpinenion betuli*), Bukové lesy kvetnaté podhorské (*Eu-Fagenion*), Bukové lesy vápnomilné (*Cephalanthero-Fagenion*), Dubové xerothermofilné submediterné lesy a skalné stepi (*Quercion pubescenti-petraeae*)

Charakteristika Plošne rozsiahle biocentrum sa nachádza v juhozápadnej časti katastrálneho územia na hranici s k. ú. Ladce. Biocentrum tvoria lesné komplexy prevažne bučín, ktoré sú vyhlásené za ochranné lesy. V území sa vyskytujú biotopy európskeho a národného významu Vápnomilné bukové lesy (9150) a Lipovo-javorové sutinové lesy (9180*).

Stres. faktory kontakt s kameňolomom, rekreácia,

Opatrenia: zachovať súčasný spôsob obhospodarovania lesov a zaradenie do kategórie ochranných lesov, minimalizácia vplyvov ťažby na lesné porasty resp. krajinu.

MBc 6 Nad Podhorím

Rozloha: 17,00 ha

P. prir. veget. Dubovo – hrabové lesy karpatské (*Carici pilosae – Carpinenion betuli*), Lužné lesy nížinné (*Ulmenion*)

Charakteristika Biocentrum sa nachádza na pravom brehu Kucharovho potoka, resp. jeho prítoku. Je tvorené lesnými porastami s hlavnými drevinami dub a buk.

Stres. faktory intenzívne poľnohospodárstvo, kontakt so zastavaným územím,

Opatrenia: zachovať súčasný spôsob obhospodarovania lesov.

MBc 7 Kucharov vrch

Rozloha: 22,11 ha

P. prir. veget. Dubovo – hrabové lesy karpatské (*Carici pilosae – Carpinenion betuli*), Lužné lesy nížinné (*Ulmenion*)

Charakteristika Biocentrum sa nachádza juhozápadne od Podhoria na hranici s katastrálnym územím Ladce. Je tvorené lesnými porastami s enklávou lúčnych porastov s líniovou stromovou vegetáciou.

Stres. faktory intenzívne poľnohospodárstvo, intenzívne poľnohospodárstvo, kontakt so zastavaným územím,

Opatrenia: pravidelné kosenie trávo-bylinných porastov, odstraňovanie biomasy.

12.6.2 Biokoridory

Biokoridor predstavuje priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev. V riešenom území bolo vymedzených 8 hydrických biokoridorov, ktoré sú viazané na prirodzené ale aj umelé líniové prvky v krajine a prepájajú plošné prvky územného systému ekologickej stability.

MBk 1 Konopný potok

Dĺžka: 4,13 km

Charakteristika Biokoridor predstavuje línia Konopného potoka, ktorý pramení v k. ú. Dolné Kočkovce na hranici s k. ú. Beluša, kde sa postupne stáča na západ, preteká cez Belušu a ústi do Pružinky. Brehové porasty sú dobre vyvinuté, v sídle miestami absentujú.

Stres. faktory: absencia nelesnej stromovej a krovinnej vegetácie, intenzívne poľnohospodárstvo, kontakt so zastavaným územím, cestná doprava

Opatrenia revitalizácia vodného toku, doplnenie stromoradia v chýbajúcich úsekoch vhodnými druhmi drevín, údržba brehových porastov.

MBk 2 Staré koryto Pružinky

Dĺžka: 1,97 km

Charakteristika Biokoridor predstavuje staré koryto Pružinky, ktoré južnou časťou intravilánu Beluša a ústi do Pružinky.

Stres. faktory: absencia nelesnej drevinnej a krovinnej vegetácie, intenzívne poľnohospodárstvo, kontakt so zastavaným územím, lokálne znečistenie odpadkami,

Opatrenia revitalizácia a údržba brehových porastov, vyčistenie koryta a zamedzenie znečisťovania lokality.

MBk 3 Kamenický potok

Dĺžka: 6,42 km

Charakteristika Biokoridor tvorí Kamenický potok a jeho brehové porasty. Kamenický potok pramení pri osade Podmalenica na úpätí Ostrej Malenice (909,2 m n. m.) a predstavuje je ľavostranný prítok Pružinky.

Stres. faktory: absencia nelesnej stromovej a krovinnej vegetácie v niektorých častiach, cestná doprava, intenzívne poľnohospodárstvo, rekreácia, kontakt so zastavaným územím,

Opatrenia revitalizácia a údržba brehových porastov, doplnenie brehových porastov v úsekoch kde absentujú vhodnými druhmi drevín,

MBk 4 Vršok

Dĺžka: 2,45 km

Charakteristika Biokoridor tvorí tok Vršok, ktorý pramení Medzi vrškami a vlieva sa do Kamenického potoka. Biokoridor spája MBc 4 Pod Vrškom a MBK 3 Kamenický potok.

Stres. faktory: intenzívne poľnohospodárstvo,

Opatrenia údržba brehových porastov, obmedzenie chemizácie na trvalých trávnatých porastoch.

MBk 5 Prítok Slatinského potoka

Dĺžka: 1,71 km

Charakteristika Biokoridor predstavuje tok v poľnohospodárskej krajine s brehovými porastami, ktoré miestami absentujú. Biokoridor spája tok Pružinky a Slatinský potok.

Stres. faktory: intenzívne poľnohospodárstvo, miestami absencia brehových porastov

Opatrenia údržba brehových porastov.

MBk 6 Slatinský potok

Dĺžka: 8,55 km

Charakteristika Biokoridor **predstavuje Slatinský potok, ktorý** pramení na území obce Mojtín v nadm. výške cca 615 m n. m. Od prameňa tečie prevažne severozápadným smerom úžinami skalných vrát, preteká cez osady Belušké Slatiny a Čerencové, podteká diaľnicu D1 a cestu I/61 a preteká južnou časťou intravilánu obce Beluša. Tok ďalej podteká železničnú trať č. 120, z pravej strany priberá vedľajšie rameno Pružinky a podteká Nosický kanál. Brehové porasty sú dobre vyvinuté, avšak v poľnohospodársky využívannej krajine miestami absentujú. Tok je od zastavaného územia, resp. od železničnej trate až po ústie zregulovaný.

Stres. faktory: Intenzívne poľnohospodárstvo, čiastočná regulácia toku, absencia vegetácie v častiach biokoridoru, kontakt so zastavaným územím, znečistenie koryta odpadkami,

Záťaž z lomu Beluša č. 179, splachy a prach z lomu a príľahlých skládok kameňa, sú zdrojom výrazného znečisťovania a zanášanie toku potoka a tým poškodenia životného prostredia potoka.

Opatrenia Revitalizácia a údržba brehových porastov, doplnenie brehových porastov v úsekoch kde absentujú vhodnými druhmi drevín, likvidácia odpadkov a zamedzenie znečisťovania územia, ponechať prirodzené koryto v nezregulovaných častiach toku.

MBk 7 Hložský potok

Dĺžka: 1,67 km

Charakteristika Biokoridor tvorí Hložský potok sa v Hloží oddeluje ako bočné rameno a tečie smerom na juhozápad súbežne so železničnou traťou k ceste z Podhoria do Ladiec. Brehové porasty sú dobre vyvinuté, v zastavanej časti územia absentujú.

Stres. faktory: kontakt so zastavaným územím, intenzívne poľnohospodárstvo, absencia vegetácie v zastavanom území, znečistenie koryta odpadkami,

Opatrenia revitalizácia a údržba brehových porastov, doplnenie brehových porastov v úsekoch kde absentujú vhodnými druhmi drevín, likvidácia odpadkov a zamedzenie znečisťovania územia.

MBk 8 Kucharov potok

Dĺžka: 2,35 km

Charakteristika Biokoridor tvorí Kucharov potok, ktorý pramení v miestnej časti Machová, severozápadne od kóty Butkov. Preteká Podhorím, kde je zregulovaný a ústi do Hložského potoka. V poľnohospodársky využívannej krajine absentujú brehové porasty

Stres. faktory: absencia líniovej sprievodnej vegetácie v poľnohospodárskej krajine, intenzívne poľnohospodárstvo, regulácia toku,

Opatrenia revitalizácia a údržba brehových porastov, doplnenie brehových porastov v úsekoch kde absentujú vhodnými druhmi drevín, likvidácia odpadkov a zamedzenie znečisťovania územia, ponechať prirodzené koryto v nezregulovaných častiach toku.

12.7 Návrh ekostabilizačných opatrení

Predkladané návrhy a opatrenia sú predpokladom k vytvoreniu podmienok pre krajinnoekologicky optimálne využitie územia. Pod krajinnoekologickou optimálnou funkčnou štruktúrou rozumieme vytvorenie takého systému, ktorý je schopný zosúladiť požiadavky spoločenského rozvoja s potrebami ochrany prírody a prírodných zdrojov, a pritom je schopný udržať ekologickú stabilitu. Preto je potrebné zosúladiť spoločenský rozvoj s potenciálom územia a to:

- elimináciou súčasných environmentálnych problémov územia,
- návrhom racionálneho využívania prírody a prírodných zdrojov s cieľom ich ochrany,
- ochranou a tvorbou zdravého životného prostredia s cieľom vytvorenia priaznivej kvality ľudského života a ochrany ľudského zdravia.

Návrhy pre poľnohospodársku pôdu

Poľnohospodárska pôda zaberá z celkovej rozlohy riešeného územia 1 982,57 ha, čo predstavuje 38,60 % z celkovej rozlohy územia. V rámci poľnohospodárskej pôdy sú prevládajúcimi druhmi pozemkov orná pôda, ktorá zaberá 993,10 ha (19,34 %) a trvalé trávnaté porasty, ktoré zaberajú 888,03 ha (17,29 %).

V rámci ochrany a racionálneho využívania ornej pôdy je potrebné:

- v rámci optimálnejšieho usporiadania ornej pôdy rozčleniť veľkoblokovú ornú pôdu na menšie celky a vzniknuté hranice doplniť pásmi nelesnej drevinnej vegetácie,
- eliminovať pestovanie monokultúr zavedením osevných postupov so striedaním plodín,
- v miestach kontaktu ornej pôdy s prvkami územného systému ekologickej stability prejsť k menšej parcelácii a zmene využívania - vytvoriť tzv. pufrácnú zónu z travobylinných porastov porastov a maloblokovej ornej pôdy,
- obmedziť záber kvalitnej ornej pôdy na nepoľnohospodárske účely,
- na poľných cestách doplniť stromoradia s krovinným plášťom,
- zachovať existujúcu maloblokovú ornú pôdu,
- na pôdach ohrozených eróziou aplikovať protierózne opatrenia najmä zasakovacími pásmi,
- extenzívne využívané resp. nevyužívané trvalé trávnaté porasty
- vylúčiť pestovanie plodín podporujúcich eróziu,
- obmedziť používanie agrochemikálií.

Z hľadiska ochrany a racionálneho využívania TTP

- intenzívne využívané lúky a pasienky s veľkou rozlohou je potrebné rozdeliť na menšie časti pomocou nelesnej drevinnej vegetácie,
- na plochách náchylných na eróziu doplniť vsakovacie pásy vegetácie,
- umelé lúky postupne premeniť na lúky s pestrejším druhovým zložením,
- na nevyhnutnú mieru obmedziť používanie pesticídov a hnojív na intenzívne využívaných lúkach a úplne vylúčiť používanie pesticídov a hnojív na lúkach v blízkosti prirodzených lúk a vodných tokov,
- zabezpečiť pravidelné kosenie lúk a odstraňovanie biomasy,
- zabezpečiť odstraňovanie náletových drevín,
- opätovne zaviesť kosenie na opustených resp. neudržiavaných lúkach a pasienkoch,
- v čase hniezdzenia kosiť lúky od 1.5. do 31.7. na súvislej ploche väčšej ako 0,5 ha od stredu ku krajom,
- pri pasení dobytku zabezpečiť, aby nedochádzalo k opakovanému pohybu dobytku po plochách náchylných na eróziu,
- nemeniť hydrologický režim územia a neodvodňovať.

Návrh ekostabilizačných opatrení z hľadiska ochrany a využívania lesných porastov

Lesné porasty sa v riešenom území nachádzajú v južnej časti územia ako súčasť lesných komplexov Strážovských vrchov a v severozápadnej časti územia na rozhraní Považského podolia a Javorníkov. Podľa údajov Národného lesníckeho centra k 31.12. 2004 plocha lesov v riešenom území predstavuje 2 328,88 ha, čo predstavuje 45 % lesnatosť územia, teda o 6 % nižšiu ako je okresný priemer. V rámci ochrany a racionálneho využívania lesných porastov je potrebné:

- v porastoch s vhodným drevinovým zložením a štruktúrou používať podrastový a výberkový hospodársky spôsob,
- eliminovať výsadbu monokultúr a prebierkou odstraňovať nepôvodné a invázne druhy a postupne ich nahrádzať druhmi potenciálnej prirodzenej vegetácie,
- pri obhospodarovaní lesov ponechať aj mŕtve drevo, ktoré je dôležité pre niektoré druhy organizmov ako aj stromy s dutinami,
- optimálne využívať lesnú dopravnú sieť, pri ťažbe používať šetrné postupy a spôsoby približovania dreva, sklady a manipulačné priestory umiestňovať s ohľadom na potenciálnu náchylnosť k ryhovej erózii,
- uplatňovať biologické metódy potláčania hospodárskych škodcov,
- zabrániť šíreniu invázných druhov drevín a zabezpečiť odstraňovanie náletových drevín.

Návrh ekostabilizačných opatrení z hľadiska tvorby a doplnenia NDV

Nelesná drevinná a krovinná vegetácia predstavuje významný prvok v poľnohospodársky využívanej krajine. Z hľadiska zachovania a obnovy NDV je potrebné:

- ponechať a udržiavať nelesnú stromovú a krovinnú vegetáciu na neprodukčných plochách, plochách postihnutých eróziou a potenciálnych erózných plochách,
- pozdĺž účelových komunikácií doplniť línie listnatých stromov s krovinnou vegetáciou tvorené druhmi potencionalnej vegetácie,
- realizovať výsadbu línií resp. alejí drevín (tam kde je možné situovať vyššie dreviny) s izolačno-ochrannou funkciou popri cestách a na hraniciach technických objektov - s rešpektovaním obmedzení pre výsadbu v ochranných pásmach týchto objektov,
- vytvoriť remízky s približnou rozlohou 0,5 ha na veľkoblokovej ornej pôde,
- v existujúcich remízkach odstraňovať náletové dreviny, inak ponechať porasty na ich prirodzený vývoj.

Návrh ekostabilizačných opatrení z hľadiska ochrany a tvorby prvkov územného systému ekologickej stability

- zvýšiť podiel ekostabilizačných prvkov v poľnohospodárskej krajine – doplniť prvky kostry MÚSES – biocentrá a biokoridory,
- fragmenty lesa a izolované prvky prepojiť s ostatnými prvkami v krajine,
- vzhľadom na dispozície územia zvýšiť spojitost biokoridorov,
- zachovať súčasný stav existujúcich prvkov a doplniť ďalšie prvky najmä, čím dôjde k posilneniu ekologickej stability v území.

Návrh ekostabilizačných opatrení z hľadiska ochrany vodných tokov a brehových porastov

- údržba a revitalizácia brehových porastov,
- doplnenie a posilnenie brehových porastov druhmi vhodnými pre dané stanovišťa popri tokoch,
- monitoring a odstraňovanie invázných druhov drevín.

12.8 Ochrana prírodných zdrojov

12.8.1 Ochrana vodných zdrojov

Základný dokument v oblasti ochrany povrchových aj podzemných vôd predstavuje zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. V zákone sú implementované všetky právne akty, vrátane 15 smerníc európskych spoločenstiev a európskej únie v oblasti vôd.

Citlivé oblasti

V zmysle § 31 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov sú stanovené citlivé oblasti, ktoré predstavujú vodné útvary povrchových vôd, v ktorých dochádza alebo môže dôjsť v dôsledku zvýšenej koncentrácie živín, ktoré sa využívajú ako vodárenské zdroje alebo sú využiteľné ako vodárenské zdroje, a ktoré si vyžadujú v záujme zvýšenej ochrany vôd vyšší stupeň čistenia vypúšťaných odpadových vôd. V zmysle Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti **je celé územie Slovenskej republiky je zaradené medzi citlivé oblasti.**

Zraniteľné oblasti

Podľa § 31 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov sú vyhlásené zraniteľné oblasti, ktoré tvoria poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtiekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých koncentrácia dusičnanov je vyššia ako 50 mg.l⁻¹ alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť. Zraniteľné oblasti sú vyhlásené prevažne v nižších polohách s poľnohospodárskou pôdou, kde je riziko ohrozenia vôd vyššou koncentráciou živín, predovšetkým dusičnanmi. V zmysle Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti **je riešené územie zaradené medzi zraniteľné oblasti.**

Chránená vodohospodárska oblasť

V zmysle § 31 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov sa vyhlasuje Chránená vodohospodárska oblasť, ktorá predstavuje územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu povrchových a podzemných vôd.

Západná časť riešeného územia zasahuje do Chránenej vodohospodárskej oblasti Strážovské vrchy vyhlásenej nariadením SSR č. 13/1987 Zb. o niektorých chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd v znení neskorších predpisov o celkovej rozlohe 757 km². Ddo riešeného územia zasahuje plochou 37 km².

Územia s povrchovou vodou určenou na odber pre pitnú vodu

Vodárenský vodný tok predstavuje vodný tok alebo úsek vodného toku, ktorý sa využíva ako vodárenský zdroj alebo ako vodárenský zdroj na odber pitnej vody. V zmysle Vyhlášky č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov sa v riešenom území nenachádza žiadny vodárenský vodný tok.

Vodohospodársky významný vodný tok predstavujú vodné toky a ich ucelené úseky, ktoré sú využívané alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje, alebo plnia inú funkciu (plavba, odber vody pre priemysel a poľnohospodárstvo, rekreácia, hraničný tok a iné). V zmysle Vyhlášky č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných

tokov sa v riešenom území nachádzajú 3 vodohospodársky významné toky **Váh, Nosický kanál (Kočkovský) a Pružinka** o celkovej dĺžke 5,9 km.

Tab. 33 Prehľad vodohospodársky významných tokov

P. č.	Názov toku	Č. hydrologického povodia	Dĺžka (km)
90.	Váh	4-21-01-038	1,22
192.	Pružinka	4-21-08-002	3,55
202.	Kočkovský kanál	4-21-08-093	1,13

Územia s vhodnou vodou na kúpanie a územia s povrchovou vodou vhodnou pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb

Územia s vhodnou vodou na kúpanie a územia s povrchovou vodou vhodnou pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb sa v riešenom území nenachádzajú.

Ochranné pásma vodárenských zdrojov

V zmysle § 32 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov sa vyhlasujú ochranné pásma vodárenských zdrojov I., II. a III. stupňa za účelom ochrany výdatnosti kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vodárenských zdrojov. Ochranné pásma sú zároveň pásmami hygienickej ochrany podľa § 4 ods. 1 písm. j) zákona NR SR č. 596/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Do riešeného územia nezasahuje žiadne ochranné pásmo vodárenských zdrojov.

12.8.2 Ochrana pôdných zdrojov

Bonita pôdy

V riešenom území sa vyskytujú pôdy zaradené do kvalitatívnych skupín č. 2. až 9., pričom najväčšie zastúpenie majú pôdy skupín č. 6., 2. a 7. Zo zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy vyplýva požiadavka ochrany poľnohospodárskej pôdy, ktorá ustanovuje, že poľnohospodársku pôdu možno využiť na nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. V riešenom území sa nachádza pôda 2. a 3. kvalitatívnej skupiny, teda pôda ktorú je potrebné chrániť. Táto chránená poľnohospodárska pôda predstavuje 31 % z celkovej poľnohospodárskej pôdy, pričom prevažuje pôda 2. kvalitatívnej skupiny (25 %) nad pôdou 3. kvalitatívnej skupiny (6 %). V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek aj so zaradením do kvalitatívnej skupiny podľa zákona č. 220/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Tab. 34 Prehľad BPEJ podľa kvalitatívnych tried

BPEJ	Hlavná pôdna jednotka	Bonitná trieda	Poznámka
0202001	fluvizeme typické karbonátové	2	pôda chránená v zmysle zákona č.220/2004 Z. z.
0202002	fluvizeme typické karbonátové	2	pôda chránená v zmysle zákona č.220/2004 Z. z.
0202003	fluvizeme typické karbonátové	2	pôda chránená v zmysle zákona č.220/2004 Z. z.
0202011	fluvizeme typické karbonátové	3	pôda chránená v zmysle zákona č.220/2004 Z. z.
0202012	fluvizeme typické karbonátové	3	pôda chránená v zmysle zákona č.220/2004 Z. z.
0202015	fluvizeme typické karbonátové	3	pôda chránená v zmysle zákona č.220/2004 Z. z.
0203003	fluvizeme typické karbonátové	3	pôda chránená v zmysle zákona č.220/2004 Z. z.

Zdroj: VÚPOP 2009

Nitrátová direktíva

Na základe Nariadení vlády SR zo dňa 26.6.2003 boli na území Slovenskej republiky vyčlenené zraniteľné oblasti z hľadiska ochrany vodných zdrojov. Poľnohospodárske subjekty hospodáriace v spomínaných územiach sú povinné rešpektovať osobitné zásady hospodárenia. Nitrátová direktíva je súborom opatrení smerujúcich k zníženiu možností znečistenia vodných zdrojov (povrchové aj podzemné) dusičnanmi, ktoré môžu pochádzať z minerálnych hnojív, a z hospodárskych hnojív a to vtedy, keď sú aplikované v nadmerných dávkach a v nesprávnom čase, alebo keď sú zle uskladňované. V zraniteľných oblastiach sa na základe súboru pôdných, hydrologických, geografických a ekologických parametrov určili pre každý poľnohospodársky subjekt 3 kategórie obmedzení hospodárenia:

- kategória A - produkčné bloky s najnižším stupňom obmedzenia hospodárenia,
- kategória B - produkčné bloky so stredným stupňom obmedzenia hospodárenia,
- kategória C - produkčné bloky s najvyšším stupňom obmedzenia hospodárenia.

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé a zraniteľné oblasti **je riešené územie zaradené medzi zraniteľné oblasti.**

12.8.3 Ochrana lesných zdrojov

Lesné porasty sa v riešenom území nachádzajú v južnej časti územia ako súčasť lesných komplexov Strážovských vrchov a v severozápadnej časti územia na rozhraní Považského podolia a Javorníkov. Podľa údajov Národného lesníckeho centra k 31.12. 2004 plocha lesov v riešenom území predstavuje 2 328,88 ha, čo predstavuje 45 % lesnatosť územia, teda o 6 % nižšiu ako je okresný priemer.

V riešenom území prevládajú v kategórii hospodárske (82,96 %) a teda lesy ochranné lesy predstavujú 17,04 %. Ochranné lesy boli vyhlásené z dôvodu ochrany pôdy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach a majú pôdoochrannú funkciu.

Tab. 35 Prehľad kategórií lesov v katastrálnych územiach Beluša a Hloža - Podhorie

Kategória lesov/Katastrálne územie	Hospodárske lesy „H“		Ochranné lesy „O“		Lesy osobitného určenia „U“		Spolu
	Rozloha (ha)	Podiel (%)	Rozloha (ha)	Podiel (%)	Rozloha (ha)	Podiel (%)	
Beluša	1 468,1	75,98	187,15	47,17	0	0,00	1 655,25
Hloža - Podhorie	464,04	24,02	209,59	52,83	0	0,00	673,63
Spolu:	1 932,14	82,96	396,74	17,04	0	0,00	2 328,88

Zdroj: Národné lesnícke centrum, 2010, stav k 31.12.2004

13 OCHRANA KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

13.1 Historický vývoj obce

Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1330, kde sa uvádza ako terra Belos (územie patriace Belovi). Ide o dokument potvrdzujúci chotárne hranice medzi obcami Belušou a Trstím. Beluša sa spomína ako osada. V listine z roku 1338 sa uvádza belušská fara. V ďalšej dobovej listine z roku 1369, v ktorej sa vymedzuje chotár Beluše od visolajského, spomína sa ako villa (dedina). Podľa listiny z roku 1375 ako slobodné kráľovské mesto – civitas – spolu s Trenčínom a Ilavou neprislúchala k Trenčianskemu hradu. Mala trhové práva, na základe ktorých sa v dobovom remeselníckom mestečku konalo 5 trhov ročne. Pôsobili tu remeselníci, a to najmä hrnčiari. Neskôr jej význam upadal a do roku 1439 bola súčasťou trenčianskeho, a neskôr patrila k ilavskému panstvu. V tomto období podliehala zemepánskej jurisdikcii, avšak s vnútornou samosprávou a právami voliť si richtára a mestskú radu. Naďalej mala právo konať vlastné trhy a jarmoky a výsady kolektívne odvádzať naturálie a dane štátu a šľachticovi-zemepánovi. Spôsob života tohto dobového sídla určovali viaceré získané práva – pivo-varnícke, pálenícke, vincúrske, jatočné, mlynárske, tehliarske, rybné a právo lovu zvere. V roku 1534 v Beluši pôsobila colná stanica na vyberanie mýta, čo znamenalo obchodný styk s Českom, ale aj Poľskom a západnou Európou.

Z tohto ranného obdobia novoveku a dochovali slovenské mená predstaviteľov dobovej samosprávy. Od roku 1528 vlastními celého ilavského panstva sú Ostrošičovci, šľachtický rod pochádzajúci z Macedónska. V roku 1530 sa Beluše prechodne zmocnili Podmanickovci ako zemepáni panstva Bystrického hradu. Obdobie rozvoja nastáva v polovici 16. storočia, keď svoje vlastníctvo opäť spravuje rod Ostrošičovcov. Beluši v tomto období pribúda právo lovu vtákov. Vďaka zemepánom Mikulášovi a Matejovi Ostrošičovcom uhorský kráľ Leopold I. v roku 1659 opätovne udelil Beluši trhové privilégia, ktoré potvrdili práva pravidelne usporadúvať v Beluši trhy /každý týždeň/ a štyrikrát ročne organizovať jarmoky - na Mateja a na sviatky narodenia Jána Krstiteľa, resp. Premenenia Pána a apoštolov Šimona a Judu. Poskytnuté privilégia znamenali skutočné výhody poskytované pri výbere trhových poplatkov práve pre obyvateľov Beluše. Výhodné odvodové povinnosti za Ostrošičovcov napomohli v Beluši v 17. storočí značnému rozvoju remeselných a hospodárskych aktivít. Pôsobili tu cechy ševcov, debnárov a hrnčiarov, ako aj výrobné kováčov, zámočníkov, mäsiarov, kožušníkov, obuvníkov, tkáčov, krajčírov a klobučníkov. Ján Ostrošič sa stal pôsobil ako hlavný župan Trenčianskej stolice a Ostrošičovci na prelome 16. a 17. storočia dali v Beluši vystaviť renesančný kaštieľ. Konali sa v ňom generálne kongregácie trenčianskej šľachty. V roku 1683 za účasti v thökölyovskom povstaní ilavské panstvo Ostrošičovcom skonfiškovali.

Ilavské spolu s vršateckým panstvom odkúpil za 65 tis. zlatých Siegfried Krištof Breuner zo Stübingenu, generál a podpredseda cisárskej dvorskej komory vo Viedni. Po Breunerovej smrti majetky spolu s Belušou prevzal zať František Maximilán Königsegg, pričom noví majitelia dobudoval sídlo panstva v Pruskom. Ide o obdobie, v ktorom sa pôsobením rakúskej šľachty a štátnej byrokracie na slovenských územiach výrazne začali obmedzovať samosprávne možnosti a výsady miest a ich hospodárskych aktivít, a najmä postavenie miestneho obyvateľstva. Prudko sa zvýšili finančné dávky. V roku 1723 postihol Belušu požiar, pričom vyhorel aj zemepanský kaštieľ a zhoreli aj listiny zaručujúce výsady mestečka. V roku 1751 zemepán jednostranne nariadil Belušanom kontrakt, ktorým vnútil zvý-

šené odvodové finančné a naturálne povinnosti, ale najmä stanovil robotovanie na belušskom panskom majeri, atď. Rozsiahle obmedzovanie práv, pôdy a privilégií viedli k protestom, ale aj k telesným trestom, atď. Belušania sa domáhali svojich práv na stoličnom súde, ale aj u panovníka Jozefa II. v roku 1776. Panovník nariadil Trenčianskej stolici vydať Belušanom odpisy listín potvrdzujúcich výsady a majetkové práva. Z tohto obdobia sa dochoval najstarší odtlačok mestského pečatidla s motívom štylizovanej ľalie a textom Sigillum civitatis Bellusensis. Na odtlačku inej pečate z roku 1774 je nápis Sigillum oppidi Bellus (Pečať Belušianskeho spoločenstva, resp. Pečať mesta Beluša). V roku 1826 miestne panstvo odňalo Beluši právo vyberať mýto. Na základe žiadosti richtára obce Kráľovská miestodržiteľská rada v Budíne však priznala Beluši jej dávnu výsadu. To umožnilo vyhnúť panských drábov z obce v roku 1827, keďže sa pokúsili vyberať mýto na matejovskom jarmoku. Všetky tieto udalosti majú nesporný značný význam z hľadiska boja predstaviteľov a obyvateľstva Beluše za svoje majetkové a osobné práva, a to až do roku 1848, kedy došlo k zrušeniu poddanstva.

V roku 1831 aj Belušu postihla epidémia cholery, ktorej padlo za obeť 262 obetí. Druhá vlna epidémie sa v menšej miere prejavila v roku 1855, keď počet zomrelých predstavoval celkovo 26 obetí zo 114 zdravotne postihnutých.

V roku 1850 sa vykonal súpis honov v katastri obce, a to v súvislosti so urbáriálnou segregáciou a komasáciou pôdy. Išlo o oddiferencovanie pôdy niekdajších poddaných od zemepanskej pôdy a o stanovenie vlastníckych podielov na pôdu. Zemepanský rod Königseggovcov vzápätí postavili v rokoch 1854-62 v Beluši nový majer s bytmi pre úradníkov, so skladmi a maštaľami, a tiež humnami.

V roku 1866 začal v Beluši pôsobiť poštový úrad. V čase požiaru v roku 1867 vyhorela budova školy, ktorú prestavali v roku 1870. V roku 1878 v Beluši vznikol Dobrovoľný hasičský spolok. V rámci reorganizácie verejnej správy v roku 1887, keďže viaceré mestecká premenovali na obce, Beluša sa stáva obcou, pričom došlo k centralizácii rozhodovacích právomocí a k zrušeniu niekdajších výsad. Svoju historickú pečať používali v Beluši aj naďalej.

Považskú železnicu budovali v rokoch 1878-83 a v roku 1883 dostavali aj budovu železničnej stanice. V roku 1893 vznikla v obci Štátna košíkárská škola, ktorej odchovanci zaznamenali pozoruhodné výsledky na Svetovej výstave v Paríži v roku 1900, na ktorej prezentovali luxusné košíkárske výrobky a prútený nábytok s použitím bambusu a žltobieleho vrbového prútia. Odbyt košíkárskej dielne na zahraničných trhoch bol výrazný najmä vďaka budapeštianskej obchodnej spoločnosti Steinbach a Pető. Košíkárská produkcia sa vyrábala na základe vzorkovník. Okrem pestrého sortimentu košíkov a košíčkov na pečivo a kvety vznikali v Beluši aj špeciálne druhy výrobkov ako cestovné kufre, kreslá, kvetináče a detské kočíky a hojdačky. Košíkárská škola pôsobila do roku 1918 a miestna košíkárská dielňa pôsobila až do 30-tych rokov 20-teho storočia.

V roku 1910 vznikli kúpele v Belušských Slatinách ako podnikateľská účastinná spoločnosť Belušské kúpele, avšak kúpeľníctvo sa rozvíja už od čias, keď ilavské panstvo vlastnil gróf Breuner, ktorého manželka dala vybudovať nádrž na kúpeľ, a to v závere 17. storočia. Miestne liečivé pramene podrobne odborne spracoval Dr. Pavol Adámi a lokalitu pomenúva ako Slatinské Teplice. V polovici 19. storočia kúpele zaraďovali medzi najvýznamnejšie v Uhorsku. V roku 1895 profesor budapeštianskej univerzity Dr. V. Lengyel zistil, že slatinská minerálna voda obsahuje vysoké percento sírovodíka, a preto možno ju používať na liečbu reumatických ochorení kĺbov, kostí a svalov, pri kožných chorobách a chronickej neuralgii. Prvý moderný kúpeľný dom vybudovalo predstavenstvo obce koncom 19. storočia spolu s parkom a hostincom. V roku 1906 vzniklo družstvo na výstavbu kúpeľov a vybudovali

niekoľko kúpeľných viliek. Otvorenie kúpeľov v roku 1910 bolo sprevádzané výstavbou cesty pre automobily a začiatky sprevádzal intenzívny záujem kúpeľných hostí. V roku 1912 stanovili aj vtedajší názov Belušké kúpele. V čase kúpeľnej sezóny zastavovali v Beluši rýchliky. Do roku 1914 boli teda miestne kúpele vyhľadávaným letoviskom. Po 1. svetovej vojne úč. spol. Belušké kúpele pôsobila aj naďalej a lokalita nesie názov Belušké Slatiny. Do začiatku 30. tých rokov vzniká uličná zástavba vĺ na pravom brehu Slatinky. Ústredie slovenských katolíckych skautov v roku 1932 ukončuje stavbu Skautského domu. V roku 1933 tu dostavali aj Alžbetín ako rekreačný dom pre chudobné dievčatá. V roku 1936 od účastinnej spoločnosti kúpele odkúpilo Ústredie milosrdných sestier sv. Vincenta de Paul z Ladiec, ktoré investovalo aj do rozsiahlych stavebných úprav. Činnosť kúpeľov mala v tomto období charitatívny charakter. V roku 1947 kúpele Belušké Slatiny zaradili ako kúpele miestneho významu a v roku 1949 došlo k ich znárodneniu. Od roku 1957 tu pôsobil štátny Ústav sociálnej starostlivosti a umiestnili tu aj viacero rehoľných kňazov. Z iniciatívy Miestneho národného výboru v Beluši bola v roku 1970 Slatinská dolina vyhlásená za chránenú kúpeľnú a rekreačnú oblasť. V roku 1998 sa do kúpeľov vrátili rádové sestry vincentky, pričom objekt Marianum sa stal kláštorným objektom. V roku 2000 odkúpili objekt zotavovne Kovák a usídlili sa tu aj lazaristi z mužskej rehole sv. Vincenta de Paul. Objekt premenovali na Jozefín. V danej lokalite sú značné rezervy z hľadiska rozvoja špecializovaného kúpeľníctva.

V období 1. svetovej vojny padlo na bojiskách 77 obyvateľov Beluše, z Hlože 8 obyvateľov a 7 z Podhoria. Po roku 1918 sa rozmohlo vysťahovalectvo. V roku 1930 obec elektrifikovali a v roku 1931 dostavali novú hasičskú zbrojnicu v obci. V okolí Beluše sa bolo možno zamestnať v cementárni v Ladcoch a na výstavbe hydrocentrály, ktorú dali do prevádzky v roku 1937. V tom istom roku obec postihli povodne na rozvodnenej Pružinke, ktoré si vyžiadali reguláciu potoka, ku ktorým sa pristúpilo v roku 1939, a ktoré ukončili v období vojnového Slovenského štátu. V období 2. svetovej vojny padlo na jej bojiskách spolu 14 obyvateľov obce, pričom do koncentračných táborov deportovali 37 osôb židovského vierovyznania z Beluše a Hlože, z ktorých 22 zahynuli. Belušu bombardovali 20. apríla 1945. Nemci 30. apríla 1945 vo večerných hodinách náložami vyhodili do vzduchu mosty a lávky cez Pružinku a Konopný potok. Belušu, Hložu a Podhorie oslobodila Červená armáda v noci z 30. apríla na 1. mája 1945.

Po oslobodení a v rokoch po druhej svetovej vojne sa pristúpilo k obnove zničených mostov, komunikácii a poškodených domov. V akcii „Z“ sa uskutočnila výstavba viacerých verejnoprospešných stavieb, a to budovy miestneho národného výboru (dnešný Obecný úrad), domu služieb, hasičskej zbrojnice, knižnice, drobných prevádzok a školskej jedálne, materskej škôlky, zdravotného strediska, motela Slatina, resp. došlo k rozšíreniu miestneho kultúrneho domu. V obci pôsobí Miestne kultúrne stredisko s Miestnou ľudovou knižnicou, ďalej expozícia venovaná národopisu a osobnostiam obce, a tiež pobočka Základnej umeleckej školy v Púchove. Súčasťou miestneho Domu kultúry je kino Osveta. Pričlenenie obce Hloža, ako aj ďalších osád a samoty, ktoré tvoria historický sídelný pôdorys súčasnej obce Beluša, sa uskutočnilo v roku 1976. Celkovo v súčasnej integrovanej obci Beluša sú zanedbateľné štatistiky z hľadiska národnostného a etnického zloženia obyvateľstva.

Niekdajšia samostatná obec Hloža, ako aj Podhorie, sú listinne doložené v roku 1397 ako súčasť hradného panstva Košeckého hradu. Panstvo vlastnili rody Lieskovských (Košeckých), Magyarovcov, Medňanskovcov. V roku 1496 ho vlastnila rodina Zápoľských. V polovici 16. storočia žilo v Hloži spolu približne 70 zemanov, služobníctva a poddaných. Pečať obce je doložená v roku 1732, s motívom madony s dieťaťom a textom v slovenčine: PEČAŤ HLOSE DEDINI A(NNO) 1732. V 18. a začiatkom 19.

storočia Košecké panstvo a majetky v obci vlastnili rody Balassovcov (Balážovcov) a Motešických. V roku 1863 žilo v Hloží 463 obyvateľov a v roku 1912 spolu 656 obyvateľov. Po roku 1918 v obci pôsobil divadelný ochotnícky súbor a v roku 1920 v Hloží vzniklo Lesné družstvo. Dobrovoľný hasičský zbor pôsobil od roku 1934. V roku 1937 založili Urbárske spoločenstvo, ktoré vysadilo množstvo ovocných stromov v lokalite Pod horou. Po oslobodení investovali do bezprašnej úpravy ciest, verejného osvetlenia, regulácie potoka, do výstavby kultúrneho domu a materskej škôlky, ako aj do dobudovania vodovodnej siete a plynofikácie v obci..

13.2 Typológia stavebných objektov a sídelného celku, resp. urbanistických, architektonických a prírodnokrajinárskych dispozícií a hodnôt – požadované opatrenia

Sídelný celok obce tvorí skupinovú a hromadnú cestnú zástavbu. Dominanty urbanistického pôdorysu a horizontálneho krajinárskeho výrazu obce tvoria budova kostola a zvonice, avšak aj rôznorodé zóny výstavby rekreatívnych a kupeľníckych objektov situovaných rozptýlene na rovinných územiach, v údoliach, resp. na vrstevniciach návrší. Ide o integrovaný sídelný a prírodnokrajinársky diferencovaný, značne členitý urbánny celok formovaný na pôdoryse jednotlivých obytných, výrobných a rekreatívnych prvkov a štruktúr.

V centre obce pamiatkársky dochované domy z nepálených tehál, ojedinele aj staršie drevené stavby s výškami a výškovými sýpkami (domy č. 558, 38, atď.). Dispozične ide o trojpriestorové typy samostatných domov a dvojdomov (domy č. 35, 37) s priečeliami členenými lizénovým rámovaním. Dochovaná aj početná hĺbková zástavba s otvorenými dvormi. Drevené doskové štíty a sedlové strechy domov. V súčasnosti tvrdá krytina striech, v minulosti používaná slama ako krytina. Uprostred miestnej zástavby torzo privádzača vody a sústavy mlyna so spodným náhonom.

V obci je v značnom rozsahu dochovaný a v súčasnosti funkčne archaizovaný typ poľnohospodárskeho domu na zúženom pôdoryse, s dreveným priečinkom vo výške, resp. so stavebne prevýšeným stredným traktom poľnohospodárskeho domu ako sýpkou, ktorý je až dosiaľ miestne rozšíreným typom poľnohospodárskeho obydlija. ***Tento typ stavebnej pamiatky, resp. významného architektonicko-urbanistického prvku v pôdoryse a súčasnej zástavbe obce, je nutné pamiatkársky vyhodnotiť na báze špecializovanej architektonicko-historickej odbornej štúdie, pričom je nutné uvažovať aj o iniciovaní typovo vhodných a funkčne regeneratívnych projektových riešení.***

Z urbanistického a pamiatkárskeho hľadiska je akútne požadovať zvýšenie pamiatkovej ochrany majera Königseggovcov z obdobia rokov 1854-62, s bytmi pre úradníkov, so skladmi a maštalami a humnami. Tento objekt svojím situovaním a dochovanou hmotou rozsiahleho pamiatkového súboru v prostredí obce vyžaduje si stanoviť záväznú a adekvátnu využitie predpokladaného atraktívneho prvku v organizovaní spôsobu života a architektonického prostredia obce.

13.3 Kultúrne pamiatky

V zmysle zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu eviduje Krajský pamiatkový úrad v obci Beluša tieto objekty, ktoré sú zapísane ako národné kultúrne pamiatky v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR (ÚZPF SR):

Rímsko-katolícky kostol sv. Alžbety

Evidovaný v ÚZPF SR pod č. 698/0 - za kultúrnu pamiatku bol vyhlásený uznesením Komisie školstva a kultúry Okresného národného výboru v Považskej Bystrici č. 70/63 zo dňa 7. 11. 1963. Objekty a veci zapísané v evidencii kultúrnych pamiatok a pamätihodností sú deklarované ako významné doklady svojho druhu v územnej pôsobnosti vyhlasovateľa,

Farský kostol v Beluši predstavuje autentickú architektonicko-historickú pamiatku zo začiatku 17. storočia. Jednoloďová (sálová) stavba s predstavenou vežou a vnútornými murovanými emporami je príkladom rozsiahleho chrámu evanjelickej cirkvi. Dispozícia a mierka stavby dôsledne rešpektovali konfesiu obyvateľstva v období výstavby a plne vyhovovala kazateľskému charakteru protestantského cirkevného zboru. V regióne Považia sú zachované viaceré sakrálne pamiatky typologicky súvisiace s beluškou stavbou.

Neskororenesančná stavba z 1. tretiny 17. storočia postavená ako protestantský typ emporových sieňových kostolov, barokizovaný v 2. polovici 18. storočia, opravovaný okolo roku 1800 a v 19. a v 20. storočí. Pôvodne sieňová emporová stavba s dodatočným polygonálnym uzáverom presbytéria a predstavenou vežou. Hlavné priestory zaklenuté valenou klenbou s lunetami zabiehajúcou do mohutných nárožných pilierov, ktoré nesú emporu. Barokovo-klasicistická fasáda členená lizénovým rámom a oknami s polkruhovým zakončením. Hlavný oltár je neskorobarokový, z 2. polovice 18. storočia, s plastickou kompozíciou sv. Trojice v završení. Konkávne riešenie stĺpovej architektúry s obrazom sv. Alžbety z roku 1879 od J. B. Klemensa. Bočné oltáre s motívmi Ukrižovania a Piety. Neskorobaroková kazateľnica, kamenná renesančná krstiteľnica, zvon z roku 1831 od kremnického zvonnolejára S. Hackenbergera. Neskorobarokový kalich s emailovými medailónmi od J. Szilassyho z pol. 18. storočia;

Rímsko-katolícka kaplnka sv. Anny:

Evidovaná v ÚZPF SR pod č. 699/0 – za kultúrnu pamiatku bola vyhlásená uznesením Komisie školstva a kultúry Okresného národného výboru v Považskej Bystrici č. 70/63 zo dňa 7. 11. 1963,

Kaplnka sv. Anny je nerozsiahla jednoloďová stavba s polkruhovým záverom. Na západnom priečelí lomený portál s kamenným ostením. Kaplnka, ktorej stavbu možno datovať približne do druhej polovice 13., prípadne do začiatku 14. storočia, zaraďuje sa do širšieho okruhu pamiatok rannej gotiky na severozápadnom Slovensku.

Súpis pamiatok na Slovensku (I. diel, Obzor Bratislava 1965) charakterizuje tento pamiatkový objekt ako neskororománsku a ranogotickú stavbu postavenú v 2. polovici 13. storočia, s úpravami okolo roku 1300 až 1310, so zjednodušeným neskororománskym pôdorysom a polkruhovou apsidou a triumfálnym oblúkom, ktorý oddeľuje apsidu od hlavnej lode. Stavba má úzke pôvodné štrbinové okná. Lomený oblúk vstupného portála z rokov 1300 až 1310 profilovaný jedným prútom v ostení.

V danom katastrálnom území je vyhlásené ochranné pásmo nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok – Rímsko-katolíckeho kostola a Rímsko-katolíckej kaplnky sv. Anny v súlade s rozhodnutím

Pamiatkového úradu SR č. PÚ-06/46-9/1666/KOW zo dňa 14. 2. 2006. **Na uvedené národné kultúrne pamiatky a vyhlásené ochranné pásmo sa vzťahujú ustanovenia zákona Národnej rady SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a sú predmetom pamiatkového záujmu a ochrany. Túto skutočnosť je nutné rešpektovať ako platné východisko koncipovania, schvaľovania, ako aj uskutočňovania územného plánu obce.**

- **do vymedzeného ochranného pásma je začlenené priľahlé územie severovýchodnej časti Farskej ulice** bezprostredne nadväzujúce na súbor kultúrnych pamiatok. Toto územie možno označiť aj za vlastné jadro sídla Beluša. Vymedzené ochranné pásmo zahŕňa budovu fary (1822), staršie budovy na parcelách č. 9/1 a 10/1 z 19. storočia dotvárajúce historické prostredie a ďalšiu zástavbu z 20. storočia. Všetky objekty vytvárajú námestie okolo areálu s dominantným objektom farského kostola;

Na území ochranného pásma sa nachádzajú objekty vytypované na vyhlásenie za kultúrnu pamiatku:

- budova rímsko-katolíckej fary, parc. č. 264, dvojpodlažná päťosová klasicistická bloková budova z 1. tretiny 19. storočia s trojtraktovou dispozíciou a empírovou fasádou, ako aj nehnuteľné objekty výtvarnej povahy na parcele č. 3:
- Socha sv. Jána Nepomuckého a
- Pomník obetiam 1. a 2. svetovej vojny – na vysokom podstavci socha vojaka, po ľavej strane dve postavy z pieskovca – plačúca matka a syn. Dielo vzniklo v roku 1947.

V riešenom území sú v zmysle zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu evidované, resp. vyskytujú sa tieto archeologické lokality zapísané v ÚZPF SR:

- archeologická lokalita – Mohylník pod Hájom, evidovaná v ÚZPF SR pod č. 2211/1,
- archeologická lokalita – Mohylník Koščelišče, evidovaná v ÚZPF SR pod č. 2212/1,
- archeologická lokalita – Mohylník Hrobice,
- archeologická lokalita – Mohyla.

Pamiatkárská literatúra, a to Súpis pamiatok na Slovensku, charakterizuje danú lokalitu ako sídlisko púchovskej kultúry, s výskytom slovanských mohýl. Miestna vlastivedná literatúra (autor J. Kočiš: Podoby dávnej a súčasnej Beluše, resp. Beluša 1330-2002, pohľady do dejín) uvádza výskyt archeologických nálezísk, a to Hloža – kanál a Podhorie – lokalita U trňa, ďalej cesta č. I/61, pričom ide o lužické žiarové pohrebisko a hrnčiarsku pec, ako aj o 70 mohýl, ap. Vo vedeckej archeologickej spisbe bola publikovaná štúdia autorky I. Vlkolinskej (Archeologický ústav SAV v Nitre) spracúvajúca problematiku – Stredoveké sídliská v Beluši a Pruskom. V roku 2000 sa uskutočnil záchranný výskum na trase diaľnice v smere Trenčín – Považská Bystrica. V chotári obce Beluša bola odkrytá časť stredovekej osady zo záveru 12. a zo začiatku 13. storočia, s nálezmi dobových mincí a kováčskej, resp. hutníckej trosky. T. č. v tlači publikácia autorky I. Vlkolinskej Torzo stredovekej osady v Beluši.

Vzhľadom na skutočnosť značného výskytu archeologických nálezísk registrovaných v ÚZPF SR a to v jednotlivých etapách realizácie a uplatňovania územného plánu v praxi, Krajský pamiatkový úrad v Trenčíne v danej súvislosti požaduje dodržiavať pri uskutočňovaní územného plánu nasledovné podmienky:

- a) stavebník, resp. investor stavieb, ktoré si vyžadujú zemné práce, je v zmysle Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní povinný vyžiadať si v etape územného konania od Kraj-

ského pamiatkového úradu v Trenčíne stanovisko k plánovanej stavebnej činnosti, a to z hľadiska možnosti, resp. rizika narušenia archeologických lokalít., V prípade nutnosti archeologického výskumu Krajský pamiatkový úrad vydá príslušné vyjadrenie na základe § 36 a § 39 ods. 3 Zákona Národnej rady SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov;

- b) v prípadoch, ak dôjde k zisteniu archeologických nálezov, je potrebné postupovať podľa § 40 ods. 2 a 3 Zákona Národnej rady SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a § 127 Zákona č. 50/1967 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku;
- c) v prípade archeologických nálezov platí, že v zmysle § 37 ods. 3 citovaného zákona: “O nevyhnutnosti vykonať záchranný výskum rozhoduje pamiatkový úrad.”, pričom “V prípade záchranného archeologického výskumu pamiatkový úrad vydá rozhodnutie po predchádzajúcom vyjadrení archeologického ústavu (§ 7 – AÚ SAV)”.

Na území obce sa však nachádzajú aj viaceré ďalšie pamiatkové objekty, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR, a ktoré sa nesporne vyznačujú významnejšími historickými a kultúrnymi hodnotami. Týka sa to tiež odkazu pôsobenia významných osobností, ktoré sa narodili, alebo svojou tvorbou boli úzko späté s prostredím obce Beluša. Ide o tieto ďalšie pamiatkové objekty a osobnosti:

- a) **ďalšie významné sakrálne stavby, zvonice a prícestné kríže, a to:** Kaplnka sv. Jána Nepomuckého v Hloží z roku 1766, Kaplnka Panny Márie Kráľovny Anjelov v Podhorí, Zvonica v Hloží, nový Kostol Panny Márie Sedembolestnej v Hloží, atď;
- b) **kúpeľne stavby a objekty v Belušských Slatinách,**
- c) **historické a novšie školské a kultúrne stavby a výtvarné diela ako súčasť architektúry týchto objektov;**
- d) **hydroregulačné stavby;**
- e) **tradície miestnych remesiel a školstva, osobitné košíkárstva;**
- f) **pamätníky miestnych obetí vojen a vojnové hroby;**
- g) **historický odkaz pôsobenia predstaviteľov šľachty, a najmä predstaviteľov miestnej samosprávy v zápase o práva obyvateľov obce;**
- h) **historický a odborný-profesijný odkaz osobností, rodákov v obci – MUDr. Pavol Adámi, prof., MUDr. Emanuel Filo, páter Róbert Holba, MUDr. Ladislav Kvasnička, atď.**
- i) **dochovaný a v súčasnosti funkčne archaizovaný typ poľnohospodárskeho domu na zúženom pôdoryse, s dreveným priečinkom vo výške, resp. so stavebne prevýšeným stredným traktom poľnohospodárskeho domu ako sýpkou.**

Krajský pamiatkový úrad v Trenčíne v tejto súvislosti upozorňuje na ustanovenia § 14, ods. 4 pamiatkového zákona, na základe ktorého obec môže rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie takýchto pamätihodností obce. Do takejto evidencie pamätihodností obce je možné zaradiť okrem hnutelných a nehnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Základom tejto evidencie by mala byť dôkladná fotodokumentácia a základný opis obsahujúci umiestnenie, lokalizáciu, rozmery, techniku, materiál, prípadne iné známe skutočnosti. Týka a to však aj informácií o autoroch vedeckých a umeleckých diel, ktoré súvisia s dejinami a súčasnosťou života obce.

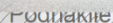
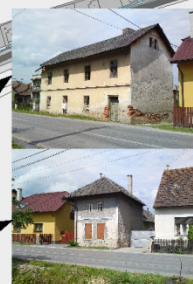
Kultúrno-historický potenciál obce Beluša kompletizujú symboly obce – erb /znak/, vlajka a pečať, ktoré obec používa v zmysle platného Štatútu obce Beluša, ktorý schválilo obecné zastupiteľstvo v Beluši uznesením č. 79/08.dňa 28. apríla 2008 Erb obce je zapísaný v Heraldickom registri SR pod signatúrou HR 53/B-124/99. Tvorí ho motív rozkvitnutej heraldickej ľalie striedavých farieb, ktorá je zobrazená v modro-striebornom štiepenom štíte. Vlajka obce pozostáva zo štyroch pozdĺžnych pruhov vo farbách modrej (1/6), bielej (2/6), modrej (2/6) a bielej (1/6). Vlajka má pomer strán 2:3 a je ukončená tromi cípmi a. dvomi zástrihmi siahajúcimi do tretiny jej listu. Pečať obce je okrúhla, uprostred s obecným symbolom a kruhopisom OBEC BELUŠA. Súčasťou symbolov obce sú insígnie – erb mesta na látkovej trikolóre.

Machová
BELUŠA

Stavebno-technický stav objektov dochovanej zástavby

- dobrý
● vyhovující
● narušený

územie s pôvodným historickým pôdorysom a charakterom zástavby

Beluša

Pod

Záhumníe

Zamurie

Doluvodie

Důvody

Podho

Rímskokatolícky kostol sv. Alžbety

Rímskokatolícka kaplnka sv.

mátník padlých
a 2. světové vojny
a sv. Jana Nepomuckého

irkevné centrum voľného času

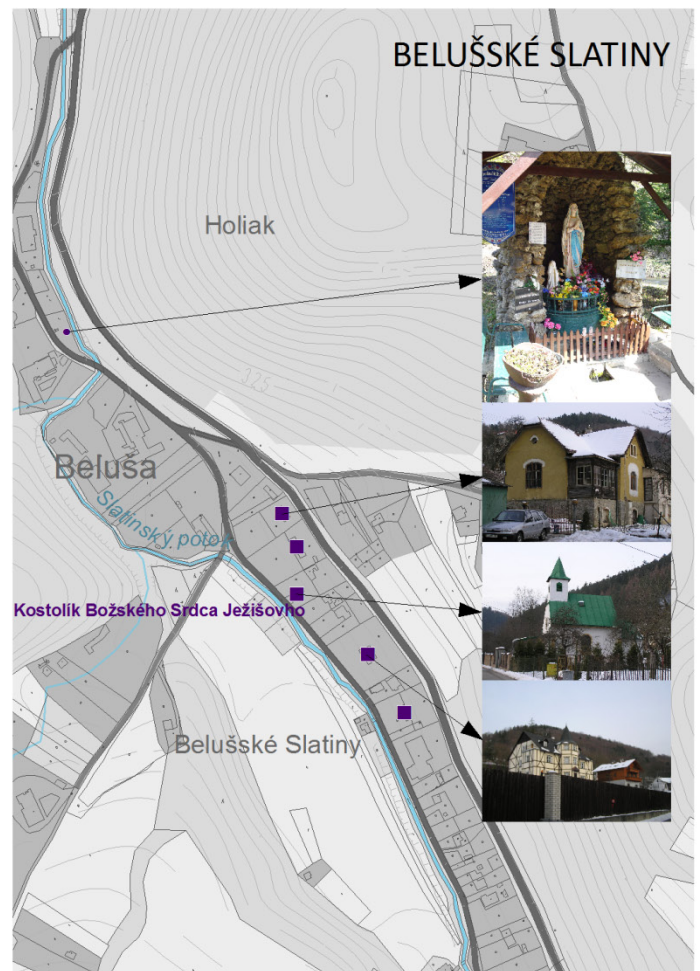
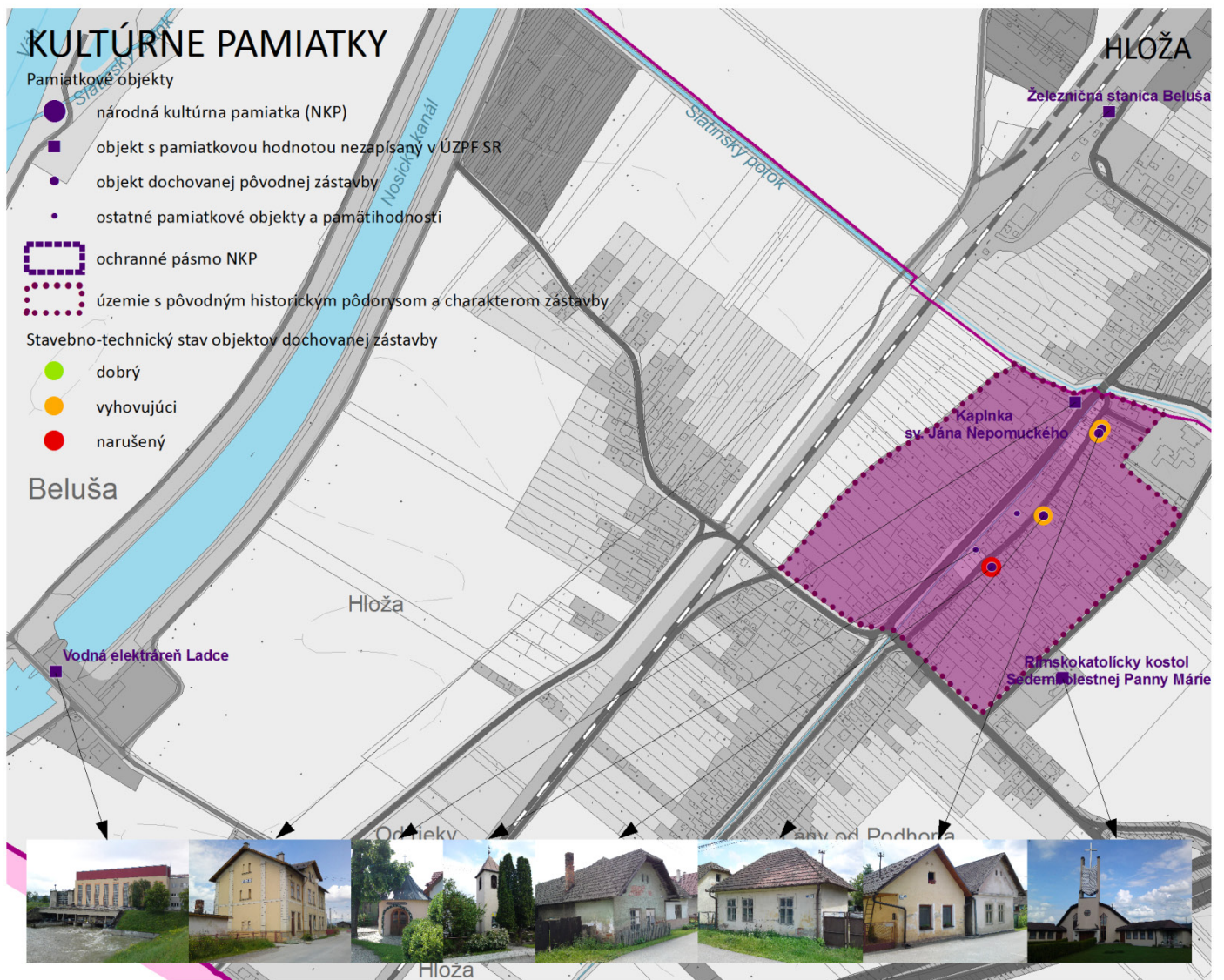
Budova bývalého mlynu

Slavid

Budova bývalého mlýnu

majer Königseggovcov

Predlužie

14 NÁRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

14.1 Širšie vzťahy

Prevládajúce dopravné vzťahy zaraďujú obec Beluša do dopravno-gravitačného regiónu Severozápadné Slovensko, ktoré zahŕňa Trenčiansky a Žilinský kraj. Obec leží na križovatke z celoslovenského až medzinárodného hľadiska významných ciest a cez územie obce sú vedené a výhľadovo plánované ďalšie významné dopravné koridory. Ide o:

- diaľnicu D1, ktorá je zaradená do nosnej siete „krétsko – helsinských“ dopravných koridorov ako súčasť koridoru č. Va. (D1) – (Terst) – Bratislava – Žilina – Košice – Užhorod – (Lvov),
- rýchlostnú komunikáciu R6 smerom na Púchov a Českú republiku, ktorá je vedená paralelne s cestou prvej triedy I/49 a v prvej etape je naplánovaná výstavba rýchlostnej komunikácie v polovičnom profile, rýchlostná komunikácia R6 na strane Českej republiky sa bude napájať na plánovanú diaľnicu Brno – Ostrava – Poľská republika,
- cestu prvej triedy I/61 (Trenčín - Považská Bystrica - Žilina),
- cestu prvej triedy I/49 (Beluša – štátna hranica SR/ČR),
- železničnú trať číslo 120 (Bratislava – Žilina), ktorá je súčasťou nosnej siete „krétsko – helsinských“ dopravných koridorov ako súčasť koridoru číslo V. - v úseku vetvy A Bratislava – Žilina – Čierna n./Tisou,
- vodnú cestu na rieke Váh, ktorá je definovaná medzinárodnou dohodou AGN, ako vnútrozemská vodná cesta medzinárodného významu pod označením E81.

Z hľadiska leteckej dopravy pre obec Beluša majú význam medzinárodné letiská umiestnené v Bratislave, vo Viedni a v Žiline. So spomínanými letiskami je obec prepojená prostredníctvom diaľničnej siete, čo zrýchli dostupnosť letísk z územia obce.

Cez územie obce je výhľadovo plánované vedenie koridoru vysokorýchlostnej železnice - VRT. Jedná sa o stavbu, ktorá v súčasnosti nemá presne vytýčenú trasu ani stanovený dátum realizácie, preto polohu vedenia koridoru VRT železnice sme prebrali zo záväzných nadradených územnoplánovacích dokumentácií.

Na severnej časti riešeného územia v dotyku s katastrálnym územím Dolných Kočkoviec ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja výhľadovo uvažuje s vybudovaním prístavu, ktorý bude súčasťou Vážskej vodnej cesty. Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou stanovený zámer sme premietli do návrhu riešenia a ideovo sme navrhli napojenie plánovaného prístavu na cestnú sieť. V súčasnosti nie sú k dispozícii relevantné informácie o okruhu zákazníkov, ktorí budú využívať služby prístavu, ale predpokladáme, že to budú firmy z blízkeho okolia preto sme neuvažovali s výhľadovým napojením prístavu na železnicu.

Do návrhu riešenia sme premietli ďalší v súčasnosti známy zámer, ktorý sa týka realizácie nového mostného prepojenia ponad riekou Váh a železničnou traťou číslo 120, ktorá bude slúžiť na prepojenie ciest II/507 a I/49, I/49A. Cesta II/507 je vedená v smere západ - východ v trase Gabčíkovo - Du-

najská Streda – Galanta – Hlohovec – Piešťany – Trenčín – Nemšová – Púchov – Považská Bystrica – Bytča – Žilina. Má nadregionálny význam.

Riešeným územím obce je vedený prieťah diaľnice D1 (Bratislava (Petržalka - križovatka s D2) - Trnava - Trenčín - Žilina - Prešov - Košice - hranica s Ukrajinou). Diaľnica D1 je v úseku Ladce - Sverepec riešená v kategórii D 26,5/100. Na trase sa nachádza jedna mimoúrovňová križovatka „Beluša". Jedná sa o mimoúrovňovú križovatku, ktorá napája plánovanú rýchlostnú komunikáciu R6 (hranica s Českom, Lysá nad Makytou – Púchov – križovatka R6 –D1). V roku 2003 bola sprejazdená preložka cesty I/49 (diaľničný privádzač Púchov) v polovičnom profile R 11,5/80. Jedná sa o úsek medzi diaľničnou križovatkou D1 –R6 a križovatkou ciest I/49 - II/507 pri Makyte v Púchove. Tento úsek je súčasťou plánovanej rýchlostnej cesty R6, ktorá je riešená výhľadovo v kategórii R 24,5/120.

Vzhľadom na ťažiskovú polohu obce Beluša ako dopravného uzla regionálneho až nadregionálneho významu, súčasných aj plánovaných nadradených koridorov cestnej, železničnej a vodnej dopravy, z hľadiska komplexného posúdenia dopravnej situácie v obci s cieľom zosúladenia dopravných záujmov, správnej organizácie dopravy a tým dosiahnutia lepšieho rozhodovania v území je potrebné vypracovať Generel dopravy obce Beluša.

14.2 Sieť miestnych komunikácií

Kostru miestnej komunikačnej siete tvoria cesty prvej triedy I/49 a I/61, ktoré boli v minulosti významnými koridormi vedenia tranzitnej dopravy. Po vybudovaní diaľnice D1 a rýchlostnej cesty R6 (polovičný profil) vytvorili sa podmienky na vedenie tranzitnej dopravy mimo zastavaného územia obce. Prieťahy spomínaných ciest prvej triedy podľa súčasných šírkových parametrov sme zaradili do normovej kategórie zberných komunikácií MZ 8,5/50 (výhľadovo MZ 13,5/60).

Obec Beluša je prepojená so svojimi miestnymi časťami prostredníctvom siete ciest tretej triedy. Uvedené komunikácie majú lokálny význam a ich prieťahy cez zastavané územie obce navrhujeme zaradiť do funkčnej triedy B3 kategória MZ 8,5 (8,0)/50.

Cez zastavané územie sú v súčasnosti vedené nasledujúce zberné komunikácie :

- prieťah cesty prvej triedy I/49 (hranica s Českou republikou Lysá pod Makytou – Púchov – Beluša – Križovatka s cestou I/61) zberná komunikácia funkčnej triedy B1 MZ 8,5/50,
- prieťah cesty prvej triedy I/61 (hranica s Rakúskom – Bratislava – Trnava – Trenčín - Považská Bystrica – Bytča – križovatka s cestou I/18) zberná komunikácia funkčnej triedy B1 MZ 8,5/50,
- prieťah cesty tretej triedy III/061047 (križovatka s I/49, križovatka s III/061048, križovatka s III/061049, križovatka s I/61a, miestna časť Hloža, miestna časť Podhorie, Ladce, križovatka s I/61) zberná komunikácia funkčnej triedy B3 MZ 8,5/50, v miestnej časti Podhorie s nehomogénnymi šírkovými parametrami,
- prieťah cesty tretej triedy III/061048 (križovatka s cestou III/061047, Továrenská ulica) zberná komunikácia funkčnej triedy B3 MZ 8,5/50,
- prieťah cesty tretej triedy III/061049 (križovatka s cestou III/061047, križovatka s cestou I/61A, miestna časť Belušské Slatiny, Mojtiň) zberná komunikácia funkčnej triedy B3 8,0/50.

Obslužné komunikácie sú reprezentované na riešenom území funkčnými triedami C2 a C3. Tieto komunikácie majú dosť rozdielne šírkové parametre. Obslužné komunikácie budované po druhej sveto-

vej vojne (60. až 80. roky) boli realizované v súlade s normovými požiadavkami a boli budované s obojstranným peším chodníkom. Väčšinou sa jedná o obslužné komunikácie s nasledujúcimi parametrami C2, C3 MO 7,5 (6,5)/40. Komunikácie, ktoré sa nachádzajú v historickej časti obce sú z hľadiska dnešných normových požiadaviek poddimenzované aj z hľadiska šírkového aj z hľadiska smerového vedenia. Pozdĺž týchto uličných koridorov väčšinou absentujú aj chodníky. Takýto stav je nepriaznivý vzhľadom na zvyšujúci sa počet osobných automobilov. Navrhujeme postupne podľa finančných možností obce prebudovať tieto komunikácie tak, aby vyhovovali normovým požiadavkám kategórie C3 MOU 6,5/30. Navrhujeme tiež dobudovať aj pozdĺžne chodníky.

Sieť miestnych komunikácií na území obce je vzhľadom na počet obsluhovaných objektov značne rozsiahla. Správne územie obce je rozdelené koridorom diaľnice D1 (rýchlostnej komunikácie R6) a železničnou traťou na tri samostatné celky. V súčasnosti prebieha modernizácia železničnej trate číslo 120. Po dokončení modernizácie počet prechodov cez železničnú trať bude zredukovaná. V návrhu riešenia počítame s dvoma mimoúrovňovými križovatkami miestnych komunikácií a železnice. Sú to podchod v miestnej časti Hloža a nadjazd na Továrenskej ulici. Kríženie diaľnice s miestnymi komunikáciami je vo vybraných miestach riešené mimoúrovňovo. Cez riešené územie preteká niekoľko tokov, ktoré tiež tvoria prekážku pri budovaní siete miestnych komunikácií. Vyššie spomínané danosti územia predlžujú dopravnú obsluhu miestnej zástavby.

Návrh riešenia dopravy

Urbanistické riešenie v súlade s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou počíta v priestore medzi Nosičským kanálom a železnicou výhľadovo s vybudovaním nového prístavu a priemyselnej zóny, ktorá bude lokalizovaná na oboch stranách rýchlostnej komunikácie R6. Dopravnú obsluhu rozvojového územia, ktorá leží bližšie k obci Beluša sa navrhuje zabezpečiť obslužnou komunikáciou FT C2 MO8,0/40 a novou zbernou komunikáciou funkčnej triedy B3 kategórie MZ 8,5/50, ktorá bude vedená paralelne so železnicou a bude kostrou plánovanej priemyselnej zóny. Zbernú komunikáciu sa navrhuje napojiť mimoúrovňovo na plánované mostné prepojenie ciest II/507 a I/49, 49A ponad rieku Váh. Plánovaný prístav navrhujeme napojiť z viacerých bodov, preto sa navrhlo aj mimoúrovňové napojenie plánovaného prístavu na spojnicu ciest II/507 a I/49,49A. V súčasnosti nie sú známe podrobnosti o aktivitách, ktoré budú umiestnené na území priemyselného parku preto nie je možné spresniť dopad návrhových a výhľadových priemyselných plôch a prístavu na dopravnú sieť. Možnosť umiestnenia nových aktivít bude limitované kapacitou existujúcej siete, resp. postupným dobudovaním nových prvkov siete ktoré zvýšia jej kapacitu ako napríklad nové mostné prepojenie ponad rieku Váh a železničnú trať číslo 120.

V priestore, ktorý je ohraničený prieťahom cesty I/61, rýchlostnou komunikáciou R6 a železnicou je plánovaná výstavba nových obytných blokov s rodinnými domami. Obsluhu novej zástavby sa navrhuje zabezpečiť využitím prieťahu cesty I/49 a vybudovaním nových obslužných komunikácií funkčnej triedy C3 kategórie MO 7,5/40.

Ďalšia obytná výstavba je navrhnutá v centrálnej časti obce, v miestnej časti Záhumnie a za základnou školou (lokalita Beluša 14). Jedná sa o výstavbu bytových domov. Na zásobovanie novej výstavby v obidvoch lokalitách sa navrhuje rozšíriť sieť miestnych komunikácií o obslužnú komunikáciu FT C2 MO 8,0/40 a o obslužné komunikácie FT C3 MO7,5/40.

V priestore medzi preložkou cesty I/61, Slatinkou ulicou a Trenčianskou ulicou urbanistický návrh počíta s intenzívnym využitím územia. Navrhujeme doplniť existujúcu zástavbu o návrhové a výhľadové plochy bývania v rodinných domoch a občianskej vybavenosti. Na zásobovanie novej ako aj existujúcej zástavby navrhujeme prebudovať sieť obslužných komunikácií. Navrhovaná topografia siete miestnych komunikácií je zrejmá z grafickej časti.

V miestnych častiach Hloža a Podhorie je navrhovaná bytová výstavba rodinnými domami a lokalizácia športových plôch. Na zásobovanie novej výstavby navrhujeme vybudovať sieť obslužných komunikácií funkčnej triedy C3 v kategórii MO 7,5/40.

V miestnej časti Čerencové urbanistický návrh počíta s lokalizáciou nových obytných a športovo rekreačných plôch. Nové plochy budú zásobované z existujúcich komunikácií a tiež z novovybudovaných obslužných komunikácií C2 MO8,0/40 a C3 MO 7,5/40.

Ďalej navrhujeme prebudovať komunikáciu sprístupňujúcu miestnu časť Rybníky na kategóriu MOK 7,0/30 funkčnej triedy C3 a výhľadovo predĺžiť existujúcu účelovú komunikáciu vedenú paralelne s diaľnicou tak aby mohla slúžiť na sprístupnenie výhľadovej zástavby rodinných domov pri záhradkárskej oblasti Rybníky.

Realizácia urbanistického návrhu si vyžaduje značné rozšírenie existujúcej siete miestnych obslužných komunikácií. Vzhľadom nato že tieto komunikácie sú majetkom obce pri riadení rozvoja bude potrebné nájsť finančné prostriedky na ich budovanie v potrebnej kvalite a v šírkovom usporiadaní. Je nežiaduce, aby v dôsledku obmedzených finančných zdrojov komunikácie boli budované v polovičnom profile, alebo zo zmenšeným šírkovým profilom než predpisuje územný plán.

14.3 Intenzita cestnej dopravy

Na území obce je situovaných niekoľko sčítacích úsekov na cestách I/49, I/49A, I/61, III/0061047 a III/061049. Výsledky celoštátneho sčítania dopravy v roku 2005, 2010 uvádzame v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 36 Rozsah intenzity cestnej dopravy na cestnej sieti v obci Beluša, počet skutočných vozidiel za 24 hodín

Číslo sčítacieho úseku	Rok/ Nárast (%)	Cesta	Nákladné automobily a prívesy	Osobné a dodávkové automobily	Motocykle	Súčet všetkých automobilov a prívesov
91091	2005	I/49	453	2 761	25	3 239
	2010		485	3 480	18	3 983
	Nárast v %		107%	126%	72%	123%
91097	2005	I/49A	1 017	3 439	5	4 461
	2010		1 215	4 931	11	6 157
	Nárast v %		143%	220%	138%	143%
94211	2005	I/61	1 051	2 247	30	3 328
	2010		231	1 596	8	1 835
	Nárast v %		22%	71%	27%	55%
90027	2005	I/61	836	1 768	19	2 623
	2010		1 116	3 052	35	4 203

Číslo sčítacieho úseku	Rok/ Nárast (%)	Cesta	Nákladné automobily a prívesy	Osobné a dodávkové automobily	Motocykle	Súčet všetkých automobilov a prívesov
	Nárast v %		133%	173%	184%	160%
91096	2005	I/61	730	2 205	11	2 946
	2010		982	3 010	20	4 012
	Nárast v %		135%	137%	182%	136%
94212	2005	III/061049	320	995	10	1 325
	2010		270	992	5	1 267
	Nárast v %		84%	100%	50%	96%
95322	2005	III/061047	328	1 007	11	1 346
	2010		1 502	5 790	36	7 328
	Nárast v %		458%	575%	327%	544%

Zdroj: www.ssc.sk

Dosiahnuté intenzity na prieťahoch ciest prvej a tretej triedy sú pod celoslovenským priemerom a dosahujú zhruba polovicu celoslovenských priemerov. Križovatky na prieťahu cesty I/61 sú riešené so samostatnými ľavými odbočovacími pruhmi, čo zvyšuje plynulosť premávky. Všetky križovatky na území obce sú riešené ako úrovňové a svetelne neriadené. Tranzit po dobudovaní diaľnice D1 a diaľničného privádzača I/49A bol presmerovaný z územia obce na spomínané komunikácie. Napriek spomínaným argumentom zberné komunikácie na zastavanom území obce predstavujú určitú bariéru a očakávaný rast intenzity dopravy bude túto situáciu len zhoršovať.

14.4 Statická doprava

Pri výpočte zvýšených nárokov kladených na riešenie statickej dopravy vychádzame z normy STN 73 6110 – Projektovanie miestnych komunikácií. Pri výpočte nárokov statickej dopravy uvažujeme s nasledovnými súčiniteľmi: $k_a = 1,0$ (pre výhľadový stupeň automobilizácie 1 : 2,5), $k_v = 0,3$ (veľkosť sídelného útvaru do 20 000 obyvateľov), k_p podľa polohy urbanistického obvodu a $k_d = 1,0$ (IAD : ostatné 35:75). Takto vypočítané počty parkovacích stojísk sú uvedené v nasledovnej tabuľke.

Tab. 37 Bilancovanie nárokov na riešenie statickej dopravy

Číslo bloku	Funkcia	Počet obyvateľov	Počet pracovníkov	Počet lôžok	Počet návštevníkov	Potreba parkovacích stojísk	Riešenie statickej dopravy
Beluša1	plochy polyfunkčné - bývanie a občianska vybavenosť	108	9		30	46	A
Beluša2	plochy polyfunkčné - bývanie a občianska vybavenosť	54	5			23	A
Beluša3	občianska vybavenosť		3			1	A
Beluša4	plochy bývania v rodinných domoch	135				56	B
Beluša5	plochy športu a telovýchovy				5	2	C
Beluša6	občianska vybavenosť		3			1	A
Beluša7	plochy bývania v rodinných domoch	12				5	B
Beluša8	plochy bývania v rodinných domoch	105				43	B
Beluša9	plochy bývania v rodinných domoch	12				5	B
Beluša9	plochy bývania v rodinných domoch	15				7	B
Beluša10	plochy priemyselnej výroby		150			8	D
Beluša11	plochy bývania v bytových domoch malopodlažných	774				321	A
Beluša12	plochy bývania v rodinných domoch	72				30	B
Beluša13	plochy bývania v rodinných domoch	90				37	B
Beluša14	plochy bývania v bytových domoch malopodlažných	54				23	A
Beluša14	statická doprava	Hromadné parkovanie pre existujúce sídlisko HBV.					
Beluša15	plochy skladového hospodárstva a distribúcie		15			2	D
Beluša16	plochy komunálnej, drobnej výroby a služieb		35			3	D
Beluša17	plochy bývania v rodinných domoch	15				7	B
Beluša18	plochy bývania v rodinných domoch	225				92	B
Beluša21	plochy bývania v rodinných domoch	108				45	B
Beluša22	plochy polyfunkčné - výroba a obsluha		50			3	D
Beluša24	plochy rekreácie a cestovného ruchu		5		20	2	C
Beluša25	plochy bývania v rodinných domoch	48				21	B

Číslo bloku	Funkcia	Počet obyvateľov	Počet pracovníkov	Počet lôžok	Počet návštevníkov	Potreba parkovacích stojísk	Riešenie statickej dopravy
Beluša101	priemyselný park		50			4	D
Beluša102	priemyselný park		20			2	D
Beluša103	plochy poľnohospodárskej výroby a služieb		5			1	D
Beluša-REGINA	štrkovisko						C
Beluša cintorín	cintorín					4	
Belušské Slatiny2	chatové osady (CHO)						
Čerencové1	plochy bývania v rodinných domoch	33				14	B
Čerencové2	plochy bývania v rodinných domoch	138				57	B
Čerencové3	plochy bývania v rodinných domoch	21				10	B
Čerencové4	plochy bývania v rodinných domoch	30				13	B
Čerencové5	plochy bývania v rodinných domoch	30				13	B
Čerencové6	občianska vybavenosť		20	50		10	A
Čerencové6	plochy rekreácie a cestovného ruchu		5		20	3	C
Čerencové7	plochy rekreácie a cestovného ruchu		30	30	300	24	C
Čerencové8	plochy športu a telovýchovy		4		50	4	C
Čerencové9	plochy bývania v rodinných domoch	33				15	
Hloža1	plochy bývania v rodinných domoch	60				25	B
Hloža2	plochy bývania v rodinných domoch	54				23	B
Hloža3	plochy bývania v rodinných domoch	21				9	B
Hloža4	plochy športu a telovýchovy		5		20	2	C
Hloža5	plochy bývania v rodinných domoch	42				18	B
Hloža6	plochy komunálnej, drobnej výroby a služieb		50			4	D
Hloža7	plochy rekreácie a cestovného ruchu				10	1	C
Hloža cintorín	cintorín					2	
Podhorie1	plochy bývania v rodinných domoch	165				69	B

Číslo bloku	Funkcia	Počet obyvateľov	Počet pracovníkov	Počet lôžok	Počet návštevníkov	Potreba parkovacích stojísk	Riešenie statickej dopravy
Podhorie2	plochy bývania v rodinných domoch	21				9	B
Podhorie2	plochy bývania v rodinných domoch	9				5	B
Podhorie2	plochy bývania v rodinných domoch	6				4	B
Podhorie3	plochy bývania v rodinných domoch	3				2	B
Podhorie3	plochy bývania v rodinných domoch	42				18	B
Podhorie4	plochy bývania v rodinných domoch	24				10	B
Podhorie5	plochy komunálnej, drobnej výroby a služieb		20			2	D
Podhorie6	plochy športu a telovýchovy		3		15	3	C
Podhorie7	chatové osady (CHO)						

Legenda k riešeniu statickej dopravy

A - Hromadné parkovanie mimo hlavného dopravného priestoru, krátkodobé parkovanie pozdĺž obslužných komunikácií.

B - Dlhodobé státie na vlastných pozemkoch, krátkodobé státie pozdĺž obslužných komunikácií.

C - Parkovanie riešené na vlastných pozemkoch formou hromadných parkovísk pre návštevníkov a zamestnancov.

D - Verejné parkoviská pre zamestnancov.

14.5 Cestná hromadná doprava

Cez záujmové územie sú vedené diaľkové linky SAD. Autobusovú dopravu na území obce zabezpečuje SAD Trenčín, a.s., prevádzkareň Považská Bystrica.

Tab. 38 Počet diaľkových a prímestských spojov prechádzajúcich cez obec

Číslo spoja	Trasa	Počet obojsmerných spojov za pracovný deň
308501	Púchov – Nitra (diaľková linka)	1
309434	Trenčín – Ilava – Považská Bystrica – Žilina	3
309425	Trenčín – Ilava – Považská Bystrica	11
308407	Púchov – Beluša – Ladce	15
308406	Púchov – Beluša – Ilava - Nová Dubnica – Trenčín	13
308404	Púchov – Beluša – Mojtín	17
308402	Púchov – Pružina	16
306416	Považská Bystrica – Ilava – Trenčín	15
306407	Považská Bystrica – Visolaje – Mojtín	6
Spolu:		97

Zastávky SAD sú na území obce rozmiestnené rovnomerne. Zastávky umiestnené pozdĺž cesty I/61 sú riešené mimo jazdné pruhy. Spoje, ktoré prechádzajú cez obec zabezpečujú aj vzájomné prepojenie jednotlivých častí obce Beluša. Spojenie obce s krajským mestom Trenčín a okresnými mestami Púchov a Považská Bystrica je výborné. Treba však poznamenať, že vysoký počet obojsmerných spojov prechádzajúcich cez obec je klamlivý, nakoľko väčšina spojov nezastavuje na každej zastávke, ktorá je umiestnená na území obce a vzdialenosti medzi jednotlivými zastávkami v jednotlivých miestnych častiach sú značné. Najfrekventovanejšou zastávkou je „Beluša Stred“. Sieť zastávok SAD je rovnomerne rozdelená po celom území obce. Súčasný rozmiestnenie siete zastávok na území obce považujeme za optimálne preto sme ju nemeni.

14.6 Železničná doprava

Cez územie obce prechádza železničná trať číslo 120 Bratislava – Žilina. Jedná sa o dvojkoľajovú elektrifikovanú trať. Je využívaná na prepravu osôb, ako aj na nákladnú dopravu. V obci Beluša majú zastávku osobné vlaky. V smere Púchov denne prejde 14 spojov, a v smere Trenčín denne prejde 13 spojov na trase Nové Mesto nad Váhom/Trenčín – Žilina. Vzhľadom na rozťahnutý pôdorys zastavaného územia obce a vedenia železničnej trate poloha železničnej stanice je excentrická. Sprístupnenie železničnej stanice so vzdialenejších častí obce je zabezpečené spojmi prímestskej autobusovej dopravy. Z vyššie uvedených dôvodov je v osobnej hromadnej doprave viac preferovaná autobusová doprava.

V súčasnosti je pripravovaná modernizácia železničnej trate číslo 120. Modernizácia a úprava železničnej trate podľa plánov prebehne v období rokov 2010-2013. Modernizácia železnice a jej úprava na návrhovú rýchlosť 160 km/h si vyžiada nasledujúce úpravy:

- zrušenie úrovňových železničných priecestí,

- budovanie nových mimoúrovňových priecestí pre osobnú a automobilovú dopravu (podjazd v miestnej časti Hloža a nadjazd na Továrenskej ulici), podľa významu existujúcich priecestí (niektoré úrovňové priecestia sú zrušené bez náhrady),
- smerová úprava vedenia železničnej trate na vyššiu návrhovú rýchlosť,
- premiestnenie železničnej stanice smerom k navrhovanému nadjazdu na Továrenskej ulici.

Uvedené zmeny sme zohľadnili pri spracovaní návrhu riešenia.

14.7 Vodná doprava

Riešené územie spadá do úseku Vážskej vodnej cesty Sered' – Púchov. Vážska vodná cesta je dohodou AGN zaradená medzi vnútrozemské vodné cesty medzinárodného významu pod označením E81. Vyhláška MDPT SR č. 22/2000 Z.z. klasifikuje túto vodnú cestu ako vodnú cestu triedy Va a Vb. Dobudovanie Vážskej vodnej cesty je jednou z úloh stanovených v Koncepcii rozvoja vodnej dopravy SR. Podrobnejšie je táto úloha spracovaná v Návrhu zámeru projektu Vážskej vodnej cesty. Uvedený dokument navrhuje výhľadovo realizovať na riešenom území nasledujúce opatrenia:

- vybudovanie prístavu pri Dolných Kočkovciach – vzhľadom na priestorové možnosti tento prístav bude lokalizovaný na našom riešenom území v dotyku s rýchlostnou komunikáciou R6,
- rozšírenie Nosičského kanála,
- výstavba novej plavebnej komory tak, aby vyhovovala gabaritom plavebnej triedy Va, umiestnenie napravo od jestvujúcej VE Ladce, v RKM 181,88 podľa nového staničenia Vážskej vodnej cesty.

Uvedené zmeny sme zohľadnili pri spracovaní návrhu riešenia.

14.8 Cyklistická a pešia doprava

Na riešenom území nie sú v súčasnosti vybudované samostatné cyklistické cesty. Cyklisti využívajú existujúcu komunikačnú sieť. Z turistického hľadiska je najvýznamnejšou trasou Beluša – Belušké Slatiny – Mojtín, ktorá je vedená po ceste tretej triedy. V oblasti Beluškých Slatín sú dobré podmienky aj na horskú cyklistiku po existujúcich lesných a poľných cestách. Cyklistická doprava má význam z hľadiska rozvoja cestovného ruchu, ako aj z hľadiska miestnej dopravy ako spojenie miestnych častí obce.

V dotyku s riešeným územím na opačnej strane Váhu (územie obce Lednické Rovne) po ceste II/507 je vedená Považská cyklistická cesta, ktorá je celoslovenského významu. V rámci spracovania návrhu riešenia sme navrhli jej prepojenie s územím obce a so sieťou miestnych cyklistických trás. V rámci riešenia cyklistickej dopravy sme vychádzali z podkladov, ktoré sme získali z internetu a od miestnych cykloklubov. Do návrhu riešenia sme zapracovali sieť cyklistických ciest lokálneho významu, ktoré sú vedené po existujúcich spevnených a nespevnených komunikáciách.

Na území obce je vybudovaná ustálená sieť peších trás a chodníkov. Predovšetkým ulice realizované po druhej svetovej vojne disponujú samostatnými chodníkmi. V historickej časti obce nie sú vybudované samostatné chodníky a uličný koridor miestami neumožňuje ani ich vybudovanie. Sieť peších chodníkov navrhujeme postupne rozširovať tak aby bol zabezpečený bezpečný pohyb chodcov. Tiež navrhujeme dobudovať pešie prepojenie medzi obcami Dolné Kočkovce a Beluša.

14.9 Ochranné pásma dopravných zariadení

Hranice cestných ochranných pásiem sú určené zvislými plochami vedenými po oboch stranách komunikácie od osi vozovky cesty vo vzdialenosti:

• diaľnica a rýchlostná komunikácia (od osi vozovky príslušného jazdného pásu)	100 m
• cesta I. triedy	50 m
• cesta II. triedy	25 m
• cesta III triedy	20 m
• miestne komunikácie a prieťahy ciest I. a II. triedy	15 m

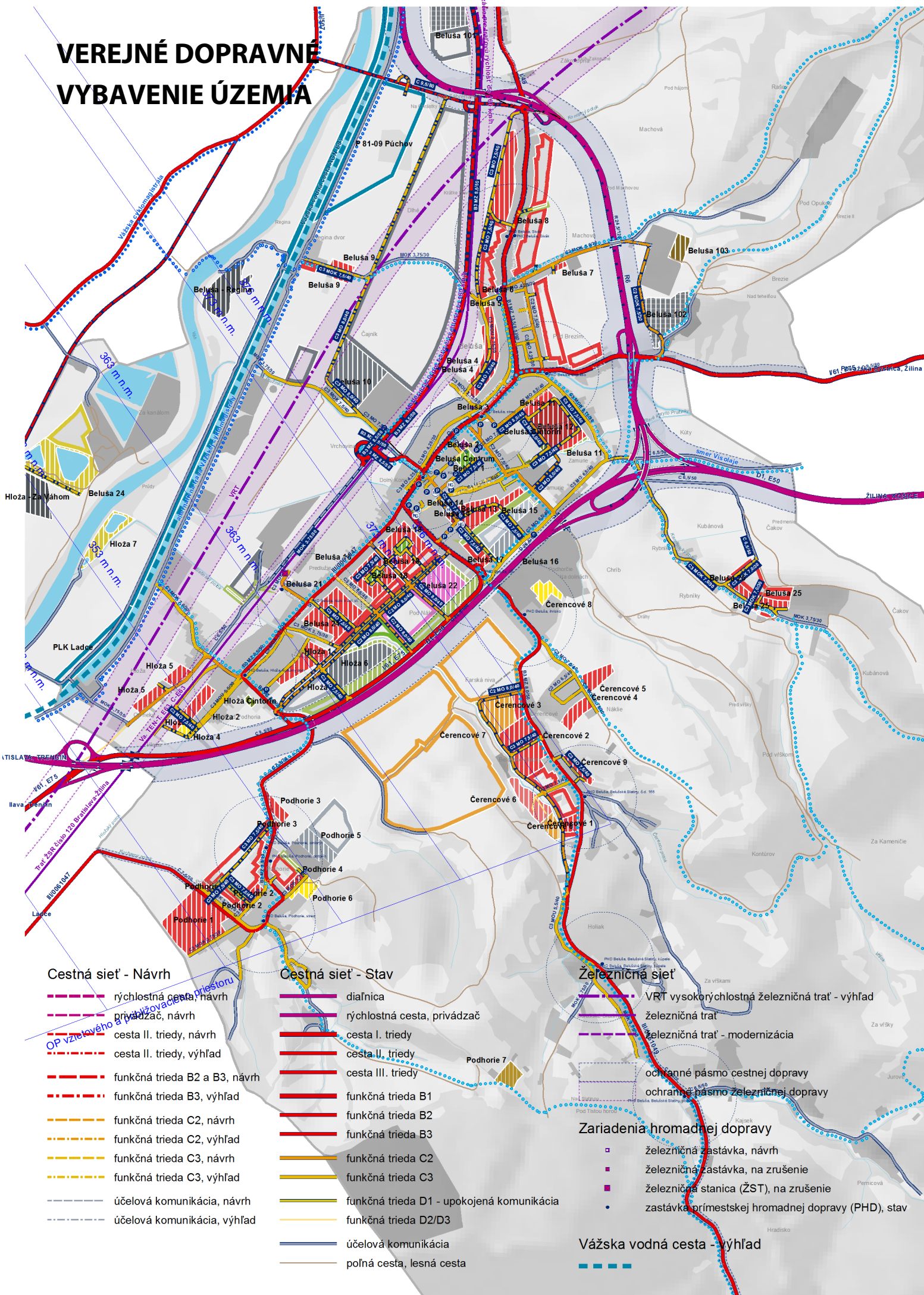
V cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty, miestne komunikácie a premávku na nich. Výnimky zo zákazu povoľuje príslušný cestný orgán. Jedným zo zákazov platných pre ochranné pásmo ciest je:

V okolí kríženia ciest s inými pozemnými komunikáciami a s traťami a na vnútornej strane oblúku ciest s polomerom menším ako 500 m je zakázané vysádzať alebo obnovovať stromy alebo vysoké kríky a pestovať také kultúry, ktoré by svojim vzrastom s prihliadnutím k úrovni terénu rušili rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu.

Ochranné pásmo železničnej dráhy je 60 metrov od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 metrov od vonkajšej hranice obvodu dráhy. Ochranné pásmo zohľadňuje ochranu územia z hľadiska bezpečnosti a nepriaznivých účinkov hluku. Obmedzenia a zákazy využitia územia v ochrannom pásme tratí určuje traťový orgán.

Ochranné pásmo letiska Dubnica je vyznačené v grafickej časti.

VEREJNÉ DOPRAVNÉ VYBAVENIE ÚZEMIA

15 NÁVRH VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA

15.1 Vodné hospodárstvo

15.1.1 Hydrologické pomery

Katastrálne územie obce Beluša patrí do povodia rieky Váh a vodné toky vyskytujúce sa na jej území do správy Povodia Váhu. Obec leží na ľavom brehu rieky. Dominantou siete vodných tokov je rieka Váh. Sieť vodných tokov je okrem Váhu tvorená vodohospodársky významnými vodnými tokmi: Nosický kanál (Kočkovský) a tok Pružinka, ďalšie vodné toky: Ladce, Podhorie s prítokom, Slatinský potok, Staré koryto Pružinky, Rašov, Konopný, Beluša, Čerenov s prítokom, Vríšok a Kamenický potok s prítokmi.

Ochranné pásmo toku Váh je podľa STN 75 2101 min. 10,0 m od brehovej čiary toku, resp. vzdušnej päty hrádze a pre ostatné vodné toky min. 6,0 m od brehovej čiary, resp. vzdušnej päty hrádze toku.

Všetky uvedené vodné toky sú v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p., okrem prítokov Slatinského potoka v úseku od km 4,0 po prameň, ktoré sú v správe Lesy š.p.

V budúcnosti sa uvažuje so splavnením toku Váh Vážskou vodnou cestou, v rámci ktorého má byť rozšírený derivačný kanál zo súčasnej šírky v dne 18,30 m na šírku v dne 34,0 m. Rozšírenie kanála je navrhované od osi na ľavú stranu.

15.1.2 Zásobovanie pitnou vodou

Obec tvoria tri časti: Beluša (vrátane Belušských Slatín) Hloža a Podhorie. Súčasťou obce sú tzv. osady: Čerencové, Rybníky, Podmalenica, Závarská. V obci Beluša je vybudovaný obecný vodovod v celom rozsahu obce a jej častí okrem osady Rybníky.

Obecný verejný vodovod v obci Beluša je súčasťou Skupinového vodovodu Pružina – Púchov – Dubnica (SKV PPD), ktorý zásobuje okrem obce Beluša aj mestá a obce v okresoch Ilava, Púchov v údolí Váhu a juhozápadnú časť okresu Považská Bystrica. Po trase SKV PPD sú zásobované nasledovné mestá a obce:

Okres Považská Bystrica

- Predhorie, Pružina, Trstie, Dolný Lieskov, Slopná, Horný Lieskov a Sverepec cez ČS:
- Okres Púchov
- Visolaje, Beluša, Belušské Slatiny, Čerencové, Podhorie, Dolné Kočkovce, Púchov, Streženice, Nosice a Nimnica.
- Okres Ilava
- Ladce, Horné Ladce, Nozdrovice, Košeca, Ilava, Klobušice, Prejta, Dubnica, Nová Dubnica a Veľký Kolačín.

Zdrojom vody pre SKV PPD je rad prameňov v okolí obce Pružina, ďalej sú to zdroje pri obci Kameničany a Klobušice. Vodné zdroje a ich výdatnosti sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Tab. 39 Prehľad vodných zdrojov pre SKV PPD

Skupinový vodovod	Názov zdroja	Kapacita zdroja (l/s)	
		Q _{priem.}	Q _{max.}
SKV Pružina – Púchov - Dubnica	HSP – vrt (mimo prevádzku)	0,0	0,0
	Kameničany vrty 3,6,7	75,0	75,0
	ND 1,2 – vrt (mimo prevádzku)	0,0	0,0
	ST1–studňa (mimo prevádzku)	0,0	0,0
	Býky, Biely Jarok I,II	76,0	76,0
	Bobot	7,0	7,0
	Cinkové - prameň	60,0	60,0
	Ihrisko - prameň	150,0	150,0
	Centrál výver, Mokrá, Mlynský náhon	120,0	120,0
	Pod Hájovňou - prameň	44,8	44,8

Z pramenísk je voda vedená buď do vodojemu Trstie 2x1000m³, a odtiaľ do centrálnej chlórúvacej stanice, alebo priamo do nej, a ďalej dvoma prírodnými radmi DN500 a DN700, do rozdeľovacej šachty Beluša. Z rozdeľovacej šachty je pitná voda dopravovaná dvomi smermi:

- smerom na Púchov potrubím DN500 - do vodojemu Horný Lúh 2x3000m³ (325,00/320,00),
- do okresu Ilava potrubím DN500 - do vodojemu Dubnica nad Váhom 2x1500m³ (313,25/307,35).

15.1.3 Zásobovanie vodou jednotlivých častí obce

Súčasný stav

Beluša a časť Hloža

Z prírodného potrubia DN500 - SKV PPD, rozdeľovacia šachta Beluša - vodojem Dubnica nad Váhom 2 x 1 500m³ (v okrese Ilava) je pri obci Beluša odbočka prírodného oceľového potrubia DN300, dl.1500 m do vodojemu Beluša 2 x 650 m³ (314,00/309,00 m. n. m.). Na prírodnom potrubí je rozdeľovacia a vodomerová šachta. Z vodojemu Beluša 2x650 m³ je zásobovaná obec Beluša a časť Hloža zásobovacím potrubím DN 300 a l. tlakové pásmo časti Belušké Slatiny. Celková dĺžka siete je 22 018 m.

Vodovodné potrubia sú:

- liatina - DN150,100,
- oceľ - DN 300,150,
- PVC - DN150, DN100, 80 a 50.

Rozvážacie vodovodné potrubie v obci je zaokruhované, okrajové časti sú vetvové. Rozvodná vodovodná sieť v časti Beluša a Hloža tvorí jedno tlakové pásmo, zásobované z vodojemu Beluša.

Beluša aj s časťou Hloža má 5 323 obyvateľov. V súčasnosti je zásobovaných 65 % trvalo bývajúcich obyvateľov, vo výhľade sa počíta so zásobovaním 100 %. Ďalšia časť obyvateľov obce – 35 % je zásobovaná pitnou vodou z individuálnych zdrojov.

Prevádzkovateľom verejného vodovodu je Považská vodárenská spoločnosť a.s., vlastníkom je obec Beluša. V obci je umiestnená požiarne nádrž pre zabezpečenie požiarneho množstva vody na hasenie v prípade vzniku požiaru.

Belušké Slatiny

V Beluškých Slatinách je vybudovaný vodovod pre verejnú potrebu, zo skupinového vodovodu Pružina, Púchov, Dubnica. I. tlakové pásmo v Beluškých Slatinách je zásobované priamo z vodojemu Beluša 2x650 m³. Z tohto vodojemu vedie samostatné prírodné oceľové potrubie DN 150 dl. 855m do ČS Belušké Slatiny, odkiaľ vedú dva samostatné výtlačné potrubia:

- oceľové výtlačné potrubie DN150 dl. 280 m do vodojemu Belušké Slatiny-II.TP. 1x400 m³ (378,00/376,00 m. n. m.). Z vodojemu je gravitačne zásobené II.tlakové pásmo osady.
- oceľové výtlačné potrubie DN150 dl. 1 385 m do vodojemu Belušké Slatiny-III.TP. 2x150 m³ (441,00/439,80 m. n. m.), odkiaľ je gravitačne zásobené III.tlakové pásmo osady.

Celková dĺžka siete je 4 264 m. Vodovodné potrubia sú prevažne:

- oceľ - DN150, 100
- PVC - DN150, 100.

Belušké Slatiny majú 101 obyvateľov. Zásobených je 88% trvalo bývajúcich obyvateľov, vo výhľade sa počíta so zásobovaním 88 %. Ďalšia časť obyvateľov – 12 % je zásobovaná pitnou vodou z individuálnych zdrojov. Prevádzkovateľom vodovodu je Považská vodárenská spoločnosť a.s., vlastníkom obec Beluša. V Beluškých Slatinách nie je umiestnená požiarne nádrž.

Čerencové

Osada Čerencové spadá pod správu obecného úradu Beluša. V osade Čerencové je vybudovaný verejný vodovod. Čerencové je zásobované z vodojemu Beluša 2 x 650 m³ spolu s I. tlakovým pásmom v Beluškých Slatinách. Celková dĺžka siete je 2 123 m, PVC - DN 150,100.

Čerencové má 182 obyvateľov. Zásobovaných je 75% trvalo bývajúcich obyvateľov, vo výhľade sa počíta so zásobovaním 92,6 %. Ďalšia časť obyvateľov časti (25 %) je zásobovaná pitnou vodou z individuálnych zdrojov.

Prevádzkovateľom vodovodu je Považská vodárenská spoločnosť a.s., vlastníkom obec Beluša. V osade Čerencové nie je umiestnená požiarne nádrž. Systém zásobovania pitnou vodou vyhovuje a nebude sa meniť ani v budúcnosti.

Rybníky, Podmalenica, Závažská

Osady sú súčasťou obce Beluša a spadajú pod správu obecného úradu Beluša. V osadách nie je vybudovaný vodovod pre verejnú potrebu (osada Rybníky má 52 trvalých obyvateľov, prevažne staršieho veku, osada Podmalenica jedna rodina). Obyvatelia sú zásobovaní pitnou vodou z individuálnych zdrojov - studní, nedostatočnej kapacity a nezistenej kvality. Systém zásobovania pitnou vodou v tejto časti nevyhovuje má sa v budúcnosti meniť.

Pre osadu Rybníky je spracovaný projekt stavby zásobovanie, stavba je pripravená k zahájeniu. Predpoklad výstavby bol v r. 2007, ukončenie v r. 2009. Spracovateľ tejto štúdie navrhuje v súlade s projektom stavby zásobovanie časti napojením na SKV PPD a to napojením na rozvodnú sieť obce Beluša, ktorá je zásobovaná z vodojemu Beluša 2x650 m³ (314,00/309,00 m. n. m.), zásobovacím radom oceľ DN300.

Zásobovanie osady Rybníky pitnou vodou bude gravitačné, naväzujúce na rozvodnú sieť Beluše a to zásobovacím radom, ktorý bude tvoriť rozvodnú, kostrovú vetvu osady. Navrhované je potrubie DN 80, PE (PVC), dĺžky 1100 m.

Predpokladá sa napojenie na vodovod pre verejnú potrebu 78,2 % trvalo žijúcich obyvateľov. Vybudovaný verejný vodovod v osade bude pravdepodobne prevádzkovať PVS a.s., vo vlastníctve obce Beluša. V osade nie je umiestnená požiarňa nádrž.

Podhorie

Časť Podhorie je súčasťou obce Beluša a spadá pod správu obecného úradu Beluša. Nachádza sa južným smerom od časti Beluša a južne od okresného mesta Púchov, v nadmorskej výške 254- 280 m. n. m.

V časti Podhorie je vybudovaný verejný vodovod, ktorý je napojený na skupinový vodovod Pružina, Púchov, Dubnica.

Z prírodného potrubia skupinového vodovodu PPD, DN 500, úsek rozdeľovacia šachta Beluša - vodojem Dubnica nad Váhom 2x1 500m³ (v okrese Ilava) je pri obci Ladce (okrese Ilava) vybudovaná odbočka s vodomernou šachtou. Odtiaľ vedie prírodné potrubie do vodojemu Ladce 2x650 m³. Z vodojemu Ladce je zásobovacím potrubím napojená obec Ladce a odbočkou DN150 – PVC z tohto zásobovacieho potrubia je dotovaná rozvodná sieť časti Podhorie. Celková dĺžka siete je 3 103 m z PVC potrubia DN150,100 a 80 .

Časť Podhorie má 394 trvalých obyvateľov, prevažne strednej vekovej štruktúry. Zástavbu tvoria rodinné domy. Zásobovaných je 92% trvalo žijúcich obyvateľov, vo výhlade sa počíta so zásobovaním 92,6 %. Prevádzkovateľom vodovodu je Považská vodárenská spoločnosť a.s., vlastníkom obec Beluša. V Podhorí je umiestnená požiarňa nádrž.

Systém zásobovania pitnou vodou v tejto časti vyhovuje a nebude sa meniť ani v budúcnosti.

V septembri 2007 vypracoval Hydroprojekt CZ a.s. OZ Brno pre objednávateľa Považská vodárenská spoločnosť a. s. štúdiu pre vodné hospodárstvo: Plán rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja - okresy Púchov, Považská Bystrica, Ilava, v ktorej bol zhodnotený súčasný stav skupinových a verejných vodovodov v oblasti horeuvedených okresov.

Vychádzajúc z vyhodnotenia stavu verejného vodovodu v obci Beluša a v jej častiach v horeuvedenej štúdii, bola vzhľadom k vysokému percentu únikov z vodovodnej siete navrhnutá rekonštrukcia vodovodnej siete. Najmä v Beluškých Slatinách presahovali v riešenom období úniky z vodovodnej siete 6 000m³/km/rok.

Výpočet potreby vody pre súčasnosť

Potreba pitnej vody pre obec Beluša a jej časti pre súčasnosť je určená podľa Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

Počet obyvateľov: 6 041 (rok 2010, údaj OÚ Beluša)

a) Špecifická potreba vody na obyvateľa podľa vybavenosti:

- 145 l/obyv./deň - 23,6 % = 1 428 obyvateľov
- 135 l/obyv./deň - 59,6 % = 3 607 obyvateľov
- 100 l/obyv./deň - 7,8 % = 472 obyvateľov
- 40 l/obyv./deň - 9,0 % = 534 obyvateľov - nenapojení na verejný vodovod

b) Špecifická potreba vody pre základnú vybavenosť: v osadách: 15 l/obyv./deň (do 1000 ob.) (podľa kategórie veľkosti obce - od 5001 - do 20 000 obyv.) 40 l/obyv./deň

Špecifická potreba vody pre jednotlivých podnikateľov, ostatných zamestnancov a školy je zahrnutá v špecifickej potrebe vody pre základnú vybavenosť, čo vyplynulo z porovnania výpočtov

Priemerná denná potreba vody Q_p :

$$Q_{p_{\text{obyv}}} = 1\,428 \times 145 \text{ l/obyv./deň} + 3\,607 \times 135 \text{ l/obyv./deň} + 472 \times 100 \text{ l/obyv./deň} + 534 \times 40 \text{ l/obyv./deň} = 763,00 \text{ m}^3/\text{deň} = 8,83 \text{ l/s}$$

$$Q_{p_{\text{vyb}}} = 223,86 \text{ m}^3/\text{deň} = 2,59 \text{ l/s}$$

Priemerná denná potreba vody Q_p -spolu: $986,86 \text{ m}^3/\text{deň} = 11,42 \text{ l/s}$

Maximálna denná potreba vody Q_m : (kd=1,4)

- $Q_m = 986,86 \text{ m}^3/\text{deň} \times 1,4 = 1\,381,60 \text{ m}^3/\text{deň} = 15,99 \text{ l/s}$

Maximálna hodinová potreba vody Q_h : (kh=1,8)

- $Q_h = 1\,381,60 \text{ m}^3/\text{d} \times 1,8 = 2\,486,88 \text{ m}^3/\text{h} = 690,53 \text{ l/s}$

Priemerná ročná potreba vody: $Q_{\text{ročné}} = 360\,204 \text{ m}^3$

Tab. 40 Prehľad potrieb vody

Rok	Počet zásob. obyvateľov	Údaje PVS a.s. o spotrebe vody		Vypočítané hodnoty podľa platnej vyhlášky
		Voda fakturovaná celkom (m ³)	Voda vyrobená celkom (m ³)	Ročná spotreba celkom (m ³)
2010	4 266	199 009	273 238	360 204
obyvateľstvo	-	137 349	-	278 495
ostatní	-	61 660	-	81 709

Poznámka: údaje o spotrebe vody za rok 2010 poskytla PVS Považská Bystrica.

Tab. 41 Prehľad potrieb vody - súčasnosť

Obec	Počet obyv.	Roč. potr. vody (výpočet)	Priemerná potreba vody Q_p		Max. denná potreba vody Q_m		Max. hod. potr. vody Q_n
			m ³ /d	l/s	m ³ /d	l/s	
Beluša a časti Hloža, Čerencové a Belušské Slatiny	5 647	338 632	927,76	10,74	1 298,86	15,03	27,05
Časť Podhorie	394	21 572	59,10	0,68	82,74	0,96	1,73
Beluša spolu	6 041	360 204	986,86	11,42	1 381,60	15,99	28,78

Posúdenie potrebného objemu vodojemu úroveň roku 2010

Z vodojemu Beluša je zásobovaná Beluša a časti Belušské Slatiny, Čerencové a Hloža. V zmysle platnej STN využiteľný objem akumulácie sa navrhuje minimálne 60 % maximálnej dennej potreby Q_m .

potrebná akumulácia	$V = 0,6 \times 1\,298,86 =$	780 m ³	Výpočtová hodnota
jestvujúca akumulácia	$V = 2 \times 650 =$	1300 m ³	
akumulácia - rezerva		520 m³	

Z posúdenia vyplýva, že pre súčasný stav zásobovania vodou obce Beluša a horeuvedených častí, je jestvujúca akumulácia postačujúca.

Návrh riešenia

Podkladom pre vodohospodársku časť je urbanistický návrh rozvoja obce.

Pre časť Beluša v 27 lokalitách, je to rozšírenie z hľadiska bývania (charakter zástavby rodinné domy, bytové domy), bytovými domami, občianska vybavenosť, rekreácia, šport, priemysel, polyfunkčné zariadenia pre výrobu a komunálnu výrobu.

Lokalita 5 v časti Beluša, bez nároku na vodu z obecného vodovodu

Lokalita 9 a 24, 25 – tiež bez nároku na vodu z obecného vodovodu, sa navrhuje riešiť zásobovanie vodou individuálne studňou vzhľadom na odľahlosť voči obecnému vodovodu

V časti Čerencové pôjde o rozšírenie v ôsmich lokalitách z hľadiska bývania (charakter zástavby rodinné domy) a jedna lokalita – charakter rekreácia a šport.

Lokalita Čerencové 7 – Aquapark a golf sa navrhuje zásobovanie zariadení pre návštevníkov a zamestnancov z verejného vodovodu a zásobovanie rekreačnej zóny – plnenie bazénov, atrakcií a polievanie zelene z vodných zdrojov – vrtov, ktoré sú uvedené v kapitole Zdroje minerálnych a termálnych vôd. Pre ich využitie bude treba vykonať nový prieskum so zistením aktuálnych výdatností a následne vykonať opatrenia pre ich možné využitie na kúpeľné účely.

Lokalita Čerencové 8 bez nároku na vodu z obecného vodovodu.

V časti Hloža pôjde o rozšírenie v štyroch lokalitách z hľadiska bývania (charakter zástavby rodinné domy), dve lokality – charakter šport a jedna lokalita komunálna výroba a služby.

Lokalita Hloža 7 - bez prevádzky a bez nároku na vodu z vodovodu.

V časti Podhorie pôjde o rozšírenie v štyroch lokalitách z hľadiska bývania (charakter zástavby rodinné domy) dve lokality – charakter šport, chatové osady a jedna lokalita komunálna výroba a služby.

Lokalita Podhorie 7 - bez nároku na vodu z vodovodu, zásobovanie individuálne zo studní.

Rozvoj obce v rozsahu návrhu urbanistického riešenia si vyžiada rozšírenie obecnej vodovodnej siete oproti jestvujúcej. V tabuľke č. 42 je zdokumentované orientačne možné rozšírenie vodovodnej siete v jednotlivých rozvojových lokalitách. Presný rozsah rozšírenia bude určený po podrobnom zameraní rozvojových lokalít v ďalšom stupni PD, v štúdiách jednotlivých lokalít. Nové vodovodné potrubia sa navrhujú realizovať s minimálnym profilom DN 80 a DN 100, z materiálov buď tvárna liatina alebo polyetylén. Meranie spotreby vody sa navrhuje meracím zariadením, ktoré bude inštalované v šachtách na jednotlivých nehnuteľnostiach v rozvojových lokalitách.

V nových lokalitách sa navrhuje viesť vodovodné potrubia v spoločných koridoroch pre inžinierske siete najlepšie v zelených pásoch mimo telesa komunikácie. Pre lepšiu prevádzku vodovodu je treba zaokrúhovať vodovodné potrubia v čo najväčšej možnej miere.

Tab. 42 Prehľad rozšírenia vodovodnej siete v jednotlivých rozvojových lokalitách

P.č.	Lokalita	Dimenzia potrubia v mm	Materiál potrubia	Dĺžka potrubia v m	Poznámka
Časť Beluša					
1.	Beluša 1,2	DN 100	PE	321,0	
2.	Beluša 3,5,6,7				Napojené na jestvujúcu sieť
3.	Beluša 4	DN 100	PE	350,0	
4.	Beluša 8	DN 100	PE	750,0	
5.	Beluša 9				Napojenie zo studne
6.	Beluša 10	DN 100	PE	350,0	
7.	Beluša 11, 12	DN 100	PE	580,0	
8	Beluša 13,14,15,16,17	DN 100	PE	1 100,0	
9	Beluša 18, 21, 22 aj Hloža 1, 6	DN 100	PE	2 777,0	
10	Beluša 24				Napojenie zo studne
11	Beluša 25				Napojenie zo studne
12	Beluša 101	DN 100	PE	260,0	
13	Beluša 102, 103				Napojené na jestvujúcu sieť
Časť Beluša spolu		DN 100	PE	6488,0	aj s Hloža 1, 6
Časť Čerencové					
14	Čerencové1, 2, 3, 4, 5, 7	DN100	PE	1 428,0	
15	Čerencové 6				Napojené na jestvujúcu sieť
Časť Čerencové spolu		DN100	PE	1 428,0	
Časť Hloža					
16	Hloža 1, 6				Spolu s Beluša 18,21,22
17	Hloža 2, 3, 4	DN 100	PE	133,0	

P.č.	Lokalita	Dimenzia potrubia v mm	Materiál potrubia	Dĺžka potrubia v m	Poznámka
18	Hloža 5				Napojené na jestvujúcu sieť
Časť Hloža spolu		DN 100	PE	133,0	
Časť Podhorie					
19	Podhorie 1	DN 100	PE	275,0	
20	Podhorie 2, 3				Napojené na jestvujúcu sieť
21	Podhorie 4, 6	DN 100	PE	90,0	
22.	Podhorie 5	DN 100	PE	100,0	
Časť Podhorie spolu		DN 100	PE	465,0	
SPOLU BELUŠA		DN 100	PE	8 514,0	

Výpočet potreby vody pre návrh

Prehľad potrieb vody pre jednotlivé lokality je uvedený v nasledujúcich výpočtoch a tabuľkách.

Potreba pitnej vody pre obec je určená podľa Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

Tab. 43 Potreby vody pre jednotlivé rozvojové lokality

Číslo.	Lokalita	Funkčné využitie	Počet RD a chat	Počet obyvateľ. návšt.	Počet za-mestnan.	Potreba vody					
						Priem. den. Q _p		Max. den. Q _m		Max. hod. Q _h	
						m ³ /d	l/s	m ³ /d	l/s	m ³ /h	l/s
Časť Beluša											
00	Beluša-Regina	ťažba				Bez nároku na vodu z verejného vodovodu					
01	Beluša 1	bývanie BD +OV	36	108	9	18,36	0,213	25,70	0,30	1,92	0,54
02	Beluša 2	bývanie BD +OV	18	54	5	9,18	0,106	12,85	0,15	0,96	0,27
03	Beluša 3	OV			3	0,12	0,001	0,16	0,002	0,01	0,003
04	Beluša 4	bývanie RD	25	75		10,12	0,117	14,17	0,164	1,06	0,29
05	Beluša 5	Šport a telových		6 náv.		0,30	0,003	0,42	0,005	0,03	0,009
06	Beluša 6	OV			3	0,12	0,001	0,16	0,002	0,01	0,003
07	Beluša 7	bývanie RD	4	12		1,62	0,019	2,27	0,026	0,65	0,05
08	Beluša 8	bývanie RD	35	105		14,17	0,164	19,84	0,229	1,49	0,41
09	Beluša 9	bývanie RD zásobovanie zo studne	9	27		3,64	0,042	5,10	0,060	0,38	0,11
10	Beluša 10	priem.výroba			150	22,50	0,260	31,50	0,364	2,36	0,65
11	Beluša 11	bývanie RD	24	72		9,72	0,11	13,61	0,16	1,02	0,28
12	Beluša 12	bývanie BD	258	774		131,58	1,52	184,21	2,13	13,82	3,84
13	Beluša 13	bývanie RD	30	90		12,15	0,140	17,01	0,197	1,27	0,35
14	Beluša 14	bývanie BD	18	54		9,18	0,106	12,85	0,15	0,82	0,27
15	Beluša 15	sklad.priestory			15	0,75	0,009	1,05	0,012	0,08	0,02
16	Beluša 16	kom.výroba			35	2,10	0,024	2,94	0,034	0,22	0,06
17	Beluša 17	bývanie RD	5	15		2,02	0,023	2,84	0,033	0,21	0,06

Číslo.	Lokalita	Funkčné využitie	Počet RD a chat	Počet obyvateľov návšt.	Počet za-mestnan.	Potreba vody					
						Priem. den. Q _p		Max. den. Q _m		Max. hod. Q _h	
						m ³ /d	l/s	m ³ /d	l/s	m ³ /h	l/s
18	Beluša 18	bývanie RD	75	225		30,37	0,351	42,52	0,492	3,19	0,88
19	Beluša 21	bývanie RD	36	108		14,58	0,17	20,41	0,24	1,53	0,43
20	Beluša 22	polyfunkčné - výroba a obsluha			50	2,50	0,029	3,50	0,040	0,26	0,07
21	Beluša 24	rekreácia a cestovný ruch zásobovanie zo studní		30	5	4,50	0,052	6,30	0,073	0,47	0,13
22	Beluša 25	bývanie RD	16	48	Bez nároku na vodu z obecného vodovodu zásobovanie zo studní						
23	Beluša 101	Priemyselný park			50	7,50	0,087	10,50	0,12	0,79	0,22
24	Beluša 102				20	3,00	0,034	4,20	0,05	0,32	0,09
25	Beluša 103										
Časť Beluša spolu bývanie			564	1 692		263,05	3,04	368,28	4,27	27,94	7,67
Časť Beluša spolu ostatní					295	38,89	0,45	54,44	0,63	4,08	1,14
Časť Beluša spolu			564	1 692	295	301,94	3,49	422,72	4,90	32,02	8,81
Časť Čerencové											
28	Čerencové 1	bývanie RD	11	33		4,45	0,051	6,23	0,072	0,46	0,13
29	Čerencové 2	bývanie RD	46	138		18,63	0,215	26,08	0,302	1,95	0,54
30	Čerencové 3	bývanie RD	7	21		2,83	0,033	3,96	0,046	0,30	0,08
31	Čerencové 4	bývanie RD	10	30		4,05	0,047	5,67	0,065	0,43	0,12
32	Čerencové 5	bývanie RD	10	30		4,05	0,047	5,67	0,065	0,43	0,12
33	Čerencové 6	rekreácia hotel a OV		20 klient.	50	14,00	0,16	19,60	0,23	1,47	0,41
34	Čerencové 7	Aquapark golf		300 návšt.	30 z. 30 lôž.	21,00	0,24	29,40	0,34	2,20	0,61
35	Čerencové 8	šport a telových.				Bez nároku na vodu z obecného vodovodu					
36	Čerencové 9		11	33		4,45	0,05	6,23	0,07	0,47	0,13
Čerencové spolu bývanie			95	285		38,46	0,45	53,84	0,62	4,04	1,12
Čerencové spolu ostatní				300+ 50	80	35,00	0,40	49,00	0,57	3,67	1,02
Čerencové spolu			95	285+ 350	80	73,46	0,85	102,84	1,19	7,71	2,14
Časť Hloža											
34	Hloža 1	bývanie RD	20	60		8,10	0,094	11,34	0,13	0,85	0,24
35	Hloža 2	bývanie RD	18	54		7,29	0,084	10,21	0,12	0,77	0,21
36	Hloža 3	bývanie RD	7	21		2,83	0,033	3,96	0,046	0,30	0,08
37	Hloža 4	šport a telových		30	5	0,45	0,005	0,63	0,007	0,05	0,013
38	Hloža 5	bývanie RD	14	42		5,67	0,066	7,94	0,09	0,59	0,17
39	Hloža 6	Priem. výroba a služby			50	3,0	0,035	4,20	0,049	0,31	0,09

Číslo.	Lokalita	Funkčné využitie	Počet RD a chat	Počet obyvateľov	Počet za-mestnan.	Potreba vody					
						Priem. den. Q _p		Max. den. Q _m		Max. hod. Q _h	
						m ³ /d	l/s	m ³ /d	l/s	m ³ /h	l/s
40	Hloža 7	Rekreácia, cestovný ruch šport telových.		10		Bez nároku na vodu z obecného vodovodu					
Hloža spolu bývanie			59	177	30 n.	23,89	0,28	33,45	0,386	2,51	0,70
Hloža spolu ostatní					55	3,45	0,04	4,83	0,056	0,36	0,10
Hloža spolu			59	177	55	27,34	0,32	38,28	0,44	2,87	0,80
Podhorie											
41	Podhorie 1	bývanie RD	55	165		22,27	0,25	31,18	0,36	2,34	0,65
42	Podhorie 2	bývanie RD	12	36		4,86	0,06	6,80	0,08	0,51	0,14
43	Podhorie 3	bývanie RD	15	45		6,07	0,07	8,50	0,10	0,64	0,18
44	Podhorie 4	bývanie RD	8	24		3,24	0,04	4,54	0,05	0,34	0,09
45	Podhorie 5	Komun.výroba a služby			20	1,20	0,004	1,68	0,02	0,13	0,03
46	Podhorie 6	šport a telových		20 n	3	0,28	0,003	1,51	0,004	0,03	0,008
47	Podhorie 7	Chatová osada				Bez nároku na vodu z obecného vodovodu zásobovanie zo studní					
Podhorie spolu bývanie			90	270		36,44	0,42	51,02	0,59	3,83	1,06
Podhorie spolu ostatní					23	1,48	0,007	3,19	0,02	0,16	0,04
Podhorie spolu			90	270	23	37,92	0,44	54,21	0,61	3,99	1,10
Beluša spolu bývanie			808	2424		361,84	4,19	506,59	5,87	38,32	10,55
Beluša spolu ostatní					453	78,82	0,90	111,46	1,28	8,27	2,30
Beluša spolu			808	2424	453	440,66	5,10	618,05	7,14	46,59	12,85

Pre výpočet potreby vody sú použité hodnoty potrieb vody pre súčasnosť z tabuľky č. 40 a 41 - hodnoty potrieb vody pre obyvateľstvo, základnú občiansku a technickú vybavenosť, výrobné zóny pre rozvojové lokality

Tab. 44 Prehľad potrieb pitnej vody pre obec Beluša - návrh

Časový horizont	Počet obyvateľ.	Počet zamest.	Potreba vody							
			Priemerná denná Q _p		Maximálna denná Q _m		Maxim. hodinová Q _h		Priemerná ročná Q _r	
			m ³ /d	l/s	m ³ /d	l/s	m ³ /h	l/s	m ³ /r	
súčasnosť	6 041		986,86	11,42	1 381,60	15,99	103,62	28,78	360 204	
návrh	2 424	453	440,66	5,10	618,05	7,14	46,59	12,85	160 840	
spolu	8 465	453	1 427,52	16,52	1 999,65	23,13	150,21	41,63	521 044	

Posúdenie potrebného objemu vodojemu úroveň roku pre súčasnosť a rozvojové lokality

Z vodojemu Beluša je zásobovaná Beluša a časti Belušské Slatiny, Čerencové a Hloža. V zmysle platnej STN využiteľný objem akumulácie sa navrhuje minimálne 60 % maximálnej dennej potreby Q_m.

Z vodojemu Beluša je zásobovaná Beluša a časti Belušské Slatiny, Čerencové a Hloža. V zmysle platnej STN využiteľný objem akumulácie sa navrhuje minimálne 60 % maximálnej dennej potreby Q_m :

• potrebná akumulácia	$V = 0,6 \times 1\,945,44 =$	1 168 m ³	Výpočtová hodnota
• jestvujúca akumulácia	$V = 2 \times 650 =$	1300 m ³	
• akumulácia - rezerva		132 m³	

Z posúdenia vyplýva, že pre súčasný stav zásobovania vodou obce Beluša a horeuvedených častí, je jestvujúca akumulácia postačujúca.

Záver

Z výpočtov a posúdenia vyplýva:

- Z posúdenia vyplýva, že pre súčasný stav zásobovania vodou obce Beluša a horeuvedených častí a pre rozvoj v rámci urbanistického návrhu bude jestvujúca akumulácia postačujúca pre obidva varianty aj s horeuvedenou rezervou.
- Pre rozvojové lokality bude nutné dobudovať vodovodné potrubia a vodovodné prípojky, ich presný rozsah bude určený pri podrobnom riešení jednotlivých rozvojových lokalít
- systém zásobovania pitnou vodou vyhovuje a nebude sa meniť v intraviláne obce a priľahlých častí, kde je jestvujúca vodovodná sieť bude z verejnej vodovodnej siete resp. napojením nových vedení na jestvujúcu sieť, odľahlých častiach zo studní

15.1.4 Odvádzanie a likvidácia odpadových vôd

Beluša a časť Hloža

V obci Beluša, v jej strednej časti je vybudovaná jednotná kanalizačná sieť. Na jednotnú kanalizačnú sieť v obci Beluša je napojených cca 30 % obyvateľov. V časti Hloža nie je vybudovaná kanalizácia. Splaškové odpadové vody od obyvateľov v ostatnej časti Beluše a časti Hloža sú akumulované v žumpách a septikoch a následne vyvážané na rekonštruovanú ČOV Beluša.

V obci bola v roku 2008 daná do skúšobnej a následne v roku 2009 do trvalej prevádzky čistiareň odpadových vôd, ktorá sa nachádza západne od obce Beluša na ľavom brehu Váhu.

ČOV Beluša je vybudovaná pre dve etapy. V súčasnej I. etape sa predpokladá s čistením odpadových vôd z tej časti Beluše, ktorá bola napojená na ČOV KOVO (areálová čistiareň, ktorá je mimo prevádzky) a vôd z povrchového odtoku z časti diaľnice D1 a preložky štátnej cesty I/61.

Kapacita ČOV je 2 000 EO. ČOV je vybavená modernou technológiou, ktorá sa skladá z mechanického stupňa predčistenia a biologického stupňa čistenia.

V rámci stupňa mechanického predčistenia sú odpadové vody kanalizačným zberačom A privedené do čerpacej stanice ČOV, vybavenej strojne stieranými česlami k nátoku na ponorné kalové čerpadlá. Zhrabky sú dopravované do hydraulického lisu, ktorý ich odvodňuje a vynáša do kontajneru umiestneného vedľa ČS. Za česlami sú nainštalované dve ponorné čerpadlá pre čerpanie splaškových vôd na ČOV. Čerpadlo s výkonom 5-8 l/s je určené pre čerpanie splaškových vôd v bezdažďovom období, druhé čerpadlo o výkone 35-45 l/s bude zapínané pri zvýšenom prítoku odpadných vôd behom dažďa. Samostatné výtlaky sú privedené do rozdeľovacieho objektu pred dva vertikálne lapáky piesku, za ktorými je mechanicky predčistená voda vedená cez odľahčovací objekt na biologické čistenie. Nad-

merné množstvo odpadovej vody bude prepadať cez nastaviteľnú hranu odľahčovacieho objektu a cez kontrolný objekt odtekať do recipientu. Pri dažďovom prítoku dopravuje ČS na lapáky piesku 35 – 45 l/s, na biologickú linku je možné priviesť max. 15 l/s.

V ČS sú nainštalované aj dve výkonné čerpadlá o výkone 220 – 340 l/s, ktoré slúžia pre čerpanie dažďových vôd, ktoré už nemôžu byť čerpané na ČOV. Výtlaky sú zaústené priamo do recipientu, do Váhu.

Biologický stupeň sa skladá z dvojice identických liniek, v I. etape je v prevádzke iba jedna biologická linka. V nádrži biologickej linky je nainštalovaný jemnobublínkový aeračný systém s prerušovanou aeráciou na riešenie nitrifikačnej a denitrifikačnej fázy.

Z biologickej linky odteká aktivačná zmes do dosadzovacej nádrže, vyčistená voda je z dosadzovacej nádrže odvádzaná ponoreným perforovaným potrubím, umiestneným po obvode dosadzovacej nádrže a cez merný objekt vedená do recipientu. Aktivovaný kal z dna dosadzovacej nádrže odťahovaný a vracia sa do nádrže biologickej linky. Prebytočný kal je odčerpávaný do kalovej nádrže, kde je aeróbne stabilizovaný a potom pomocou vretenových čerpadiel vedený na dekantáciu odstredivku, ktorej konštrukcia umožňuje výpad odvodneného kalu priamo na traktorovú vlečku umiestnenú pod odstredivku. Kalová voda je zaustená do vstupnej čerpacej stanice ČOV cez vnútroareálovú kanalizáciu.

V blízkosti vjazdu do areálu ČOV je novovybudovaná nádrž zväzovaných splaškových vôd s užitočným objemom 21,0 m³. Do tejto nádrže sú fekálnymi vozmi prepravované vody z žump a septikov z oblasti Beluše a okolia, kde nie je vybudovaná kanalizácia. V dobe malých prítokov odpadových vôd z verejnej kanalizácie budú z tejto nádrže čerpané odpadové vody cez vnútroareálovú kanalizáciu do ČS pred česlá a následne na biologickú linku ČOV.

V obci sa nachádzajú dva priemyselné podniky s počtom nad 100 zamestnancov a viacero firiem nad 10 zamestnancov. Tieto podniky neprodujú odpadové vody z výroby. Jestvujúcu kanalizáciu a ČOV prevádzkuje PVS a.s. Považská Bystrica.

Tab. 45 Prehľad potrubí jestvujúcej kanalizačnej siete v časti Beluša

Zberač, stoka	DN (mm)	Materiál	Dĺžka (m)	Poznámka
A	1000	PVC	56,20	
	800	PVC	1 437,40	
A spolu			1 493,60	
AA	1000	BETÓN	1 406,40	
AA1	1000	BETÓN	1 154,20	
AA1-3	300	PVC	157,50	
AA2	1000	BETÓN	30,40	
AA3	400	PVC	276,40	
	600	PVC	356,90	
AA3 spolu			633,30	
AA3a	300	PVC	80,90	
AA3-1	300	PVC	178,40	

Zberač, stoka	DN (mm)	Materiál	Dĺžka (m)	Poznámka
	400	PVC	95,20	
	600	PVC	108,40	
AA3-1 spolu			382,10	
AA7	300	PVC	516,80	
AA7-1	300	PVC	168,60	
AA7-2	300	PVC	66,00	
AA7-3	300	PVC	63,30	
AA7-4	300	PVC	58,50	
AA7-5	200	PVC	29,80	
Spolu potrubia	1000	BETÓN	2591,00	
Spolu potrubia	1000	PVC	56,20	
Spolu potrubia	800	PVC	1437,40	
Spolu potrubia	600	PVC	465,30	
Spolu potrubia	400	PVC	371,60	
Spolu potrubia	300	PVC	1290,00	
Spolu potrubia	200	PVC	29,80	
Spolu:			6 241,30	
Prečerpávacie stanice spolu:			2	ČSOV1,ČSOV2

Belušké Slatiny

V Beluškých Slatinách je vybudovaná kanalizácia – 1 stoka DN 300, PVC, dĺžka 1900 m kam sú napojené hotelové zariadenia a príslušné rodinné domy.

Táto kanalizácia je ukončená v jestvujúcej čistiarni odpadových vôd. Ide o malú ČOV s biologickou jednotkou na princípe dlhodobej aktivácie so súčasnou stabilizáciou kalu, bez primárnej sedimentácie. ČOV má hrubé predčistenie na česlách a na lapači piesku.

Kapacita tejto ČOV je 375 EO, $Q_{24} = 94 \text{ m}^3/\text{deň}$. Vyčistené odpadové vody z ČOV sú zaústené do Slatinského potoka. Dažďové vody sú odvádzané systémom priekop, jarkov a tratívodov. V lokalite Belušké Slatiny sa nenadchádza priemyselná ani poľnohospodárska výroba.

Čerencové

Osada Čerencové nemá vybudovanú kanalizačnú sieť. Splaškové odpadové vody od obyvateľov tejto časti sú odvádzané do bezodtokých žump, odkiaľ sú vyvážané na ČOV Beluša. Dažďové vody sú odvádzané systémom priekop, jarkov a tratívodov.

Podhorie

Časť Podhorie nemá vybudovanú kanalizáciu. Splaškové vody od 100% trvalo žijúcich obyvateľov sú akumulované v bezodtokových žumpách, ktoré sú vyvážané na ČOV Belušké Slatiny. Dažďové vody sú odvádzané systémom priekop, jarkov a tratívodov.

Rybníky

Osada Rybníky nemá vybudovanú kanalizáciu. Splaškové vody od 100% trvalo žijúcich obyvateľov sú akumulované v bezodtokových žumpách, ktoré sú vyvázané na ČOV Belušké Slatiny.

Množstvo odpadových vôd určené výpočtom

- Počet obyvateľov: 6 041
- Priemerné denné množstvo odpadových vôd: **Q24**
- $Q_{24} = 986,86 \text{ m}^3/\text{deň} = 11,42 \text{ l/s}$
- Maximálne denné množstvo odpadových vôd **Qm**:
- $Q_m = 1\,381,60 \text{ m}^3/\text{deň} = 15,99 \text{ l/s}$
- Maximálne hodinové množstvo odpadových vôd **Qhmax**:
- $Q_{hmax} = 1\,381,60 \text{ m}^3/\text{deň} \times 2,0 = 115,13 \text{ m}^3/\text{hod} = 31,98 \text{ l/s}$ $kh_{max}=2,0$
- Minimálne hodinové množstvo odpadových vôd **Qhmin**:
- $Q_{hmin} = 1\,381,60 \text{ m}^3/\text{deň} \times 0,6 = 34,54 \text{ m}^3/\text{hod} = 9,59 \text{ l/s}$ $kh_{min}=0,6$

Návrh riešenia

Záver riešenia odvedenia a likvidácie odpadových vôd vyplývajúce zo štúdie

V septembri 2007 bola vypracovaná štúdia pre vodné hospodárstvo: Plán rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií pre územie Trenčianskeho kraja - okresy Púchov, Považská Bystrica, Ilava, v ktorej bol zhodnotený súčasný stav skupinových verejných kanalizácií v oblasti spomínaných okresov aj opatrenia vyplývajúce z prieskumu a zhodnotenia. Štúdia bola vypracovaná Hydroprojektom CZ a.s. OZ Brno pre objednávateľa Považská vodárenská spoločnosť a.s.

V obci Beluša sa uvažuje s dostavbou jednotnej kanalizačnej siete a vybudovaním novej splaškovej kanalizačnej siete v obci Beluša a v časti Hloža, jestvujúce stoky by mali byť i naďalej využité pre odvedenie dažďových odpadových vôd. V obci bude teda vybudovaná gravitačná stoková sieť (profil: DN 300 - dĺžka: 9,3 km a DN 600 – v prípade splaškovej kanalizačnej siete opäť DN 300 – dĺžka 2,8 km) kombinovaná s výtlačnými potrubiami (profil: DN 80 – celková dĺžka: 0,6 km) s čerpacími stanicami (4 ks).

V Beluškých Slatinách má byť jestvujúca kanalizačná stoka aj v budúcnosti využitá pre odvádzanie splaškových odpadových vôd (výhľadová rekonštrukcia). Jestvujúca čistiareň odpadových vôd bude zrušená, odpadové vody budú spoločne s odpadovými vodami z osady Čerencové odvádzané do kanalizačnej siete obce Beluša a budú čistené na tamjšej ČOV. Predpokladá sa napojenie 95 % trvalo žijúcich obyvateľov na kanalizáciu, 5% obyvateľov bude využívať bezodtokové žumpy, ktoré budú vyvázané na ČOV Beluša.

V osade Čerencové je uvažované s výstavbou novej splaškovej kanalizačnej siete, ktorá bude odvádzať splaškové vody spoločne s odpadovými vodami z časti Belušké Slatiny do kanalizačnej siete obce Beluša a na rekonštruovanú ČOV Beluša. Pôjde o gravitačnú stokovú sieť (profil: DN 300; dĺžka: 1,14 km) kombinovanú s výtlačným potrubím (profil: DN 80; dĺžka: 0,3 km) a čerpacou stanicou (1 ks). Predpokladá sa napojenie 100% trvalo žijúcich obyvateľov na kanalizáciu.

V časti Podhorie je uvažované s výstavbou novej splaškovej kanalizačnej siete, ktorá bude odvádzať splaškové vody do kanalizačnej siete obce Beluša – Hloža a ďalej na rekonštruovanú ČOV Beluša. Pôjde o gravitačnú stokovú sieť (profil: DN 300; dĺžka: 2,4 km) kombinovanú s výtlačným potrubím (pro-

fil: DN 80; dĺžka: 0,04 km) a čerpacou stanicou (1 ks). Predpokladá sa napojenie 100% trvalo žijúcich obyvateľov na kanalizáciu.

V osade Rybníky by mal byť zachovaný jestvujúci systém likvidácie splaškových odpadových vôd i do budúcnosti. Je ale nevyhnutná rekonštrukcia jestvujúcich žump na vyvážanie tak, aby boli nepriepustné.

V II. etape bude sprevádzkovaná druhá aktivačná linka. V rámci III. etapy sa predpokladá napojenie okolitých obcí (cca 11 000 EO) a bude nutné vybudovať ďalšiu biologickú linku ČOV. Po vybudovaní splaškovej kanalizačnej siete v horeuvedených častiach je predpoklad 100%tného napojenia trvalo žijúcich obyvateľov na kanalizáciu.

Do doby vybudovania, sprevádzkovania a napojenia rozvojových lokalít na kanalizačnú sieť je v rámci preklenovacieho obdobia možné uvažovať s likvidáciou odpadových vôd alternatívne jestvujúcim spôsobom (akumulácia do bezodtokových žump) alebo aj iným vhodným spôsobom (vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd po prečistení na domovej ČOV), za splnenia požiadaviek Nariadenia vlády č. 269/2010 Z. z. a preukázania vhodnosti hydrogeologických podmienok územia. Obdobný postup je možný za splnenia rovnakých podmienok aj v lokalitách nedostupných pre napojenie na kanalizačnú sieť (Rybníky, Podmalenica, Závažská, a pod.).

Dĺžka jestvujúcej kanalizácie SKK Beluša je 8,86 km. Dĺžka navrhutej kanalizácie vrátane výtlakov by mala byť 26,10 km s rozmedzím profilov stokovej siete DN 300 – DN 600 s výhľadovým počtom čerpacích staníc 6 a viac.

Kanalizáciu a ČOV bude rovnako ako doteraz prevádzkovať PVS a.s. Považská Bystrica.

Návrhové hydraulické hodnoty pre 2 000 EO (údaje z horespomínanej štúdie)

• Priemerný denný prítok	$Q_{24,m}$	345 m ³ /d
• Balastné vody	15%	52 m ³ /d
• Priemerný bezdažďový denný prítok	Q_{24}	397 m ³ /d = 16,5 m ³ /h = 4,6 l/s
• Výpočtový prítok Q_v (max denný prítok Q_d , kd = 1,4)		535 m ³ /d = 22,3 m ³ /h = 6,2 l/s
• Maxim. bezdažďový hodinový prítok	Q_h (kh = 2,1)	44,4 m ³ /h = 12,3 l/s
• Maximálny prítok na mech. stupeň za dažďa	$Q_{dažď}$	23 l/s
• Maximálny prítok na biolog. stupeň za dažďa	Q_{bio}	15 l/s
• Denné množstvo	BSK5	138 kg/deň = 348 mg/l

Splaškové vody z nových urbanizovaných lokalít budú dopravované buď do jestvujúcich kanalizačných potrubí, kde to bude možné, alebo budú v rámci lokality vybudované nové kanalizačné potrubia. Nové urbanizované plochy budú cez obecnú kanalizačnú sieť napojené na jestvujúcu ČOV, kde budú čistené. Kapacita ČOV Beluša bude musieť byť rozšírená v zmysle záverov spomínanej štúdie vypracovanej Hydroprojektom a.s., OZ Brno v roku 2007 v rozsahu II. a III. etapy aj pre rozvoj obce v rozsahu urbanistického návrhu.

Rozvoj obce v rozsahu urbanistického návrhu si vyžiada rozšírenie kanalizačnej splaškovej siete oproti rozsahu jestvujúcej kanalizácie aj oproti už spomínanej štúdii.

Rozsah rozšírenia bude zodpovedať pravdepodobne rozšíreniu vodovodnej siete, čo predstavuje:

• Časť Beluša:	6 701,0 m
• Časť Čerencové:	1 793,0 m
• Časť Hloža:	800,0 m
• Časť Podhorie:	365,0
Spolu	9 659 m

Presný rozsah rozšírenia kanalizačnej siete, počet prečerpávacích staníc pre bývanie, občiansku vybavenosť a výrobu rekreáciu a šport bude určený po podrobnom zameraní rozvojových lokalít a po upresnení v ďalšom stupni PD a v štúdiách jednotlivých lokalít.

Množstvo odpadových vôd určené výpočtom

- Počet obyvateľov: 8 465
- Priemerné denné množstvo odpadových vôd: Q24
- $Q_{24} = 1\,427,52 \text{ m}^3/\text{deň} = 16,52 \text{ l/s}$
- Maximálne denné množstvo odpadových vôd Q_m :
- $Q_m = 1\,999,65 \text{ m}^3/\text{deň} = 23,13 \text{ l/s}$
- Maximálne hodinové množstvo odpadových vôd $Q_{h\max}$:
- $Q_{h\max} = 1\,999,65 \text{ m}^3/\text{deň} \times 2,0 = 166,64 \text{ m}^3/\text{hod} = 46,30 \text{ l/s}$ $kh_{\max}=2,0$
- Minimálne hodinové množstvo odpadových vôd $Q_{h\min}$:
- $Q_{h\min} = 1\,999,65 \text{ m}^3/\text{deň} \times 0,6 = 50,00 \text{ m}^3/\text{hod} = 13,88 \text{ l/s}$ $kh_{\min}=0,6$

15.1.5 Odvádzanie dažďových vôd

Súčasný stav

Územie obce Beluša aj s jej časťami patrí do povodia rieky Váh. Dažďové vody zo zastavaných oblastí a z komunikácií sa zvädzajú v strednej časti obce Beluša jednotnou kanalizáciou a pred ČOV Beluša je realizovaná ČS kde sú nainštalované aj dve výkonné čerpadlá o výkone 220 – 340 l/s, ktoré slúžia pre čerpanie dažďových vôd, ktoré už nemôžu byť čerpané na ČOV. Výtlačky sú zaústené priamo do recipientu, do Váhu.

V ostatných častiach Beluše, Hloža, Čerencové, Podhorie a v osadách sú dažďové vody odvádzané systémom otvorených rigolov pozdĺž komunikácií, ktoré sú vo vyhovujúcom stave a dobre udržiavané. Dažďové vody sú odvádzané systémom priekop, jarkov a tratívodov mimo obec do jej extravilánu.

V obci sú vedľa komunikácií a pred nehnuteľnosťami rodinných domov zelené pásy, ktoré umožňujú dažďovým vodám vsiaknuť do podlažia.

Návrh riešenia

Na všetkých nových urbanizovaných plochách navrhujeme v rámci nových komunikácií vybudovať dažďovú kanalizáciu, vo forme rigolov – riešenie bude vychádzať z podrobného riešenia konkrétnej lokality a jej využitia.

Pre určenie odtokového množstva dažďových vôd z jednotlivých navrhovaných rozvojových plôch uvažujeme s 15 minútovým dažďom, čo predstavuje v danej oblasti intenzitu $q=135,6 \text{ l/s.ha}$.

Odtokové množstvo $Q(l/s) = \text{Plocha } S(\text{ha}) \times \text{vrcholový odtokový koeficient } \psi \times \text{intenzita 15 mn. dažďa } q_{15}(l/s.\text{ha})$.

Všetky hodnoty sú na základe výpočtov uvedené v nasledujúcich tabuľkách.

Tab. 46 Výpočet množstva dažďových vôd

Číslo	Lokalita	Funkcia	Rozloha v ha	Koeficient zastavanosti	Vrcholový odtokový koeficient ψ	Odtokové množstvo Q v l/s
Časť Beluša						
1	Beluša 1	bývanie a OV	0,47	0,25	0,4	25,49
2	Beluša 2	bývanie a OV	0,27	0,25	0,4	14,64
3	Beluša 3	OV	0,13	0,25	0,4	7,05
4	Beluša 4	bývanie	3,11	0,25	0,4	168,68
5	Beluša 5	šport a telovýchova	0,19	0,25	0,4	10,30
6	Beluša 6	OV	0,20	0,25	0,4	10,85
7	Beluša 7	bývanie	0,27	0,25	0,4	14,64
8	Beluša 8	bývanie	4,57	0,25	0,4	247,87
9	Beluša 9	bývanie	1,20	0,25	0,4	65,10
10	Beluša 10	priemyselná výroba	7,84	0,25	0,4	425,24
11	Beluša 11	bývanie	2,40	0,25	0,4	130,20
12	Beluša 12	bývanie	4,87	0,25	0,4	264,15
13	Beluša 13	bývanie	3,74	0,25	0,4	204,73
14	Beluša 14	bývanie	1,05	0,25	0,4	56,95
15	Beluša 15	komun. výr. a služby	0,99	0,25	0,4	54,20
16	Beluša 16	komun. výr. a služby	1,83	0,25	0,4	100,17
17	Beluša 17	bývanie	0,39	0,25	0,4	21,15
18	Beluša 18	bývanie	8,24	0,25	0,4	451,00
19	Beluša 21	bývanie	4,86	0,25	0,4	265,23
20	Beluša 22	výroba a obsluha	4,39	0,25	0,4	242,99
21	Beluša 24	rekreácia a cest.ruch	5,81	0,25	0,4	318,00
22	Beluša 25	bývanie	2,11	0,25	0,4	115,50
23	Beluša 101	priemyselný park	4,87	0,25	0,4	266,58
24	Beluša 102	priemyselný park	5,27	0,25	0,4	288,48
25	Beluša 103	Poľn.výr. a služby	1,30	0,25	0,4	70,50
Časť Beluša spolu						3 724,20
Časť Čerencové						
26	Čerencové 1	bývanie	1,02	0,25	0,4	55,32
27	Čerencové 2	bývanie	6,29	0,25	0,4	341,17
28	Čerencové 3	bývanie	0,88	0,25	0,4	47,73
29	Čerencové 4	bývanie	1,57	0,25	0,4	85,15
30	Čerencové 5	bývanie	1,69	0,25	0,4	92,50
31	Čerencové 6	rekreácia a cest. ruch	3,62	0,25	0,4	196,35
32	Čerencové 7	aquapark	3,24	0,25	0,4	1025,68

Číslo	Lokalita	Funkcia	Rozloha v ha	Koeficient zastavanosti	Vrcholový odtokový koeficient ψ	Odtokové množstvo Q V l/s
33	Čerencové 8	šport a telovýchova	1,32	0,25	0,4	71,60
34	Čerencové 9	bývanie	1,07	0,25	0,4	56,95
Časť Čerencové spolu						1 972,45
Časť Hloža						
35	Hloža 1	bývanie	2,75	0,25	0,4	111,73
36	Hloža 2	bývanie	1,47	0,25	0,4	79,73
37	Hloža 3	bývanie	0,42	0,25	0,4	22,78
38	Hloža 4	šport a telovýchova	0,63	0,25	0,4	34,17
39	Hloža 5	bývanie	2,21	0,25	0,4	119,87
40	Hloža 6	priem. výr. a služby	5,02	0,25	0,4	272,28
41	Hloža 7	rekreácia a cest. ruch	2,28	0,25	0,4	123,66
Časť Hloža spolu						764,22
Časť Podhorie						
42	Podhorie 1	bývanie	6,23	0,25	0,4	337,90
43	Podhorie 2	bývanie	1,29	0,25	0,4	69,97
44	Podhorie 3	bývanie	1,21	0,25	0,4	65,63
45	Podhorie 4	bývanie	0,56	0,25	0,4	30,37
46	Podhorie 5	komun. výr. a služby	2,22	0,25	0,4	120,40
47	Podhorie 6	rekreácia a cest. ruch	1,11	0,25	0,4	60,20
48	Podhorie 7	chatová osada	1,36	0,25	0,4	71,60
Časť Podhorie spolu						756,00
Beluša spolu						7 972,94

Dažďové množstvá sú určené orientačne. V ďalších stupňoch projektovej prípravy budú upresňované na základe odtokových koeficientov, ktoré budú vychádzať zo spôsobu zástavby jednotlivých lokalít. V lokalitách so zástavbou rodinných domov, príp. výrobných hál plôch pre rekreáciu a šport navrhujeme alternatívne likvidáciu dažďových vôd na území jednotlivých nehnuteľností použitím dažďových vôd na zavlažovanie zelene a záhrad.

Celkové odtokové množstvo dažďových vôd z navrhovaných lokalít : **7 973 l/s**.

15.1.6 Zdroje minerálnych a termálnych vôd v katastri obce Beluša

Žriedlová oblasť minerálnych vôd sa nachádza v Beluškých Slatinách. Novodobý hydrogeologický prieskum potvrdil, že rozptyl minerálnych vôd v pokryvných útvaroch je v tejto oblasti pomerne rozsiahly a to umožňovalo výstup týchto vôd až na povrch.

Prvé prieskumné práce sa robili ešte pred druhou svetovou vojnou (Opustený vrt), ďalší prieskum sa robil v rokoch 1969-1970 pre Hutný závod SMZ Dubnica a v rokoch 1976 – 1977 pre Inšpektorát kúpeľov a žriediel na MZ SSR. Tieto prieskumné práce priniesli doteraz najkonkrétnejšie údaje o hydrogeologických pomeroch a o režime minerálnych vôd a ich chemizme.

Minerálne vody boli využívané v miestnych vaňových kúpeľoch a v letných mesiacoch na naplňovanie letného kúpaliska, ktoré sa robí aj v súčasnosti.

Najstarší jestvujúci zdroj minerálnej vody je Kúpeľný prameň, zachytený pôvodne v západnom bazéne, v ktorom sú vývery minerálnej vody zo dna. V súčasnosti je odtok z tohto vrtu spojený s akumulovanou vodou v bazéne, ktorá odteká voľným prelivom a odvádza sa podľa potreby do rekreačného kúpaliska alebo odteká do Slatinského potoka.

Pri prieskumných prácach v r. 1970 boli vybudované zdroje – vrty BS-1 a BS-2. Vrt BS-1 je umiestnený blízko zdroja Kúpeľný prameň. Zdroj možno exploatovať pomocou ponorného čerpadla. Vrt BS-2 je situovaný pri severozápadnom okraji jestvujúceho rekreačného kúpaliska, je hlboký 30,0 m. V porovnaní s vrtom BS-1 sú jeho hydrogeologické parametre obmedzené.

Ďalším vrtom je Opustený vrt, ktorý je pozostatkom hydrogeologického prieskumu pred 2. svetovou vojnou. Okrem týchto vodných zdrojov sú v kúpeľnom areáli dva upravené pramene minerálnej vody:

- Prameň Mária umiestnený pod klenutou kaplnkovou nadstavbou, je to kopaná studňa, ktorej voda sa využíva iba na pitie.
- Prameň nazývaný Skružová studňa, nachádza sa pri prameni Mária, zdroj sa nevyužíva.

Ďalšími vrtmi, ktoré boli robené na objednávku OSCR Považská Bystrica sú vrty BHS-1 a BHS-2.

Na lokalite Čerencové boli overené prospekčnými vrtmi – kyselka Čerenka v roku 1976-1977 studené minerálne vody, ktoré možno používať ako stolové.

Charakteristika minerálnych vôd

Podrobnejšie údaje o fyzikálnych a chemických parametroch minerálnych vôd v oblasti Beluškých Slatín a Čerencového boli získané v rokoch 1969-1970, 1976-1977 a v roku 1986.

Minerálna voda v areáli miestnych kúpeľov Beluškých Slatín je podľa platnej STN hodnotená ako prírodná minerálna voda slabo mineralizovaná, hydrouhličitanovo-síranová, vápenato-sodná, sírna so zvýšeným obsahom CO₂, hypotonická, studená. Teplota vody dosiahla v Kúpeľnom prameni maximálnu teplotu 21,6°C.

Minerálne vody na lokalite Čerencové majú rozdielne fyzikálno-chemické charakteristiky, podľa platnej STN je to prírodná minerálna voda slabo mineralizovaná, hydrouhličitanová, vápenato-horečnatá, uhličitá, hypotonická, studená. Teplota vody je 11°C.

Výdatnosti zdrojov minerálnej vody

Výdatnosť zdrojov minerálnej vody v Beluškých Slatinách sa v neurčitej časovej závislosti mení, zákonitost' ani príčina týchto zmien nebola zistená. Je možné spojenie hydraulické aj hydrogeologické s krasovým fenoménom, ktorý je známy v tejto oblasti.

Pri prieskumných prácach v r. 1970 sa celková výdatnosť minerálnej vody v prameňoch Kúpeľný, Mária a Skružová studňa pohybovala od 2,5 l/s do 18,00 l/s.

- Opustený vrt mal výdatnosť v roku 1970 – 0,70 l/s,
- Vrt BHS-1 mal v roku 1985 výdatnosť 0,54 l/s,
- Vrty BHS-2 a BS-2 majú výdatnosť maximálne do 1,0 l/s.

Pre využitie prameňov minerálnych vôd bude treba do budúcnosti urobiť mnohé úpravy, najmä vyčistiť a vydenzifikovať pramenné bazény, urobiť vhodné zásypy, aby sa nekontaminovali priesakmi podzemné minerálne vody, hlavne celé prostredie a okolie upraviť.

Všetky zdroje minerálnej vody – Kúpeľný prameň, BS-1, BS-2, BHS-1, BHS-2, prameň Skruž a Opustený vrt by sa mali v nadzemnej časti upraviť, aby vyhovovali nielen ochranným princípom, ale aj z hľadiska urbanisticko - architektonického výrazu a požiadaviek na poskytovanie kúpeľnej starostlivosti.

Možnosti využitia minerálnych vôd z hľadiska ich kvantity – celkového množstva nie je jednoznačné aj pre známu pohyblivosť výdatností s neznámou zákonitosťou, bolo by vhodné realizovať poloprevádzkové hydrodynamické skúšky. Z toho vyplýva potreba sústavného sledovania režimu nielen jednotlivých zdrojov, ale celej žriedlovej štruktúry, čo by malo veľký význam pre poznanie prírodných zákonitostí pre možnosť využívania zdrojov minerálnych vôd.

Poznámka: pri spracovaní tejto kapitoly bola použitá práca: Koncepcia racionálneho využitia zdrojov minerálnej (termálnej) vody v Beluškých Slatinách, ktorú vypracoval v máji 1986 prof. Augustín Rebro, odb. geológ.

15.2 Zásobovanie elektrickou energiou

Základné údaje

Napäťová sústava:	VN: 3 fáz. str. 50 Hz, 22 000 V, IT
	NN: 3+PEN, str. 50 Hz. 230/400V/ TN-C
VYKUROVANIE A PRÍP. TUV:	na báze zemného plynu, stupeň elektrizácie „A“

Ochranné pásma elektrických vedení

V zmysle zákona č. 656/2004 §36 je ochranné pásmo elektrických vedení definované:

- 110 kV vzdušné vedenie holé: 15 m na obe strany od krajného vodiča
- 22 kV vzdušné vedenie holé: 10 m na obe strany od krajného vodiča
- 22 kV vzdušné vedenie závesný kábel: 2 m na obe strany od kábla
- 22 kV a 1kV kábové vedenie: 1 m na obe strany od krajného kábla
- Transformačná stanica VN/NN: vymedzené vonkajšou stenou transformačnej stanice

Súčasný stav

Zdroje energie

Na území obce sa nachádza zdroj elektrickej energie, ktorý využíva vodnú energiu. Ide o vodnú elektrárňu Ladce na rieke Váh s výkonom 13,8 MWE.

Napäťová hladina VVN

Na území obce Beluša sa nachádza transformačná stanica 110/22 kV s výkonom 2x25 MVA v správe SSE-D. Z transformačnej stanice sú vyvedené 110 kV vedenia Č. 7800 VE Ladce Cementáreň Ladce, 7705 VE Ladce – VE Ilava, 7773 VE Ladce – VE Dubnica, 7771 Považská Bystrica – ZŽS Dubnica, 7774 Považská Bystrica – VE Ladce, 7661 VE Ladce – Rajec, 7781 VE Ladce – Púchova vedenia prechádzajúce územím obce 7771 Považská Bystrica – ZŽS Dubnica, 7779 Považská Bystrica – Púchov. V priestore medzi železnicou a kanálom Váhu sú vedené 2x220 kV linky V270/275 Považská Bystrica-Liskovec/Bystričany a 400 kV vedenie V485 Bošáca – Varín.

V súvislosti s postupným útlmom a likvidáciou sústavy 220 kV plánujú SPS, a.s. vybudovať novú elektrickú stanicu Považská Bystrica s umiestnením v novej lokalite, ktorú plánuje pripojiť do sústavy 400 kV slučkou z vedenia V495 Bošáca - Varín a novým 2x400 kV vedením v koridore jestvujúceho V 270, resp. V 275. Koridor 220 kV vedenia V 275 Bystričany - Považská Bystrica sa plánuje perspektívne rekonštruovať na 2x400 kV vedenie, pričom šírka koridoru sa zmení zo súčasných 55 m na 80 m vrátane ochranného pásma.

Rozvody VN - 22 kV

Ide prevažne o vzdušné siete, ktoré zásobujú distribučné transformovne 22/0.4 kV. Vychádzajú z transformovne 110/22 Ladce. Ide o 22 kV vedenia, ktoré jednak zásobujú transformovne na území obce – č. 218, 200 a vedenia č. 192, 227 zásobujúce Lednické Rovne, 204, 222, 226, 218, ktoré zásobujú Púchov a 203 zásobujúce Ladce.

Napájacie vedenie linky č. 200 je realizované vzdušným vedením, ktoré pripája prevažnú časť transformačných staníc na území obce, okrem trafostaníc v severnej časti obce v počte 10, ktoré sú pripojené na vedenie linky č. 218 a 204

Trafostanice

Obec je zásobená elektrickou energiou z cca 50 distribučných transformovni 22/0.4 kV, ktoré sú prevažne stĺpové 26 (1 – 4 stĺpová), stožiarové 15 a ostatné murované.

Tab. 47 Prehľad trafostaníc

P. č.	Zariadenie	Typ	Stav	Číslo	Názov
1.	TS	4 stĺpová	stav	BS5	Belušské Slatiny
2.	TS	2 stĺpová	stav	BS13	Bonums
3.	TS	4 stĺpová	stav	B16	Ul. Dr. Adámyho
5.	TS	2 stĺpová	stav	B19	Kubánová
7.	TS	3 stĺpová	stav	B22	Farská
8.	TS	3 stĺpová	stav	BS3	Cementár
9.	TS	2 stĺpová	stav	H1	Lány od podhoria
5.	TS	2 stĺpová	stav	B19	Kubánová
7.	TS	3 stĺpová	stav	B22	Farská
8.	TS	3 stĺpová	stav	BS3	Cementár
9.	TS	2 stĺpová	stav	H1	Lány od podhoria
10.	TS	stožiarová	stav	H2	Záhumnie
11.	TS	2 stĺpová	stav	B1	Pri Nosickom kanáli
13.	TS	stožiarová	stav	B2	Predlužie
14.	TS	2 stĺpová	stav	B3	Medziriečie 1
15.	TS	murovaná	stav	B4	Medziriečie 2
16.	TS	4 stĺpová	stav	B5	Pri ČOV Beluša
18.	TS	murovaná	stav	B6	Dolný Čajník
19.	TS	stožiarová	stav	B7	ÚKSÚP
20.	TS	murovaná	stav	B8	Enco
21.	TS	4 stĺpová	stav	B9	Za Váhom
22.	TS	stožiarová	stav	B10	Regina dvor
23.	TS	2 stĺpová	stav	B11	Ul. Andreja Sládkoviča - sever
24.	TS	stožiarová	stav	B12	Ul. Andreja Sládkoviča
26.	TS	murovaná	stav	B13	Rašov
27.	TS	stožiarová	stav	B14	Pod Opukou
28.	TS	3 stĺpová	stav	B15	Agrotip
29.	TS	stožiarová	stav	B17	Ul. Martina Kukučina
30.	TS	stožiarová	stav	B18	PVS
32.	TS	1 stĺpová	stav	B20	Rybničky-Kubánová
33.	TS	murovaná	stav	B21	Podhorčie
34.	TS	murovaná	stav	B23	Koval
35.	TS	stožiarová	stav	B24	Odpočívadlo D1 smer TN
37.	TS	2 stĺpová	stav	B25	Slatinská ul.

P. č.	Zariadenie	Typ	Stav	Číslo	Názov
38.	TS	murovaná	stav	B26	Metallform
39.	TS	2 stĺpová	stav	B27	Pri podjazde D1
40.	TS	2 stĺpová	stav	B28	Odpočívadlo D1 smer ZA
41.	TS	stožiarová	stav	BS1	Čerencové
42.	TS	2 stĺpová	stav	BS2	CHO Krivač
43.	TS	murovaná	stav	BS4	OZ Maják
44.	TS	stožiarová	stav	BS6	MDPaT
45.	TS	stožiarová	stav	BS7	Kajsek
46.	TS	3 stĺpová	stav	BS8	Matador
47.	TS	2 stĺpová	stav	BS9	BS Kameňolom 1
48.	TS	2 stĺpová	stav	BS10	BS Kameňolom 2
49.	TS	stožiarová	stav	BS11	Pod Pastorkom
50.	TS	stožiarová	stav	BS12	Dehetníkov jarok
51.	TS	4 stĺpová	stav	BS14	Dvor Podmalenice
53.	TS	1 stĺpová	stav	H4	Pri podjazde D1 Hloža-Podhorie
54.	TS	4 stĺpová	stav	P1	U trnia - Nivky
55.	TS	stožiarová	stav	P2	Podhorie
56.	TS	stožiarová	stav	B29	Ul. P. O. Hviezdoslava
57.	TS	2 stĺpová	stav	BS15	Dehetník
58.	elektrárň	vodná	stav		VE Ladce (18,9 MW)

Návrh riešenia

15.2.1.1 Energetická bilancia

Tab. 48 Energetická bilancia

P. č.	Lokalita	Funkčné využitie	počet RD/BJ Počet bytov	Pi /kW/	ΣPi /kW/	ΣPs /kW/
•	Beluša 1	Zmiešané územie - BD a OV	36	660	306	102
•	Beluša 2	Zmiešané územie - BD a OV	18	330	153	59
•	Beluša 3	Občianska vybave- nosť		400	350	350
•	Beluša 4	Bývanie RD	25	375	162,5	59
•	Beluša 5	Šport		40	25	25
•	Beluša 6	Občianska vybave- nosť		400	350	350
•	Beluša 7	Bývanie RD	4	60	26	16
•	Beluša 8	Bývanie RD	35	525	227,5	76
•	Beluša 9	Bývanie RD	9	135	58,5	34
•	Beluša 10	Priemysel		2300	1100	1 100
•	Beluša 11	Bývanie RD	24	375	162,5	59
•	Beluša 12	Bývanie BD	258	4650	2155	600

P. č.	Lokalita	Funkčné využitie	počet RD/BJ Počet bytov	Pi /kW/	ΣPi /kW/	ΣPs /kW/
•	Beluša 13	Bývanie RD	30	450	195	67
•	Beluša 14	Bývanie BD	18	270	117	45
•	Beluša 15	Sklady a distribúcia		590	380	380
•	Beluša 16	Komunálna výroba a služby		980	510	510
•	Beluša 17	Bývanie RD	5	75	32,5	18
•	Beluša 18	Bývanie RD	75	1125	487,5	143
•	Beluša 21	Bývanie RD	36	540	234	78
•	Beluša 22	Zmiešané územie - OV a obsluha		780	400	660
•	Beluša 24	Rekreácia a CR		250	130	130
•	Beluša 25	Bývanie RD	16			
•	Beluša 101	Priemysel (PP)		2500	2000	2 000
•	Beluša 102	Priemysel (PP)		2 500	2 000	2 000
•	Beluša 103	Poľnohospodárstvo		820	480	480
•	Čerencové 1	Bývanie RD	11	165	71,5	32
•	Čerencové 2	Bývanie RD	46	690	299	95
•	Čerencové 3	Bývanie RD	7	105	45,5	23
•	Čerencové 4	Bývanie RD	10	150	65	29
•	Čerencové 5	Bývanie RD	10	150	65	29
•	Čerencové 6	Rekreácia a CR		1200	930	930
•	Čerencové 7	Rekreácia a CR		890	560	560
•	Čerencové 8	Šport		0	0	0
•	Čerencové 9					
Hloža						
•	Hloža 1	Bývanie RD	20	300	130	49
•	Hloža 2	Bývanie RD	18	270	117	45
•	Hloža 3	Bývanie RD	7	105	45,5	23
•	Hloža 4	Šport		120	80	80
•	Hloža 5	Bývanie RD	14	210	91	38
•	Hloža 6	Priem. výroba a služby		250	200	200
•	Hloža 7	Rekreácia a CR		0	0	0
Podhorie						
•	Podhorie 1	Bývanie RD	55	825	357,5	110
•	Podhorie 2	Bývanie RD	12	180	78	46
•	Podhorie 3	Bývanie RD	15	225	97,5	45
•	Podhorie 4	Bývanie RD	8	120	52	25
•	Podhorie 5	Komunálna výroba a služby		290	130	130
•	Podhorie 6	Šport		120	80	100

P. č.	Lokalita	Funkčné využitie	počet RD/BJ Počet bytov	Pi /kW/	ΣPi /kW/	ΣPs /kW/
•	Podhorie 7	Chatové osady		560	320	320
Spolu:			808	27 935	15 856,5	12 250

Popis technického riešenia

Prípojky vysokého napätia na trafostanice v zastavanom území obce budú riešené ako zemné káblové. Vedenia nízkeho napätia v zastavanom území obce budú riešené ako zemné káblové so zaokruhovaním, z dôvodu zabezpečenia spoľahlivosti a plynulosti dodávky elektrickej energie.

Lokalita Beluša 1, Beluša 2

Pre potreby napojenia lokality bude vybudovaná nová samostatná distribučná transformačná stanica TS 1 s transformátorom 400kVA. Transformačná stanica bude napojená VN káblovým vedením – prípojkou z existujúceho vzdušného vedenia.

Lokalita Beluša 3

Pre potreby napojenia lokality bude vybudovaná nová samostatná transformačná stanica TS 2 s transformátorom 630KVA. Transformačná stanica bude napojená VN káblovým vedením – prípojkou z existujúceho vzdušného vedenia.

Lokalita Beluša 4, Beluša 5, Beluša 6, Beluša 7, Beluša 8

Napojenie bude riešené z novej samostatnej transformačnej stanice TS 21 a TS 22 s vývodmi do existujúcej NN siete.

Lokalita Beluša 9

Napojenie bude riešené rozšírením existujúcej NN siete a vyvedením samostatných vývodov z TS B10.

Lokalita Beluša 10

Pre potreby napojenia bude vybudovaná nová samostatná odberateľská transformačná stanica TS 3 s transformátorom 2x1000kVA.

Lokalita Beluša 11, Beluša 12

Pre potreby napojenia lokality bude vybudovaná nová samostatná distribučná transformačná stanica TS 4 s transformátorom 400kVA a nová transformačná stanica TS 23. Transformačná stanica bude napojená VN káblovým vedením – prípojkou z existujúceho vzdušného vedenia.

Lokalita Beluša 13, Beluša 14 , Beluša 17

Napojenie bude riešené rozšírením existujúcej NN siete a vyvedením samostatných vývodov z TS B25. TS bude zrekonštruovaná a bude vymenený transformátor na 630kVA.

Lokalita Beluša 15

Pre potreby napojenia bude vybudovaná nová samostatná odberateľská transformačná stanica TS 5 s transformátorom 1x630kVA.

Lokalita Beluša 16

Pre potreby napojenia bude vybudovaná nová samostatná odberateľská transformačná stanica TS 6 s transformátorom 1x630kVA.

Lokalita Beluša 18, Beluša 21

Napojenie bude zabezpečené doplnením trafostaníc TS 24, TS 25, TS 26.

Lokalita Beluša 22

Pre potreby napojenia bude vybudovaná nová samostatná odberateľská transformačná stanica TS 7 s transformátorom 1x630kVA.

Lokalita Beluša 24

Pre potreby napojenia bude vybudovaná nová samostatná odberateľská transformačná stanica TS 8 s transformátorom 1x160kVA.

Lokalita Beluša 25

Napojenie bude riešené rozšírením existujúcej distribučnej siete z existujúcej TS B20.

Lokalita Beluša 101

Pre potreby napojenia bude vybudovaná nová samostatná odberateľská transformačná stanica TS 9 s transformátorom 2x1000kVA.

Lokalita Beluša 102

Pre potreby napojenia bude vybudovaná nová samostatná odberateľská transformačná stanica TS 12 s transformátorom 2x1000kVA.

Lokalita Beluša 103

Pre potreby napojenia bude vybudovaná nová samostatná odberateľská transformačná stanica TS 13 s transformátorom 630kVA.

Lokalita Belušké Slatiny 2

Napojenie bude riešené rozšírením existujúcej distribučnej siete z existujúcej TS BS11, ktorá bude zrekonštruovaná a bude vymenený transformátor na 630kVA.

Lokalita Čerencové 1, Čerencové 2, Čerencové 3, Čerencové 4, Čerencové 6

Napojenie bude riešené rozšírením existujúcej distribučnej siete z existujúcej TS BS1, ktorá bude zrekonštruovaná a bude vymenený transformátor na 630kVA. Zároveň budú vybudované trafostanice TS 27 a TS 28.

Lokalita Čerencové 7

Pre potreby napojenia bude vybudovaná nová samostatná transformačná stanica TS 11 s transformátorom 1000kVA.

Lokalita Čerencové 8

Bez potreby elektrickej energie

Lokalita Hloža 1, Hloža 2, Hloža 3, Hloža 4, Hloža 5, Hloža 6

Napojenie lokalít bude riešené rozšírením existujúcej distribučnej siete z existujúcich trafostaníc TS H1 (vymenený transformátor na 630kVA) a TS H2 a vybudovaním novej samostatnej transformačnej stanice TS 29 s transformátorom 250kVA s riešením vývodov do jestvujúcej NN siete.

Lokalita Podhorie 1, Podhorie 2

Napojenie bude riešené rozšírením existujúcej NN siete, vyvedením samostatných vývodov z existujúcej TS P2 (TS bude zrekonštruovaná a bude vymenený transformátor na 630kVA) a zároveň doplnením novej samostatnej odberateľskej transformačnej stanice TS 30 s riešením vývodov do existujúcej NN siete.

Lokalita Podhorie 3, Podhorie 4, Podhorie 5, Podhorie 6

Napojenie bude riešené rozšírením existujúcej distribučnej siete z existujúcej TS P1 a z novej samostatnej odberateľskej transformačnej stanice TS 31.

15.3 Zásobovanie plynom

Širšie vzťahy

Územím obce Beluša a jej častí prechádza VVTL plynovod DN 500-64, ktorý vedie Považím a napája sa z tranzitného plynovodu pri uzávere TU 39 pri Špačinciach, severne od Trnavy. Tento plynovod je vedený ako tranzitný cez územie obce, pričom územie obce nezásobuje.

Zdroje plynu

V obci nie sú žiadne zdroje, zásobníky ani rozvody ropy, alebo distribučné systémy ropovodov a produktovodov.

Zásobovanie plynom

Obec Beluša a jej miestne časti sú zásobované plynom z Považského VTL plynovodu DN 200/25. Obec je zásobovaná plynom prostredníctvom štyroch regulačných staníc plynu VTL/STL situovaných na trase vysokotlakového plynovodu, trasovaného cez zastavanú časť obce. Ide o RS Ladce VE – situovaná pri vstupe do obce, zásobujúca juhozápadnú časť obce MČ Hloža, RS Hloža - Podhorie – situovaná pri VTL DN 200/25, z ktorej je zásobovaná miestna časť Podhorie, RS Beluša – situovaná v centrálnej časti obce, z ktorej je zásobená Beluša, miestna časť Čerencové a Belušké Slatiny a RS Beluša OPP – situovaná vo výrobnom areáli.

Distribučné rozvody

Riešené územie je takmer v celom rozsahu plynofikované (okrem časti Rybníky) pomocou distribučného potrubia budovaného postupne. Najstaršia časť napojená z RS Beluša bola postavená v roku 1970 v priereze DN 200 STL 1-200-OCL. V časti Beluša sú distribučné rozvody prevažne, DN 200 (STL 1-200 OCL), DN 150 (STL 1-150 OCL), DN 100 (STL 1-100 OCL).

Miestna časť Podhorie (k ú Hloža) je napojená z RS Hloža-Podhorie hlavným distribučným potrubím DN 63 (STL 2-63-LPE, na ktoré sú jednotlivé ulice napojené STL plynovodom DN 50-LPE. Plynovodná sieť miestnej časti Podhorie bola postavená v rokoch 1998 – 1999.

Plynovod sa v obci začal budovať v roku 1970 a postupne sa dokončoval vo viacerých etapách. Plynofikované sú domácnosti a strední odberatelia. Použitý materiál pre najstaršie rozvody plynu je z OCL, ostatné sú LPE plast triedy 2, tlak 300 kPa.

Súčasná intenzita využitia existujúcej distribučnej plynovodnej siete s ohľadom na kapacitu existujúcich regulačných staníc nie je 100%. Z uvedeného vyplýva, že plynovodné systémy v obci disponujú rezervami na rozšírenie kapacity odberateľského prostredia.

Vlastné trasy plynovodov sú vedené čiastočne v zelených pásach pozdĺž existujúcich komunikácií, čiastočne aj v miestnych komunikáciách.

Na STL rozvody plynu sú použité oceľové rúry, ktorých svetlosti sú v dimenziách, DN 50, DN 63, DN 90 a DN 110. Samotné doregulovanie tlaku pre drobných odberateľov zabezpečujú regulátory pri odberných miestach.

Regulačné stanice

V rámci územia obce sú situované štyri regulačné stanice plynu VTL/STL na trase vysokotlakového plynovodu trasovaného cez zastavanú časť obce. Ide o nasledovné regulačné stanice:

RS 1200 - Ladce - VE	s kapacitou 1200 m ³ /hod - situovaná pri vstupe do obce, zásobujúca juhozápadnú časť obce MČ Hloža
RS 500 - Hloža - Podhorie	s kapacitou 500 m ³ /hod – situovaná pri VTL DN 200/25, z ktorej je zásobovaná miestna časť Podhorie
RS 1200 - Beluša	s kapacitou 1200 m ³ /hod - situovaná v centrálnej časti obce, z ktorej je zásobovaná Beluša, miestna časť Čerencové a Belušské Slatiny
RS 3000 - Beluša OPP	s kapacitou 3000 m ³ /hod – situovaná pri VTL DN 200/25 a OPP v severovýchodnej časti obce, z ktorej je zásobovaná severná časť obce Beluša
RS spolu kapacita	5 900 m ³ /hod

15.3.1 Súčasná potreba plynu v obci

Spotreba plynu v obci bola spracovaná podľa údajov SPP (rok 2009) - je v obci 1745 odberateľov. V obci Beluša je v súčasnosti cca 1 525 b. j. v rodinných domoch, (z toho 1 212 trvalo obývaných) z ktorých je cca 89 % napojených na plyn(zvyšok b. j. používa tuhé palivo) a 524 b. j. v bytových domoch (z toho 508 trvalo obývaných), Ďalej podľa Konceptie tepelného hospodárstva obce Beluša 12/2007 a vydaných stavebných povolení v rokoch 2001 – 2010.

Tab. 49 Súčasná predpokladaná potreba plynu v obci

A	Kategória odberateľov Rodinné domy	Počet RD	Počet bytových jednotiek	Hodinová potreba plynu m ³ /hod	Ročná potreba plynu m ³ /rok	Inštalovaný výkon zdrojov MW	Poznámka 1359 zdrojov
	Rodinné domy do r. 2001	1525	1525				sčítanie ľudu k 05. 2001
	z toho plynifikované 89%	1359	1359	2038,5	3295575,0		Koncepcia TH 12/2007-počet b.j.

A	Kategória odberateľov Rodinné domy	Počet RD	Počet bytových jednotiek	Hodinová potreba plynu m ³ /hod	Ročná potreba plynu m ³ /rok	Inštalovaný výkon zdrojov MW	Poznámka 1359 zdrojov
	Rodinné domy 2001 - 2010	113	113	169,5	274025,0		st. povolenia 2001-2010
	Spolu A plynofikované	1472	1472	2208,0	3569600,0	25,820	Koncepcia TH 12/2007
B	Kategória odberateľov Bytové domy	Počet BD	Počet bytových jednotiek	Hodinová potreba plynu m ³ /hod	Ročná potreba plynu m ³ /rok	Inštalovaný výkon zdrojov MW	Poznámka 185 zdrojov
	Bytové domy (lokál. kúrenie) do r. 2001	19	184	165,6	200008,0	1,472	sčítanie ľudu k 26. 05. 2001
	Bytové domy (centrál. kúrenie) do r. 2001	20	340	306,0	369580,0		sčítanie ľudu k 26. 05. 2001
	Bytové domy (centrál. kúrenie) 2001 - 2010	4	42	37,8	45654,0	7,950	st. povolenia 2001-2010
	Spolu B	43	564	509,4	615542,0	9,422	Koncepcia TH 12/2007
C	Kategória odberateľov Vybavenosť						Poznámka 12 zdrojov
	OÚ, MŠ, Školy, Požiar., KD, Pošta, Zdrav.,			370,5	567450,0		Vlastné kotol- ne
	Spolu C:			370,5	567450,0	2,678	Koncepcia TH 12/2007
D	Kategória odberateľov Drobná výroba a pre- vádžky	cca 40 prevádzok (9,0 m ³ /hod)					Poznámka 40 zdrojov
	drobné prevádzky	cca 40		380,0	582000,0		
	TZB vzduchotechnika	odhad 30%		114,0	174600,0		
	TZB príprava TUV	odhad 20%		76,0	116400,0		
	Spolu D:			570,0	873000,0	4,191	Koncepcia TH 12/2007
							1596 zdrojov
	Spolu A+B+C+D:			3657,9	5625592,0		Poznámka Podľa SPP 1745 zdrojov

15.3.2 Návrh riešenia

Kritériá pre stanovenie maximálnej hodinovej a ročnej hodnoty odberu zemného plynu

Stanovenie maximálnej hodinovej a ročnej hodnoty odberu zemného plynu navrhovaných lokalít je navrhnuté v súlade s Technickými podmienkami spoločnosti SPP - distribúcia, a.s. ako prevádzkovateľa Distribučnej siete, ktorými určuje technické podmienky prístupu, pripojenia do Distribučnej siete a prevádzkovania Distribučnej siete, ktoré nadobudli účinnosť dňa 01.07.2011

Tab. 50 Prehľad technických podmienok SPP

Skratka	Základné údaje pre stanovenie hodnôt odberu plynu v závislosti od kategórie odberateľa		
TO	Teplotná oblasť obce - 2 - výpočtová teplota	-12°C (mapa TO)	-13°C (Púchov)
VO	Veterná oblasť obce - 2 - rýchlosť vetra	v = 2 – 5 m/s	
MNM	Nadmorská výška – centrum obce	252 m. n. m.	
ZP	Zemepisná poloha	18° 19' VZD	49° 03' SZŠ
KO	Kategórie odberateľa	Q	m3/hod
KO IBV V+V+V	Pre bytovú zástavbu, kategórie domácnosť – IBV ak sa plyn využíva pre účely varenia, ale aj na účely vykurovania a prípravu TUV		
	maximálny hodinový odber:	QIBV (-14°;-16°C)	1,5 m3/hod
	maximálny denný odber:	QIBV (-14°;-16°C)	36,0 m3/deň
	ročný odber	RQIBV	2 425 m3/rok
KO KBVv V+O+O	Pre bytovú zástavbu, kategórie domácnosť – KBV ak sa plyn využíva len pre účely varenia		
	maximálny hodinový odber:	QKBVv	0,12 m3/hod
	maximálny denný odber:	QKBVv	0,6 m3/deň
	ročný odber	RQKBVv	69 m3/rok
KO KBVš V+V+V	Pre bytovú zástavbu, kategórie domácnosť – KBV ak sa plyn využíva pre účely varenia, ale aj na účely vykurovania a prípravu TUV		
	maximálny hodinový odber:	QKBV (-14°;-16°C)	0,9 m3/hod
	maximálny denný odber:	QKBV (-14°;-16°C)	21,6 m3/deň
	ročný odber	RQKBVš	1 087 m3/rok
KMD V+R	Kategória mimo domácnosť pre vyhodnocovanie technickej kapacity v distribučnej sieti sa použijú hodnoty maximálnej hodinovej, ročnej hodnoty odberu plynu		

Prehľad potrieb plynu pre návrh riešenia podľa variant

V nasledovnej tabuľke sú uvedené nárasty potreby zemného plynu podľa jednotlivých lokalít.

Tab. 51 Prehľad potrieb plynu v rozvojových lokalitách

P. č.	Lokalita	Funkčné využitie	Počet bytov	Počet obyv.	Počet pracov.	Rozloha (ha)	Potreba plynu (m ³ /h)	Potreba plynu (m ³ /r)
1.	Beluša 1	Zmiešané územie - BD a OV	36	108	9	0,47	43,2	52 176

P. č.	Lokalita	Funkčné využitie	Počet bytov	Počet obyv.	Počet pracov.	Rozloha (ha)	Potreba plynu (m ³ /h)	Potreba plynu (m ³ /r)
2.	Beluša 2	Zmiešané územie - BD a OV	18	54	5	0,27	21,6	26 088
3.	Beluša 3	Občianska vybavenosť		0	3	0,13	11,3	6 110
4.	Beluša 4	Bývanie RD	25	75		3,11	37,5	60 625
5.	Beluša 5	Šport		0		0,19	1,1	1 817
6.	Beluša 6	Občianska vybavenosť		0	3	0,20	5,6	9 465
7.	Beluša 7	Bývanie RD	4	12		0,27	6,0	9 700
8.	Beluša 8	Bývanie RD	35	105		4,57	52,5	84 875
9.	Beluša 9	Bývanie RD	9	27		1,20	13,5	21 825
10.	Beluša 10	Priemysel		0	150	7,84	23,5	38 037
11.	Beluša 11	Bývanie RD	24	72		3,01	35,5	60 225
12.	Beluša 12	Bývanie BD	258	774		4,54	240,0	293 490
13.	Beluša 13	Bývanie RD	30	90		3,40	45,0	72 750
14.	Beluša 14	Bývanie BD	18	54		0,66	16,2	19 566
15.	Beluša 15	Sklady a distribúcia		0	15	1,05	4,8	7 704
16.	Beluša 16	Komunálna výroba a služby		0	40	3,88	17,6	28 491
17.	Beluša 17	Bývanie RD	5	15		0,63	7,5	12 125
18.	Beluša 18	Bývanie RD	75	225		8,24	112,5	181 875
19.	Beluša 21	Bývanie RD	36	108		4,86	54,0	87 300
20.	Beluša 22	Zmiešané územie - OV a obsluha		0	50	9,89	45,0	72 703
21.	Beluša 23	Priemysel		0	30	2,73	8,2	13 229
22.	Beluša 24	Rekreácia a CR		0	5	4,48	13,5	21 749
23.	Beluša 25	Bývanie RD	16	48		1,21	22,5	36 375
24.	Beluša 101	Priemysel (PP)		0	50	8,84	26,5	42 891
25.	Beluša 102	Priemysel (PP)		0	20	7,39	22,2	35 852
26.	Beluša 103	Poľnohospodárstvo		0		1,30	5,9	9 533
27.	Čerencové 1	Bývanie RD	11	33		1,70	15,5	24 500
28.	Čerencové 2	Bývanie RD	46	138		6,29	69,0	111 550
29.	Čerencové 3	Bývanie RD	7	21		0,65	10,5	16 975
30.	Čerencové 4	Bývanie RD	10	30		1,57	15,0	24 250
31.	Čerencové 5	Bývanie RD	10	30		1,57	15,0	24 250
32.	Čerencové 6	Občianska vybavenosť		0	20	2,57	50,8	124 575
33.	Čerencové 6	Rekreácia a CR		0	5	1,05	3,2	5 101
34.	Čerencové 7	Rekreácia a CR		0	30	3,24	148,4	239 953
35.	Čerencové 8	Šport		0		1,32	7,9	12 829
36.	Čerencové 9		11	33		1,70	15,5	24 500
37.	Hloža 1	Bývanie RD	20	60		2,75	30,0	48 500
38.	Hloža 2	Bývanie RD	18	54		1,47	27,0	43 650

P. č.	Lokalita	Funkčné využitie	Počet bytov	Počet obyv.	Počet pracov.	Rozloha (ha)	Potreba plynu (m ³ /h)	Potreba plynu (m ³ /r)
39.	Hloža 3	Bývanie RD	7	21		0,42	10,5	16 975
40.	Hloža 4	Šport		0	5	0,63	3,8	6 105
41.	Hloža 5	Bývanie RD	14	42		2,21	21,0	33 950
42.	Hloža 6	Priem. výroba a služby		0	50	6,66	30,3	48 955
43.	Hloža 7	Rekreácia a CR		0		2,28	6,8	11 053
44.	Podhorie 1	Bývanie RD	55	165		7,82	82,5	133 375
45.	Podhorie 2	Bývanie RD	12	36		1,28	18,0	29 100
46.	Podhorie 3	Bývanie RD	15	45		1,21	22,5	36 375
47.	Podhorie 4	Bývanie RD	8	24		0,56	12,0	19 400
48.	Podhorie 5	Komunálna výroba a služby		0	20	2,22	10,1	16 292
49.	Podhorie 6	Šport		0	3	1,11	6,7	10 802
50.	Podhorie 7	Chatové osady		0		3,53		
Spolu:			808	2424			1524,7	2 369 591

Závery

Z porovnania súčasnej potreby a celkového nárastu potreby zemného plynu vyplýva nasledovné:

- súčasný inštalovaný výkon regulačných staníc je schopný pokryť nárast zvýšenej potreby pre navrhovanú zástavbu, z rezervy vo výkonoch regulačných staníc.

Tab. 52 Tabuľka porovnanie kapacít stav - nárast

Lokalita		Kapacita RS stav	Stav - orientačne súčasná potreba zemného plynu		Návrh nárast potreby zemného plynu	
			Qh m ³ /hod	Qh m ³ /hod Qr m ³ /r	Qh m ³ /hod	Qr m ³ /r
B	Beluša OPP	3 000			893,9	1 430 576
B	Beluša stred	1 200				
C	Čerencové	+			350,8	484 483
H	Hloža	1 200			129	209 188
P	Podhorie	500			151	245 344
Spolu:		5 900	3 658	5625592	1524,7	2 369 591

Plynifikáciu nových lokalít sa navrhuje realizovať predĺžením jestvujúcich plynovodov, prípadne vysadením nových odbočiek, v časovej väzbe na postupnosť výstavby. Nové STL plynovody sa navrhujú realizovať z materiálu PE príslušnej dimenzie.

Technické podmienky, ako aj podmienky pripojenia na jestvujúce plynárenské zariadenia budú predmetom spracovania jednotlivých stupňov projektovej dokumentácie. Pred samotným spracovaním

projektov plynofikácie jednotlivých lokalít je potrebné návrh a podmienky riešenia konzultovať s prevádzkovateľom plynovodnej siete SPP a.s.

15.4 Zásobovanie teplom

Výrobu a dodávku tepla v obci Beluša zabezpečuje spoločnosť Okresné stavebné bytové družstvo (OSBD) Považská Bystrica, ktorá prevádzkuje centrálny tepelný zdroj (CTZ) v plynovej kotolni na Ul. Ľ. Štúra. Plynová kotolňa je umiestnená v samostatnom objekte, pre bytové domy pripravuje teplo na ÚK a TV pre 8 bytových domov a obchod s potravinami. Celkový inštalovaný výkon kotolne je 7,95 MW. Kotly boli vyrobené v rokoch 1983, 1987 a 1988, garančná účinnosť kotlov je 88 %. Za kotlom K1 je umiestnený termokondenzátor na dodatkové využitie teploty v spalinách.

Okrem spomínaného CTZ výroba tepla v obci Beluša je zabezpečovaná pre bytový a verejný sektor domovými plynovými kotolňami s teplovodnými kotlami a lokálnymi tepelnými zdrojmi prevažne na zemný plyn – 93 %, tuhé palivo je zastúpené čiernym a hnedým uhlím 7 %-mi.

Objekty podnikateľského sektoru sú zabezpečované teplom z vlastných plynových kotolní. Podiel ZP je 89 %, HU 7% a ostatné palivá 4 %.

Objekty sektoru individuálnej bytovej výstavby sú zabezpečované teplom z vlastných plynových kotolní. 62 % podiel z celkovej výroby tepla predstavuje výroba zo ZP a 38% z tuhých palív.

Najväčšie množstvá škodlivín sa produkuje predovšetkým vo forme CO₂, SO₂, NO_x, uhľovodíkov a ťažkých kovov zo spaľovacích procesov.

V bytovom a verejnom sektore je najväčším znečisťovateľom ovzdušia CTZ na ul. Ľ. Štúra.

15.5 Pošta a telekomunikácie

Na území obce Beluša je v súčasnosti v prevádzke trasa diaľkového optického kábla (DOK) Trenčín – Žilina a diaľkové telekomunikačné káble v správe SE, a.s.

Diaľkové telekomunikačné káble prešli od r. 2003 pod správu Slovak Telekom, a.s., ktorá je najväčším poskytovateľom telekomunikačných služieb v SR a ktorá zabezpečuje ich údržbu a prevádzku. V obci Beluša sa nachádzajú káble metalické a optické, ktoré zabezpečujú prepojenie v samotnej obci ako aj transfér medzi jednotlivými sídlami v SR resp. jednotlivými štátmi.

Slovak Telekom prevádzkuje jednu z najväčších sietí novej generácie (NGN) umožňujúcu využívanie hlasových a dátových služieb na jednej spoločnej IP platforme. S cieľom poskytnúť obyvateľom Slovenska nové a komfortnejšie služby výrazne investuje aj do rozširovania svojej optickej infraštruktúry. Spoločnosť počíta s výraznou rekonštrukciou sietí spojenou so zahusťovaním uzlov služieb, s cieľom skvalitniť poskytovanú službu a umožniť poskytovanie širokopásmových služieb (DSL, video a pod.) pre všetkých občanov a podnikateľské subjekty v obci.

Telekomunikačná sieť obce patrí svojim uzlovým telefónnym obvodom (UTO) do primárnej oblasti (PO) Považská Bystrica s napojením na sekundárnu oblasť Žilina.

Zabezpečenie poštových služieb

Takmer výhradným zabezpečovateľom poštových služieb na území obce je v súčasnosti Slovenská pošta, š.p. Pošta v obci sa nachádza na ulici Farská 1040 v centrálnej časti obce, pričom priestorové podmienky zariadenia možno považovať za dostatočné na kvalitné poskytovanie služieb obyvateľstvu.

15.6 Odpadové hospodárstvo

Obec Beluša sa v oblasti odpadového hospodárstva sa riadi Programom odpadového hospodárstva (POH) do r. 2005, ktorý bol schválený rozhodnutím Okresného úradu v Púchove odborom ŽP č. A02/06233 zo dňa 17.12.2002.

V obci sa nachádza zberný dvor v areáli Technických služieb ktorý slúži pre občanov obce a miestne podnikateľské subjekty. Odvoz odpadu sa uskutočňuje 2 x za mesiac Spoločnosť Stredné Považie a. s. na skládku Luštek v Dubnici nad Váhom. V blízkosti poľnohospodárskeho družstva Agrotip s.r.o. v lokalite Rašov je lokalizovaná kompostáreň pre obcec vrátane jej častí na likvidáciu biologicky rozložiteľného odpadu.

Tab. 53 Prehľad odpadov v rokoch 2008 – 2010

Rok/Kategória	2008	2009	2010	Zmluvný partner
Komunálny odpad	1800,00 t	1561,00 t	1642,32 t	Unikomas a.s. , Lieskov. cesta č. 480, Dubnica n/V
Papier a lepenka	22,30 t	36,38 t	26,58 t	SAGI s.r.o., Pitsburská 1673, Žilina
plasty	11,80 t	5,40 t	17,64 t	Podnik technických služieb, s.r.o., Púchov
Sklo	18,80 t	7,88 t	21,90 t	Vetropack, s.r.o., Železničná 207, Nemšová
Kovy	25,20 t	20,10 t	3,41 t	Obchod a výr., Ul. Staničná, Beluša
Vyradené el .zariadenia	5,90 t	6,73 t	7,06 t	V.O.D.S., a.s., Podnikateľská 2, Košice
Drobné stavebné odpady	87,40 t	104,70 t		Unikomas a.s. , Lieskov. cesta č. 480, Dubnica n/V
Biologicky rozložiteľný odpad	83,30	95,70 t	10,50 t	Podnik tech.služieb Obce Beluša
textílie			8,70 t	Diakonie, Husova 319, Brumov
Batérie a akumulátory	12,60 t	5,40 t	0,45 t	Ľubomír Lalo, Slaská 222

Zdroj: OcÚ Beluša

Organizačné, technologické a výrobné opatrenia na zníženie vzniku odpadov

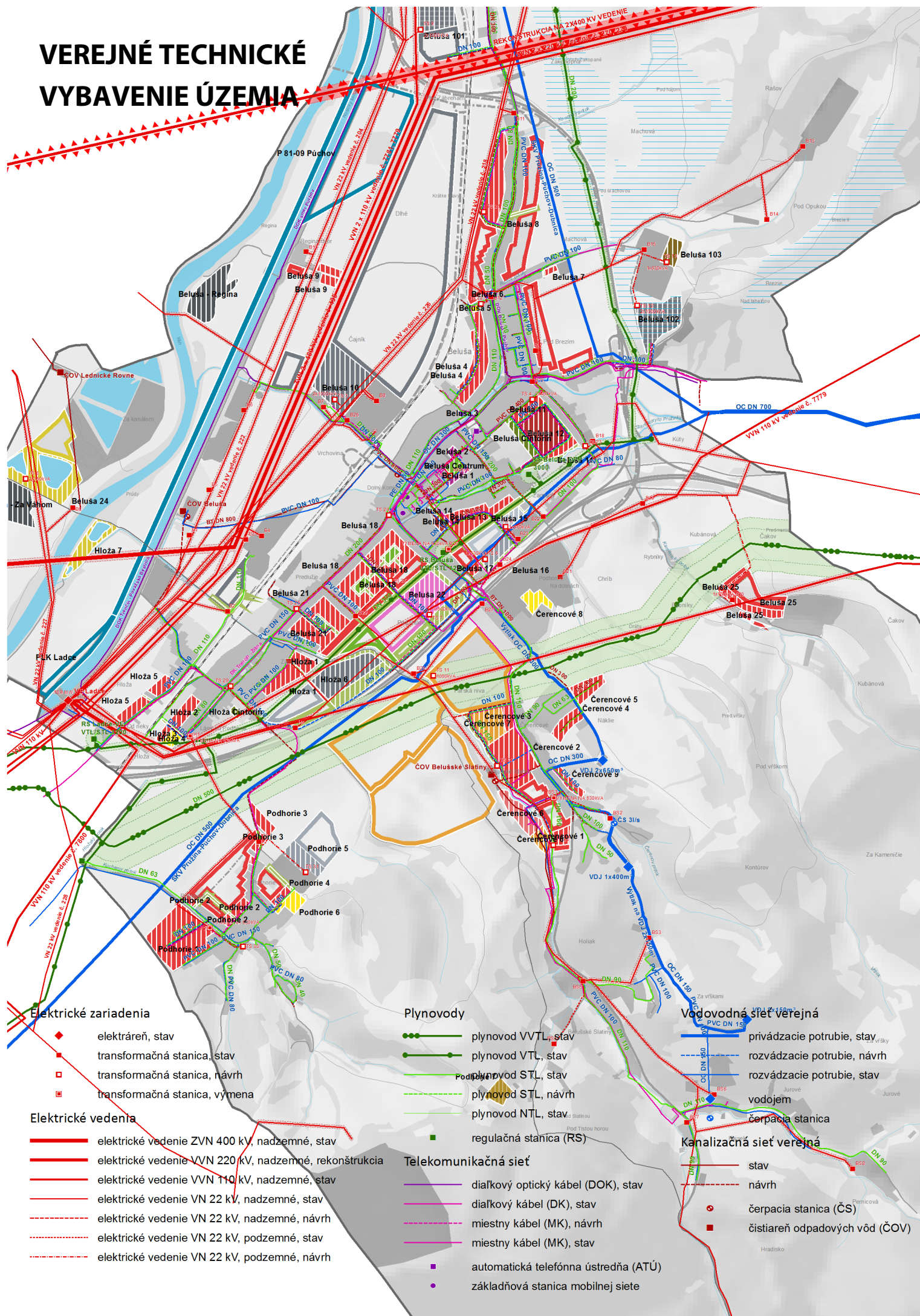
- k znižovaniu vzniku odpadov vo výrobnom procese môže dôjsť zavádzaním čistejších technológií, environmentálneho manažérstva a integrovanej výrobnéj koncepcie. Významným faktorom bude tiež zosúladienie s energetickou politikou štátu,
- uprednostňovanie nákupu spotrebného tovaru v eko-baleniach alebo vo vratných obaloch,
- zavádzanie systémov environmentálneho manažérstva,
- podporovať materiálové zhodnocovanie odpadov,
- zhodnocovať biologické odpady,
- zabezpečenie informovanosti občanov v oblasti nakladania s odpadmi.

Opatrenia na znížovanie biologicky rozložiteľných odpadov

Medzi opatrenia na zníženie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov patria:

- zvýšiť separovaný zber biologicky rozložiteľných odpadov, vytvoriť nové nástroje na jeho podporu,
- znevýhodniť skládkovanie týchto odpadov ekonomickými nástrojmi,
- zabezpečiť informovanosť občanov o prednostiach separovaného zberu, kompostovania biologicky rozložiteľného odpadu vo vzťahu k ekonomickým nástrojom.

VEREJNÉ TECHNICKÉ VYBAVENIE ÚZEMIA

16 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Kvalita životného prostredia je do značnej miery ovplyvňovaná tak prírodnými ako aj negatívnymi civilizačnými javmi, ktoré majú charakter stresových faktorov. Väčšinou sa viažu na nepriaznivé výstupy z výrobných odvetví, pričom zasahujú buď priestor, línie alebo majú bodový charakter. V riešenom území sme sledovali najintenzívnejšie pôsobiace stresové faktory, a to primárne aj sekundárne.

Za primárne stresové faktory sa považujú umelé alebo poloprírodné prvky v krajine, ktoré sú zväčša pôvodcom stresu alebo sa prejavujú cez svoj fyzický bariérový efekt a následné hygienické a estetické vplyvy. Patria sem všetky hmotné antropogénne prvky územia slúžiace na výrobo- skladovacie, dopravné, obytno- rekreačné, vodohospodárske, poľnohospodárske, vojenské a energetické účely. Ich negatívny vplyv sa prejavuje najmä v plošnom zábere prírodných ekosystémov a následnou antropizáciou územia.

Sekundárne stresové faktory predstavujú negatívne javy, ktoré vznikajú dôsledkom realizácie ľudských aktivít v krajine. Vplyv sekundárnych stresových faktorov sa nepriaznivo prejavuje v ohrozovaní jednotlivých zložiek životného prostredia.

16.1 Znečistenie ovzdušia

Ovzdušie je najvýraznejšie poškodenou zložkou životného prostredia. V rámci okresu je ovplyvnený existujúcimi veľkými, strednými a malými zdrojmi znečistenia ovzdušia, automobilovou dopravou, ale aj prenosmi emisií zo vzdialených zdrojov.

Ochrana ovzdušia v Slovenskej republike je zakotvená v zákone č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z. z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov, ktorý vychádza z európskej legislatívy.

V rámci Environmentálnej regionalizácie Slovenskej republiky (SAŽP, 2008) sa riešené územie nenachádza v žiadnej zaťaženej oblasti. Kvalita životného prostredia je rôznorodá, najnižšie položené časti riešeného územia sa nachádzajú v narušenom, mierne narušenom prostredí a vyhovujúcom prostredí. Najvyššie položené časti územia tvorené lesnými komplexami predstavujú prostredie vyhovujúcej kvality.

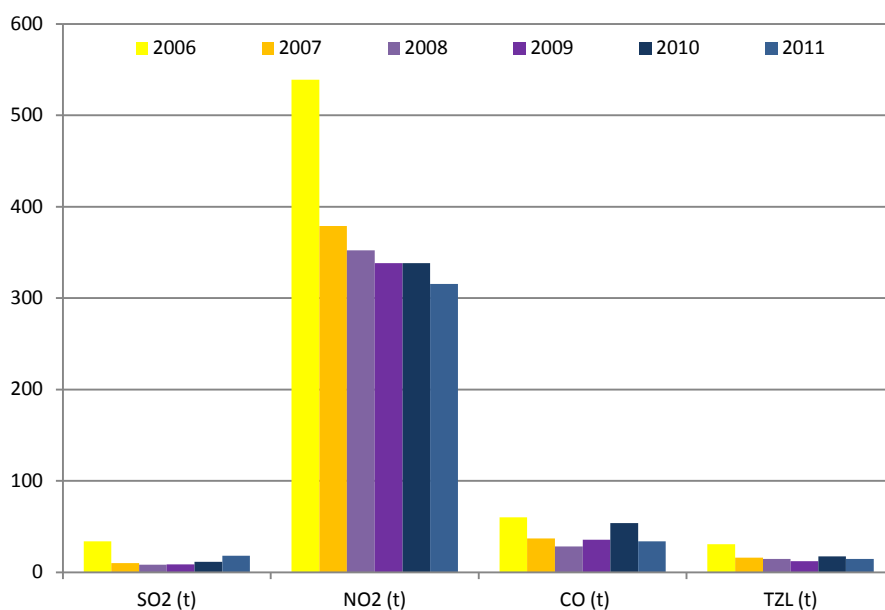
V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad vývoja množstva základných znečisťujúcich látok v okrese Púchov ako aj v susedných okresoch Ilava a Považská Bystrica v rokoch 2001 až 2011. Z uvedeného prehľadu možno skonštatovať, že vývoj množstva znečisťujúcich látok v okrese Púchov má priaznivý charakter, nakoľko množstvo všetkých základných znečisťujúcich látok má klesajúcu tendenciu. Obec Beluša leží v okrese Púchov, pričom leží v dotyku s okresom Ilava, preto uvádzame aj charakteristiky týchto okresov. Obec je bezprostredne atakovaná zo zdrojov znečistenia hlavne v obci Ladce, ako aj z výrobných zariadení v samotnej obci.

Tab. 54 Množstvo emisií základných znečisťujúcich látok zo stacionárnych zdrojov znečistenia ovzdušia v okrese Púchov v rokoch 2001 až 2011 (t/rok)

Rok	Názov okresu	SO ₂ (t)	NO ₂ (t)	CO (t)	TZL (t)
2001	Púchov	189,73	515,72	118,61	68,90
2002	Púchov	372,97	540,99	149,52	68,53
2003	Púchov	362,43	551,76	99,64	54,06
2004	Púchov	119,65	527,38	58,73	44,70
2005	Púchov	51,22	532,94	52,09	32,67
2006	Púchov	34,04	539,13	60,17	30,95
2007	Púchov	10,25	378,98	37,26	16,10
2008	Púchov	8,28	352,27	28,30	14,72
2009	Púchov	8,83	338,19	35,68	12,16
2010	Púchov	11,39	338,15	53,80	17,50
2011	Púchov	18,32	315,52	33,83	14,51

Zdroj: NEIS

Graf 2 Vývoj základných znečisťujúcich látok v okrese Púchov v rokoch 2006 - 2011

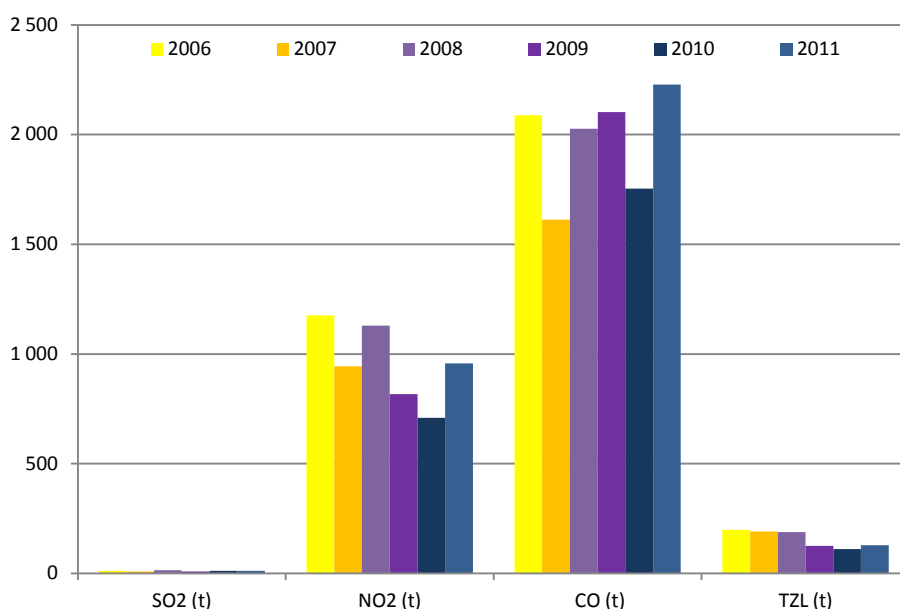
Tab. 55 Množstvo emisií základných znečisťujúcich látok zo stacionárnych zdrojov znečistenia ovzdušia v okrese Ilava v rokoch 2001 až 2011 (t/rok)

Rok	Názov okresu	SO ₂ (t)	NO ₂ (t)	CO (t)	TZL (t)
2001	Ilava	50,11	1190,46	1081,50	145,69
2002	Ilava	28,86	879,91	649,30	151,76
2003	Ilava	74,85	905,72	338,76	215,35

Rok	Názov okresu	SO ₂ (t)	NO ₂ (t)	CO (t)	TZL (t)
2004	Ilava	47,51	832,42	697,78	108,40
2005	Ilava	10,33	791,38	1319,04	129,76
2006	Ilava	10,89	1176,25	2088,51	197,71
2007	Ilava	8,56	944,79	1612,03	191,39
2008	Ilava	14,45	1129,66	2026,98	188,30
2009	Ilava	9,07	817,26	2103,01	124,86
2010	Ilava	10,89	709,23	1754,51	110,89
2011	Ilava	11,16	957,51	2228,23	128,42

Zdroj: NEIS

Graf 3 Vývoj základných znečisťujúcich látok v okrese Ilava v rokoch 2006 - 2011

Vzhľadom na skutočnosť, že Považská cementáreň, a. s. patrí podľa Správy o stave znečisťovania ovzdušia v Trenčianskom kraji v roku 2010 (KÚŽP v Trenčíne 2011) medzi päť najväčších znečisťovateľov ovzdušia v Trenčianskom kraji a vzhľadom na skutočnosť, že obec Beluša leží v tesnom dotyku s týmto znečisťovateľom, uvádzame podiel na znečisťovaní ovzdušia emisiami (za posledných 10 rokov) podľa základných znečisťujúcich látok.

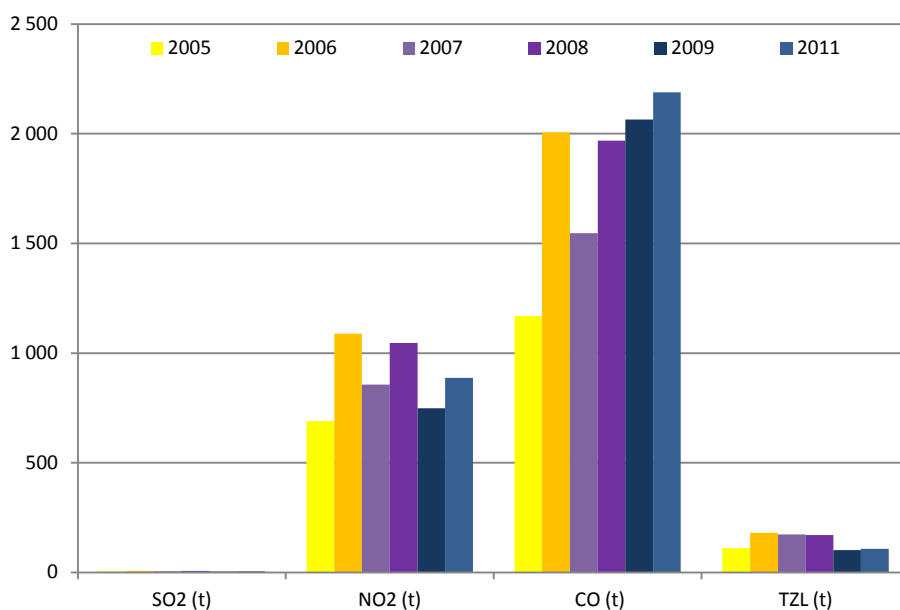
Z nižšie uvedeného prehľadu možno skonštatovať, že za uvedené obdobie množstvo základných znečisťujúcich látok SO_x, NO_x a tuhých znečisťujúcich látok sa výrazne nemení, iba množstvo CO má mierne stúpajúcu tendenciu.

Tab. 56 Množstvo emisií základných znečisťujúcich látok prevádzkovateľa Považská cementáreň a. s. (t/rok)

Rok	(SO _x)	NO _x	CO	(TZL)	Organické látky vo forme plynov a
2000	84,394	622,902	692,65	223,319	0,138
2002	5,694	768,713	355,278	113,297	10,233
2003	4,631	797,343	251,723	123,953	6,584
2005	6,315	690,015	1 168,96	111,458	13,635
2006	7,504	1 089,02	2 006,32	181,141	22,023
2007	5,691	857,199	1 546,49	173,142	17,71
2008	7,797	1 045,62	1 968,43	171,121	20,456
2009	3,748	748,602	2 064,18	102,154	11,085
2011	5,487	886,807	2 189,32	107,189	28,181

Zdroj: NEIS, 2012

Graf 4 Vývoj emisií ZZL prevádzkovateľa Považská cementáreň a. s.

Vo okrese Púchov bolo v roku 2010 evidovaných 58 prevádzkovateľov, ktorí prevádzkovali 82 zdrojov znečisťovania ovzdušia, z toho 12 veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia a 70 malých zdrojov znečisťovania ovzdušia. V okrese Ilava bolo v roku 2010 evidovaných 89 prevádzkovateľov, ktorí prevádzkovali 151 zdrojov znečisťovania ovzdušia, z toho 10 veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia a 141 malých zdrojov znečisťovania ovzdušia. K najvýznamnejším zdrojom znečistenia ovzdušia v širšom záujmovom území obce Beluša patria veľké a stredné zdroje znečisťovania ovzdušia: Rona s.s. Lednické Rovne, Matador a.s. Púchov, Mestský bytový podnik s.r.o. Púchov, Makyta a.s. Púchov, Považská cementáreň a.s. Ladce a ďalšie.

V obci Beluša je evidovaných 33 zdrojov znečisťovania ovzdušia, z toho 3 stredné (Koval Systems a.s.) a 29 malých zdrojov znečisťovania ovzdušia. Prehľad zdrojov znečisťovania sa nachádza v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 57 Prehľad zdrojov znečisťovania ovzdušia

P. č.	Názov	Lokalita	Druh paliva	Kategória
1.-3.	Koval Systems a. s.		plyn	SZZO
4.	Miroslav Lašo – predajňa autosúčastky	M.R.Štefánika 1043/4 Beluša	plyn	MZZO
5.	Spoločnosť dcér kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul	Belušské Slatiny 138 Beluša	plyn	MZZO
6.	ŽSR SR	Železničná stanica Beluša	uhlie hnedé, koks	MZZO
7.	Slovak Telekom	Beluša Ul. Farská	nafta	MZZO
8.	METALLFORM s.r.o.	Beluša, Továrenská 422	plyn	MZZO
9.	Považská cementáreň Ladce	Beluša Belušské Slatiny školiace stredisko	plyn	MZZO
10.	V.O.D.S. a.s. Košice	EKO Beluša	plyn	MZZO
11.	Považská vodárenská spoločnosť a.s	Beluša Dr. Adamyho 916 prevádzková budova	plyn	MZZO
12.	Považská vodárenská spoločnosť a.s	Beluša ČOV		MZZO
13.	Slovenské elektrárne a.s.	Beluša- časť Hloža	nafta	MZZO
14.	COOP JEDNOTA SD Trenčín	Beluša , Farská	plyn	MZZO
15.	Gold PACK spol. s.r.o.	Beluša, Továrenská	plyn	MZZO
16.	BALTYRE s.r.o.	Beluša, Slatinská	plyn	MZZO
17.	Čanaj Anton, Maroš Styrančák	Beluša, Farská	drevo	MZZO
18.	AGROTIP spol. s.r.o.	Beluša, J. Kráľa		MZZO
19.	Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky	Beluša, Továrenská	plyn	MZZO
20.	ELASTOMER SOLUTION s.r.o.	Beluša, Továrenská	plyn	MZZO
21.	ZDROJ- VOPO s.r.o. Trenčín	Beluša, Ľ. Štúra 609 Potraviny PJ O77	plyn	MZZO
22.	MM PROGRES s.r.o. Beluša	Beluša, M. R. Štefánika 1562	plyn	MZZO
23.	JO WI BEL spol. s.r.o. Beluša	Beluša, Farská 1156/53		MZZO
24.	DUKA TRANS s.r.o. Beluša	Beluša, Dr. Clementisa 1824		MZZO
25.	BAAS s.r.o. Beluša	Beluša, Farská 1707	plyn	MZZO
26.	Roman Hoferík Beluša	Beluša, Dr. Adamyho 905/19	koks	MZZO
27.	Zbínová Antonia Beluša	Beluša Trenčianska 333	plyn	MZZO
28.	DOMIN s.r.o. Beluša	Beluša Kpt. Nálepku 456	plyn	MZZO
29.	BEPOS s.r.o. Beluša	Beluša, Staničná 1780/15	drevo	MZZO
30.	Jozef Pilát, Beluša	Beluša, Ľ. Štúra 1682	plyn	MZZO
31.	Ing. František Salaj Beluša	Beluša, Slatinská 1741	hnedé uhlie	MZZO
32.	VIDO spol. s.r.o. Bratislava	Beluša, Trenčianska	plyn	MZZO
33.	Baránek Ľubomír Beluša	Beluša Farská 1708	biomasa	MZZO

Zdroj: KÚ ŽP Trenčín a OcÚ Beluša

16.2 Znečistenie vôd

Kvalita povrchovej vody

Kvalita vôd je stanovená v zmysle Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 296/2005 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd. Kvalita povrchových vôd je vzhľadom na dostupné údaje uvádzaná v zmysle normy STN 75 7221, podľa ktorej sa zaraďuje kvalita povrchovej vody podľa jednotlivých ukazovateľov do tried kvality. Skupiny ukazovateľov kvality vody sú zaradené do piatich tried: I. trieda - veľmi čistá voda, II. trieda - čistá voda, III. trieda - znečistená voda, IV. trieda - silno znečistená voda, V. trieda - veľmi silno znečistená voda.

Tab. 58 Prehľad ukazovateľov kvality vody

Skupina	Skupina ukazovateľov kvality vody	Ukazovatele kvality vody
A	kyslíkový režim	rozpustený kyslík, BSK ₅ , ChSK _{Mn} , ChSK _{Cr}
B	základné fyzikálno-chemické ukazovatele	pH, teplota vody, rozpustené látky alebo merná vodivosť, chloridy, sírany
C	Nutrienty	amoniakálny dusík, dusičnanový dusík, celkový fosfor
D	biologické ukazovatele	sapróbny index biosestónu, sapróbny index bentosu
E	mikrobiologické ukazovatele	koliformné baktérie, termotolerantné koliformné baktérie
F	Mikropolutanty	ortuť, kadmium, arzén, olovo, meď, nepolárne extrahovateľné látky
G	Toxicita	akútna toxicita na vodné organizmy (kôrovce, riasy), klíčivosť semien
H	Rádioaktivita	celková objemová aktivita alfa, celková objemová aktivita beta

Najvýznamnejšími vodnými tokmi v území sú Váh a Nosický kanál, ktoré vykazujú mierne znečistenie vody. Stredný tok Váhu je ovplyvňovaný najmä odpadovými vodami z priemyselných podnikov: Aquachémia s.r.o. Žilina, Continental Matador Rubber s.r.o. Púchov, Tepláreň a.s. Považská Bystrica, Považský cukrovar a.s., sklárne RONA a.s. Lednické Rovne a taktiež komunálnymi odpadovými vodami z okresných miest Martin, Žilina, Bytča, Považská Bystrica a Púchov.

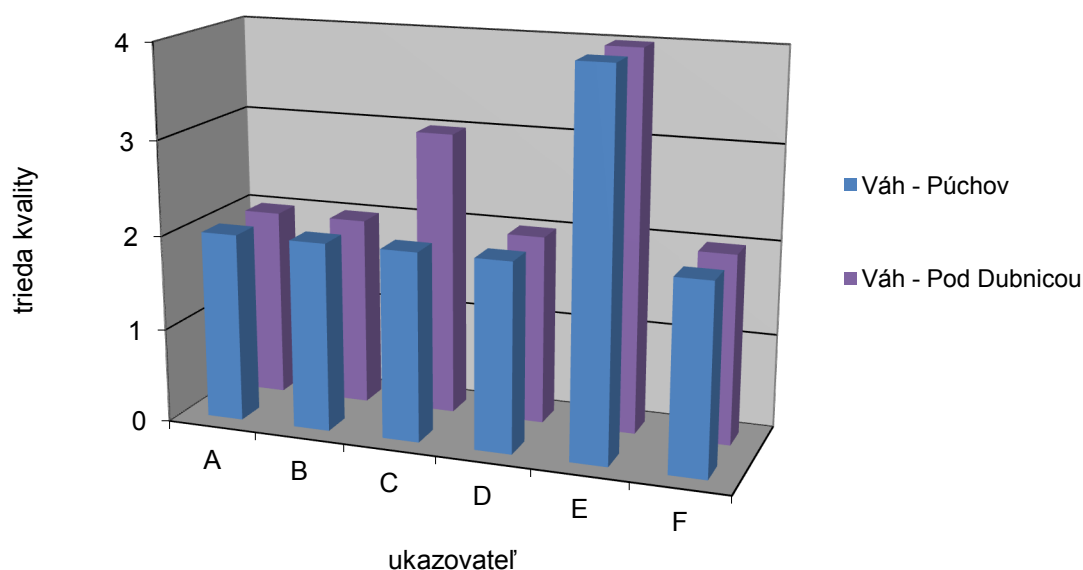
Pre riešené územie obce Beluša sú najbližšími hodnotiacim profilmi Váh - Púchov a Váh - Pod Dubnicou. Z prehľadu v nasledujúcej tabuľke možno skonštatovať, že kvalita vody v toku je vyhovujúca, až na skupinu nutrientov a mikrobiologických ukazovateľov, ktoré vykazujú silnejšie znečistenie vody.

Tab. 59 Prehľad kvality vody v toku Váh v období 2005/2006

Okres	Tok	Odborné miesto	Riečny km	Skupiny ukazovateľov					
				A	B	C	D	E	F
Púchov	Váh	Váh - Púchov	204,3	II.	II.	II.	II.	IV.	II.
Ilava	Váh	Váh - Pod Dubnicou	177,8	II.	II.	III.	II.	IV.	II.

Zdroj: SHMÚ, 2009

Graf 5 Vývoj kvality vôd v odber. miestach Váh- Púchov a Váh - Pod Dubnicou

V zmysle novej platnej legislatívy sa prešlo na nový spôsob hodnotenia kvality povrchových vôd. hodnotenie kvality povrchových vôd sa v súlade s § 4a, ods. 1 zákona 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov vykonáva v povodiach, čiastkových povodiach a v útvaroch povrchových vôd. Porovnanie - súlad/nesúlad s hodnotami uvedenými v prílohe č. 1 alebo č. 2 k NV č. 269/2010 Z. z. hovorí o vyhovujúcej/nevyhovujúcej kvalite vody a v prípade negatívneho výsledku indikuje potrebu realizácie opatrení. Kvalita povrchových vôd sa hodnotí v každom mieste monitorovania vo vzťahu k všeobecným požiadavkám na kvalitu povrchových vôd.

Na toku Váh bola najbližšie k riešenému územiu v roku 2010 sledovaná kvalita vody v monitorovacích miestach Považská Teplá, Bytča a Dubnica - pod. Vo všetkých troch monitorovacích miestach boli splnené požiadavky sledovaných ukazovateľov na kvalitu povrchovej vody definované Prílohou č. 1 k NV 269/2010 Z. z. s výnimkou prekročenia N-NO₂. Takisto v monitorovanom mieste Nisockého kanála Dubnica pod boli prekročené hodnoty N-NO₂.

Tab. 60 Váh a Nosický kanál - prehľad nesplnenia požiadaviek na kvalitu vody v roku 2010

NEC	Vodný útvar	Tok	Monitorované miesto	Riečny km	Ukazovatele nevyhovujúce požiadavkám na kvalitu povrchovej vody podľa prílohy č. 1			
					Časť A	Časť B	Časť C	Časť E
V2080000	SKV0007	Váh	Bytča	236,7	N-NO ₂	-	-	-
V2190000	SKV0007	Váh	Považská Teplá	222,5	N-NO ₂	-	-	-
V267010D	SKV0007	Váh	Dubnica pod	177,8	N-NO ₂	-	-	-
V277000D	SKV0054	Nosický kanál	Dubnica pod	10,9	N-NO ₂	-	-	-

Zdroj: Hodnotenie kvality povrchovej vody Slovenska za rok 2010, MŽP SR, 2011

Kvalita podzemnej vody

Doteraz používané rozdelenie monitorovacích objektov do 26 vodohospodársky významných oblastí sa v súlade s požiadavkami Rámcovej smernice o vodách nahradilo 75 vodnými útvarmi, pričom 16 je kvartérnych a 59 predkvartérnych. Hodnotenie kvality podzemných vôd je v zmysle Vyhlášky č. 354/2006 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu.

Znečistenie podzemných vôd pochádza z infiltrácie povrchových vôd do riečnych sedimentov, z priemyselných hnojív, znečistených zrážkových vôd, skládok odpadov, priemyselných a odpadových vôd mestských a sídelných aglomerácií a poľnohospodárstva. Pri celkovom zhodnotení hodnôt celkovo k zvýšeniu železa, sodíka a špecifických organických látok.

SK1000500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Váhu a jeho prítokov severnej časti oblasti povodia Váh (kvartérny útvar)

Vodný útvar zasahuje do severnej polovice riešeného územia. Podzemné vody oblasti SK1000500P sú ovplyvňované antropogénnou činnosťou najmä v sídelných aglomeráciách Považská Bystrica a Trenčín.

V roku 2010 v objekte 17790 Horenická Hôrka hodnota ukazovateľa vodivosti pri 25 °C prekročila indikačnú hodnotu 1-krát s hodnotami nad 127 mS/m⁻¹. V tom istom objekte bolo namerané aj prekročenie Cl⁻ s maximom 728 mg.l⁻¹. Riečne náplavy Váhu od Považskej Bystrice po Veľké Bierovce patria medzi znečistenejšie alúviá v danom útvare, kde boli prekročené viaceré ukazovatele. V objekte Dolné Kočkovce došlo k prekročeniu koncentrácie špecifických organických látok zo skupiny pesticídov - atrazínu a desetylatrazínu. Zistené koncentrácie stopových prvkov neboli prekročené v žiadnom z pozorovaných objektov.

Tab. 61 Ukazovatele prekračujúce prahové a limitné hodnoty v objektoch útvaru SK1000500P

Č. objektu	Názov objektu	Ukazovatele prekračujúce prahové a limitné hodnoty v r. 2010		Ukazovatele prekračujúce prahové a limitné hodnoty v r. 2007	
		Prahová hodnota	Limitná hodnota	Prahová hodnota	Limitná hodnota
017790	Horenická Hôrka	Cl ⁻ , vodiv_25	vodiv_25	Cl ⁻ , Na, RL, vodiv_25	Cl ⁻ , Na, RL, vodiv_25
217190	Horovce	-	-	Fenantrén, Naftalén	Fenantrén, Naftalén
217890	Dolné Kočkovce	Cl ⁻ , NO ₃ ⁻ , Pb	NO ₃ ⁻	ATZ, Cl ⁻ , Prometryn	ATZ
332316	Púchov	-	-	Fe	Fe

Zdroj: Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2007 a 2010, SHMÚ, 2009 a 2011

SK200140KF Medzizrnové krasovo – puklinové podzemné vody Strážovských vrchov a Lúčanskej Malej Fatry oblasti povodia Váh (predkvartérny útvar)

V útvare dominantných krasovo – puklinových podzemných vôd Strážovských vrchov a Lúčanskej Malej Fatry vykazujú podzemné vody dobrú kvalitu. V riešenom území sa nenachádza monitorovací objekt, najbližší monitorovací objekt sa nachádza v Mojtiáne – Uhliská č. 1, v ktorom nedošlo v rokoch 2007 a 2010 k prekročeniu limitných ani prahových hodnôt sledovaných ukazovateľov.

SK2001800F Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny oblasti povodia Váh

V riešenom území sa nenachádza monitorovací objekt, najbližší objekt je v Považskej Teplej (332302), v ktorom nedošlo v rokoch 2007 a 2010 k prekročeniu limitných ani prahových hodnôt sledovaných ukazovateľov.

16.3 Fyzikálna degradácia pôd

Erózia pôdy

Z hľadiska rozšírenia a významu sú v záujmovom území relevantné hlavne procesy fyzikálnej degradácie, z ktorých je najdôležitejšia vodná erózia. Vodná erózia pôdy je proces uvoľňovania, transportu a sedimentácie pôdných častíc vplyvom energie povrchovo tečúcej (prevažne dažďovej) vody. Intenzita tohto procesu je daná pôsobením viacerých faktorov, menovite eróznej účinnosti zrážok (intenzity a trvania dažďa), erodibility pôdy (jej odolnosti voči rozrušovaniu vodou, danej hlavne textúrou, štruktúrou a obsahom a kvalitou pôdnej organickej hmoty - humusu), sklonu a dĺžky svahu, vegetačného faktora a realizovaných protieróznych opatrení. Z uvedených faktorov hrá v našich podmienkach rozhodujúcu úlohu sklon svahu a vegetačný kryt.

Z hľadiska ohrozenia pôd vodnou eróziou sú v riešenom území ohrozené rendziny typické a kambizeme typické (12 %) v lokalitách Pod Kamenicou, Rašov, Náklie, Kucharov vrch a Belušké Slatiny. Z hľadiska ohrozenia pôd veternou eróziou je 82 % pôdy ohrozených žiadnym až slabým rizikom veternej erózie a 18 % stredným rizikom a to najmä v lokalitách Chrast, Pribylová, Rybníky, Za Váhom a Podzabreh.

Zhutnenie pôdy je významný proces degradácie pôdy, ktorý ovplyvňuje produkčnú funkciu pôdy, ale aj jej náchylnosť na iné degradačné procesy pôdy a krajiny (erózia pôdy, záplavy). Z hľadiska náchylnosti pôdy na zhutnenie je iba 6 % poľnohospodárskej pôdy náchylnej na zhutnenie, z toho 5 % je náchylných aj na primárne aj na sekundárne zhutnenie. Ohrozené sú najmä kambizemene pseudoglejové a kambizeme typické karbonátové v lokalitách Náklie, Zakonopna, Pod Hájom a Belušké Slatiny.

16.3.1 Chemická degradácia pôd

Chemická degradácia pôd je spôsobená vplyvom rizikových látok anorganickej a organickej povahy z prírodných aj antropických zdrojov, ktoré v určitej koncentrácii pôsobia škodlivo na pôdu, vyvolávajú zmeny jej fyzikálnych, chemických a biologických vlastností, negatívne ovplyvňujú produkčný potenciál pôd, znižujú nutričnú, technologickú a senzorickú hodnotu dopestovaných plodín, alebo negatívne vplyvajú na vodu, atmosféru, ako aj zdravie zvierat a ľudí. Ukazovatele chemickej degradácie pôd sú spracované z Atlasu krajiny, 2002.

Z hľadiska kontaminácie pôd sa v katastrálnom území nachádzajú relatívne čisté pôdy a nekontaminované pôdy resp. mierne kontaminované pôdy. Z hľadiska náchylnosti pôdy na acidifikáciu prevládajú v území karbonátové pôdy nenáchylné na acidifikáciu, iba v severovýchodnej časti riešeného územia sa nachádzajú pôdy na minerálne bohatších substrátoch náchylných na acidifikáciu.

16.3.2 Kontaminácia horninového prostredia

Hlavné zdroje kontaminácie predstavujú imisné zdroje (znečistené ovzdušie) ako aj používanie agrochemikálií, poľnohospodárska činnosť, priemyselná činnosť, odpadové hospodárstvo, doprava...). V riešenom území sa nenachádza žiadny bodový zdroj znečistenia. Plošný zdroj znečistenia predstavuje poľnohospodársky areál a areály výroby.

Register environmentálnych záťaží predstavuje databázu pravdepodobných environmentálnych záťaží, environmentálnych záťaží a sanovaných/rekultivovaných lokalít. V rámci Registra environmentálnych záťaží sa v riešenom území nachádzajú záťaže skupiny A, teda skupiny, ktorá obsahuje evidenciu pravdepodobných environmentálnych záťaží. Pravdepodobná environmentálna záťaž predstavuje environmentálnu záťaž, na ktorej znečistenie nad mieru stanovených kritérií nebolo overené resp. nie je dostatočne preukázané. Pravdepodobnou environmentálnou záťažou je predpokladaná kontaminácia podzemnej vody, pôdy a horninového prostredia ako zložiek životného prostredia v dôsledku ľudskej činnosti.

Tab. 62 Prehľad pravdepodobných environmentálnych záťaží – A kategória

P. č.	Skupina	Druh	Názov
1.	Stavebná výroba	Obaľovačka bitúmenových zmesí	PU (001) A/Beľuša – obaľovačka

Zdroj: Register environmentálnych záťaží v okresoch, SAŽP, 2007

Na území obce a jeho hranici je evidovaných deväť odvezených skládok odpadov a jedna odvezená/upravená skládka odpadov. Územia, na ktorých je evidovaná environmentálna záťaž, nie sú vhodné pre výstavbu.

16.4 Zataženie prostredia hlukom

Hluk a vibrácie patria k najväčším rizikovým faktorom zdravia človeka, avšak vplyvajú aj na živočíšstvo. Negatívne pôsobia na zdravotný stav ľudí, vyvolávajú poruchy sluchu, psychiky, zapríčiňujú neurozy. Vibrácie sú aj poškodzujúcim faktorom stavieb a konštrukcií.

Zdrojom negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie v intraviláne riešeného územia je zdrojo-
vá a cieľová vnútrošídlová doprava a v niektorých profiloch prevládajúca tranzitná doprava. Intenzívnu dopravu môžeme považovať za prevažne líniový stresový faktor, ktorý negatívne vplyva na okolitú krajinu pozdĺž dopravných koridorov. Lokálnymi zdrojmi hluku sú malé výrobné prevádzky v obci.

Najvyššie povolené hladiny vonkajšieho hluku z dopravy sú určené súčtom základnej hladiny hluku a korekcií povolených pre dané využitie územia. Tieto hodnoty platia pre územie v bezprostrednom dotyku s hore uvedenými komunikáciami. Pre ostatné územie platí:

- územie s prevahou bývania $L_{Aeq} = 55 \text{ dB(A)}$
- územie s prevahou športovo- rekreačných aktivít $L_{Aeq} = 45 \text{ dB(A)}$

V riešenom území nie sú vykonávané merania hluku. Za zdroje hluku v riešenom území možno považovať:

- zastavané územie,
- diaľnica,

- železnica,
- kameňolomy – dobývací priestor Butkov (č. 432 a 580) a dobývací priestor Beluša (č. 179),
- areály a výroby a poľnohospodárske areály.

16.5 Zataženie prostredia zápachom

Okrem zataženia prostredia hlukom a vibráciami kvalitu životného prostredia človeka negatívne ovplyvňuje aj zataženie prostredia pachom. Tento faktor je ťažko merateľný, vyskytuje sa zväčša len lokálne v okolí bodových zdrojov, ako sú farmy živočíšnej výroby, skládky odpadu, poľné hnojiská a pod. Tieto lokality tiež často predstavujú aj zdroje bakteriologických nákaz. Zvlášť to platí pre teplé letné obdobie, kedy sa toto riziko výrazne zvyšuje. Zdrojom zápachu v riešenom území sú poľnohospodárske areály a ČOV, ktoré sú dostatočne vzdialené od zastavaného územia obce.

16.6 Poškodenie vegetácie

Poškodenie vegetácie je spôsobované jednak prírodnými činiteľmi (vietor, námraza, sneh, sucho, požiare, choroby, hmyz a pod.) ale aj antropickými činiteľmi (imisie, nelegálny výrub). Poškodená vegetácia pôsobí spätne ako stresový faktor na ostatné prvky – negatívne ovplyvňuje kostru prvkov územného systému ekologickej stability a ekologických sietí, ohrozuje kvalitu biotopov a pôsobí destabilizačne.

Z hľadiska zdravotného stavu lesov (Atlas krajiny SR, 2002) sa v katastrálnom území vyskytujú veľmi slabo poškodené porasty (defoliácia 11-20 %) a slabo poškodené lesné porasty (defoliácia 21-30 %). Lesy stredne a silne poškodené sa v území prakticky nevyskytujú.

16.7 Výskyt invázných druhov rastlín

Súčasný problém vegetácie v riešenom území predstavuje výskyt a šírenie invázných rastlín, ktoré svojou vitalitou a výraznými konkurenčnými vlastnosťami ohrozujú a podstatne menia prirodzené zloženie rastlinných spoločenstiev. V zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č. 24/2003 v znení neskorších predpisov je vlastník, resp. užívateľ pozemku povinný na vlastné náklady odstraňovať invázne druhy a zabrániť ich ďalšiemu šíreniu. Pri odstraňovaní invázných druhov rastlín je potrebné postupovať podľa prílohy č. 2 k vyhláške č. 24/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

17 VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

V katastrálnych územiach Beluša a Hloža sú evidované nasledovné dobývacie priestory, chránené ložiskové územia a ložiská nevyhradených nerastov, ktoré sú vyznačené v grafickej časti ÚPN obce:

- dobývací priestor č. 179 Beluša – na dobývanie stavebného kameňa - vápenec pre organizáciu Cestné stavby Žilina s. r. o., Žilina,
- dobývací priestor č. 432 Ladce - Butkov s chráneným ložiskovým územím č. 432 Ladce II – na dobývanie sialitickej suroviny pre organizáciu PC a. s., Ladce,
- dobývací priestor č. 580 Ladce - Butkov s chráneným ložiskovým územím č. 580 Ladce II – na dobývanie vápenca ostatného pre organizáciu PC a. s., Ladce,
- dobývací priestor č. 631 Beluša – Lednické Rovne – na dobývanie štrkopieskov a pieskov pre organizáciu Sestav s. r. o. , Ilava,
- chránené ložiskové územie č. 273 Mojtín – vápenec ostatný, ŠGÚDŠ Bratislava,
- chránené ložiskové územie č. 432 Ladce II. – sialitická surovina, PC a. s.,
- chránené ložiskové územie č. 580 Ladce II. – vápenec ostatný, PC a. s.,
- ložisko nevyhradených nerastov č. 4 175 Beluša – na dobývanie tehliarskych surovín, OLMÍ s. r. o., Žilina.

V súvislosti s vymedzením a dobývacích priestorov (DP) na území obce je potrebné konštatovať, že prebiehajúca ťažba v uvedených lokalitách (najmä č. 179 Beluša a č. 432 a 580 Ladce - Butkov) svojimi priamymi aj nepriamymi dôsledkami negatívne ovplyvňuje celkový stav životného prostredia v obci (hladina hluku, kvalita ovzdušia a pod.) a kvalitu života jej obyvateľov. Stret záujmov na území obce je z tohto hľadiska reprezentovaný stretom funkcie výroby, konkrétne dobývania výhradných ložísk a funkcie bývania, rekreácie a občianskej vybavenosti.

Priame negatívne dopady na spôsobené dobývacími procesmi spočívajú najmä vo zvýšenej hlučnosti a prašnosti v dotknutom území čím výrazne zvyšujú celkovú environmentálnu záťaž sídelného a prírodného prostredia obce. Nepriame dopady súvisiace s dopravou vyťaženého materiálu sú evidentné najmä v zaťažení cestnej siete nákladnou motorovou dopravou a tým aj zvýšenou hlučnosťou v zastavanom území obce, čo je v priamom rozpore s požiadavkami na kvalitné obytné a rekreačné prostredie.

Vzhľadom na nedostatočnú údajovú bázu, umožňujúcu komplexne zhodnotiť environmentálne dopady ťažby na celom území obce Beluša, nie je v rámci územného plánu možné exaktne a objektívne vyhodnotiť tieto dopady na existujúce aj plánované rozvojové aktivity v území. Z tohto dôvodu je pre všetky rozvojové obytné územia určená požiadavka vyhodnotiť ich environmentálnu kvalitu a vhodnosť pre lokalizáciu obytnej funkcie. Územný plán zároveň stanovuje vypracovanie komplexných environmentálnych štúdií (hluková štúdia, rozptylová štúdia a pod.) pre celé územie obce.

18 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU

18.1 Záplavové územia

Územia potenciálne ohrozené záplavami (záplavová čiara) nie sú v súčasnosti pre územie obce Beluša stanovené ani exaktne vymedzené. Podľa grafickej časti Manažmentu povodňových rizík v SR¹, konkrétne mapy potenciálne významného povodňového rizika, predstavuje zastavané územie obce Beluša geografickú oblasť s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom.

Podľa podkladov SVP š.p. Odštepný závod Piešťany, Správa povodia stredného Váhu, je možné toto povodňové riziko konkretizovať nasledovne:

- úsek vodohospodársky významného vodného toku Pružinka medzi rkm 0,0 -3,3 je zaradený do zoznamu úsekov vodných tokov s existujúcim potenciálne významným povodňovým rizikom, čo môže priľahlé územie potenciálne ohroziť záplavami. (problémový je úsek toku za železničnou traťou pred zhybkopu pod energetickým kanálom, kde v čase povodňových prietokov pri upchaní zhybky dochádza k vzdutiu vody a jej vyliatiu na priľahlé územie).
- územie medzi Nosickým kanálom a železnicou sa nachádza na území chránenom na Q100 ročnú veľkú vodu, v prípade väčších prietokov ako Q100 ako i v prípade deštrukcie ochrannej hrádze, môže byť toto územie potenciálne ohrozené povodňami.

Rozvojovými územiami potenciálne ohrozenými záplavami sa na základe vyjadrenia SVP (číslo CZ 1264/2013 zo dňa 23. 1. 2013) javia najmä tieto lokality:

- Beluša 10 s funkčným využitím pre rozvoj výroby sa nachádza v potenciálne ohrozenom území zaplavenom vodným tokom Pružinka – urbanizácia nie je možná bez adekvátnych protipovodňových opatrení.
- Beluša 11 s funkčným využitím pre rozvoj bývania sa nachádza v blízkosti vodného toku Pružinka (rameno vodného toku Pružinka) a môže byť potenciálne ohrozená.
- Hloža 1 s funkčným využitím pre rozvoj bývania v dotyku so Slatin. potokom (ul. Jána Kollára).
- Hloža 6 s funkčným využitím pre rozvoj výroby v dotyku so Slatinským potokom.

Všetky územia, potenciálne ohrozené záplavami, sú podmienené zabezpečením adekvátnej protipovodňovej ochrany s komplexným riešením odtokových pomerov na toku, ktorá negatívne neovplyvní odtokové pomery nižšie i vyššie položených úsekov vodného toku a neohrozí jestvujúcu obytnú zástavbu. Rozvojové lokality Hloža 1 a Hloža 6 sú podmienené úpravou vodného toku Slatinský potok.

V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť všetky rozvojové aktivity v súlade so zákonom č.7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami.

¹ Predbežné hodnotenie povodňového rizika v Slovenskej republike, Implementácia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES z 23. októbra 2007 o hodnotení a manažmente povodňových rizík, MŽP SR 2011, <http://www.minzp.sk/sekcie/temy-oblasti/voda/ochrana-pred-povodnami/manazment-povodnovych-rizik/>

18.2 Zosuvné územia

Na území obce sú ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu evidované zosuvné územia vyznačené v grafickej časti na základe podkladov ŠGÚDŠ. Zosuvné územia výrazne nezasahujú do zastavaného územia obce okrem priestoru v dotyku so záhradkárskou osadou Rybníky a rekreačných území v južnej časti obce smerom na Mojtín.

V záujme predchádzania zosuvov a zvýšenia celkovej stability horninového prostredia potrebné v zosuvnom území a jeho širšom okolí dodržiavať najmä nasledovné zásady:

- preventívne vylúčiť akékoľvek urbanizačné, stavebné alebo iné zásahy v zosuvnom území a jeho okolí,
- pred akýmkoľvek urbanizačným, stavebným alebo iným zásahom v zosuvnom území a jeho okolí je potrebné vykonať hydrogeologický a inžinierskogeologický prieskum (pod dohľadom právnickej alebo fyzickej osoby oprávnenej vykonávať geologické práce) a vykonať adekvátne opatrenia,
- odvodniť a stabilizovať zosuvné územia na základe odborne zvolených opatrení,
- minimalizovať priťažovanie terénu navážkami zemín a budovanie pivničných priestorov,
- zamedziť nežiaducej praxi vsakovania splaškových a zachytených vôd iného pôvodu do horninového prostredia na území obce,
- realizovať odvádzanie zrážkových vôd do povrchových drénov mimo zosuvných svahov.

19 VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE

Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely v katastrálnom území obce Beluša je spracované v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Pri spracovaní perspektívneho využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely boli použité nasledovné podklady:

- hranica zastavaného územia k 1. 1. 1990,
- bonitované pôdno - ekologické jednotky (7 - miestny kód), VÚPOP, 2011,
- katastrálna mapa obce Beluša,
- zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- vyhláška MP SR č. 508/2004, ktorou sa vykonáva § 27 zákona č. 220/2004 Z. z.,
- stanovisko podniku Hydromeliorácie, š. p. o vybudovaných hydromelioračných zariadeniach,
- Zadanie ÚPN obce Beluša, AŽ PROJEKT, 2010,
- Koncept ÚPN obce (2011)
- Súborné stanovisko Súborné stanovisko schválené uznesením OZ č. 136/12.7 zo dňa 30.07.2012

19.1 Charakteristika pôdných pomerov

Poľnohospodárska pôda sa podľa bonitovaných pôdno - ekologických jednotiek sa nachádza v 3 klimatických regiónoch, pričom väčšina územia sa nachádza v klimatickom regióne dostatočne teplý, suchý, pahorkatinný, pre ktorý je typická teplotná suma od 2 800 do 2 500 °C. Priemerná ročná teplota v januári sa pohybuje v intervale -1 -3 °C a priemerná ročná teplota vo vegetačnom období sa pohybuje v rozmedzí 15 - 16 °C.

Tab. 63 Charakteristika klimatických regiónov

Kód regiónu	Charakteristika	TS 10 ≥ (°C)	Td ≤ 5°C (dni)	Charakteristika k VI - VIII (mm)	T jan. (°C)	T veget (°C)
02	dostatočne teplý, suchý, pahorkatinný	2 800 – 2 500	231	150 – 100	-1-3	15-16
07	mierne teplý, mierne vlhký	2 500 – 2 200	215	100 – 0	-2-5	13-15
08	mierne chladný, mierne vlhký	2 200 – 2 000	208	100 - 0	-3-6	12-14

Zdroj: Príručka pre používanie máp BPEJ, VÚPOP, 1996

Tab. 64 Charakteristika BPEJ vo vzťahu k lokalitám záberov

BPEJ kód	Hlavná pôdna jednotka	Sklonitosť	Expozícia	Skeletovitosť	Hĺbka pôdy	Zrornosť
0202001	fluvizeme typické karbonátové	0° - 3°	rovina	pôdy bez skeletu	hlboké pôdy (60 cm a viac)	ľahké pôdy (piesočnaté a hlinitopiesočnaté)
0202002	fluvizeme typické karbonátové	0° - 3°	rovina	pôdy bez skeletu	hlboké pôdy (60 cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0202012	fluvizeme typické karbonátové	0° - 3°	rovina	slabo skeletovité pôdy	hlboké pôdy (60 cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0203003	fluvizeme typické karbonátové	0° - 3°	rovina	pôdy bez skeletu	hlboké pôdy (60 cm a viac)	ťažké pôdy (ílovitohlinité)
0214061	fluvizeme	0° - 3°	rovina	stredne až silne skeletovité pôdy	plytké pôdy (do 30 cm)	ľahké pôdy (piesočnaté a hlinitopiesočnaté)
0214062	fluvizeme	0° - 3°	rovina	stredne až silne skeletovité pôdy	plytké pôdy (do 30 cm)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0269005	kambizeme pseudoglejové	0° - 3°	rovina	pôdy bez skeletu	hlboké pôdy (60 cm a viac)	stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)
0269202	kambizeme pseudoglejové	3° - 7°	J, V, Z	pôdy bez skeletu	hlboké pôdy (60 cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0269302	kambizeme pseudoglejové	3° - 7°	S	pôdy bez skeletu	hlboké pôdy (60 cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0269402	kambizeme pseudoglejové	7° - 12°	J, V, Z	pôdy bez skeletu	hlboké pôdy (60 cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0269405	kambizeme pseudoglejové	7° - 12°	J, V, Z	pôdy bez skeletu	hlboké pôdy (60 cm a viac)	stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)
0271212	kambizeme pseudoglejové	3° - 7°	J, V, Z	slabo skeletovité pôdy	hlboké pôdy (60 cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0283682	kambizeme	12° - 17°	J, V, Z	stredne až silne skeletovité pôdy	pôdy bez určenia hĺbky	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0287412	rendziny typické a rendziny kambizemné	7° - 12°	J, V, Z	slabo skeletovité pôdy	hlboké pôdy (60 cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0287432	rendziny typické a rendziny kambizemné	7° - 12°	J, V, Z	slabo skeletovité pôdy	stredne hlboké pôdy (30 až 60 cm)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0292682	rendziny typické	12° - 17°	J, V, Z	stredne až silne skeletovité pôdy	pôdy bez určenia hĺbky	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0769215	kambizeme pseudoglejové	3° - 7°	J, V, Z	slabo skeletovité pôdy	hlboké pôdy (60 cm a viac)	stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)
0782685	kambizeme	12° - 17°	J, V, Z	stredne až silne skeletovité pôdy	pôdy bez určenia hĺbky	stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)
0782775	kambizeme	12° - 17°	S	pôdy bez skeletu až slabo skeletnaté	pôdy bez určenia hĺbky	stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)

V riešenom území sa vyskytujú pôdy zaradené do kvalitatívnych skupín č. 2. až 9., pričom najväčšie zastúpenie majú pôdy skupín č. 6., 2. a 7. Zo zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy vyplýva požiadavka ochrany poľnohospodárskej pôdy, ktorá ustanovuje, že poľnohospodársku pôdu možno využiť na nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. V riešenom území sa nachádza pôda 2. a 3. kvalitatívnej skupiny, teda pôda ktorú je potrebné chrániť. V nasledujúcej tabuľke sa nachádza prehľad bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek

so zaradením do kvalitatívnej skupiny podľa zákona č. 220/2004 Z. z., ktoré sú predmetom záberových lokalít.

Tab. 65 Prehľad BPEJ podľa kvalitatívnych tried

BPEJ	Hlavná pôdna jednotka	Bonitná trieda	Poznámka
0202001	fluvizeme typické karbonátové	2	pôda chránená v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z.
0202002	fluvizeme typické karbonátové	2	pôda chránená v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z.
0202012	fluvizeme typické karbonátové	3	pôda chránená v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z.
0203003	fluvizeme typické karbonátové	3	pôda chránená v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z.

Zdroj: VÚPOP 2009

19.2 Vyhodnotenie a zdôvodnenie perspektívneho využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske využitie

Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov na poľnohospodárskej pôde v rámci územného plánu obce Beluša sa riešilo v zmysle § 13 zákona č. 220/2004 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. Zábery poľnohospodárskej pôdy sú spracované pre varianty I. a II. v tabuľkách č. 76 a 77 podľa jednotlivých lokalít s priradeným poradovým číslom, príslušným katastrálnym územím, rozlohou, navrhovaným funkčným využitím, druhom pozemku, BPEJ, užívateľom poľnohospodárskej pôdy a vykonanými hydromelioračnými zariadeniami.

V ÚPN obce Beluša je na perspektívne použitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely navrhovaných 46 lokalít prevažne na funkciu bývania (54 %), výroby (31 %) a rekreácie (10 %). Celkový záber pôdy predstavuje rozlohou **129,53 ha**, pričom na 20,90 ha už bol udelený súhlas na záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely.

Tab. 66 Prehľad lokalít podľa funkčného využitia

Funkcia	Počet lokalít	Rozloha (ha)
Bývanie RD	23	64,84
Bývanie BD	1	4,87
Občianska vybavenosť	1	0,20
Zmiešané územie - BD a OV	1	0,74
Zmiešané územie - OV a obsluha	1	4,39
Komunálna výroba a služby	3	4,05
Priemysel	3	23,03
Sklady a distribúcia	1	0,99
Ťažba štrkopieskov	2	10,35
Poľnohospodárstvo	1	1,30
Rekreácia a CR	2	4,71
Šport	2	1,74
Chatové osady	2	5,07
Cintorín	2	1,44
Obslužné komunikácie	2	1,00

Funkcia	Počet lokalít	Rozloha (ha)
Centrálny park	1	0,81
Spolu:	45	129,53

Napriek záberu poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely, možno skonštatovať, že navrhované lokality sú navrhnuté v nadväznosti na zastavané územie a existujúcu infraštruktúru, teda nebude narušená ucelenosť honov, ani nedôjde k fragmentácii a izolácii poľnohospodárskej pôdy.

Požiadavka ochrany poľnohospodárskej pôdy vyplývajúca z § 12 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy ustanovuje, že poľnohospodársku pôdu možno využiť na nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu. Navrhované lokality sa nachádzajú aj na pôde 2. a 3. kvalitatívnej skupiny, teda na pôde, ktorú je potrebné chrániť. Chránená poľnohospodárska pôda predstavuje 74 % z celkovej poľnohospodárskej pôdy navrhutej na záber na nepoľnohospodárske účely.

Tab. 67 Prehľad záberov poľnohospodárskej pôdy

Ukazovateľ	(ha)
Odňatie pôdy celkom	129,53
Z toho v intraviláne	46,43
v extraviláne	83,10
<i>Z toho udelený súhlas</i>	<i>20,90</i>

Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Žiadateľ (obstarávateľ): Obec Beluša

Spracovateľ: AŽ PROJEKT s.r.o., Bratislava

Kraj: Trenčiansky

Obvod: Púchov

Dátum: apríl 2013

Tab. 68 Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Č.	Funkčné využitie	Výmera lokality (ha)			Kultúra poľnohosp. pôdy	Výmera poľnohosp. pôdy (ha)		Záber vyžadujúci súhlas (ha)		Výmera nepoľnohosp. pôdy (ha)	Vykonané investície do pôdy (ha)	Katastr. územie	Poznámka (Udelený súhlas KPÚ)
		celkom	zastav. územie	mimo zastav. územia		celkom	BPEJ	celkom	BPEJ				
1.	Zmiešané územie - BD a OV	0,74	0,74	0,00	záhrady	0,67	0202002 0,67	0,67	0202002 0,67	0,07		Beluša	
2.	Park	0,81	0,81	0,00	záhrady	0,81	0202002 0,81	0,81	0202002 0,81				
3.	Bývanie RD	4,21	4,21	0,00	orná pôda, záhrady	3,46	0202002 3,46	2,46	0202002 2,46	0,75		Beluša	15.3.2001 - Lokalita 3 1,00 ha - IBV
4.	Občianska vybavenosť	0,20	0,20	0,00	orná pôda, záhrady	0,20	0202002 0,20	0,20	0202002 0,20			Beluša	
5.	Bývanie RD	0,32	0,17	0,15	orná pôda	0,32	0202002 0,32	0,32	0202002 0,32			Beluša	
6.	Bývanie RD	4,75	4,28	0,47	záhrady	4,75	0202002 4,75	4,75	0202002 4,75			Beluša	
7.	Bývanie RD	1,20	0,00	1,20	orná pôda	1,20	0202002 0,74 0214061 0,46	1,20	0202002 0,74 0214061 0,46			Beluša	
8.	Priemysel	7,84	0,00	7,84	orná pôda	7,84	0202001 2,01 0202002 5,83	7,84	0202001 2,01 0202002 5,83			Beluša	
9.	Bývanie RD	2,41	2,41	0,00	orná pôda	2,41	0202002 2,41	1,21	0202002 1,21			Beluša	12. 6. 1995 - Lokalita 7 3,9 ha - IBV
10.	Bývanie BD	4,87	4,87	0,00	orná pôda	4,87	0202002 4,87	3,07	0202002 3,07			Beluša	12. 6. 1995 - Lokalita 7

Č.	Funkčné využitie	Výmera lokality (ha)			Kultúra poľnohosp. pôdy	Výmera poľnohosp. pôdy (ha)		Záber vyžadujúci súhlas (ha)		Výmera nepoľnohosp. pôdy (ha)	Vykonané investície do pôdy (ha)	Katastr. územie	Poznámka (Udelený súhlas KPÚ)	
		celkom	zastav. územie	mimo zastav. územia		celkom	BPEJ	celkom	BPEJ					
													3,9 ha - IBV	
11.	Cintorín	1,15	1,04	0,11	orná pôda	1,15	0202002	1,15	0,25	0202002	0,25		Beluša	12. 6. 1995 - Lokalita 7 3,9 ha - IBV
12.	Bývanie RD	3,74	3,10	0,64	orná pôda, záhrady	3,62	0202002	3,62	2,42	0202002	2,42	0,12	Beluša	24. 5. 2002 - Lokalita 6 1,2 ha - IBV
14.	Sklady a distribúcia	0,99	0,99	0,08	orná pôda	0,99	0202002	0,99	0,19	0202002	0,19		Beluša	24. 5. 2002 - Lokalita 7 0,8 ha - Priemysel
15.	Komunálna výroba a služby	1,83	0,00	1,83	orná pôda	1,63	0202002	1,63	1,63	0202002	1,63	0,20	Beluša	
16.	Bývanie RD	0,39	0,39	0,00	orná pôda, záhrady	0,39	0202002	0,39	0,39	0202002	0,39		Beluša	
17.	Bývanie RD	8,83	8,83	0,00	orná pôda, záhrady	8,83	0202002	8,83	3,23	0202002	3,23		Beluša	24. 5. 2002 - Lokalita 9, 10 5,6 ha - IBV
19.	Bývanie RD	5,36	0,04	5,32	orná pôda, záhrady	5,36	0202002 0203003	5,28 0,08	5,36	0202002 0203003	5,28 0,08		Beluša	
22.	Zmiešané územie - OV a obsluha	4,39	4,39	0,00	orná pôda, záhrady	4,39	0202002	4,39	4,39	0202002	4,39		Beluša	
22b.	Obslužná komunikácia	0,59	0,39	0,20	orná pôda	0,59	0202002	0,59	0,59	0202002	0,59		Beluša	
25.	Bývanie RD	2,89	2,16	0,73	orná pôda	2,70	0203003	2,70	2,70	0203003	2,70	0,19	Hloža-Podhorie	
26.	Bývanie RD	2,29	1,01	1,28	orná pôda, záhrady	2,02	0202002	2,02	1,52	0202002	1,52	0,27	Hloža-Podhorie	15. 3. 2001 - Lokalita 14 0,5 ha - IBV

Č.	Funkčné využitie	Výmera lokality (ha)			Kultúra poľnohosp. pôdy	Výmera poľnohosp. pôdy (ha)		Záber vyžadujúci súhlas (ha)		Výmera nepoľnohosp. pôdy (ha)	Vykonané investície do pôdy (ha)	Katastr. územie	Poznámka (Udelený súhlas KPÚ)
		celkom	zastav. územie	mimo zastav. územia		celkom	BPEJ	celkom	BPEJ				
27.	Bývanie RD	1,67	1,47	0,20	orná pôda, záhrady	1,57	0202002 1,57	0,57	0202002 0,57	0,09		Hloža-Podhorie	23. 7. 1998 - Lokalita 8 1,0 ha - IBV
28.	Bývanie RD	0,42	0,00	0,42	orná pôda	0,42	0202002 0,42	0,12	0202002 0,12			Hloža-Podhorie	15. 3. 2001 - Lokalita 15 0,3 ha - IBV
29.	Šport	0,63	0,00	0,63	orná pôda	0,63	0202002 0,63	0,63	0202002 0,63			Hloža-Podhorie	
30.	Cintorín	0,29	0,00	0,29	orná pôda	0,29	0202002 0,29	0,29	0202002 0,29			Hloža-Podhorie	
31.	Priemysel	5,02	0,00	5,02	orná pôda	3,92	0203003 3,21 0202002 0,71	3,92	0203003 3,21 0202002 0,71	1,10		Hloža-Podhorie	
31b.	Obslužná komunikácia	0,41	0,41	0,00	orná pôda	0,41	0203003 0,41	0,41	0203003 0,41			Beluša	
34.	Bývanie RD	8,48	3,26	5,22	orná pôda	8,48	0202012 8,48	8,48	0202012 8,48	0,00		Hloža-Podhorie	23. 4. 1997 - Lokalita 7 15. 3. 2001 - Lokalita 20 0,8 ha - IBV
35.	Bývanie RD	1,41	0,65	0,76	orná pôda, záhrady	1,21	0214062 1,21	0,71	0214062 0,71	0,20		Hloža-Podhorie	23. 4. 1997 - Lokalita 6 0,5 ha - IBV
36.	Bývanie RD	1,21	0,00	1,21	orná pôda	1,21	0202002 1,21	1,21	0202002 1,21			Hloža-Podhorie	
37.	Bývanie RD	0,63	0,00	0,63	orná pôda	0,63	0202012 0,63	0,63	0202012 0,63			Hloža-Podhorie	
38.	Šport	1,11	0,24	0,87	orná pôda, záhrady	1,11	0202012 1,11	1,11	0202012 1,11			Hloža-Podhorie	
39.	Komunálna výroba a služby	2,22	0,00	2,22	orná pôda	2,22	0202012 2,22	2,22	0202012 2,22			Hloža-Podhorie	
40.	Rekreácia a CR	3,66	0,00	3,66	orná pôda	3,66	0202002 2,04	3,66	0202002 2,04			Beluša	

Č.	Funkčné využitie	Výmera lokality (ha)			Kultúra poľnohosp. pôdy	Výmera poľnohosp. pôdy (ha)		Záber vyžadujúci súhlas (ha)		Výmera nepoľnohosp. pôdy (ha)	Vykonané investície do pôdy (ha)	Katastr. územie	Poznámka (Udelený súhlas KPÚ)
		celkom	zastav. územie	mimo zastav. územia		celkom	BPEJ	celkom	BPEJ				
							0202012 0,29 0269005 1,33		0202012 0,29 0269005 1,33				
41.	Bývanie RD	1,69	1,00	0,69	lúky	1,69	0269005 0,84 0269302 0,85	1,69	0269005 0,84 0269302 0,85			Beluša	
42.	Bývanie RD	1,57	0,00	1,57	lúky	1,57	0269005 1,22 0269202 0,26 0269402 0,09	1,57	0269005 1,22 0269202 0,26 0269402 0,09			Beluša	
43.	Bývanie RD	7,17	4,78	2,39	orná pôda	7,11	0202002 3,91 0269005 3,20	7,11	0202002 3,91 0269005 3,20	0,06		Beluša	
44.	Rekreácia a CR	1,05	1,05	0,00	orná pôda, lúky	1,05	0202002 0,70 0292682 0,35	1,05	0202002 0,70 0292682 0,35			Beluša	Zmena funkčného využitia
45.	Bývanie RD	1,02	1,02	0,00	orná pôda	0,91	0202002 0,91	0,91	0202002 0,91	0,11		Beluša	
46.	Bývanie RD	1,07	0,00	1,07	lúky	1,07	0269402 1,07	1,07	0269402 1,07				
47.	Chatové osady	3,71	0,00	3,71	lúky	2,96	0782775 0,95 0769215 0,99 0782685 1,02	2,96	0782775 0,95 0769215 0,99 0782685 1,02	0,75		Beluša	
48.	Chatové osady	1,36	0,00	1,36	záhrady, lúky	1,22	0292682 0,65 0287432 0,57	1,22	0292682 0,65 0287432 0,57	0,14		Hloža-Podhorie	
49.	Bývanie RD	2,11	0	2,11	orná pôda, záhrady	2,11	0269405 1,58 0269005 0,53	2,11	0269405 1,58 0269005 0,53				
50.	Priemysel (PP)	4,90	0,00	4,90	orná pôda	4,90	0214061 4,90	0	0214061			Beluša	15.3.2001 - Lokalita 1 4,9 ha - Priemysel
51.	Poľnohospodárstvo	1,30	0,00	1,30	orná pôda	1,30	0269402 1,30	0	0269402			Beluša	15.3.2001 - Lokalita 4 13,2 ha - Priemysel
52.	Priemysel (PP) (odvodnenia –	5,27	0,00	5,27	orná pôda	5,27	0269402 0,93 0287412 4,34	0	0269402 0,93 0287412 4,34		4,77	Beluša	15.3.2001 – Lokalita 4 13,2 ha – Priemysel

Č.	Funkčné využitie	Výmera lokality (ha)			Kultúra poľnohos. pôdy	Výmera poľnohosp. pôdy (ha)		Záber vyžadujúci súhlas (ha)		Výmera nepoľnohosp. pôdy (ha)	Vykonané investície do pôdy (ha)	Katastr. územie	Poznámka (Udelený súhlas KPÚ)
		celkom	zastav. územie	mimo zastav. územia		celkom	BPEJ	celkom	BPEJ				
	4,77 ha)												
53.	Ťažba štrkopieskov	4,60	0,00	4,60	orná pôda	4,60	0297061 3,90 0214061 0,70	4,60	0297061 3,90 0214061 0,70				
54.	Ťažba štrkopieskov	5,75	0,00	5,75	orná pôda	5,75	0202042 5,75						16. 11. 2012 súhlas na 5,75 ha
Spolu:		129,53	53,91	75,70		125,47	0202002 65,34 0202001 2,01 0202012 12,73 0203003 6,80 0214061 6,06 0214062 1,21 0269005 7,12 0269202 0,26 0269302 0,85 0269402 3,39 0269405 1,58 0287412 4,34 0287432 0,57 0292682 1,00 0297061 3,90 0769215 1,00 0782685 1,02 0782775 0,95	93,45	0202002 51,01 0202001 2,01 0202012 12,73 0203003 6,80 0214061 1,16 0214062 0,71 0269005 7,12 0269202 0,26 0269302 0,85 0269402 1,16 0269405 1,58 0287412 0,00 0287432 0,57 0292682 1,00 0297061 3,90 0769215 0,99 0782685 1,02 0782775 0,95	4,05	4,77		

Poznámka: hrubým písmom sú zvýraznené BPEJ pôd chránených v zmysle zákona č.220/2004 Z. z.

20 VYHODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA NAJMÄ Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNO-TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

20.1 Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska environmentálnych dôsledkov

Ochrana životného prostredia obce Beluša vychádza z princípov, ktoré boli prijaté na celoštátnej, krajskej, okresnej ako aj na obecnej úrovni a v ktorých sú zahrnuté opatrenia na znižovanie zaťaženia životného prostredia, zachovávanie diverzity fauny a flóry ako aj ochrany prírodných zdrojov.

Územný plán obce Beluša v kapitole „Koncepcia starostlivosti o životné prostredie“ hodnotí kvalitu životného prostredia obce, pričom vychádza z hodnotenia kvality životného prostredia širších vzťahov. Hodnotí súčasný stav kvality prostredia a na základe hodnotenia existujúcich stretov a problémov navrhuje príslušné opatrenia na elimináciu negatívnych dopadov. Údaje sú prevzaté zo Správy o stave životného prostredia Trnečianskeho kraja, z databázy NEIS. Medzi priority a ciele obce, ktoré boli stanovené v rámci v PHSR obce na roky 2007 – 2013 je zahrnutá priorita č. 2 „Ochrana životného prostredia“ so stanoveným cieľom „Zachovať úctu k životnému prostrediu nielen na úrovni platných noriem v oblasti ochrany životného prostredia, ale hlavne zvyšovať povedomie obyvateľov aby sami aktívne prispievali k ochrane svojho okolia“. Pre navrhovanie uvedených priorít sa v rámci územného plánu obce vytvárajú územné a technické predpoklady.

Územný plán obce v plnej miere zohľadňuje zásady ochrany prírody a tvorby krajiny. Plne rešpektuje existujúce chránené územia vyhlásené v zmysle zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Riešené katastrálne územia obce sa nachádzajú vo veľmi hodnotnom prírodnom prostredí na rozhraní alúvia Váhu v Považskom podolí a na úpäť Strážovských vrchov. Do južnej časti riešeného územia zasahuje Chránená krajinná oblasť Biele Karpaty, ktorá bola vyhlásená z dôvodu ochrany lesných komplexov, vzácnej flóry a fauny. V rámci sústavy NATURA 2000 sa v riešenom území nachádza Chránené vtáčie územie Strážovské vrchy a Územie európskeho významu Strážovské vrchy, ktoré boli vyhlásené na ochranu biotopov európskeho a národného významu ako aj vzácných druhov flóry a fauny napr. sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*), kuvik kapcavý (*Aegolius funereus*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*), a iné.

Územný plán premieta prvky vyplývajúce z Regionálneho územného systému ekologickej stability, (NRBk Váh, NRBk Trenčín - Vápeč, Dúpna - Súľovské skaly, RBk Pružinka, RBc Hradisko - Bukovec - Žiar

a RBc Malenice - Svrčinovec) a odporúča vytvárať základnú kostru ekologickej stability na miestnej úrovni, ako podporného systému v rámci trvalo udržateľného rozvoja územia. Navrhuje sieť konkrétnych biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov, ktoré vytvárajú funkčný systém na zabezpečenie ochrany prirodzeného genofondu v prirodzených stanovištiach jednotlivých druhov.

Ďalej navrhuje technické opatrenia na elimináciu negatívnych dôsledkov na prírodné prostredie vyplývajúce zo súčasného stavu ako aj z navrhovaného rozvoja. Opatrenia sú diferencované podľa základných zložiek súčasnej krajinej štruktúry: orná pôda, TTP, lesné porasty, nelesná drevinná vegetácia a vodné toky a brehovú vegetáciu. Súčasťou návrhu miestneho územného systému ekologickej stability je aj navrhovaná sieť existujúcej líniovej zelene ako aj navrhovanej zelene pozdĺž komunikácií, tak aby plnila funkciu migračnú, izolačnú, estetickú, protieróznu a zasakovaciu.

Územný plán obce vyhodnocuje dopad vyplývajúci z urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce na poľnohospodársku pôdu, pričom sú vyšpecifikované lokality s predpokladaným odňatím poľnohospodárskej pôdy. Urbanistická koncepcia rozvoja obce sa orientuje prioritne na využitie voľných plôch v rámci zastavaného územia obce, resp. v tesnom dotyku na zastavané územie s logickou koncepciou návaznosťou.

Koncepcia je zameraná na priestorovo vyrovnaný, racionálny rozvoj obce, z dlhodobého urbanistického hľadiska udržateľný. Rozvojová koncepcia počíta s dostatočnými rozvojovými lokalitami pre bývanie, s rozvojom výroby, plochami športu a rekreácie, občianskej vybavenosti na samostatných plochách ako aj v rámci zmiešaných území.

Do záväznej časti územného plánu sú premietnuté opatrenia vyplývajúce pre chránené územia prírody ako aj navrhované prvky miestneho územného systému ekologickej stability. V záväznej časti územného plánu sú premietnuté opatrenia z hľadiska zabezpečenia odpadového hospodárstva a čistoty ovzdušia.

20.2 Hodnotenie dopravného riešenia

Návrh komunikačného systému riešeného územia vychádza z dopravných vzťahov sprostredkujúcich dopravnú väzbu na celoštátnej, regionálnej, a miestnej úrovni.

Dopravná koncepcia je založená na priemete záväznej časti UPN VÚC Trenčianskeho kraja do ÚPN obce, z ktorého vyplýva potreba zabezpečenia koridoru rýchlostnú **cestu R6 v trase a úsekoch št. hranica SR/ČR Lysá pod Makytou – Púchov – Beluša križovatka s diaľnicou D1**. Rovnako sa do ÚPN obce premieťa navrhovaná modernizácia železničnej trate č. 120 do rýchlosti 160 km/hod. Do územného plánu je premietnutý koridor pre výhľadové trasovanie vysokorýchlostnej železničnej trate (VRT). Z hľadiska vodnej dopravy je premietnutá požiadavka - Vážska vodná cesta lokalizovaná v trase a úsekoch Vážskeho elektrárenského kanálu, vodných nádrží a v prirodzenom koryte rieky Váh, so zabezpečením výstavby prístavu v **Púchove (katastrálne územie Beluša)**.

Z dopravného hľadiska sa navrhuje sprístupnenie rozvojového územia, ktoré leží bližšie k obci Beluša zabezpečiť obsluhou komunikáciou FT C2 MO8,0/40 a novou zbernou komunikáciou funkčnej triedy B3 kategórie MZ 8,5/50, ktorá bude vedená paralelne so železnicou a bude kostrou plánovanej priemyselnej zóny. Zbernú komunikáciu sa navrhuje napojiť mimoúrovňovo na plánované mostné prepojenie ciest II/507 a I/49, 49A ponad rieku Váh. Plánovaný prístav sa navrhuje napojiť z viacerých bo-

dov, preto sa navrhlo aj mimoúrovňové napojenie plánovaného prístavu na spojnicu ciest II/507 a I/49,49A. V súčasnosti nie sú známe podrobnosti o aktivitách, ktoré budú umiestnené na území priemyselného parku preto nie je možné spresniť dopad návrhových a výhľadových priemyselných plôch a prístavu na dopravnú sieť. Možnosť umiestnenia nových aktivít bude limitované kapacitou existujúcej siete, resp. postupným dobudovaním nových prvkov siete ktoré zvýšia jej kapacitu ako napríklad nové mostné prepojenie ponad rieku Váh a železničnú trať číslo 120.

V priestore, ktorý je ohraničený prieťahom cesty I/61, rýchlostnou komunikáciou R6 a železnicou je plánovaná výstavba nových obytných blokov s rodinnými domami. Obsluhu novej zástavby sa navrhuje zabezpečiť využitím prieťahu cesty I/49 a vybudovaním nových obslužných komunikácií funkčnej triedy C3 kategórie MO 7,5/40.

20.3 Hodnotenie navrhovaného riešenia, najmä ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov

Demografický vývoj a jeho štruktúra sú v návrhu územného plánu obce chápané ako vstupný predpoklad pre rozvoj obce, pričom najmä po stránke ekonomickej a sociálnej ho spätne ovplyvňujú. V koncepcii územného plánu sa vychádza z globálnych (celoštatných, regionálnych) tendencií, ktoré sa prejavujú celkovým starnutím populácie. Úvaha o demografickom vývoji vychádza zo sčítania ľudu domov a bytov z 05. 2001, z retrospektívneho vývoja a vývoja po roku 2001 ako aj z dlhodobých trendov demografického vývoja obyvateľov v SR spracovaných v „Prognóze vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku. 2025, ktorú vypracovalo Výskumné demografické centrum INFOSTAT-u v novembri 2008. Prognóza nadväzuje na aktualizovanú prognózu vývoja obyvateľstva SR na celoštátnej úrovni, ktorá bola vypracovaná v roku 2007. Východiskovým obdobím prognózy bol koniec roku 2007. Pri úvahách o predpokladanom vývoji počtu obyvateľov obce sa zohľadňovali uvedené demografické vývojové trendy, naznačujúce stagnáciu resp. v okresnom a krajskom priemete znižovanie počtu obyvateľov. Na druhej strane je zohľadnený polohový faktor obce ležiacej na považskej rozvojovej osi prvého stupňa Bratislava – Trnava – Trenčín – hranica žilinského samosprávneho kraja, Paneurópskom multimodálnom koridore, vetva č. Va (Viedeň) – Bratislava – Trenčín – Žilina – Košice – Užhorod v trase vysokorýchlostnej trate (VRT), diaľnice D1, modernizovanej železničnej trate č. 120. Beluša tvorí významný transformačný uzol na ČR, križovatka s doplnkovou sieťou TEN-T Púchov – Strelenka – (Hranice na Morave) v trase železničnej trate č. 125, v návrhu revízie doplnená o rýchlostnú cestu R6 Beluša – Púchov - Lysá pod Makytou – (R49 Zlín – Holešov). Rovnako môže pozitívne ovplyvniť rozvoj obce aj navrhovaná vodná cesta na rieke Váh, ktorá je definovaná medzinárodnou dohodou AGN, ako vnútrozemská vodná cesta medzinárodného významu pod označením E81.

Koncepcia rozvoja obce je založená na napĺňaní záväznej časti ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov – regulatív V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry, podporovať obec Beluša ako centrum osídlenia piatej skupiny, pre ktoré má obec priaznivé podmienky.

Z hľadiska hodnotenia prínosu v ekonomickej, sociálnej a územnotechnickej sfére a tým aj dopadov na formovanie urbanistickej štruktúry a obrazu obce, krajiny a dopravnej siete sa ÚPN obce prejaví rozvojom:

- bytovej výstavby vo forme rodinných domov a bytových domov, s doplnkovou funkciou občianskej vybavenosti, dostatočných plôch pre šport a rekreáciu,
- znovuoživením pôvodnej funkcie Beluškých Slatín
- výrobných území,
- dopravnej infraštruktúry,
- výstavby zariadení sociálnej infraštruktúry,
- výstavby zariadení technickej infraštruktúry,
- zvýšením nárokov na udržanie úrovne hygieny prostredia - likvidácia komunálnych odpadov,
- zvýšením nárokov na udržanie ekologickej stability územia.

V územnom pláne a rovnako v záväznej časti ÚPN obce sú premietnuté verejnoprospešné stavby vyplývajúce z Nariadenia vlády SR č. 149/1998 Z. z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Územného plánu veľkého územného celku Trenčianskeho kraja, v znení následných zmien a doplnkov. Ide o tieto stavby:

Verejnoprospešné stavby dopravnej infraštruktúry

Cestná infraštruktúra

- 1 (1.2) Rýchlostná cesta R6 v trase a úsekoch št. hranica SR/ČR Lysá pod Makytou – Púchov – Beluša križovatka s diaľnicou D1.

Infraštruktúra železničnej dopravy

- 2 (2.1) Modernizácia železničnej trate č. 120 do rýchlosti 160 km/hod. v trase Zlatovce – hranica Žilinského kraja. Z toho v trase s novým smerovým vedením v úseku: Púchov – Považská Bystrica.

Infraštruktúra vodnej dopravy

- 3 (3.1) Vážska vodná cesta lokalizovaná v trase a úsekoch Vážskeho elektrárenského kanálu, vodných nádrží a v prirodzenom koryte rieky Váh.
- 4 (3.2) Výstavbu prístavov v Novom Meste nad Váhom, Trenčíne, Dubnici nad Váhom (katastrálne územie Trenčianska Teplá), **Púchove (katastrálne územie Beluša)** a Považskej Bystrici.

Verejnoprospešné stavby v oblasti vodného hospodárstva

Oblasť odvádzania a čistenia odpadových vôd

Verejné kanalizácie v jednotlivých aglomeráciách:

- 5 (27) Aglomerácia Beluša

Poznámka: Číslo v zátvorke reprezentuje číslo verejnoprospešnej stavby podľa Územného plánu veľkého územného celku Trenčianskeho kraja v znení zmien a doplnkov.